SCIM

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

นางสาวเบ็ญจมาศ พฤฒารา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2551

The Comparative Analysis of the Compilation of Gross Provincial Product of Kanchanaburi Using Revenue Tax Database with the Data from the Compilation of the Gross Provincial Product Committee

Miss Benjamat Prutara

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ชื่อและนามสกุล นางสาวเบ็ญจมาศ พฤฒารา

แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1.รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต๊ะยามา

2. อาจารย์สุริยา จันทรกระจ่าง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์วิโรจน์ นรารักษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต๊ะยามา)

..... กรรมการ

(อาจารย์สุริยา จันทรกระจ่าง)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์)

วันที่ 12 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2552

ชื่อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
ผู้วิจัย นางสาวเบ็ญจมาศ พฤฒารา **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต๊ะยามา (2) อาจารย์สุริยา จันทรกระจ่าง
ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบ (1)กระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (2) ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีที่ได้จากการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (3) ข้อดี ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การศึกษาใช้ ข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ข้อมูลปฐมภูมิรวบรวมจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของจังหวัดกาญจนบุรีที่จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดโดยตรง โดยใช้แบบสอบถามและสุ่มแบบเจาะจง สาขาการผลิตละ 1 ราย รวมทั้งหมด 16 ราย และใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานการเสียภาษีอากรของจังหวัดกาญจนบุรี มีการใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อเปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งสองวิธี และใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณในการเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในช่วงปี พ.ศ.2546-2549 ที่ใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด การวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้สูตรคำนวณตามหลักการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี และเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากสองวิธีโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) กระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่ใช้ข้อมูลทั้งสองแหล่ง มีขั้นตอนหลักเหมือนกัน แต่ขั้นตอนการจัดทำรายชื่อสถานประกอบการและการจัดเก็บข้อมูลต่างกัน (2) ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่ใช้ฐานภาษีอากรมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าที่ใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แต่ข้อมูลที่ได้จากทั้งสองวิธีมีสาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาหลักเช่นเดียวกัน รวมทั้งอัตราการเติบโตและดัชนีราคาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และ (3) ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีข้อดีที่ครอบคลุมกลุ่มผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ ส่วนข้อมูลจากฐานภาษีอากรมีข้อดีที่เก็บข้อมูลได้ง่าย ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลา แต่มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถนำมาใช้จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดครอบคลุมได้ทุกสาขาการผลิตและไม่สามารถแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางได้

คำสำคัญ การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ฐานข้อมูลภาษีอากร จังหวัดกาญจนบุรี

Thesis title: The Comparative Analysis of the Compilation of Gross Provincial Product of Kanchanaburi Using Revenue Tax Database with the Data from the Compilation of the Gross Provincial Product Committee
Researcher: Miss Benjamat Prutara; **Degree:** Masters of Economics
Thesis advisors: (1) Dr.Manoon Toyama, Associate Professor; (2) Mr.Suriya Junkrajang; **Academic year:** 2008

ABSTRACT

The purposes of this study were to make the comparative analysis of : (1) the process of the compilation of Gross Provincial Product of Kanchanaburi Province using the revenue tax database with data from the compilation of the Gross Provincial Product committee; (2) the Gross Provincial Product data of Kanchanaburi using the revenue tax database with data from the compilation of the Gross Provincial Product committee; and (3) the advantages, limitations, problems, and obstacles in the compilation of Gross Provincial Product of the Kanchanaburi using the revenue tax database and the data from the compilation of the Gross Provincial Product committee.

This study used both primary and secondary data. The primary data were collected from the staff of 16 agencies which were directly responsible for the compilation of Gross Provincial Product covering 16 production sectors, in the Kanchanaburi province. One official of each agency was purposively selected. The secondary data were derived from tax records from the Revenue Department of Kanchanaburi. The descriptive analysis was employed to compare the process of the compilation of the Gross Provincial Product of the two methods, their advantages, limitations, and obstacles. Both quantitative and descriptive analysis were used to compare Gross Provincial Product, during the period of the years 2003 – 2006, using the revenue tax database with data from the compilation of the Gross Provincial Product committee. Also, the quantitative analysis was carried out for theoretically calculating Gross Provincial Product and comparing the results of the two methods through percentages, mean, and standard deviations.

The study found that: (1) in the process of the compilation of Gross Provincial Product, two methods utilized the same procedures but were different in listing the entrepreneurs and data collection; (2) the value added of Gross Provincial Product compiled from the revenue tax database was less than that of the compilation of the Gross Provincial Product committee. However, the results of both methods showed manufacturing as a major sector and changed in the same direction of the growth rate and price index; and (3) the advantages of using revenue tax database data were that it was economical in terms of budget, manpower and time, but they were unable to compile all sectors of Gross Provincial Product, and it was difficult to determine the details of intermediate costs. As for the advantage of the data from the compilation of the Gross Province Product committee, it was able to cover all activities of each sector in every area, but there were a few limitations concerning budget as well as manpower constraints.

Keywords: The Compilation of Gross Provincial Product, Revenue Tax Database, Kanchanaburi Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจากคณาจารย์สาขาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ในการศึกษา และผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต๊ะยามา อาจารย์สุริยา จันทรกระจ่าง อาจารย์วิโรจน์ นรารักษ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาคำแนะนำ พร้อมทั้งเสียสละเวลาในการตรวจสอบรวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา-มารดา ญาติพี่น้อง พี่ ๆ จากสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรีทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา พี่ ๆ จากสำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี และพี่ ๆ จากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่ได้ให้ข้อมูลและกรอกแบบสอบถาม รวมทั้งเจ้าหน้าที่สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และเพื่อน ๆ คณะเศรษฐศาสตร์รุ่นเดียวกันที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาจนสามารถสำเร็จได้ด้วยดี หากมีข้อบกพร่องประการใดในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

เบ็ญจมาศ พฤฒารา

ตุลาคม 2551

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ฌ

สารบัญภาพ ..... ฎ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

กรอบแนวคิดการวิจัย 4

สมมติฐานการวิจัย 5

ขอบเขตการวิจัย 6

ข้อจำกัดในการวิจัย 7

นิยามศัพท์เฉพาะ 7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 9

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10

ทฤษฎีรายได้ภูมิภาค 10

แบบจำลองฐานเศรษฐกิจ 25

รายได้ประชาชาติระดับจังหวัด 27

ทฤษฎีด้านภาษีอากร 38

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 48

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 53

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 53

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 53

การเก็บรวบรวมข้อมูล 55

แนวทางการใช้ข้อมูลจากระบบภาษี 55

การวิเคราะห์ข้อมูล 58

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 สภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดกาญจนบุรี 62
สภาพทั่วไปของจังหวัดกาญจนบุรี 62
ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ 63
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 71
วิเคราะห์กระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 71
วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 87
วิเคราะห์ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะ 118
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 140
สรุปการวิจัย 140
อภิปรายผล 149
ข้อเสนอแนะ 155
บรรณานุกรม 157
ภาคผนวก 161
ก ข้อมูลที่ใช้คำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 162
ข แบบสอบถาม 181
ค แบบฟอร์มการเสียภาษี 186
ประวัติผู้วิจัย 207

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาประจำปี) 66

ตารางที่ 4.2 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาคงที่) 67

ตารางที่ 4.3 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกับจังหวัดกาญจนบุรี 68

ตารางที่ 5.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร 88

ตารางที่ 5.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาคงที่ คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร 89

ตารางที่ 5.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 90

ตารางที่ 5.4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาคงที่ คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 91

ตารางที่ 5.5 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร 93

ตารางที่ 5.6 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 95

ตารางที่ 5.7 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2547-2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร 98

ตารางที่ 5.8 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2547-2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 100

ตารางที่ 5.9 ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร 103

ตารางที่ 5.10 ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 105

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 5.11 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 108
ตารางที่ 5.12 การเปรียบเทียบร้อยละความแตกต่าง ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 111
ตารางที่ 5.13 ระดับของความสำเร็จในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2549 113
ตารางที่ 5.14 การเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 115
ตารางที่ 5.15 การเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 117
ตารางที่ 6.1 แหล่งที่มาของข้อมูล โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 142
ตารางที่ 6.2 แหล่งที่มาของข้อมูล โดยวิธีของฐานข้อมูลภาษีอากร 143

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 การไหลเวียนของผลผลิต รายได้ และรายจ่ายระหว่างภาคการผลิต และภาคครัวเรือน 14
ภาพที่ 2.2 การไหลเวียนของผลผลิต รายได้ และรายจ่ายใน 4 ภาคเศรษฐกิจ 15
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 60
ภาพที่ 4.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี 66
ภาพที่ 4.2 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2541-2548 (ราคาประจำปี) 67
ภาพที่ 4.3 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาคงที่) 68
ภาพที่ 4.4 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกับจังหวัดกาญจนบุรี 69
ภาพที่ 4.5 เศรษฐกิจของภาคตะวันตกกับจังหวัดกาญจนบุรี 69
ภาพที่ 4.6 เศรษฐกิจของกลุ่ม 4.1 กับจังหวัดกาญจนบุรี 70
ภาพที่ 5.1 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร 94
ภาพที่ 5.2 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 96
ภาพที่ 5.3 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ.2547-2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร 99
ภาพที่ 5.4 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ.2547-2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 101
ภาพที่ 5.5 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 109
ภาพที่ 5.6 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 109
ภาพที่ 5.7 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2548 109
ภาพที่ 5.8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2549 110
ภาพที่ 5.9 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว ปี พ.ศ. 2546 – 2549 และร้อยละความแตกต่าง 112
ภาพที่ 5.10 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ. 2546 – 2549 และร้อยละความแตกต่าง 112

บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(Gross Provincial Products หรือ GPP) เป็นการวัดรายได้ประชาชาติในขอบเขตพื้นที่จังหวัดหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานหลักที่จะแสดงสภาวะทางเศรษฐกิจในแต่ละจังหวัด ทั้งในระดับกิจกรรม สาขาการผลิต และภาพรวม รวมทั้งแสดงภาวการณ์กระจายการผลิต และการกระจายรายได้เชิงพื้นที่ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเป็นเครื่องชี้วัดสำคัญที่ใช้ประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลในทุกสถานการณ์ โดยสามารถนำไปใช้ในการวางแผน การจัดสรรงบประมาณ กำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ รวมทั้ง การติดตามและประเมินผลการผลิตสาขาต่าง ๆ ภายในจังหวัดได้เป็นอย่างดี โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำและรายงานข้อมูลมาโดยตลอด ซึ่งเรียกว่าเป็นวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแบบทางอ้อม (Top down method) โดยการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Products หรือ GDP) แตกย่อยออกมาเป็นข้อมูลรายจังหวัด ตามสัดส่วนของตัวชี้วัดในสาขาการผลิตต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่ สศช. รายงานเผยแพร่ในช่วงที่ผ่านมาไม่สามารถตอบสนองต่อการนำไปใช้สนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์จังหวัดได้อย่างเต็มที่ โดยไม่สามารถแจกแจงรายละเอียดกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้ทราบถึงกิจกรรมการผลิตหลัก กิจกรรมการผลิตรองและกิจกรรมย่อยอันเป็นแหล่งที่มาของรายได้จังหวัดที่สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้และการรายงานข้อมูลของ สศช. ล่าช้า จึงได้เสนอให้ทุกจังหวัดจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเองหรือที่เรียกว่าวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแบบทางตรง (Bottom up method) ซึ่งเป็นการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่และประมวลผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ จังหวัดโดยตรง และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2546 ปรับเปลี่ยนการบริหารราชการจังหวัดเป็นแบบบูรณาการ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับภาคีการพัฒนา สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด เพื่อสร้างความมั่งคั่ง และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัด ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดทำสถิติบัญชีประชาชาติของ

ประเทศ จึงได้ริเริ่มโครงการสนับสนุนทางวิชาการด้านการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อให้จังหวัดทั้งหลาย (ยกเว้นกรุงเทพฯ) สามารถดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดตนเองตามวิธีการทางตรง เพื่อให้จังหวัดมีฐานข้อมูลสนับสนุนการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ โดยมีแนวทางการดำเนินงานในส่วนราชการในภูมิภาค ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสาขาการผลิตหรือมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ปฏิบัติราชการอยู่ในจังหวัด ร่วมกันดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดให้สำเร็จลุล่วงภายในปี พ.ศ.2551

ปัจจัยของการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูลเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ฉะนั้นก่อนที่จะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว หรือข้อมูลที่กำลังจัดหาอยู่มาใช้คำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ควรจะได้พิจารณาข้อมูลนั้นก่อนว่าเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการคำนวณหรือไม่ ซึ่งเป็นคุณสมบัติแนวทางการตรวจสอบข้อมูลที่ดีมีหลักต่าง ๆ ดังนี้ (วิโรจน์ นรารักษ์ 2547: 27)

1. ความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Accuracy) คือ การตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลเป็นสำคัญ ข้อมูลที่ดีควรจะมาจากการจัดเก็บอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีการทางสถิติ ซึ่งอาจจะเป็นผลการจัดทำข้อมูลของหน่วยงานของราชการ หรือของสถาบันการศึกษา หรือภาคเอกชน โดยใช้กรรมวิธีการสำรวจ การสำมะโน หรือการวิจัย และมีรายงานผลสู่สาธารณะอย่างเป็นทางการ ในกรณีที่เราดำเนินการจัดหาข้อมูลเอง ระดับความถูกต้องตามหลักสถิติอาจอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก แต่ควรจะหาทางทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ

2. ความครอบคลุม (Coverage) หมายถึง ข้อมูลที่จะนำมาใช้นั้นเป็นตัวแทนที่ดีของรายการที่ต้องการจะคำนวณได้หรือไม่ ข้อมูลที่ดีในประการนี้คือต้องครอบคลุมข้อมูลทั้งจังหวัดและครบทุกระดับการผลิต

3. ความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ข้อมูลที่นำมาใช้สามารถจะจัดเก็บได้เป็นประจำทุกปีโดยที่ข้อมูลเหล่านี้จะต้องมีความครอบคลุมเท่าเทียมกัน หรือจะต้องมีการจำแนกรายการที่เหมือนกันติดต่อกันทุกปี ซึ่งข้อมูลที่มีความต่อเนื่องจะเป็นเครื่องแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอัตราการขยายตัวของการผลิตได้เป็นอย่างดี

4. ความสอดคล้อง (Consistency) โดยปกติข้อมูลทางเศรษฐกิจมักจะมีความสัมพันธ์กันระหว่างข้อมูลรายการต่าง ๆ อาจมีลักษณะตรงกันข้ามหรือเหมือนกันก็เป็นไปได้ ซึ่งในทางปฏิบัติความสอดคล้องเป็นเรื่องจำเป็นต้องนำมาใช้มากที่สุดในการพิจารณาข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นพิจารณาผลกระทบจากภาวะดินฟ้าอากาศ ผลกระทบจากด้านตลาดต่างประเทศล้วนมีผลต่อการผลิตของจังหวัดทั้งสิ้น

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด จะต้องเป็นการร่วมมือกันของหน่วยงานในระดับจังหวัด เพื่อวัตถุประสงค์การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง ข้อมูลในส่วนที่ขาดแคลน จะต้องวางแผนการจัดเก็บ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่ดูแลสาขาการผลิตที่อยู่ในจังหวัดรับไปดำเนินการสำรวจ ทั้งในด้านข้อมูลปริมาณการผลิต ราคาผลผลิต และค่าใช้จ่ายขั้นกลาง โดยจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องและรายงานต่อผู้จัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดอีกต่อหนึ่ง หรือใช้แนวทางที่สอง คือ การมอบหมายให้หน่วยงานในแต่ละสาขารับผิดชอบการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในสาขาที่ดูแล โดยต้องดำเนินการตั้งแต่การสำรวจข้อมูลจนถึงขั้นการคำนวณมูลค่าเพิ่ม สำหรับข้อมูลส่วนที่จัดหาได้ในส่วนกลางอยู่แล้ว ก็จะต้องมีการประสานงานที่ดีเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในจังหวัด จึงจะได้ข้อมูลเพื่อการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดที่ครบถ้วน ในทางปฏิบัติสามารถจัดคณะกรรมการเฉพาะกิจของจังหวัด โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่ร่วมกันรับผิดชอบจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดและการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจเพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาจังหวัดต่อไป

กลไกการทำงานในปัจจุบัน ทุกจังหวัดจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานและมีคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีคลังจังหวัดในฐานะนักบริหารเศรษฐกิจการคลังจังหวัด (ตามมติ ค.ร.ม. เมื่อ 30 ก.ย. 2546) ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ รวมทั้งทำหน้าที่ประมวลผลภาพรวมและวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์จังหวัด นอกจากนี้ มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดรายสาขา จำนวน 16 สาขา โดยมีหัวหน้าส่วนราชการที่กำกับดูแลสาขาการผลิตหรือภารกิจที่เกี่ยวข้อง หรือมีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลในสาขานั้น ทำหน้าที่ประธานคณะทำงานและมีเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่สำรวจ รวบรวม จัดเก็บและประมวลผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสาขาที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับปัญหาในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด คือข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละสาขาการผลิตยังไม่สมบูรณ์ การเก็บข้อมูลแต่ละสาขายังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมการผลิตตามมาตรฐานการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification หรือ TSIC) ผู้ประกอบการไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล หรือข้อมูลไม่ตรงตามข้อเท็จจริง เนื่องจากเกรงจะมีผลกระทบต่อการชำระภาษี ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นข้อมูลบางเรื่องอาจมีคุณสมบัติไม่ครบทั้ง 4 ประการ คือ ความถูกต้องน่าเชื่อถือได้ ความครอบคลุม ความต่อเนื่อง และความสอดคล้อง แต่ก็จำเป็นต้องใช้อันเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ เช่น การขาดแคลน งบประมาณในการสำรวจ จัดเก็บ การขาดแคลนนักวิจัย ข้อจำกัดของแหล่งข้อมูล และ

ช่องทางการพัฒนาข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดทำและคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเป็นสำคัญว่า สศช. สามารถยอมรับความถูกต้องได้มากน้อยเพียงใด

ดังนั้น ถ้าได้มีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ก็เป็นตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้และเป็นแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลในปีต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การวางแผนจัดการด้านเศรษฐกิจของจังหวัดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเปรียบเทียบการจัดผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดทั้ง 2 วิธี คือ ข้อมูลจากฐานภาษีอากรกับข้อมูลที่ได้จากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เลือกศึกษาทั้ง 16 สาขาการผลิตของจังหวัดกาญจนบุรี ทั้งนี้ ฐานข้อมูลภาษีอากรยังมีบทบาทสำคัญในการหารายได้ของจังหวัดนำไปสู่การคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ โดยน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีอีกทางสำหรับบางหน่วยงานที่ไม่สามารถหาข้อมูลได้และเป็นแนวทางการจัดทำให้กับจังหวัดอื่น ๆ ที่ต้องการนำข้อมูลของฐานภาษีอากรไปใช้ประยุกต์ได้ ส่วนสาขาอื่น ๆ ที่มีการจัดเก็บข้อมูลได้บางส่วนแล้วก็ทำให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งอาจสร้างความเข้าใจในขั้นตอนวิธีการจัดทำและคำนวณ เพื่อเพิ่มจำนวนนักวิจัยของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบของสาขาอื่น ๆ ได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น สามารถเปรียบเทียบกิจกรรมย่อยในแต่ละสาขาตั้งแต่ปี พ.ศ.2546-2549 ได้ว่ามีการขยายตัวมากน้อยเพียงใด ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดทำในแต่ละสาขามีอะไรบ้าง การใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรมีความเหมาะสมในการนำมาใช้จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมากน้อยเพียงใด รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลให้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยธุรกิจภาคเอกชน และผู้สนใจทั่วไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจ และเชิงวิชาการได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

2.2 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้จากการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

2.3 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้อาศัยกรอบแนวคิดทฤษฎีรายได้ภูมิภาค ในการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวิธีการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีกรอบแนวคิดหลักมาจากวิธีการวัดรายได้ประชาชาติซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลการไหลเวียนของผลผลิตที่อยู่ในรูปของสินค้า และการบริการ ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต และการใช้จ่ายในผลผลิต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ระหว่างวิธีการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยอาศัยทฤษฎีรายได้ภูมิภาคเป็นแนวทางการวิเคราะห์ และแนวทางการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยวิธีการทางตรงซึ่งเป็นการจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด และนำมาคำนวณหามูลค่าเพิ่มตามวิธีการที่สอดคล้องกับระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ซึ่งต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ คือ ข้อมูลมูลค่าการผลิตสินค้าและบริการ และข้อมูลต้นทุนการผลิตของกิจกรรมการผลิตทุกชนิดในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ผลที่ได้จากวิธีการนี้จะมีข้อดีในด้านการให้ภาพรายละเอียดโครงสร้างประเภทกิจกรรมการผลิต ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของจังหวัด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแง่การศึกษาวิเคราะห์สถานะทางเศรษฐกิจของจังหวัดในเชิงลึกร่วมกับการใช้ทฤษฎีภาษีอากร ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวทำให้ทราบถึงโครงสร้างภาษี ฐานภาษี และอัตราภาษีของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรสามารถเปรียบเทียบผลการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดได้ ทั้งโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการขยายตัว และดัชนีราคา

4.2 ข้อมูลฐานภาษีอากรมีข้อดีที่เพียงพอและเหมาะสมในการนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ในการวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ครอบคลุม 16 สาขาการผลิต คือ สาขาการเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการประมง สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาการอุตสาหกรรม สาขาการไฟฟ้า ประปาและโรงแยกก๊าซ สาขาการก่อสร้าง สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล ฯ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาบริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ สาขาการบริการราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ สาขาการศึกษา สาขาการบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

5.2 ในการวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้จากการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงปี พ.ศ.2546-2549 ตามราคาประจำปีและราคาคงที่ โดยวิเคราะห์โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

5.3 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และข้อมูลที่เกี่ยวเนื่องอื่น ๆ สำหรับเป็นข้อมูลในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลที่ได้จากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ตามหลักการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546-2549 สำหรับฐานข้อมูลภาษีอากรจะประกอบด้วย ข้อมูลนิติบุคคล ข้อมูลบุคคลธรรมดาและข้อมูลมูลค่าเพิ่ม จากทะเบียนผู้ประกอบการที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรมสรรพากร ซึ่งมีสถานประกอบการอยู่ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี

5.4 ในการวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ในแต่ละสาขาการผลิต จำนวน 16 สาขา

6. ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ ซึ่งได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรี และหน่วยงานระดับจังหวัดของจังหวัดกาญจนบุรีที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลครอบคลุม 16 สาขาการผลิต ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวมีข้อจำกัดในเรื่องของรายละเอียดข้อมูลที่แตกต่างกัน โดยการจัดเก็บข้อมูลโดยวิธีใช้ฐานข้อมูลภาษีอากร มีสาขาการผลิตที่ไม่สามารถใช้ฐานภาษีอากรได้ เนื่องจากไม่มีข้อมูลในฐานภาษี จำนวน 2 สาขา คือ สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล เนื่องจากไม่มีการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากล (International Standard Industrial Classification หรือ ISIC) ในระบบฐานภาษีอากร และจำนวน 1 สาขา คือ สาขาก่อสร้าง เนื่องจากไม่มีการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification หรือ TSIC) ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลในระบบฐานภาษีอากรได้ ซึ่งจำนวนผู้ประกอบการก็สำรวจผู้ประกอบการทุกรายในฐานภาษีอากร ส่วนการจัดเก็บข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอาศัยกำลังคนในพื้นที่จังหวัดออกสำรวจผู้ประกอบการโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง หรือสำรวจทุกราย และรวบรวมข้อมูลโดยตรง แยกตามกิจกรรมการผลิตในแต่ละสาขาการผลิต

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด หมายถึง มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายของจังหวัด ซึ่งมีค่าเท่ากับมูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดที่ผลิตขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง คือ รายได้ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต ที่ประกอบด้วย ค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ย และผลกำไรของผู้ประกอบการ

7.2 มูลค่าเพิ่ม หมายถึง ผลต่างระหว่างมูลค่าการผลิต และค่าใช้จ่ายขั้นกลาง อีกนัยหนึ่ง มูลค่าเพิ่ม คือ ส่วนที่เจ้าของกิจการจ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิตขั้นปฐม ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ค่าดอกเบี้ยจ่าย กำไรของผู้ประกอบการ และยังประกอบด้วย ค่าเสื่อมราคา และภาษีทางอ้อมอีกด้วย

7.3 ราคาประจำปี หมายถึง ราคาตามภาวะราคาตลาดที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละปี เป็นตัววัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายสินค้าขั้นกลาง

7.4 ราคาคงที่ หมายถึง ราคาสินค้าในปีใดปีหนึ่ง หรือเรียกว่า "ปีฐาน" เป็นตัววัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายสินค้าขั้นกลาง

7.5 มูลค่าการผลิต หมายถึง มูลค่าผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมดในรอบปี

7.6 ราคาผลผลิต หมายถึง มูลค่าสินค้าที่ตีราคา ณ ราคาผู้ผลิต

7.7 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง หมายถึง ค่าใช้จ่ายของผู้ผลิตในการซื้อสินค้าและบริการที่นำมาใช้ในขบวนการผลิตโดยหมดสิ้นไปในรอบ 1 ปี

7.8 หน่วยผลิต หมายถึง สถานประกอบการนิติบุคคล หรือ ส่วนบุคคลที่ดำเนินกิจกรรมการผลิต โดยการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นปฐม (ได้แก่ ผู้ประกอบการ ที่ดิน ทุน แรงงาน) เปลี่ยนรูปวัตถุดิบ (สินค้าและบริการที่ซื้อหรือจัดหามา) ให้เป็นสินค้าหรือบริการชนิดใหม่

7.9 ประเภทกิจกรรมการผลิต หมายถึง สาขาการผลิตต่าง ๆ โดยใช้มาตรฐานการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย จำแนกออกเป็น 16 สาขา คือ สาขาการเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการประมง สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาการอุตสาหกรรม สาขาการไฟฟ้า ประปาและโรงแยกก๊าซ สาขาการก่อสร้าง สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาบริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ สาขาการบริการราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ สาขาการศึกษา สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

7.10 ข้อมูลฐานภาษีอากร หมายถึง ข้อมูลจากการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม มีข้อมูลรายได้จากการประกอบกิจการและข้อมูลค่าใช้จ่ายจากงบกำไรขาดทุนที่ผู้ประกอบการได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้กับกรมสรรพากร

7.11 ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำ GPP หมายถึง ข้อมูลที่คณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดของจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งครอบคลุม 16 สาขาการผลิต โดยเป็นข้อมูลจากสำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรีที่เป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมจากหน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแต่ละสาขา รวม 16 สาขาการผลิต ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนและหลักการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ทำให้ทราบปัญหาในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ว่ามีปัญหาอะไรบ้าง เพื่อหาแนวทางแก้ไขในครั้งต่อ ๆ ไป

8.2 สามารถศึกษาขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดโดยใช้ฐานภาษีอากร เพิ่มเติมข้อมูลของหน่วยงานตนเองได้ สำหรับหน่วยงานที่ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ หรือมีข้อมูลไม่สมบูรณ์

8.3 สามารถทราบได้ว่าฐานข้อมูลภาษีอากรมีความเหมาะสมกับการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดหรือไม่ มีสาขาใดบ้างที่ไม่สามารถใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรหรือมีข้อมูลไม่เพียงพอ

8.4 สามารถเปรียบเทียบผลต่างระหว่างผลการจัดทำของจังหวัดจากฐานภาษีอากรและผลการจัดทำของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

บทที่ 2
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งที่ต้องการวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี และวิเคราะห์เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง คือ ทฤษฎีรายได้ภูมิภาคแบบจำลองฐานเศรษฐกิจ (วิโรจน์ นรารักษ์ 2547: 5-28) รายได้ประชาชาติระดับจังหวัด (สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2547) ทฤษฎีด้านภาษีอากร (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร 2549) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีรายได้ภูมิภาค

1.1.1 ความหมายและความเป็นมาของบัญชีรายได้ภูมิภาค

บัญชีรายได้ภูมิภาค (Regional Income Account) หมายถึง การบันทึกกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคหนึ่ง ๆ ที่ไหลเวียนในหนึ่งรอบระยะเวลาที่กำหนดระหว่างหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระดับมหภาค โดยวัดค่าออกมาในรูปของมูลค่าทางการเงิน ได้แก่ การผลิตสินค้าและบริการ การบริโภคสินค้าและบริการทั้งภาครัฐและครัวเรือน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการลงทุน และการประกอบธุรกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค (การนำเข้าและส่งออก) ซึ่งการแสดงบัญชีรายได้ภูมิภาคเป็นตัวชี้วัดระดับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและระดับความอยู่ดีกินดีของประชาชนในแต่ละภูมิภาค ดังนั้น การจัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาคจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่สมดุลกันระหว่างกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบถึงแหล่งที่มาของรายได้ และการใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ใด รวมถึงเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์เศรษฐกิจเพื่อการวางแผนในอนาคตได้

ดังนั้น รายได้ภูมิภาค จึงหมายถึงรายได้ที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนั้น ๆ ที่ทำให้ประชาชนสามารถซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายมาตอบสนอง

ความต้องการในระดับที่ความพอใจสูงสุด และประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจก็จะส่งผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคนั้น ๆ ด้วย

ระบบบัญชีรายได้ภูมิภาค ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่สามารถรวมเอากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดในภูมิภาคเข้าไว้ด้วยกันและรายการในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งระบบบัญชีรายได้ภูมิภาคจะเป็นรูปแบบระบบบัญชีที่สอดคล้องกับระบบบัญชีประชาชาติตามกรอบแนวคิดขององค์กรสากลระหว่างประเทศที่จำแนกสถาบันต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจออกเป็น 5 สถาบันหลัก ๆ คือ สถาบันที่ไม่ใช่การเงิน (non-financial institution) สถาบันการเงิน (financial institution) สถาบันรัฐบาล (general government institution) สถาบันครัวเรือน (households institution) และสถาบันไม่แสวงหากำไร(non-profit institutions serving households institution) สำหรับรูปแบบบัญชีสามารถแบ่งออกเป็น 4 บัญชีหลัก คือ

1. บัญชีการผลิต (production account)
2. บัญชีรายได้รายจ่าย (Income and outlay accounts)
3. บัญชีสะสมทุน (accumulation account)
4. บัญชีภูมิภาคอื่น (rest of the region account)

บัญชีหลักทั้ง 4 บัญชี จะมีบัญชีย่อยแยกออกไปอีก ซึ่งแต่ละบัญชีจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยที่แต่ละบัญชีจะมีลักษณะเป็นบัญชีคู่ (double entry) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านซ้ายเป็นรายการที่จ่ายออกไป (outgoing) ส่วนด้านขวามือเป็นรายการที่ได้รับมา (incoming) ดังนั้น รายการแต่ละรายการจะปรากฏอยู่ในบัญชีทั้ง 2 ส่วน คือ การลงบัญชีในบัญชีหนึ่งเป็นรายจ่าย และการลงบัญชีในอีกบัญชีหนึ่งจะเป็นด้านรายได้ ซึ่งลักษณะอย่างนี้เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของรายการแต่ละรายการในแต่ละบัญชี ซึ่งสะดวกในการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลในแต่ละรายการ

กรอบแนวคิดในการจัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาค เริ่มจากการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติ โดยเซอร์วิลเลียม เพตตี (Sir William Petty) ในช่วงตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 และมีการพัฒนาต่อเนื่องโดยนายเกรกอรี คิง (Gregory King) ได้แสดงรูปแบบบัญชีประชาชาติในรูปตารางอย่างง่ายเพื่อวัดรายได้ของประชากรในประเทศ โดยการประมาณจากจำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม เช่น กษัตริย์ นักรบ ชาวนา คูณกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในแต่ละกลุ่ม ต่อมาในศตวรรษที่ 20 นักเศรษฐศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาบัญชีประชาชาติคือ จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) ซึ่งเป็นผู้ที่เสนอแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้การลงทุนและการออมที่สมดุล ในหนังสือทฤษฎีทั่วไปว่าด้วยเงินดอกเบี้ยและการจ้างงาน "The General Theory of Employment Interest and Money" ซึ่งค่าเหล่านี้สามารถวัดได้ใน

เชิงสถิติ ต่อมานักเศรษฐศาสตร์อีกท่านหนึ่งคือเซอร์ริชาร์ดสโตน (Sir Richard Stone) ได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาพัฒนาการจัดทำข้อมูลให้เป็นรูปบัญชีที่แสดงความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ

หลังจากนั้นองค์การสหประชาชาติได้พัฒนาระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts หรือ SNA) เป็นระยะ ๆ กล่าวคือ ระบบบัญชีประชาชาติระบบแรกขององค์การสหประชาชาติ คือ ระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ.1953 (1953 SNA) ภายในระบบนี้แสดงวิธีการบันทึกกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกชนิดที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยนำหลักการทางบัญชี (Accounting) มาใช้ในการนำเสนอข้อมูล ระบบนี้แพร่หลายเป็นที่ยอมรับกันในหลายประเทศ ยกเว้นประเทศสังคมนิยมที่ได้จัดทำบัญชีประชาชาติในระบบ Material Accounting ต่อมาระบบบัญชีประชาชาติขององค์การสหประชาชาติได้ถูกพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งมีการเพิ่มรายการระบบบัญชีให้ครอบคลุมธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศให้ครบถ้วนมากขึ้น อีก 2 ครั้ง คือในปี ค.ศ.1968 (1968 SNA) ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดของริชาร์ดสโตน และครั้งล่าสุดองค์การสหประชาชาติได้ร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ 5 องค์การหลักดำเนินการปรับปรุงระบบบัญชีประชาชาติในปี ค.ศ.1993 ที่ผ่านมา ระบบนี้เรียกกันโดยทั่วไปว่า 1993 SNA

การจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศไทยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 ภายใต้ระบบขององค์การสหประชาชาติ จัดทำมาอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการติดตามภาวะเศรษฐกิจ การกำหนดนโยบาย การวางแผน และการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม ด้วยสภาพปัญหาทางด้านความพร้อมของข้อมูลพื้นฐาน ทำให้การพัฒนาบัญชีประชาชาติของไทยค่อนข้างล่าช้า ปัจจุบันบัญชีรายได้ประชาชาติยังอยู่บนพื้นฐานของระบบ 1953 SNA แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีการพัฒนาก้าวไปสู่ระบบใหม่แล้วในบางส่วน เช่น การจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต การจัดทำบัญชีเศรษฐกิจเงินทุน เป็นต้น และขณะนี้ได้มีแผนการที่จะก้าวไปสู่ระบบ 1993 SNA

ระบบบัญชีประชาชาติ หมายถึง การบันทึกข้อมูลธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (economic transaction) ในระดับภาพรวม (aggregation) โดยตีค่าธุรกรรมทุกชนิดให้อยู่ในรูปตัวเงิน (money term) บันทึกข้อมูลลงในแบบตารางมาตรฐานโดยใช้หลักการทางบัญชี มีการจัดระบบและหมวดหมู่ข้อมูลตามหลักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างธุรกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละประเทศ ระบบบัญชีประชาชาติได้จำแนกบัญชีหลัก ตามลักษณะธุรกรรมทางเศรษฐกิจ และวิธีการนำเสนอ โดย

แยกออกเป็น 5 บัญชี คือ บัญชีรายได้ประชาชาติ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต บัญชีเศรษฐกิจเงินทุน บัญชีดุลการชำระเงิน และบัญชีงบดุลแห่งชาติ

รายได้ประชาชาติเป็นการบันทึกข้อมูลการไหลเวียนของผลผลิตที่อยู่ในรูปของสินค้าและการบริการ ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต และการใช้จ่ายในการผลิต คือ ในขบวนการผลิตสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจต้องใช้ปัจจัยการผลิตขั้นปฐม อันได้แก่ ที่ดิน เงินทุน แรงงาน และตัวผู้ประกอบการ เพื่อให้ขบวนการผลิตดำเนินไปได้และมีผลผลิตออกจำหน่าย โดยขายให้แก่ผู้ซื้อในราคาตลาด เมื่อผู้ประกอบการมีรายได้จากการขายสินค้า ก็จะนำไปจ่ายเป็นผลตอบแทนให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต ซึ่งประกอบด้วยเจ้าของที่ดินในรูปค่าเช่า เจ้าของทุนในรูปดอกเบี้ย คนงานในรูปค่าจ้าง และส่วนที่เหลือเป็นกำไรของตัวผู้ประกอบการเจ้าของปัจจัยการผลิตเหล่านี้ในอีกสถานะหนึ่งก็คือเป็นครัวเรือนผู้บริโภค

ส่วนการพัฒนาระบบบัญชีรายได้ภูมิภาค เริ่มจากแนวคิดการจัดทำระบบบัญชีประชาชาติที่แสดงถึงระดับรายได้โดยเฉลี่ยของประชากรในระดับมหภาค ดังนั้น ในการวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจึงมีความจำเป็นจะต้องมีการจัดทำระบบบัญชีรายได้ภูมิภาค เนื่องจากโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละภูมิภาคจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นจะต้องมีการสร้างระบบบัญชีรายได้ภูมิภาคของแต่ละภูมิภาคขึ้น การที่ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การจัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาคยังมีความจำเป็นจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาคและการเปรียบเทียบกับระดับประเทศได้

การจัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาคที่ปรากฏเป็นหลักฐานครั้งแรกเป็นการจัดทำบัญชีในระบบบัญชีคู่ (double entry system) ได้แก่ บัญชีรายได้และบัญชีผลิตภัณฑ์สำหรับระบบเศรษฐกิจภูมิภาค ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์เบื้องต้นในการศึกษาชุมชน ปรากฏในรายงานประจำปีของธนาคารกลางในนครชิคาโก (Federal Reserve Bank of Chicago) ในปี ค.ศ. 1954

สำหรับประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาค เป็นการจัดทำรายได้ภูมิภาค เฉพาะทางด้านการผลิตด้านเดียว ที่เรียกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product หรือ GRP) ขึ้นเป็นครั้งแรกใน พ.ศ.2513 จนถึงปัจจุบัน

1.1.2 แนวคิดของบัญชีรายได้ภูมิภาค

แนวคิดของบัญชีรายได้ภูมิภาคเป็นไปตามแนวคิดของบัญชีรายได้ประชาชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ การพัฒนาระบบบัญชีรายได้ประชาชาติอาศัยแนวคิดทางด้านกระแสหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นแนวคิดที่บันทึกรายการซื้อขาย

แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการรวมทั้งปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ โดยที่กระแสหมุนเวียนของการใช้จ่ายและการผลิตในระบบเศรษฐกิจใด ๆ ก็ตามจะต้องอยู่ในโครงสร้างระบบเศรษฐกิจที่คล้ายกัน ซึ่งโดยทั่วไปโครงสร้างระบบเศรษฐกิจภูมิภาคประกอบด้วย ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาล และภาคการติดต่อระหว่างภูมิภาคและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ในรูปแบบกระแสหมุนเวียนของการใช้จ่ายและการผลิต ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ ระบบเศรษฐกิจปิด และระบบเศรษฐกิจเปิด

1) กรณีระบบเศรษฐกิจปิด เป็นกรณีที่ระบบเศรษฐกิจภูมิภาคไม่มีการติดต่อทำการค้ากับภูมิภาคอื่นและภาคต่างประเทศ โดยสมมติให้ภูมิภาคมี 2 ภาคเศรษฐกิจหลัก คือ ภาคการผลิต (ภาคธุรกิจ และภาครัฐบาล) และภาคครัวเรือน กล่าวคือ เริ่มจากภาคครัวเรือนในฐานะที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตขายปัจจัยการผลิตแก่ภาคธุรกิจและภาครัฐบาล โดยได้รับผลตอบแทนปัจจัยการผลิตในรูป ค่าเช่า ค่าจ้าง ในขณะเดียวกันภาคครัวเรือนจะนำรายได้จากการขายปัจจัยการผลิตไปซื้อสินค้าและบริการจากภาคธุรกิจ ดังนั้น ภาคธุรกิจก็จะได้รายได้จากการขายสินค้าและบริการจากภาคครัวเรือน ดังแสดงในภาพที่ 2.1

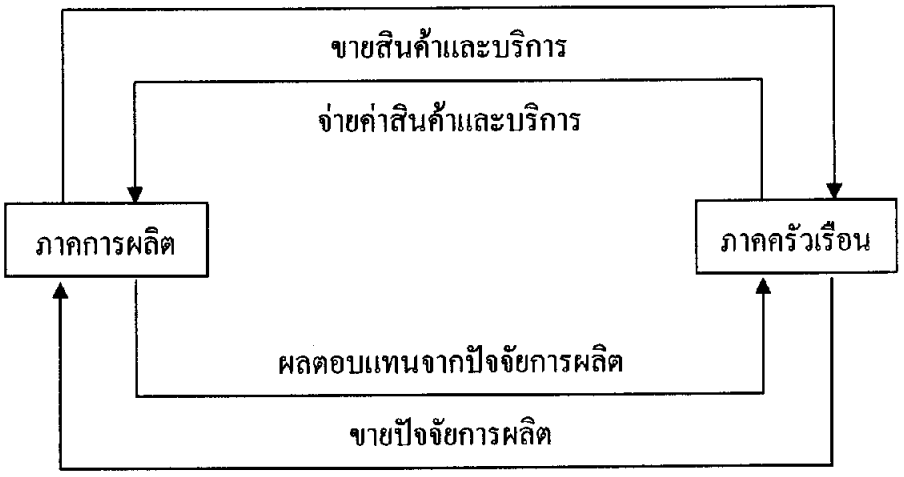

ภาพที่ 2.1 การไหลเวียนของผลผลิต รายได้ และรายจ่ายระหว่างภาคการผลิตและภาคครัวเรือน

การไหลเวียนของสินค้าและบริการ การใช้จ่ายซื้อสินค้าของครัวเรือน และค่าตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นปฐมที่อยู่ในรูปรายได้ จะมีความสมดุลกัน ดังแสดงสมการข้างล่างนี้

มูลค่าสินค้าและบริการ (goods and services)	= รายได้ของเจ้าของปัจจัยการผลิต (factor of income)	= การใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการ (expenditure on goods and services)

2) กรณีระบบเศรษฐกิจเปิด เป็นกรณีที่ระบบเศรษฐกิจภูมิภาคมีการติดต่อทำการค้ากับภูมิภาคอื่นและภาคต่างประเทศ ดังนั้น การแสดงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยแสดงเป็น 4 ภาคเศรษฐกิจ คือ ภาคธุรกิจ ภาคครัวเรือน ภาครัฐบาล และภูมิภาคอื่น กล่าวคือ

เริ่มจากภาคครัวเรือนในฐานะที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตขายปัจจัยการผลิตแก่ภาคธุรกิจ และภาครัฐบาล โดยได้รับผลตอบแทนปัจจัยการผลิตในรูป ค่าเช่า ค่าจ้าง ในขณะเดียวกันภาคครัวเรือนจะนำรายได้จากการขายปัจจัยการผลิตไปซื้อสินค้าและบริการจากภาคธุรกิจ ส่วนหนึ่งทำการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน ในขณะเดียวกันภาคธุรกิจที่ต้องการลงทุนในการผลิตมีความจำเป็นจะต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน

บทบาทของภาครัฐบาลประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1) ทางด้านรายรับเป็นรายรับจากการจัดเก็บภาษีจากภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน

ส่วนที่ 2) ทางด้านรายจ่ายรัฐบาลมีรายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการจากภาคธุรกิจและการใช้จ่ายที่เป็นผลตอบแทนจากปัจจัยการผลิตให้แก่ข้าราชการและพนักงานของรัฐ (เงินเดือน) ซึ่งรายจ่ายทั้ง 2 ส่วนนี้มาจากรายได้ที่เป็นภาษีที่ภาครัฐบาลจัดเก็บภาษี

บทบาทของภูมิภาคอื่น เป็นส่วนที่ภูมิภาคมีการติดต่อค้าขายกับภูมิภาคอื่นหรือภาคต่างประเทศ โดยที่สินค้าและบริการที่ทำการผลิตในภูมิภาคจะถูกส่งออกไปขายยังภูมิภาคอื่น ในขณะเดียวกันผู้ผลิตจะได้รับค่าสินค้าและบริการจากภูมิภาคอื่น ๆ ประกอบกับทั้งภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนในภูมิภาคจะทำการสั่งสินค้าและบริการจากภูมิภาคอื่นด้วย

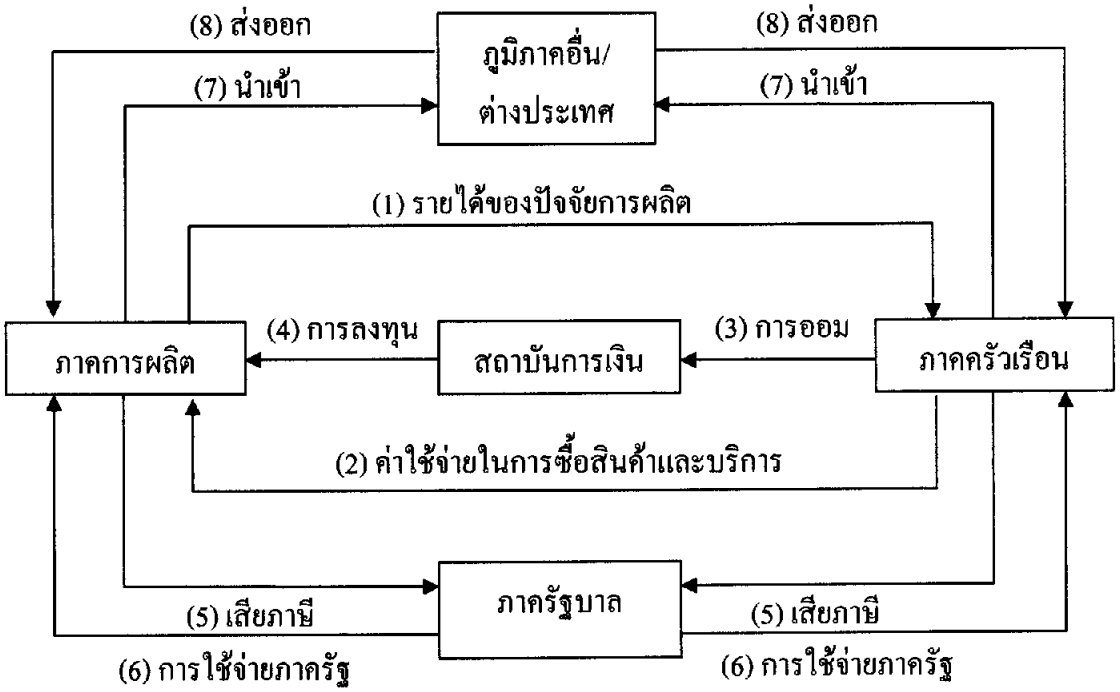

ภาพที่ 2.2 การไหลเวียนของผลผลิต รายได้ และรายจ่ายใน 4 ภาคเศรษฐกิจ

สำหรับแนวคิดของบัญชีรายได้ภูมิภาค สามารถสรุปออกเป็นโครงร่าง ดังนี้

ส่วนประกอบของรายได้ภูมิภาค ได้แก่

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค ณ ราคาประจำปี

หัก	ค่าเสื่อมราคา (depreciation) หรือค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าทุน (consumption of fixed capital)
เท่ากับ	ผลิตภัณฑ์ภูมิภาคสุทธิ
หัก	ภาษีทางอ้อม ในภูมิภาค
บวก	เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ธุรกิจในภูมิภาค
เท่ากับ	รายได้ภูมิภาคที่จ่ายให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต (regional income)
หัก	รายได้ภูมิภาคที่ไม่ใช่เป็นรายได้ของบุคคล เช่น กำไรบริษัทที่ยังไม่จัดสรรภาษีนิติบุคคล
บวก	เงินปันผล และเงินโอน
เท่ากับ	รายได้ส่วนบุคคลในภูมิภาค (regional personal income)

หัก ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในภูมิภาค

เท่ากับ รายได้ที่นำมาจับจ่ายใช้สอยของบุคคลในภูมิภาค (regional disposable income)

หัก รายจ่ายเพื่อการบริโภคในภูมิภาค (consumption)

เท่ากับ เงินออมส่วนบุคคลในภูมิภาค (personal saving)

1.1.3 วิธีการวัดรายได้ภูมิภาค

การจัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาค เป็นบัญชีที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินธุรกรรมทางเศรษฐกิจมีการหมุนเวียนแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และเจ้าของปัจจัยการผลิต โดยทั่วไปการคำนวณบัญชีรายได้ภูมิภาคสามารถคำนวณได้ 3 ด้าน คือ ด้านการผลิต(production approach) ด้านรายจ่าย(expenditure approach) และด้านรายได้ (income approach)

1) ด้านการผลิต

การคำนวณบัญชีรายได้ภูมิภาคทางด้านการผลิตหรือที่เรียกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค ใช้หลักการคำนวณหามูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย (final product) ของสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาในภูมิภาค อย่างไรก็ตามวิธีการนี้อาจจะมีปัญหาในการนับซ้ำ (double counting) ของสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาการนับซ้ำจึงใช้วิธีมูลค่าเพิ่ม (value added หรือ VA) ของสินค้าและบริการแทน ซึ่งเป็นการวัดมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากการผลิตสินค้าและบริการในแต่ละขั้นตอนการผลิต โดยรูปแบบการคำนวณหาผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหมือนกับรูปแบบการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แต่แตกต่างกันในระดับของขอบเขตของภาคและขอบเขตของจังหวัดเท่านั้น

ในการขายผลผลิตทั้งในรูปสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการจะนำผลผลิตออกจำหน่าย โดยราคาสินค้าจะครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าขั้นกลาง บวกด้วยค่าตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นปฐม (ซึ่งรวมส่วนกำไรที่ผู้ประกอบการต้องการไว้ด้วย) ดังนั้น ถ้าเรานับผลรวมของมูลค่าการผลิตจากสินค้าทุกหน่วยที่ผลิตภายในภูมิภาค จะพบว่ามีความซ้ำซ้อนเกิดขึ้นในส่วนที่เป็นสินค้าขั้นกลาง ตัวอย่างเช่น ในการผลิตรถยนต์ ก็จะต้องใช้สินค้าขั้นกลางประกอบด้วย เหล็ก ยางรถยนต์ เบาะ แบตเตอรี่ กระจก เป็นต้น นำมาประกอบเข้าด้วยกันจะเห็นได้ว่ามูลค่ารถยนต์ที่ถูกผลิตขึ้นมาจะรวมมูลค่าเหล็ก ยางรถยนต์ เบาะ แบตเตอรี่ กระจก และสินค้าวัตถุดิบอื่น ๆ หากนับมูลค่ารถยนต์ก็จะนับซ้ำสินค้าขั้นกลางเหล่านี้ไว้ด้วย

ดังนั้น หากจะไม่ให้เกิดการนับซ้ำจะต้องนับรวมเฉพาะมูลค่าผลผลิตที่เป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย อันได้แก่ สินค้าและบริการที่นำไปบริโภคโดยเอกชนและรัฐบาล

นำไปลงทุนและนำไปจำหน่ายในภูมิภาคอื่นสุทธิ ซึ่งในทางปฏิบัติ การกำหนดว่าสินค้าใดเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายทำได้ยาก เพราะสินค้าแต่ละชนิดอาจเป็นได้ทั้งสินค้าขั้นสุดท้ายและสินค้าขั้นกลาง ตัวอย่างเช่น น้ำตาล ถ้าผู้บริโภคซื้อมาใช้ในการบริโภคของครัวเรือนก็จะเป็นสินค้าขั้นสุดท้าย แต่หากผู้ผลิตซื้อไปใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงานทำขนม ก็จะเป็นสินค้าขั้นกลาง เป็นต้น ดังนั้น จึงได้เสนอแนวทางการคำนวณด้านการผลิตที่สามารถแก้ปัญหาการนับซ้ำ คือ การคำนวณหาเฉพาะส่วนที่เป็นมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดในระบบเศรษฐกิจ

กรณีของประเทศไทยในปัจจุบันได้คำนวณบัญชีรายได้ภูมิภาคด้านผลผลิต สามารถจำแนกสาขาการผลิตโดยใช้หลักกิจกรรมการผลิตเชิงเศรษฐกิจ (economic activities) ตามประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศไทย ประกอบด้วย 16 สาขา คือ

(1) การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้
(2) การประมง
(3) การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน
(4) การอุตสาหกรรม
(5) การไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ
(6) การก่อสร้าง
(7) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน
(8) โรงแรม และภัตตาคาร
(9) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม
(10) ตัวกลางทางการเงิน
(11) บริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ
(12) การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ
(13) การศึกษา
(14) การบริการด้านสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์
(15) การบริการด้านชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ
(16) ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

ผลรวมมูลค่าเพิ่มทุกสาขา = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค

โดยปกติการเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจในช่วงเวลาต่าง ๆ นั้น จะมีผลกระทบต่อกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการ 2 ประการ คือ

1. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณการผลิต ซึ่งเป็นไปตามภาวะดุลยภาพระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าในตลาดในประเทศ และตลาดต่างประเทศ

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาสินค้า ซึ่งเป็นผลจากภาวะราคาต้นทุนวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงในช่วงระยะเวลาแต่ละปี หรือเป็นผลจากภาวะการแข่งขันในตลาดสินค้า

ในการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค สามารถคำนวณได้ 2 ราคา คือ คำนวณในราคาประจำปี (at current price) และราคาคงที่ (at constant price) โดยในการคำนวณราคาคงที่ สามารถคำนวณได้ 2 วิธี คือ

1. การปรับราคา 2 ครั้ง (double deflated) หมายถึง การปรับมูลค่าการผลิตในราคาประจำปีให้เป็นมูลค่าการผลิต ณ ราคาคงที่ และการปรับค่าใช้จ่ายขั้นกลางในราคาประจำปีให้เป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลางในราคาคงที่ โดยแยกปรับในแต่ละรายการย่อยของค่าใช้จ่ายขั้นกลางทุกรายการ หลังจากนั้นจึงนำมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ ลบด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางในราคาคงที่ จะได้มูลค่าเพิ่มในราคาคงที่

2. การปรับราคาครั้งเดียว(single deflated) หมายถึง การปรับมูลค่าเพิ่มในราคาประจำปีให้เป็นมูลค่าเพิ่มในราคาคงที่โดยตรง โดยใช้ดัชนีราคาที่เกี่ยวข้องกัน

2) ด้านรายจ่าย

การวัดรายได้ภูมิภาคทางด้านรายจ่ายเป็นการวัดจากการซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ซึ่งเท่ากับมูลค่าการผลิตของสินค้าและบริการในภูมิภาคนั้น ๆ ซึ่งในแต่ละภูมิภาคจะมีผู้ซื้ออยู่ 4 ประเภท คือ ผู้บริโภคหรือครัวเรือน ธุรกิจ รัฐบาล และผู้นำเข้า ส่งออก ดังนั้นรายจ่ายรวมในแต่ละภูมิภาค ดังแสดงในสมการที่ 2

$$\text{รายจ่ายรวม} = C + I + G + (X - M) \quad \text{.....(2)}$$

โดยที่

C = ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (consumption expenditure)

I = รายจ่ายเพื่อการลงทุน (investment) หรือการสะสมทุน (capital formation)

G = รายจ่ายของภาครัฐบาล (government expenditure)

(X-M) = รายจ่ายสุทธิจากการส่งออกและการนำเข้า (exports & Imports)

ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน เป็นค่าใช้จ่ายที่ครัวเรือนในภูมิภาคทำการซื้อสินค้า ซึ่งเป็นการบริโภคขั้นสุดท้าย (final demand) การบริโภคของครัวเรือนจะประกอบด้วยการบริโภคสินค้าไม่คงทน (durable goods) เช่น รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน หรือการสะสมทุน เป็นการใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดผลผลิต ซึ่งเป็นการลงทุนในรูปสินทรัพย์ถาวร (fixed assets) ที่มีอายุการใช้งานเกิน 1 ปี ของภาครัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ รวมถึงการลงทุนของภาคเอกชนในภูมิภาคนั้น ๆ การลงทุนสามารถจำแนกเป็น 2 ส่วน คือ

- การลงทุนทางด้านสิ่งก่อสร้างประกอบด้วย การก่อสร้างที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน อาคารพาณิชย์ โรงงาน โรงเรียน โรงพยาบาล การก่อสร้างทางด้านสาธารณูปโภค ถนน สะพาน เขื่อน เป็นต้น

- การลงทุนทางด้านเครื่องจักรเครื่องมือ เช่น การลงทุนในเครื่องจักรเพื่อใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เครื่องใช้สำนักงาน ยานพาหนะ เป็นต้น

รายจ่ายของภาครัฐบาล เป็นรายจ่ายของภาครัฐบาลเพื่อซื้อสินค้าและบริการของส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อการบริหารประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ รักษาความปลอดภัยและสร้างความมั่นคงของภูมิภาค รายจ่ายประเภทนี้รวมทั้งค่าจ้าง เงินเดือน รายจ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

การส่งออก เป็นรายได้ที่เกิดจากการส่งออกสินค้าและบริการที่ภูมิภาคหนึ่งติดต่อค้าขายกับภูมิภาคอื่น รวมถึงการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศด้วย เช่น ภูมิภาคที่ 1 ขายมันสำปะหลังให้แก่ภูมิภาคที่ 2 จะก่อให้เกิดรายได้จากการส่งออกของภูมิภาคที่ 1

การนำเข้า เป็นรายจ่ายจากการนำเข้าสินค้าและบริการที่ภูมิภาคติดต่อค้าขายกับภูมิภาคอื่น รวมถึงการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ เช่น ภูมิภาคที่ 1 มีการนำเข้ายางพาราจากภูมิภาคที่ 2 จะต้องบันทึกเป็นรายจ่ายในการนำเข้าของภูมิภาคที่ 1

3) ด้านรายได้

การวัดรายได้ภูมิภาคทางด้านรายได้เป็นการคำนวณหารายได้ที่เกิดขึ้นในรูปของผลตอบแทนปัจจัยการผลิต (factor income) ที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจ คือ ค่าจ้าง (wage) เป็นผลตอบแทนของการใช้ปัจจัยแรงงาน ค่าเช่า (rent) เป็นผลตอบแทนของการใช้ปัจจัยที่ดิน ดอกเบี้ย (interest) เป็นผลตอบแทนของการใช้ปัจจัยทุนและกำไร (profit) เป็นผลตอบแทนของผู้ประกอบการ

ในการวัดรายได้ภูมิภาค ด้านรายได้สามารถจำแนกรายการได้ดังนี้

1. ผลตอบแทนแรงงาน (compensation of employees) หมายถึง ค่าตอบแทนที่ผู้ผลิตจ่ายให้แก่ลูกจ้างในรูปของเงินเดือนค่าจ้าง เงินรางวัล โบนัส นอกจากนี้ รวมถึงสิ่งตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้รับเพิ่มเติม เช่น เงินประกันสังคม ประกันภัย ประกันชีวิต กองทุนเบี้ยบำนาญ สินค้าและบริการให้ฟรี รวมทั้ง การจัดหา เสื้อผ้า ที่พักฟรี เป็นต้น

2. รายได้จากกิจการผลิตที่มิใช่นิติบุคคล (income from unincorporated enterprise) ประกอบด้วย รายได้ของบุคคลผู้ประกอบอาชีพอิสระ เช่น รายได้ของผู้ประกอบการเกษตร (farm income) และรายได้ของผู้ประกอบการอิสระอื่น ๆ (professional income) เช่น แพทย์ ทนายความ รายได้เจ้าของร้านตัดผม ร้านซ่ำ เป็นต้น

3. รายได้จากทรัพย์สิน (income from property) ที่ครัวเรือนและสถาบันไม่แสวงหากำไรได้รับ เป็นรายได้จากสินทรัพย์ซึ่งได้แก่ ค่าเช่า เงินปันผล ดอกเบี้ย

4. เงินออมของนิติบุคคล (saving of corporation) หมายถึง กำไรของธุรกิจนิติบุคคลหลังหักภาษีและเงินปันผล เงินออมส่วนนี้แท้จริง คือ ส่วนหนึ่งของกำไรที่เหลือจากการจัดสรร

5. ภาษีเงินได้นิติบุคคล (direct taxes on corporations) เป็นภาษีทางตรงที่รัฐบาลเรียกเก็บจากรายได้สุทธิก่อนหักเงินปันผลของธุรกิจนิติบุคคลเอกชนและวิสาหกิจ ภาษีส่วนนี้ คือ ส่วนหนึ่งของกำไรของผู้ผลิต

6. เงินโอนจากนิติบุคคล (corporate transfer payments) เป็นเงินโอนที่ครัวเรือน สถาบันไม่แสวงหากำไรและรัฐบาลได้รับจากธุรกิจนิติบุคคล เช่น เงินบริจาคและความช่วยเหลือทั้งในรูปของเงินสดและสิ่งของ

7. รายได้จากทรัพย์สินและการประกอบการของรัฐบาล (government income from property and entrepreneurships) ประกอบด้วย ค่าเช่า เงินปันผลและดอกเบี้ย รวมทั้งกำไรของรัฐวิสาหกิจ (เฉพาะส่วนที่นำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน) ที่รัฐบาลทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นได้รับ

8. รายการที่นำมาหัก คือ ดอกเบี้ยหนี้สาธารณะ ดอกเบี้ยหนี้เพื่อการบริโภค ผลรวมของรายการที่ 1-7 หักด้วยรายการที่ 8 จะเท่ากับรายได้ภูมิภาค ตามราคาปัจจัยการผลิต (GPP at factor cost) หักด้วยค่าเสื่อมราคา (provision for consumption of fixed capital) โดยมีรายการที่ยกเว้นไม่นำมาคำนวณเป็นรายได้ภูมิภาค ประกอบด้วย เงินโอนระหว่างบุคคล รายได้ที่ได้มาโดยบังเอิญ คือ รายได้ที่เกิดจากมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงของราคาสินทรัพย์ เช่น รายได้ที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากราคาที่เพิ่มขึ้นของที่ดิน หรือรายได้ที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งรายได้ที่ผิดกฎหมาย

1.1.4 การเปรียบเทียบรายได้ภูมิภาค ทั้ง 3 ด้าน

หลักการคำนวณบัญชีรายได้ภูมิภาคทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมา คือ ทางด้านการผลิต ทางด้านรายได้และรายจ่าย นั้นผลลัพธ์ที่ได้จะต้องเท่ากันหรือในทางปฏิบัติจะต้องใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ เนื่องจากความคลาดเคลื่อนในการจัดเก็บข้อมูล ดังนั้น เพื่อให้ค่าของรายได้ภูมิภาคมีความถูกต้องและสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน จึงต้องทำการตรวจสอบค่าที่ได้จากการคำนวณดังนี้ โดยยึดหลักอุปทานและอุปสงค์ ตามทฤษฎีค่าทางด้านอุปทานจะต้องเท่ากับค่าทางด้านอุปสงค์ และการจัดทำข้อมูลการไหลเวียนของสินค้า (commodity flow method) เป็นการแสดงให้เห็นว่าการผลิตสินค้าแต่ละชนิด มีการกระจายของสินค้าอย่างไรบ้าง เช่น มีการบริโภคสินค้ากี่หน่วย มีการใช้สินค้าเป็นวัตถุดิบในการผลิตกิจกรรมอื่นกี่หน่วย ใช้เป็นสินค้าทุนกี่หน่วย มีการส่งออกกี่หน่วย ส่วนที่เหลือก็จะเป็นสินค้าคงเหลือ ณ สิ้นปี ตามการเปรียบเทียบระบบบัญชีรายได้ภูมิภาคที่คำนวณได้ทั้ง 3 วิธี (ภาคผนวก ก ตารางที่ 1)

ในปัจจุบันประเทศไทยคำนวณเฉพาะทางด้านการผลิตเพียงด้านเดียวเท่านั้น ซึ่งเรียกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคของประเทศไทย คือ สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำข้อมูลเป็นอนุกรมตั้งแต่ พ.ศ.2513 จนถึงปัจจุบัน โดยแสดงค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคทั้งราคาประจำปี และราคา พ.ศ.2531 เป็นปีฐาน พร้อมทั้งมีการจัดทำรายได้ของจังหวัด เรียกว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีการจำแนกกิจกรรมการผลิตเป็น 16 สาขาการผลิตให้สอดคล้องกับรายได้ประชาชาติ และมีการจำแนกภูมิภาคเป็น 6 ภูมิภาคตามการปกครอง คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก และภาคใต้

การพิจารณาข้อมูลผลิตภัณฑ์ภาคสามารถอธิบายถึงอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและสามารถทำการเปรียบเทียบถึงลักษณะการผลิตในแต่ละภูมิภาคได้ด้วยว่าลักษณะเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาค เน้นการผลิตในกิจกรรมใดเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนพัฒนาและการวางกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละภูมิภาคให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

การที่ประเทศไทยมีการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคทางด้านการผลิตเท่านั้น เนื่องจากการจัดทำรายได้ภูมิภาคทางด้านรายจ่ายและด้านรายได้มีข้อจำกัด ดังนี้

1. ข้อมูลทางด้านการลงทุนในภูมิภาคในปัจจุบัน ยังไม่สามารถจัดเก็บเป็นรายภูมิภาคได้

2. ข้อมูลการส่งออก และนำเข้าระหว่างภูมิภาคของประเทศไทย เช่น การส่งสินค้าจากภาคเหนือไปยังภาคใต้ หรือจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปส่งภาคกลาง ยังมี

หน่วยงานใดจัดเก็บ ซึ่งแตกต่างข้อมูลการนำเข้าและส่งออกระหว่างประเทศที่จะต้องมีการผ่านพิธีการศุลกากร ซึ่งทางกรมศุลกากรได้ทำการบันทึกข้อมูลในส่วนนี้ไว้แล้ว

1.1.5 ปัญหาของการวัดรายได้ภูมิภาค

ในการวัดรายได้ภูมิภาคไม่ว่าจะเป็นการวัดด้วยวิธีการใดก็ย่อมประสบปัญหา ซึ่งสามารถสรุปประเด็นปัญหาได้ 2 ประเด็นใหญ่ด้วยกัน คือ

1) ปัญหาเกี่ยวกับแนวคิด

เนื่องจากแนวคิดรายได้ภูมิภาคจะต้องอาศัยแนวคิดทางด้านรายได้ประชาชาติเป็นสำคัญ โดยถือรายได้เป็นผลผลิตสุทธิหรือผลตอบแทนสุทธิของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของสถาบันทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล ซึ่งการคิดผลสุทธิในระดับประเทศไม่มีปัญหาเพราะไม่ได้คำนึงถึงขอบเขตของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะ แต่ในการจัดสรรรายได้เหล่านั้นตามภูมิภาคกลับมีปัญหาเพราะต้องคำนึงว่าธุรกรรมใดควรจะต้องรวมในภูมิภาค ธุรกรรมใดไม่ควรรวมในภูมิภาคและขอบเขตของธุรกิจที่ควรครอบคลุมไว้ในบัญชีรายได้ภูมิภาคมีมากน้อยเพียงใด กิจกรรมบางอย่างก็ไม่สามารถระบุได้ว่าอยู่ในภูมิภาคใด เช่น ก๊าซธรรมชาติที่ขุดขึ้นมาจากอ่าวไทยก็ไม่สามารถระบุได้ว่าอยู่ในภูมิภาคใด

2) ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล

การขาดแคลนข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับการไหลเวียนของรายได้ต่าง ๆ ทั้งในและระหว่างภูมิภาคเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของการวัดรายได้ภูมิภาค จากการศึกษากรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณ จะเห็นได้ว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดทำรายได้ภูมิภาคจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูลเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ฉะนั้น ก่อนที่จะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ ควรจะได้พิจารณาข้อมูลนั้นก่อนว่าเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการคำนวณหรือไม่ แนวทางการตรวจสอบข้อมูลที่ดีมีหลักดังนี้ คือ ความถูกต้องน่าเชื่อถือ ความครอบคลุม ความต่อเนื่อง และความสอดคล้อง

1.1.6 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายได้ภูมิภาค

1) แสดงถึงสถานการณ์เศรษฐกิจของภูมิภาคว่ามีความมั่งคั่งมากน้อยเพียงใด จากข้อมูลจะทำให้ทราบว่ามูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นมีมากน้อยเพียงใด ภูมิภาคใดมีมูลค่าการผลิตสูง ก็ถือว่าภูมิภาคนั้นมีความมั่งคั่งมาก ทั้งนี้ เพราะระดับการผลิตของภูมิภาคที่สูงที่สุด แสดงว่าประชาชนในภูมิภาคมีโอกาสได้รับรายได้จากการผลิตที่สูงด้วย ซึ่งรายได้ภูมิภาคเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการผลิต เนื่องจากแสดงให้ทราบว่าในภูมิภาคมีการผลิตสินค้าและบริการอะไรบ้าง มากน้อยเพียงใด การผลิตสาขาใดเป็นการผลิตที่สำคัญ บางภูมิภาคมีสัดส่วนที่มาจากการผลิตสาขาเกษตรกรรมเป็นสาขาหลัก บางภูมิภาคมีสัดส่วนมาจาก

สาขาอุตสาหกรรม หรือสาขาบริการเป็นสาขาหลัก เป็นต้น ซึ่งพิจารณาได้จากโครงสร้างของการผลิต ในขณะเดียวกันสถิติรายได้ภูมิภาคที่แสดงเป็นอนุกรมก็จะทำให้ทราบว่า การผลิตรวมและการผลิตในแต่ละสาขาการผลิตมีการเปลี่ยนแปลงหรือขยายตัวมากน้อยเพียงใด ดังนั้น จึงเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนเพื่อขยายการผลิตให้เพิ่มขึ้นในอนาคต เมื่อการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น ประชาชนก็ย่อมได้รับรายได้เพิ่มขึ้น เท่ากับเป็นการเพิ่มความมั่งคั่งของภูมิภาคให้สูงขึ้นด้วย

2) การเปรียบเทียบระดับรายได้ของประชากร โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยต่อหัว (Per capita) ซึ่งเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างรายได้เฉลี่ยต่อคน ข้อมูลนี้ใช้เปรียบเทียบกันระหว่างภูมิภาค เพื่อดูระดับความแตกต่างของความสามารถในการสร้างรายได้

3) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเปรียบเทียบภาวะเศรษฐกิจกับภูมิภาคอื่น ๆ หรือเปรียบเทียบกับระดับประเทศ โดยเปรียบเทียบในตัวมูลค่าการผลิตและโครงสร้างการผลิตกับภูมิภาคอื่น ๆ ทำให้ทราบความแตกต่างที่อาจเป็นจุดอ่อนหรือจุดด้อยของการผลิตของภูมิภาค ซึ่งสาเหตุจากทั้งในด้านปัจจัยพื้นฐานของแต่ละภูมิภาคที่แตกต่างกัน และมาจากประสิทธิภาพการผลิตที่แตกต่างกันด้วย จึงเป็นเครื่องชี้ว่าภูมิภาคควรจะเร่งรัดพัฒนาการผลิตสาขาใดให้ทัดเทียมกับการผลิตในภูมิภาคอื่น ถ้าเศรษฐกิจของภูมิภาคขึ้นอยู่กับการผลิตทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ การผลิตทางการเกษตรมักจะมีปัญหาเนื่องจากผลผลิตการเกษตรขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ และราคาของสินค้าเกษตรก็ขึ้นอยู่กับราคาสินค้าเกษตรของตลาดโลก ทำให้มูลค่าผลผลิตที่ผลิตได้ไม่แน่นอน หากมีการเร่งรัดพัฒนาการผลิตในสาขาอื่น ๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะสาขาอุตสาหกรรม การบริการ ซึ่งการผลิตมีความแน่นอนมากกว่าการผลิตทางการเกษตรก็จะทำให้การผลิตของโดยรวมมีความ มั่งคั่งมากยิ่งขึ้น หรือจำเป็นต้องพัฒนาภาคเกษตรโดยมีระบบชลประทานที่เพียงพอ และเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าพืชเดิม เป็นต้น

4) เป็นเครื่องมือในการวางนโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ หากการผลิตสินค้าใดมีปัญหาการผลิตตกต่ำ รัฐบาลจะใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหา เช่น ในกรณีที่ภาวะราคาข้าวเปลือกตกต่ำส่งผลให้มูลค่าเพิ่มลดลงมาก รัฐบาลจะมีข้อมูลที่ถูกต้อง โดยพิจารณาสำหรับการตัดสินใจกำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาราคาข้าวตกต่ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือในกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น รัฐบาลก็สามารถนำเป็นเครื่องมือหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณจากงบการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น เป็นต้น

5) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ หลักการพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีการเจริญเติบโต คือ หลักการเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น ซึ่งข้อมูลการผลิตที่นำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสามารถใช้เป็นตัวเลขเป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากนั้น

ภายหลังจากที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจได้ดำเนินการไปจนสิ้นแผนแล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลความสำเร็จของแผนพัฒนาเศรษฐกิจว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่

1.2 แบบจำลองฐานเศรษฐกิจ

การพัฒนาแนวคิดในการวัดรายได้ภูมิภาคที่สำคัญ คือ แนวคิดของทฤษฎีฐานเศรษฐกิจ (economic base theory) โดยนักเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญ 2 ท่าน คือ ดักลาส นอร์ท (Douglass C. North) และ ชาลส์ ทีโบท์ (Charles M. Tiebout) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้อธิบายถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคขึ้นอยู่กับปริมาณการส่งออก โดยที่การส่งออกในความหมายนี้รวมทั้งการส่งออกสินค้าและบริการ แนวคิดนี้ให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมการส่งออกซึ่งถือว่าเป็น "ฐานเศรษฐกิจ" ของภูมิภาค หรืออาจเรียกว่า "สาขาการผลิตหลัก (basic sector)" ดังนั้นการกำหนดรายได้ในภูมิภาคขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่เรียกว่า อุปสงค์จากภายนอกภูมิภาค ส่วนกิจกรรมที่จะต้องมีเพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการส่งออกเรียกได้ว่าเป็นสาขาการผลิตรอง (non-basic sector) หรือบางทีเรียกว่า สาขาบริการ (service sector)

ดังนั้น รายได้ภูมิภาคตามทฤษฎีนี้เท่ากับผลรวมของผลผลิตหรือรายได้ของสาขาการผลิตหลัก และสาขาการผลิตรอง ซึ่งอาจแสดงได้โดยสมการที่ 2.1

$$T = S + B \qquad \text{.....(2.1)}$$

โดย T = รายได้ของภูมิภาค

B = รายได้จากสาขาการผลิตหลัก

S = รายได้จากสาขาการผลิตรอง

โดยที่ทฤษฎีนี้เน้นว่า การเจริญเติบโตของรายได้ภูมิภาคจะขึ้นอยู่กับการเจริญเติบโตของรายได้ของสาขาการผลิตหลัก เมื่อรายได้ของสาขาการผลิตหลักเพิ่มขึ้น จะส่งผลทำให้รายได้ภูมิภาคเพิ่มขึ้นด้วย แต่การที่จะเพิ่มขึ้นเท่ากับหรือไม่เท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ของสาขาการผลิตหลักก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวทวีฐาน (base multiplier) ถ้าตัวทวีฐานมีค่าเป็นหนึ่งแสดงว่ารายได้ภูมิภาคจะเพิ่มขึ้นจะเท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้สาขาการผลิตหลัก แต่ถ้าตัวทวีฐานมีค่ามากกว่าหนึ่งแสดงว่ารายได้ภูมิภาคจะเพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้สาขาการผลิตหลัก ในหลักทฤษฎีแบบจำลองฐานเศรษฐกิจ ได้ตั้งข้อสมมติฐานให้รายได้จากสาขาการผลิตรองขึ้นกับระดับรายได้รวมของภูมิภาค ดังนั้น สมการการกำหนดรายได้จากสาขาการผลิตรองของภูมิภาคดังสมการที่ 2.2

$$S = sT \qquad \text{.....(2.2)}$$

แทนค่าสมการที่ 2.2 ในสมการที่ 2.1 จะได้

$$T = B + sT$$

ดังนั้น $T = 1/(1-s) * B$

โดย s = ค่าประสิทธิ์ของรายได้สาขาการผลิตรองต่อรายได้สาขาการผลิตหลัก

ซึ่งค่า $1(1-s)$ เป็นค่าตัวทวีฐานทางเศรษฐกิจ และสัดส่วนของรายได้รวมของภูมิภาคต่อรายได้ที่ได้รับจากการผลิตสาขาหลัก ก็คือค่าตัวทวีฐานของภูมิภาคด้วย เช่น T/S เท่ากับ 1.5 แสดงให้เห็นว่าถ้ารายได้จากการผลิตสาขาหลักเพิ่มขึ้น 100 หน่วย จะส่งผลทำให้รายได้ของภูมิภาคเพิ่มขึ้น 150 หน่วย

ค่าตัวทวีฐานนี้เป็นค่าตัวทวีอย่างง่าย แต่ในบางกรณีการที่รายได้จากสาขาการผลิตรองในภูมิภาคถูกกำหนดโดยปัจจัยอื่นด้วย จากสมการที่ 2.2 สามารถเขียนความสัมพันธ์ของรายได้จากสาขาการผลิตรองกับรายได้รวมของภูมิภาค ได้ดังนี้

$$S = s_0 + s_1T \qquad \text{.....(2.3)}$$

โดยที่ s_0 เป็นค่าคงที่ของรายได้ในสาขาการผลิตรอง ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อรายได้รวมของภูมิภาคเปลี่ยนแปลง เมื่อแทนค่า สมการที่ 2.3 ในสมการที่ 2.1 สามารถเขียนได้ใหม่

$$\begin{aligned} T &= S + B \\ &= s_0 + s_1T + B \\ &= s_0/(1-s_1) + 1/(1-s_1) \text{ X } B \end{aligned} \qquad \text{.....(2.4)}$$

จากสมการที่ 2.4 สามารถประมาณค่าตัวทวีฐานของเศรษฐกิจภูมิภาคได้โดยการวิเคราะห์สมการถดถอย (regression equation) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมกับรายได้จากสาขาการผลิตหลักของภูมิภาค และสมการที่ 2.4 สามารถเขียนใหม่ได้ว่า

$$T_t = \alpha + \beta B_t + U_t \qquad \text{.....(2.5)}$$

โดยที่ $\alpha = s_0/(1-s_1)$

$\beta = 1/(1-s_1)$ คือค่าตัวทวีของภูมิภาค

U = ค่าความคลาดเคลื่อน

จากสมการที่ 2.5 การที่จะคำนวณหาค่าตัวทวีฐานของภูมิภาคจะต้องทราบระดับรายได้ของภูมิภาครวมและรายได้จากกิจกรรมหลัก ที่มีข้อมูลเป็นอนุกรมเวลา (time series) เมื่อทราบค่าดังกล่าวแล้วก็สามารถหาค่าตัวทวีได้โดยการหาความสัมพันธ์จากสมการถดถอยอย่างง่าย

ที่แสดงความสัมพันธ์ของรายได้จากสาขาการผลิตกับรายได้รวมของภูมิภาค ซึ่งจากสมการที่ 2.5 เมื่อทราบรายได้จากสาขาการผลิตหลักก็สามารถทำการประมาณรายได้รวมของภูมิภาคได้

1.3 รายได้ประชาชาติระดับจังหวัด

1.3.1 ความหมายรายได้ประชาชาติระดับจังหวัด

การวัดรายได้ประชาชาติในระดับจังหวัดทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดเก็บเฉพาะด้านการผลิต สาเหตุมาจากการขาดแคลนข้อมูลทางด้านรายจ่าย และด้านรายได้ โดยการจัดทำรายได้ประชาชาติด้านการผลิต แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด ในขณะเดียวกันกำหนดให้ระยะเวลา 1 ปีปฏิทินเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมในการที่จะวัด

1.3.2 ผลิตภัณฑ์จังหวัด หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด หมายถึงมูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นในประเทศ ภายในช่วงระยะเวลา 1 ปีปฏิทิน มูลค่าดังกล่าวเกิดจากรายได้ที่ได้จากการประกอบกิจกรรมการผลิตภายในขอบเขตจังหวัด ไม่รวมรายได้จากการบริจาค เงินโอน หรือรายได้ที่ไหลมาจากนอกจังหวัด

ความสามารถดังกล่าวนิยมใช้เป็นตัวชี้วัด (leading indicator) ผลการพัฒนาของพื้นที่ เพื่อใช้เป็นฐานของเป้าหมายในการพัฒนาในระยะต่อไปว่าควรจะเติบโตขึ้นได้หรือไม่อย่างไร และเท่าไร

1.3.3 วิธีการคำนวณหาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

1) วิธีทางตรง

ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดนั้น ในทางปฏิบัติใช้วิธีคำนวณทางด้านการผลิต ซึ่งเป็นการวัดและคำนวณหามูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึงสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาและมิได้ถูกนำไปใช้ในการผลิตอื่น ๆ อย่างไรก็ดี การวัดสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทำได้ยากเพราะขาดแคลนสถิติข้อมูลที่จะใช้ในการคำนวณ จึงได้ใช้วิธีการคำนวณหาในรูปของมูลค่าเพิ่มแทน ซึ่งมูลค่าเพิ่มเป็นมูลค่าของสินค้าและบริการที่แท้จริงอันเกิดจากการผลิต โดยหาได้จากการนำเอามูลค่าผลผลิต(gross output หรือ GO)ที่ได้มาหักออกด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (intermediate cost หรือ IC)ที่ต้องจ่ายไปในการผลิตสินค้านั้น ๆ

การคำนวณรายได้ประชาชาติทางด้านการผลิต ใช้วิธีการหามูลค่าเพิ่มของการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดที่เกิดขึ้นในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัด ผลรวมของมูลค่าเพิ่มที่คำนวณ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ดังสมการ

$$GPP = \sum_{i=1}^{n} VAij$$

$$VA_i = GO_i - IC_i$$

เมื่อ

GPP = ผลิตภัณฑ์จังหวัด

VA = มูลค่าเพิ่ม

GO = มูลค่าการผลิต

IC = ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

i = สินค้าที่ 1, 2, 3 ..... n ในสาขาการผลิตที่ j

j = สาขาการผลิตที่ 1,2,3.....16

ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดนั้น ในทางปฏิบัติใช้วิธีคำนวณทางด้านการผลิต ซึ่งเป็นการวัดและคำนวณหามูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึงสินค้าและบริการ

มูลค่าการผลิตในระบบบัญชีประชาชาติมูลค่าการผลิต คือ มูลค่าผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมดในรอบปี ซึ่งรวมทั้งในส่วนที่จำหน่ายออกไปให้ผู้อื่นและมีรายได้กลับเข้ามาตามราคาที่ตกลงกัน และการประเมินมูลค่าผลผลิตที่ผลิตแล้วยังไม่สามารถจำหน่ายได้ในรอบปี อยู่ในสต็อค เพื่อรอการจำหน่าย และมูลค่าผลผลิตที่ทำการผลิตแล้วนำมาใช้ในการบริโภคของตัวผู้ผลิตเอง

โดยปกติการหามูลค่าการผลิตสามารถทำได้หลายทาง ขึ้นอยู่กับสภาพข้อมูลที่จัดหาได้ และขึ้นอยู่กับลักษณะกิจกรรมในแต่ละสาขาการผลิต โดยหลักสากลแล้วการหามูลค่าการผลิตจะใช้ข้อมูลผลการสำรวจผู้ประกอบการในแต่ละสาขาการผลิต โดยนำข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานมาใช้โดยตรง หากไม่สามารถหาข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ก็สามารถใช้ข้อมูลอื่นทดแทน ดังนี้

กรณีกิจกรรมการผลิตประเภทสินค้า สามารถหามูลค่าการผลิตจากการใช้ ปริมาณผลผลิต คูณด้วยราคาผลผลิต

กิจกรรมการบริการ ในการคำนวณมูลค่าการผลิต สามารถทำได้โดยการใช้ข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ซึ่งเป็นรายได้จากการให้บริการนั่นเอง โดยการสำรวจผลการประกอบการ หรือข้อมูลจากบัญชีกำไรขาดทุนของสถานประกอบการนั้นโดยตรง อย่างไรก็ตาม หากไม่มีข้อมูลรายได้จากการให้บริการ ในทางปฏิบัติอาจคำนวณทางอ้อมโดยการประมาณข้อมูลจำนวนหน่วยที่ให้บริการ คูณด้วยอัตราค่าบริการต่อหน่วย

ข้อควรระวังในการใช้ข้อมูลจากบัญชีกำไรขาดทุนของผู้ประกอบการ ข้อมูลรายได้ที่จะนำมาใช้ต้องไม่รวมรายได้อื่นที่ไม่ได้มาจากการดำเนินงาน เช่น รายได้จากทรัพย์สิน เงินโอนรับมา เป็นต้น

ปริมาณการผลิต หมายถึง จำนวนผลผลิตที่ถูกผลิตขึ้นมาภายในระยะเวลา 1 ปีปฏิทิน ผลผลิตเหล่านั้นจะต้องเป็นสินค้าสำเร็จรูป (finished goods) ที่พร้อมจำหน่ายออกสู่ตลาด โดยไม่รวมส่วนที่เสียหายหรือใช้การไม่ได้ ผลผลิตบางส่วนอาจจะขายไม่หมดในปีนั้น คงเหลือเป็นสต็อกปลายปียกไป ก็ให้นับเป็นปริมาณการผลิตในปีที่ทำการผลิตด้วย ผลผลิตบางส่วนผู้ผลิตอาจจะนำมาใช้ภายในกิจการเอง หรือบริโภคเอง หรือให้แก่ลูกจ้างก็ให้นับไว้ในปริมาณการผลิตของปีนั้นด้วย ส่วนงานที่ยังอยู่ในระหว่างขบวนการผลิต (work in progress) ในระบบบัญชีประชาชาติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่นับอยู่ในปริมาณการผลิต ยกเว้นเฉพาะกรณีการก่อสร้างที่นับรวมงานระหว่างทำไว้ในปริมาณการผลิตของปีที่ดำเนินการ

ราคาผลผลิต ในการคำนวณรายได้ประชาชาติทางด้านการผลิต มูลค่าการผลิตที่จะนำมาใช้จำเป็นต้องเป็นมูลค่าสินค้าที่ตีราคา ณ ราคาผู้ผลิต (producer prices) ซึ่งถ้าในกรณีสินค้าเกษตรจะเรียกว่าราคาฟาร์ม (ex-farm prices) ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมจะใช้ราคาโรงงาน (ex-factory prices) ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติก็คือ ผู้ผลิตบางรายทำกิจกรรมการผลิตในลักษณะมากกว่า 1 กิจกรรม เช่น ทำการผลิตและขณะเดียวกันทำการค้าส่งค้าปลีกด้วย หรือ รับบริการขนส่งสินค้า ซึ่งราคาผลผลิตที่จำหน่ายมักจะรวมค่าส่วนเพิ่มการตลาดและค่าขนส่งไว้ด้วย ฉะนั้น ในการคำนวณมูลค่าการผลิตจะต้องหักส่วนเกินทั้ง 2 ออกเพื่อให้เหลือมูลค่า ณ ราคาผู้ผลิตอย่างแท้จริง

ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง หมายถึง ค่าใช้จ่ายของผู้ผลิตในการซื้อสินค้าและบริการ เพื่อนำมาใช้ในขั้นตอนการผลิตของตนเองเพื่อให้ได้สินค้าชนิดใหม่ โดยที่สินค้าและบริการที่จัดหามานั้นถูกใช้หมดสิ้นไปในกระบวนการผลิต (ภายใน 1 ปี) การใช้ในกระบวนการผลิตมีทั้งที่นำมาเป็นส่วนประกอบ หรือนำมาเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ หรือทางเคมีเพื่อได้สินค้าหรือบริการชนิดใหม่ หรือใช้เป็นแหล่งของ พลังงานเพื่อให้กระบวนการผลิตดำเนินไปได้ หากในกรณีที่เป็นบริการก็เช่นเดียวกัน เป็นส่วนที่ทำให้กระบวนการผลิตสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการที่ไม่นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการซื้อทรัพย์สินถาวร เช่น สิ่งก่อสร้าง เครื่องจักรเครื่องมือ ของมีค่า พ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ และรวมทั้งค่าลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร ค่าสัมปทาน ค่าใช้จ่ายการปรับปรุงพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพและการซ่อมแซมเพื่อยืดอายุการใช้งานของทรัพย์สินถาวร และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับค่าตอบแทนแรงงาน ค่าสวัสดิการ ค่าเสื่อมราคา และภาษีที่ผู้ผลิตจ่ายให้รัฐ

การวัดมูลค่าของค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ให้ใช้มูลค่าตามราคาที่ผู้ผลิตจ่ายออกไปเพื่อให้ได้สินค้าและบริการนั้นมา (purchaser prices) รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ในกรณีที่ต้องเพิ่มค่าขนส่งเพื่อนำสินค้านั้นมาใช้ในสถานประกอบการ

ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง เป็นรายการสินค้าและบริการที่นับซ้ำอยู่ในมูลค่าการผลิต ในการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดจึงต้องนำไปหักออกจากมูลค่าการผลิตเพื่อหาเฉพาะส่วนที่เป็นมูลค่าเพิ่ม

ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในแต่ละกิจกรรมการผลิต จะประกอบด้วยรายการสินค้าและบริการต่าง ๆ ในส่วนประกอบและชนิดที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับกระบวนการและขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการแต่ละชนิด

มูลค่าเพิ่ม คือ ผลต่างระหว่างมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลาง หรือเรียกว่า มูลค่าเพิ่มรวม ณ ราคาผู้ผลิต

อีกนัยหนึ่ง มูลค่าเพิ่ม คือส่วนที่เจ้าของกิจการจ่ายเป็นผลตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิตขั้นปฐม ซึ่งประกอบด้วย

(1) ค่าตอบแทนแรงงาน

(2) ค่าเช่าที่ดิน

(3) ค่าดอกเบี้ยจ่าย

(4) กำไรของผู้ประกอบการ

และยังประกอบด้วยค่าเสื่อมราคาและภาษีทางอ้อม (รวมค่าธรรมเนียมที่จ่ายให้รัฐ) หักเงินอุดหนุนรับ โดยมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาผู้ผลิต หักด้วยค่าเสื่อมราคาและภาษีทางอ้อม จะได้ มูลค่าเพิ่มสุทธิ (net value added)

การดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

(1) การศึกษากรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณตามมาตรฐานสากล

(2) การตรวจสอบ รวบรวมประเภทกิจกรรมการผลิตของจังหวัดจำแนกตามสาขาการผลิตตามมาตรฐานการจัดประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย

(3) การจัดทำฐานข้อมูลรายชื่อหน่วยผลิตจำแนกตามประเภทกิจกรรมเพื่อใช้เป็นค่าประชากร

(4) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยวิธีสำมะโน หรือการสุ่มตัวอย่างข้อมูลที่ต้องการ คือ รายได้จากการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

(5) ประมวลผลการสำรวจ และคำนวณค่าประชากรของรายการข้อมูลหลัก

(6) ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการสำรวจ และปรับแก้ไข

(7) นำข้อมูลเข้าบันทึกในกระดาษทำการเพื่อทำการคำนวณมูลค่าเพิ่ม

(8) สรุปยอดมูลค่าเพิ่ม ในแต่ละสาขาการผลิต

(9) จัดทำตารางสรุปภาพรวมผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

(10) วิเคราะห์ผลและจัดทำรายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดประจำปี

2) วิธีทางอ้อม

หมายถึง การจัดทำผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดโดยใช้วิธีการกระจายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แตกยอดออกเป็นรายจังหวัด หรือเรียกว่าประมาณการจาก top down เนื่องจากการขาดแคลนข้อมูลรายละเอียดในระดับจังหวัดจึงไม่สามารถจัดทำวิธีทางตรง วิธีการนี้มีจุดอ่อนหลายประการ เช่น โครงสร้างต้นทุนการผลิตที่อาจแตกต่างกันในแต่ละภาค และไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงด้านราคาผลผลิต อันเนื่องจากความแตกต่างของระยะห่างจากผู้ผลิตไปยังตลาด อย่างไรก็ตามวิธีนี้มีข้อดีคือ เนื่องจากการจัดทำบัญชีประชาชาติในระดับประเทศสามารถจัดทำได้ทั้งสามด้าน จึงสามารถกระทบยอดผลการคำนวณระหว่างด้านการผลิต ด้านการใช้จ่าย และด้านรายได้ จึงทราบระดับการผลิตรวมของประเทศที่มั่นใจถึงความถูกต้องน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับอ้างอิงในการศึกษาวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจกันโดยทั่วไป การจัดทำผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดวิธีนี้ จะไม่เกิดค่าผิดพลาดสูงหากสามารถหาสัดส่วนการกระจายมูลค่าเพิ่มลงพื้นที่จังหวัดได้อย่างถูกต้อง ข้อดีอีกประการหนึ่งคือผลรวมในระดับประเทศเป็นค่าเดียวกันจึงไม่เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้ข้อมูล

1.3.4 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ขอบเขตของการผลิต ในกรณีการคำนวณรายได้ประชาชาติด้านการผลิตตามระบบบัญชีประชาชาติขององค์การสหประชาชาติจะครอบคลุมเฉพาะการผลิตที่มาจากการดำเนินการโดยมนุษย์ ส่วนผลผลิตที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ไม้ที่โตตามธรรมชาติ ปลาที่เกิดในทะเลเป็นต้น จะไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขอบเขตการผลิตประกอบด้วย

1) การผลิตสินค้าเพื่อใช้ในระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ สินค้าเกษตรกรรม สินค้าอุตสาหกรรม สิ่งก่อสร้าง การผลิตน้ำประปา การผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งผลผลิตที่นับไว้ในระบบบัญชีประชาชาติจะรวมผลผลิตที่เกิดขึ้นทุกหน่วยในระบบเศรษฐกิจ แม้ว่าผลผลิตนั้นผลิตขึ้นมาเพื่อใช้หรือให้ประโยชน์แก่เจ้าของผู้ผลิตโดยมิได้จำหน่ายออกสู่ตลาดก็ให้นับไว้ด้วย (กรณีที่มีนัยสำคัญเมื่อเทียบต่อระบบเศรษฐกิจ) เช่น การปลูกพืชข้าวไว้บริโภคในครัวเรือน การก่อสร้างบ้านที่อยู่อาศัยด้วยตนเอง เป็นต้น โดยปกติการเริ่มนับหน่วยผลผลิตตามระบบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน จะเริ่มนับเมื่อการผลิตสินค้านั้นสิ้นสุดขบวนการผลิตของกิจกรรมการผลิตนั้นแล้ว ในกรณีสินค้าเกษตรกรรมจะนับเป็นผลผลิตเมื่อเก็บเกี่ยวพร้อมจะจำหน่ายออกออกสู่ตลาดได้แล้ว ผลไม้ที่ยังอยู่บนต้นไม้จึงยังไม่นับเป็นผลผลิต หรือข้าวที่ยังอยู่ในท้องนาก็เช่นเดียวกัน ในกรณีสินค้าอุตสาหกรรมให้เริ่มนับตั้งแต่สิ้นสุดขบวนการผลิต จึงไม่นับงานในระหว่างทำเป็นผลผลิต ยกเว้นกรณี การก่อสร้างให้นับผลผลิตไปตามปริมาณงานที่ดำเนินไปแล้ว

2) การบริการให้ถือเป็นการผลิตของระบบเศรษฐกิจ โดยการมอบหมายให้ผู้อื่นทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีผลตอบแทนที่ประเมินค่าเป็นตัวเงินได้ ประกอบด้วย การขนส่งสินค้าและคนโดยสาร การบริการทางโทรคมนาคม โรงแรม และภัตตาคาร การค้า การบริการทางการเงินและประกันภัย การบริการของรัฐ ด้านการบริการสาธารณสุข การบริการศึกษา การบริการชุมชนฯ การบริการบันเทิง การเก็บขยะ เป็นต้น

3) การให้เช่าทรัพย์สินให้ถือเป็นการผลิตในระบบเศรษฐกิจ เช่น การเช่ารถยนต์ การเช่าเครื่องจักรเครื่องมือ (ยกเว้น การเช่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลตอบแทนปัจจัยการผลิต) ในกรณีที่อยู่อาศัยในส่วนที่เจ้าของอยู่อาศัยเอง ให้ถือว่าเป็นบริการแก่เจ้าของจะต้องประเมินค่าเช่า (impute) เป็นผลผลิตในระบบเศรษฐกิจด้วย

4) การเป็นตัวแทนนายหน้าที่มีผลตอบแทนที่สามารถประเมินค่าทางเศรษฐกิจได้ ให้นับเป็นการผลิตประเภทหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ กรณีธุรกรรมการซื้อขายที่ดินตามระบบบัญชีประชาชาติให้นับเฉพาะค่านายหน้าซื้อขายที่ดินเท่านั้นที่เป็นการผลิต ส่วนมูลค่าที่ดินและส่วนเกินจากการเปลี่ยนแปลงราคาซื้อขาย (capital gain and loss) จึงไม่ใช่ผลผลิตของระบบเศรษฐกิจ

5) การเปลี่ยนมือเงินสดและทรัพย์สินอื่นๆ โดยมิได้มาจากผลตอบแทนจากการผลิต เช่น การให้เปล่า การยกให้ การบริจาค การอุดหนุน ซึ่งในระบบบัญชีประชาชาติ เรียกรายการเหล่านี้ว่า เงินโอน (transfer) ไม่นับไว้ในขอบเขตของการผลิต

6) การผลิตสินค้าและการบริการที่ผิดกฎหมาย ตามระบบบัญชีประชาชาติในปัจจุบันจะไม่นับไว้ในการผลิต

1.3.5 ขอบเขตการผลิตระดับจังหวัด

1) โดยปกติการวัดรายได้ประชาชาติทางด้านการผลิตในระดับจังหวัดเป็นเครื่องแสดงให้เห็นขนาดมูลค่า หรือ จำนวนรายได้ที่มาจากกิจกรรมการผลิตที่เกิดขึ้นในขอบเขตปริมณฑลของจังหวัด โดยมิได้คำนึงถึงขอบเขตของความเป็นเจ้าของกิจกรรมซึ่งอาจจะอยู่ข้ามเขตจังหวัดหรืออยู่ต่างประเทศก็ได้

2) ผลผลิตบางอย่างที่แสดงให้เห็นแหล่งที่มาของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่ การเก็บของป่า รายการเหล่านี้จำเป็นต้องยึดที่ตั้งของทรัพยากรเป็นหลัก ว่าตั้งอยู่ในเขตจังหวัดใดให้นับเป็นผลผลิตของจังหวัดนั้น

3) การจับสัตว์น้ำในทะเล ซึ่งอยู่นอกขอบเขตของจังหวัด การนับผลผลิตที่เกิดขึ้นในระบบปัจจุบันได้ถือว่าการขึ้นท่าเรือ (แพปลา) ซึ่งเป็นแหล่งซื้อขายครั้งแรกเป็นแหล่งผลิตของกิจกรรมประมงทะเล

4) กรณีการขุดแร่ และการขุดก๊าซธรรมชาติในทะเล ซึ่งเมื่อมีการขุดแร่จะต้องขนส่งขึ้นฝั่ง อาจเป็นการขนส่งโดยเรือหรือทางท่อ การกำหนดแหล่งการผลิตในกรณีนี้นับจากการนำแร่และก๊าซขึ้นฝั่งเพื่อทำการซื้อขาย ซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าการผลิตขึ้นเช่นเดียวกัน ถ้าจุดที่ขึ้นฝั่งอยู่ในจังหวัดใดให้นับมูลค่าผลผลิตไว้ในจังหวัดนั้น

1.3.6 ช่วงเวลาการบันทึกข้อมูล

เนื่องจากการวัดรายได้ประชาชาติทางด้านการผลิต เป็นการประมวลข้อมูลเชิงกระแส (flow) ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดช่วงเวลาที่จะบันทึกข้อมูลการเกิดธุรกรรมการผลิต กรณีประเทศไทยดำเนินการตามหลักสากลคือ ใช้ระยะเวลา 1 ปี ตามปีปฏิทินเป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถนำข้อมูลไปเปรียบเทียบผลการคำนวณระหว่างภูมิภาค และระหว่างประเทศได้สะดวกที่สุด ฉะนั้นการบันทึกข้อมูลการผลิต จึงเริ่มนับหน่วยผลผลิตหน่วยที่ 1 ตั้งแต่ 1 ม.ค. จนถึงหน่วยสุดท้าย 31 ธ.ค. ของปี ช่วงเวลาบันทึกข้อมูลนี้จะเป็นตัวกำหนดความสอดคล้องของข้อมูลปริมาณการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และข้อมูลทางด้านราคา ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลที่เกิดในรอบบัญชีเดียวกัน รายได้ประชาชาติที่คำนวณได้จากข้อมูลเหล่านี้ จึงจะสะท้อนภาวะการผลิตที่แท้จริงของปีต่าง ๆได้ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นคือข้อมูลบางอย่างบันทึกไว้เป็นรอบบัญชีอื่น ๆ เช่น ปีเพาะปลูก ปีงบประมาณ เป็นต้น การใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการคำนวณรายได้ประชาชาติต้องปรับให้เป็นปฏิทินเสียก่อน

การคำนวณรายได้ประชาชาตินอกจากจะคำนวณเป็นรายปีแล้ว ยังสามารถคำนวณเป็นรายไตรมาสได้ ซึ่งผลการจัดทำจะมีประโยชน์ในแง่การนำมาใช้วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจในระยะสั้นได้อย่างรวดเร็ว ความเป็นไปได้ในการจัดทำขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของข้อมูลเบื้องต้นเป็นสำคัญ

1.3.7 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัด

ในทางปฏิบัติขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของข้อมูล หากมีข้อมูลสนับสนุนเพียงพอก็สามารถคำนวณวิธีทางตรง แต่ในปัจจุบันการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลาง จึงเป็นไปได้ยากที่จะจัดหาข้อมูลรายละเอียดระดับพื้นที่ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการทางอ้อมซึ่งสามารถใช้วิธีการคำนวณจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 คำนวณโดยวิธีทางตรงในระดับภาคและจัดทำทางอ้อมในระดับจังหวัด เนื่องจากจัดหาข้อมูลปริมาณการผลิต ราคา ณ แหล่งผลิต และโครงสร้างต้นทุนการผลิตในระดับภาคครบถ้วน แต่ขาดแคลนข้อมูลที่จะคำนวณในระดับจังหวัด เมื่อคำนวณหามูลค่าเพิ่มเป็นรายภาคได้แล้วจากนั้นจึงกระจายมูลค่าเพิ่มรายภาคไปสู่รายจังหวัดโดยใช้สัดส่วนจากเครื่องชี้ภาวะการผลิต รายการที่สามารถคำนวณตามวิธีการนี้จะอยู่ในสาขาการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการประมง วิธีการคำนวณกลุ่มนี้ แยกออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ประมาณการมูลค่าเพิ่มรายภาค

$$VAr_{ij} = (P_{ij} \cdot Q_{ij}) - IC_{ij}$$

ขั้นที่ 2 ปรับผลรวมมูลค่าเพิ่มรายภาคให้เท่ากับมูลค่าเพิ่มทั้งประเทศ

$$VArd_{ij} = VAw_{i} \cdot VAr_{ij} \Big/ \sum_{j=1}^{7} VAr_{ij}$$

ขั้นที่ 3 กระจายมูลค่าเพิ่มรายภาคไปสู่รายจังหวัด

$$VAp_{ijk} = pr_{ijk} \cdot VArd_{ij}$$

เมื่อ	VAr	=	มูลค่าเพิ่มประมาณการรายภาค
	P	=	ราคาผลผลิต ณ แหล่งผลิต
	Q	=	ปริมาณผลผลิตของกิจกรรมการผลิตที่ i
	IC	=	ค่าใช้จ่ายขั้นกลางของกิจกรรมการผลิตสินค้า
	VArd	=	มูลค่าเพิ่มรายภาคที่ปรับผลรวมให้เท่ากับมูลค่าเพิ่มทั้งประเทศแล้ว
	VAw	=	มูลค่าเพิ่มทั้งประเทศ
	VAp	=	มูลค่าเพิ่มรายจังหวัด
	pr	=	สัดส่วนของเครื่องชี้ภาวะการผลิตรายจังหวัดเปรียบเทียบในแต่ละภาค
	i	=	ผลผลิตจากกิจกรรมที่ i (i = 1 ถึง 350)
	j	=	ภาคที่ j (j = 1 ถึง 7)
	k	=	จังหวัดที่ k (k = 1 ถึง 76)

กลุ่มที่ 2 คือรายการกิจกรรมการผลิตอื่นๆที่ไม่สามารถจัดหาข้อมูลสำหรับประมาณการมูลค่าเพิ่มทั้งระดับภาคและระดับจังหวัด จำเป็นต้องลดขั้นตอนเหลือเพียงขั้นตอนเดียว คือ กระจายมูลค่าเพิ่มรวมจากผลการจัดทำผลิตภัณฑ์ในประเทศลงไปสู่ระดับจังหวัด โดยใช้สัดส่วนเครื่องชี้ภาวะการผลิต ดังมีรูปแบบดังนี้

$$VP_{ik} = pp_{ik} \cdot VA_i$$

เมื่อ	pp	=	สัดส่วนของเครื่องชี้ภาวะการผลิตรายจังหวัดเปรียบเทียบในประเทศ

เครื่องชี้ภาวะการผลิต หมายถึง ข้อมูลใดใดที่มีความสัมพันธ์ในเชิงแปรผันตามมูลค่าเพิ่มในกิจกรรมการผลิตแต่ละชนิด เช่น ปริมาณการผลิตข้าวจังหวัดใดเพิ่มขึ้น แล้วมูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการปลูกข้าวของจังหวัดนั้นจะสูงขึ้นตามไปในทิศทางเดียวกัน ปริมาณการผลิตข้าวจึงเป็นเครื่องชี้ภาวะการผลิตของกิจกรรมการปลูกข้าว เป็นต้น

1.3.8 การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาประจำปีและในราคาคงที่

โดยปกติการเปลี่ยนแปลงภาวะการผลิตตามช่วงระยะเวลาเวลานั้น เป็นผลกระทบมาจากสาเหตุ 2 ประการคือการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณการผลิต และการ

เปลี่ยนแปลงทางด้านราคาผลผลิต ในการคำนวณผลิตภัณฑ์ประชาชาติเพื่อสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องแยกวิธีการคำนวณออกเป็น 2 ราคา คือ

1) การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาประจำปี

การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาประจำปีหรือราคาตลาด หมายถึง การคำนวณมูลค่าเพิ่มโดยใช้ราคาตลาดประจำปีในการวัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลาง มูลค่าเพิ่มที่ได้จากการคำนวณโดยวิธีนี้จะรวมผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณและราคาไว้ด้วยกัน

2) การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาคงที่

การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาคงที่ หมายถึง การคำนวณหามูลค่าเพิ่มโดยใช้ราคาปีฐาน (ปัจจุบันใช้ ปี ค.ศ.1988) ในการวัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ซึ่งระบบบัญชีประชาชาติของไทยในปัจจุบันใช้วิธีปีฐานคงที่ (fixed base year prices) มูลค่าเพิ่มที่คำนวณในราคาคงที่นี้จะแสดงผลการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณเพียงอย่างเดียว

1.3.9 ปัญหาบางประการในการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัด

1) ปัญหาเกี่ยวกับแนวคิด

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มูลค่าเพิ่มเมื่อพิจารณาทางด้านรายได้จะเท่ากับผลรวมของผลตอบแทนแก่เจ้าของปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างเงินเดือน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ยจ่าย และกำไร อย่างไรก็ดี ในการคำนวณมูลค่าเพิ่มของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่รับฝากเงินและให้กู้เงิน จะใช้ดอกเบี้ยรับหักดอกเบี้ยจ่ายเป็นรายรับของธนาคารพาณิชย์ฯ และเมื่อรวมกับรายรับจากการให้บริการต่าง ๆ แล้ว หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ก็จะเป็นมูลค่าเพิ่มของธนาคารพาณิชย์ฯ จะเห็นได้ว่าดอกเบี้ยรับหักดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์ฯ ซึ่งบางส่วนเป็นดอกเบี้ยจ่ายหักดอกเบี้ยรับที่ธุรกิจจ่ายให้แก่ธนาคารพาณิชย์ฯ ถูกคำนวณเป็นมูลค่าเพิ่มของธนาคารพาณิชย์ฯ ดังนั้นในการคำนวณมูลค่าเพิ่มของธุรกิจอื่น ๆ ดอกเบี้ยจ่ายหักดอกเบี้ยรับที่ธุรกิจจ่ายให้แก่ธนาคารพาณิชย์ฯ จะถือเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลางที่ต้องนำมาหักออกจากรายรับหรือมูลค่าผลผลิตเพื่อหามูลค่าเพิ่มของธุรกิจ เพราะหากคิดคำนวณดอกเบี้ยจ่ายหักดอกเบี้ยรับของธุรกิจดังกล่าวเป็นมูลค่าเพิ่ม ตามแนวคิดในการคำนวณรายได้ประชาชาติแล้วก็จะเป็นการนับซ้ำเพราะได้มีการนับเป็นมูลค่าเพิ่มในกิจการธนาคารพาณิชย์ฯ แล้ว

2) ปัญหาเรื่องการกำหนดขอบเขตจังหวัดของกิจกรรมการผลิตที่เป็นธุรกรรมร่วมหลายภาค (multi-regions transaction) ได้แก่

การขนส่งสินค้า และคนโดยสารระหว่างจังหวัด การผลิตเหล่านี้มีการเคลื่อนที่(mobile) สามารถแยกการคำนวณเป็นสองกลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 กิจกรรมการผลิตที่สามารถวัดรายได้ที่เกิดจากการให้บริการในแต่ละจังหวัดได้ให้นับเป็นการผลิตของจังหวัดตามจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การขนส่งทางรถไฟ การขนส่งทางเครื่องบิน และการขนส่งสินค้าทางบกของรัฐ (องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์)

กลุ่มที่ 2 กิจกรรมการผลิตที่ไม่สามารถวัดรายได้ที่เกิดขึ้นในแต่ละจังหวัด อันเนื่องจากสภาพข้อเท็จจริงในการเกิดรายได้หรือเนื่องจากระบบการรายงานข้อมูลก็ตาม ทางออกที่เหมาะสม คือการจำแนกการผลิตตามแหล่งที่ตั้งของยานพาหนะขนส่ง เพื่อประมาณการรายได้ที่เกิดขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ รายการขนส่งที่ใช้วิธีการนี้ได้แก่ การรับจ้างขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกของเอกชน การเดินรถโดยสารของเอกชน การขนส่งทางน้ำทุกชนิด และรถรับจ้างอื่นๆ

กิจกรรมการผลิตที่ขบวนการผลิตไม่สิ้นสุดภายในจังหวัดเดียว การผลิตมีส่วนคาบเกี่ยวกับอีกจังหวัดหนึ่งหรืออีกหลายจังหวัด ได้แก่ การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า กรณีนี้การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดต้องประสานกรอบแนวคิดระหว่างการคำนวณด้านการผลิตและการคำนวณด้านรายได้ ซึ่งแนวทางที่ใช้ในปัจจุบันหลังจากคำนวณมูลค่าเพิ่มของการผลิตกระแสไฟฟ้ารวมทั้งประเทศแล้ว (กรณีประเทศไทยหน่วยผลิตคือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) จากนั้นต้องแจกแจงมูลค่าเพิ่มออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก คือ ค่าตอบแทนแรงงานส่วนนี้สามารถลงบัญชีของจังหวัดต่าง ๆ ได้ ตามจำนวนเงินเดือนจ้างและค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ส่วนที่สอง คือ มูลค่าเพิ่มที่ไม่ใช่ค่าตอบแทนแรงงานทั้งหมดใช้วิธีกระจายไปสู่จังหวัดตามรูปแบบการคำนวณกลุ่มที่ 2 โดยใช้เครื่องชี้สัมพันธ์(relative indicator) คือสัดส่วนปริมาณการจำหน่ายกระแสไฟฟ้ารายจังหวัด

3) ปัญหาเรื่องการจำแนกรายการที่มีความใกล้เคียงกัน

การจำแนกรายการระหว่างค่าใช้จ่ายขั้นกลางกับค่าใช้จ่ายลงทุน ปัญหานี้เกิดขึ้นเสมอในรายการ ค่าวัสดุครุภัณฑ์ และ ค่าซ่อมแซม

ตามปกติการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์จะนับเป็นการลงทุนของสถานประกอบการ แต่มีบางครั้งวัสดุอุปกรณ์ขนาดเล็ก เช่น จอบเสียม มีด ถังน้ำ ซึ่งมีมูลค่าไม่สูงมากนักผู้ประกอบการมักจะนับเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนไว้ด้วย กรณีนี้ตามระบบบัญชีประชาชาติ ให้นับเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าสูงพอสมควรเป็นการสะสมทุน ส่วนวัสดุที่ไม่เข้าเกณฑ์ให้นับเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

ในการสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการมักจะได้รับคำตอบโดยรวมค่าซ่อมแซมทุกประเภทที่เกิดขึ้นในรอบบัญชี ตามระบบบัญชีประชาชาติให้นับค่าซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง เฉพาะการซ่อมแซมเพื่อบำรุงรักษาตามปกติ เป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง เช่น

การเปลี่ยนยางอะไหล่ การเปลี่ยนสายพาน หัวเทียน ซ่อมสี เป็นต้น ส่วนค่าซ่อมแซมต่อเติม เพื่อยืดอายุการใช้งาน และ การเพิ่มประสิทธิภาพ (capital repair) เช่น การเปลี่ยนเครื่องจักรหรือมอเตอร์กำลัง การยกเครื่อง การตบแต่งอาคารเดิมให้สวยงาม รายการเหล่านี้จะนับเป็นการลงทุน หรือ การสะสมทุนตามระบบบัญชีประชาชาติ และกรณีการปลูกไม้ยืนต้นที่มีอายุการให้ผลหลายปี เช่น สวนผลไม้ สวนป่า และการปลูกป่าทุกชนิด ให้นับค่าใช้จ่ายในการปลูกได้แก่ ค่ากิ่งพันธ์ ค่าปุ๋ย ค่ายา และอุปกรณ์อื่น ที่จ่ายไปตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีก่อนให้ผล เป็นการสะสมทุน ส่วนค่าใช้จ่ายชนิดเดียวกันในปีที่ให้ผลแล้วก็จะนับเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

การจำแนกรายการระหว่างค่าใช้จ่ายขั้นกลางกับมูลค่าเพิ่มปกติ ค่าตอบแทนแรงงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าสวัสดิการ จะไม่นับเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง อันเนื่องจากตามนิยามบัญชีประชาชาตินับเป็นผลตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นปฐม แต่มีค่าใช้จ่ายบางรายการที่เจ้าของสถานประกอบการจัดหาให้แก่ ลูกจ้าง หรือพนักงาน เพื่อให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการ มากกว่างานปกติ เช่น ค่าอาหารและค่าที่พักสำหรับการทำงานนอกสถานที่ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงานด้วยเช่นกัน

1.3.10 สรุป

ผลิตภัณฑ์จังหวัดเป็นสถิติที่วัดผลรวมของมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นในจังหวัดในช่วงระยะเวลาหนึ่งปี ซึ่งในวิธีการคำนวณที่เหมาะสมของการหามูลค่าเพิ่มของการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดในจังหวัด ดังนั้นผลิตภัณฑ์จังหวัดจึงแสดงให้เห็นถึงภาวะการผลิตในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดทำให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการผลิตในอนาคตได้ นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์จังหวัด ยังใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการพัฒนาของจังหวัดได้อีกด้วย อย่างไรก็ดีการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดมีปัญหาหลายประการ ซึ่งการแก้ไขจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในการจัดทำรายได้ประชาชาติ และกำหนดรูปแบบของการคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยอิงกับแนวคิดในการจัดทำรายได้ประชาชาติให้มากที่สุด

1.4 ทฤษฎีด้านภาษีอากร

ทฤษฎีภาษีอากรเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับรายได้ของรัฐบาลหรือเงินที่รัฐบาลหามาได้โดยมิก่อให้เกิดภาระผูกพันในการชำระคืนภายหลังและไม่ทำให้ทรัพย์สินของรัฐบาลลดน้อยลง รายได้ของรัฐบาลที่ได้มานั้นแบ่งออกเป็น รายได้ภาษีอากรและรายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร รายได้ภาษีอากรถือเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปพัฒนาทำนุบำรุงประเทศในด้านต่าง ๆ โดยรัฐบาลกำหนดเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อบังคับเรียกเก็บภาษีอากรจากประชาชน โดยได้บัญญัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทยไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับปัจจุบันโดยให้ประชาชนชาวไทยทุกคนมีหน้าที่เสียภาษี ผู้ใดจะนำมาอ้างไม่เสียภาษีมิได้

ในระดับทฤษฎี โรเบิต เมอร์เรเฮก (Robert Murray Haig) และเฮนรี ซี ไซมอนส์ (Henry C. Simons) ได้แสดงเงินได้ในรูปสมการ ดังนี้

$$I = C+\Delta NW$$

โดย I = รายได้ในรอบปี

C = การบริโภคในรอบปี

ΔNW = การเปลี่ยนแปลงของค่าสุทธิในรอบปี

เมื่อพิจารณาจากสมการเราสามารถให้คำจำกัดความของเงินได้ให้เข้าใจง่ายขึ้นว่าหมายถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจที่บุคคลได้รับในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งประกอบด้วยขนาดของค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่เกิดขึ้นทั้งหมดรวมกับขนาดของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลานั้น

จากสมการดังกล่าวยังแสดงให้เห็นความหมายในอีกนัยหนึ่งว่า ในระยะเวลาหนึ่งที่มาของเงินได้ซึ่งแสดงโดยค่า I ทางซ้ายมือ เท่ากับการใช้เงินได้ ซึ่งแสดงโดยค่า $C+\Delta NW$ ทางขวามือ ดังนั้น ในการวัดขนาดของเงินได้จึงกระทำได้ 2 วิธี คือ ดูจากที่มาของเงินได้ประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นค่าจ้าง ค่าเช่า กำไร มรดก เงินโอน เงินจากการพนัน ฯลฯ มารวมกันเข้าหรือดูจากการใช้เงินได้โดยเอาค่าใช้จ่ายทั้งหมดไปรวมกับมูลค่าของทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลงไป

โครงสร้างภาษี ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ฐานภาษีและอัตราภาษี ดังนี้

1) ฐานภาษี เป็นสิ่งที่ใช้เป็นฐานในการประเมินภาษีอากร มี 3 ประเภท ได้แก่

(1) ฐานรายได้ รายได้เป็นฐานภาษีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดฐานหนึ่งเพราะเชื่อว่ารายได้เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการเสียภาษีของบุคคลได้ดีที่สุด โดยเก็บจากรายได้ของบุคคลธรรมดาและรายได้นิติบุคคล เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล

(2) ฐานการบริโภค จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการโดยทั่วไป เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น

(3) ฐานทรัพย์สิน จัดเก็บจากทรัพย์สินของบุคคลโดยรวมและทรัพย์สินเฉพาะอย่าง โดยเรียกเก็บจากทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ เช่น ภาษีรถยนต์ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน เป็นต้น

2) อัตราภาษี การพิจารณาโครงสร้างอัตราภาษีว่าเป็นแบบใดสามารถพิจารณาจากการเปรียบเทียบระหว่างอัตราภาษีเฉลี่ย (average tax rate) กับอัตราภาษีส่วนเพิ่มหรืออัตราภาษีหน่วยสุดท้าย (marginal tax rate)

$$\text{อัตราภาษีเฉลี่ย (ATR)} = \frac{\text{ภาษีทั้งหมด}}{\text{มูลค่าของฐานภาษี}}$$

$$\text{อัตราภาษีส่วนเพิ่ม (MTR)} = \frac{\Delta\text{ภาษีทั้งหมด}}{\Delta\text{มูลค่าของฐานภาษี}}$$

ลักษณะโครงสร้างอัตราภาษี แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

(1) แบบสัดส่วนคงที่ (proportional tax rate structure) อัตราภาษีประเภทนี้จะมีค่าคงที่โดยไม่ว่าฐานภาษีจะเป็นจำนวนเท่าใด เช่น อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เก็บจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิ

(2) โครงสร้างอัตราภาษีแบบก้าวหน้า (progressive tax rate structure) อัตราภาษีที่เรียกเก็บจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อฐานภาษีมีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(3) โครงสร้างอัตราภาษีแบบถอยหลัง (regressive tax rate structure) อัตราภาษีที่เรียกเก็บจะลดลงเมื่อฐานภาษีมีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น อัตราภาษีบำรุงท้องที่

1.4.1 โครงสร้างของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้ที่อยู่ในข่ายเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้น แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ บุคคลธรรมดา ผู้ถึงแก่ความตาย กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง และห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ยังมิใช่นิติบุคคล

2) ฐานภาษี หมายถึง สิ่งที่ใช้เป็นฐานในการประเมินภาษีอากร หรือหมายถึงสิ่งที่รองรับอัตราภาษี ได้แก่ รายได้ มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ทำการซื้อขายกัน หรือสิ่งอื่น ๆ ที่กำหนดขึ้น สำหรับกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาฐานภาษีคือเงินได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ประเภท ครอบคลุมถึงเงินได้ทุกอย่างไม่ว่าเงินได้นั้นจะได้มาจากน้ำพักน้ำแรง (earned income) หรือที่ได้มาโดยไม่ใช่น้ำพักน้ำแรง (unearned income) และรวมถึงเงินได้ที่เกิดจากการลงทุนในทรัพย์สิน (capital gains) ซึ่งประมวลรัษฎากรได้แบ่งเงินได้พึงประเมิน ออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 เงินได้จากการจ้างแรงงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง เป็นต้น

ประเภทที่ 2 เงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ เช่น ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า เป็นต้น

ประเภทที่ 3 เงินได้จากค่าแห่งกู๊ดวิลล์ หรือค่าแห่งลิขสิทธิ์

ประเภทที่ 4 เงินได้ที่เป็น ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินโบนัสที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้น

ประเภทที่ 5 เงินได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน

ประเภทที่ 6 เงินได้จากวิชาชีพอิสระ การประกอบโรคศิลปะ เช่น แพทย์

ประเภทที่ 7 เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

ประเภทที่ 8 เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม และเงินได้อื่น ๆ

3) ค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หัก ค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายของผู้เสียภาษีที่ต้องใช้หรือถือว่าใช้ไปตามความจำเป็นและสมควร เพื่อหารายได้ของกิจการซึ่งตามประมวลรัษฎากรได้กำหนดวิธีการหักค่าใช้จ่ายไว้ 2 วิธีคือ

(1) การหักค่าใช้จ่ายจริงตามความจำเป็นและสมควร ผู้มีเงินได้ทุกประเภทเลือกหัก ณ ที่จ่าย ตามวิธีนี้ได้และจะต้องแสดงหลักฐานพิสูจน์ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรต่อเจ้าพนักงานประเมินฯ

(2) การหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา วิธีนี้กฎหมายได้กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายที่จะหักออกจากเงินได้เป็นจำนวนที่แน่นอนตายตัวคิดเป็นร้อยละของเงินได้แต่ละประเภท เช่น ร้อยละ 30 หรือ ร้อยละ 80 เป็นต้น สำหรับเงินได้ประเภทที่ 1 2 และ 3 ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น สำหรับเงินได้ประเภทที่ 4 กฎหมายไม่ให้หักค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ยอมให้หักเครดิตภาษีได้ ซึ่งการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมานั้นหักได้ตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

4) อัตราภาษี

(1) อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับกรณีทั่ว ๆ ไปใช้อัตราภาษีแบบก้าวหน้า ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บ กล่าวคือ จัดเก็บตามความสามารถของผู้เสียภาษี

(2) อัตราภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 60,000.-บาท ขึ้นไป ยกเว้นเงินได้ประเภทที่ 1 ต้องคำนวณชำระภาษีในอัตราร้อยละ 0.5 ของเงินได้พึงประเมินด้วย เมื่อได้ยอดเงินได้สุทธิแล้ว นำไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษี ดังนี้

1.4.2 โครงสร้างของภาษีเงินได้นิติบุคคล

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และหมายความรวมถึงนิติบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ด้วย ดังนี้

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่

ก. บริษัท จำกัด

ข. บริษัทมหาชน จำกัด

ค. ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ง. ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย ก็ต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ก. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น เข้ามากระทำกิจการในประเทศไทย

ข. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย

ค. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำกิจการอื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทยและกิจการที่กระทำนั้นเป็นกิจการขนส่งระหว่างประเทศ

ง. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

จ. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย ตามมาตรา 76 วรรคสอง และมาตรา 76 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ได้จำหน่ายเงินกำไรหรือเงินประเภทอื่นที่กันไว้จากกำไร หรือถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย

ฉ. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น มิได้เข้ามาทำกิจการในประเทศไทยโดยตรง หากแต่มีลูกจ้างหรือผู้ทำการแทนหรือผู้ทำการติดต่อ ในการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย

(3) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางค้า หรือหากำไร โดย

ก. รัฐบาลต่างประเทศ

ข. องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ

ค. นิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(4) กิจการร่วมค้า (joint venture) ได้แก่ กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้าหรือหากำไร ระหว่างบุคคลดังต่อไปนี้คือ

ก. บริษัทกับบริษัท

ข. บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ค. ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ง. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา

จ. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

ฉ. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนสามัญ

ช. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับนิติบุคคลอื่น

(5) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล

(6) นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร

2) ฐานภาษี ภาษีเงินได้นิติบุคคล คำนวณจากเงินได้ที่ใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณภาษีคูณด้วยอัตราภาษีที่กำหนด ดังนั้น เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น โดยทั่วไปได้แก่กำไรสุทธิที่คำนวณตาม เงื่อนไขที่กำหนด แต่เพื่อความเป็นธรรมและอุดช่องว่างในการจัดเก็บภาษีเงินได้ จึงได้มีการบัญญัติจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินได้หรือฐานภาษี ที่แตกต่างกัน ดังนี้

(1) กำไรสุทธิ

(2) ยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย

(3) เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

(4) การจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย

3) อัตราภาษี

(1) อัตราภาษีที่ใช้กับฐานกำไรสุทธิ

สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลโดยทั่วไป คือ ร้อยละ 30

มีการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คำนวณจากกำไรสุทธิในบางกรณี ดังนี้

ก. ลดเหลือร้อยละ 10 สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเฉพาะกำไรสุทธิส่วนที่ได้จากการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ

ข. ลดเหลือร้อยละ 25 สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเฉพาะกำไรสุทธิส่วนที่ไม่เกิน 300 ล้านบาท เป็นเวลาห้ารอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกันนับแต่รอบ

ระยะเวลาบัญชีแรกที่เริ่มในหรือหลังวันที่บริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ก่อนวันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2544

ค. ลดอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลบางกรณี เป็นเวลาห้ารอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกันนับแต่รอบระยะเวลาบัญชีแรกที่เริ่มในหรือหลังวันที่บริษัทที่มีหลักทรัพย์มาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2544

- ร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ สำหรับบริษัทที่นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่

- ร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ สำหรับบริษัทที่นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นอกเหนือจากกรณีตลาดหลักทรัพย์ใหม่

ง. ลดอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกินห้าล้านบาท ดังนี้

- ร้อยละ 15 ของกำไรสุทธิ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินหนึ่งล้านบาท

- ร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ เฉพาะส่วนที่เกินหนึ่งล้านบาท แต่ไม่เกินสามล้านบาท

จ. ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคเหลือร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ

ฉ. ลดอัตราเหลือร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ ให้แก่บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง

(2) อัตราภาษีจากยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย

ก. กรณีเป็นรายได้จากกิจการขนส่งคนโดยสารหรือขนของระหว่างประเทศ ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

- กรณีรับขนคนโดยสาร ให้คำนวณภาษีอัตราร้อยละ 3

- กรณีรับขนของ ให้คำนวณภาษีอัตราร้อยละ 3

ข. กรณีเป็นรายได้ของมูลนิธิหรือสมาคม ต้องเสียในอัตราดังนี้

- เงินได้ประเภทที่ 8 เสียอัตราร้อยละ 2 ของรายได้ก่อนหักรายจ่าย

- เงินได้อื่น ๆ นอกจาก (ก) เสียอัตราร้อยละ 10 ของรายได้ก่อนหักรายจ่าย

(3) อัตราภาษีที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

ก. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 3 4 5 และ 6 นอกจากเงินได้พึงประเมินประเภท 4(ข) ให้คำนวณภาษีในอัตราร้อยละ 15

ข. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 4 (ข) ให้ผู้จ่ายเงินได้คำนวณหักภาษีในอัตราร้อยละ 10

(4) อัตราภาษีจากการจำหน่ายกำไรไปต่างประเทศนี้ ให้เสียภาษีโดยหักจากจำนวนเงินที่จำหน่ายในอัตราร้อยละ 10

1.4.3 โครงสร้างของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามประมวลรัษฎากรเป็นภาษีทางอ้อมประเภทหนึ่งที่จัดเก็บจากฐานการบริโภคทั่วไป โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2535 โดยนำมาใช้แทนภาษีการค้า ซึ่งถูกยกเลิกไปเพราะไม่สอดคล้องกับภาวการณ์ปัจจุบัน

1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพเป็นปกติธุระ ไม่ว่าจะประกอบกิจการในรูปของบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มิใช่นิติบุคคล หรือนิติบุคคลใด ๆ หากมีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน โดยคำนวณภาษีที่ต้องเสียจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ

ผู้ประกอบการที่ไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) ผู้ประกอบการที่มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี

(2) ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมาย

(3) ผู้ประกอบการที่ให้บริการจากต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร

(4) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรและเข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 43) ฯ ลงวันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2536

(5) ผู้ประกอบการอื่นตามที่อธิบดีจะประกาศกำหนดเมื่อมีเหตุอันสมควร

2) ฐานภาษี การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องเสียภาษีโดยทั่วไป ทำได้โดยการนำภาษีขายตั้งแล้วลบด้วยภาษีซื้อ ภาษีขายคำนวณได้จากการนำราคาสินค้าหรือราคาค่าบริการที่เรียกเก็บหรือเรียกว่าฐานภาษีคูณด้วยอัตราภาษี กฎหมายได้กำหนดฐานภาษีในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

(1) ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ ได้แก่ มูลค่าสิ่งที่ได้รับ หรือพึงได้รับจากการขายสินค้าหรือให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือประโยชน์ใด ๆ ที่คิดได้เป็นเงิน

(2) ฐานภาษีสำหรับการส่งออกสินค้า ได้แก่ มูลค่าสินค้าส่งออกโดยให้ใช้ราคา F.O.B. ของสินค้าบวกด้วยภาษีสรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่นตามที่จะกำหนด แต่ทั้งนี้ไม่รวมอากรขาออก

(3) ฐานภาษีสำหรับการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ

ก. กรณีรับขนคนโดยสาร ได้แก่ มูลค่าของค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม หรือประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บในประเทศก่อนหักรายจ่ายใด ๆ เนื่องในการรับขนคนโดยสารนั้น

ข. กรณีรับขนสินค้า ได้แก่ มูลค่าของค่าระวาง ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บไม่ว่าในหรือนอกประเทศ ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ เนื่องในการรับขนสินค้านั้นออกนอกประเทศ

(4) ฐานภาษีสำหรับการนำเข้า ได้แก่ มูลค่าของสินค้านำเข้าโดยให้ใช้ราคา C.I.F. ของสินค้าบวกด้วยอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิตตามที่กำหนด ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน และภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นที่กฎหมายจะกำหนด

(5) ฐานภาษีกรณีขายยาสูบ และผลิตภัณฑ์น้ำมันตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ มูลค่าสินค้าที่ได้มาจากการหักจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากจำนวนเต็มของราคาขายปลีกของสินค้า โดยให้คำนวณจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่รวมอยู่ในจำนวนเต็มของราคาขายปลีก

(6) ฐานภาษีกรณีพิเศษ

3) อัตราภาษี

(1) อัตราภาษีปกติตามประมวลรัษฎากรมีอัตราเดียวคือร้อยละ 10 (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) แต่มีพระราชกฤษฎีกาลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราวจากร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 6.3 เมื่อรวมกับภาษีท้องถิ่นอีกร้อยละ 0.7 จะเท่ากับร้อยละ 7 ส่วนสินค้าและบริการบางประเภทที่มีลักษณะเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย จะมีการจัดเก็บภาษี

สรรพสามิตเพิ่มเติมอีกต่างหากด้วย ดังนั้น ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยทั่วไป จึงต้องเสียภาษีในอัตราดังกล่าวข้างต้น เว้นแต่กรณีใน 3.2

(2) อัตราภาษีร้อยละ 0 มีผลเท่ากับไม่ต้องเสียภาษีขายจากการขายสินค้าหรือการให้บริการ และยังได้รับคืนภาษีซื้อ

ก. การส่งออกสินค้า ของผู้ประกอบการจดทะเบียน

ข. การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักรและได้มีการใช้บริการนั้นในต่างประเทศ

ค. การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศโดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเล

ง. การขายสินค้าหรือการให้บริการแก่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

จ. การขายสินค้าหรือการให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ

ฉ. การขายสินค้าหรือการให้บริการที่ก่อให้เกิดสินค้าที่มีรูปร่างหรือการให้บริการที่ไม่ก่อให้เกิดสินค้าที่มีรูปร่าง แต่ทำให้สินค้ามีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4.4 สรุป

ในงานวิจัยนี้ ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ใช้ฐานรายได้ในการประเมินภาษีอากรและโครงสร้างอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ใช้เป็นแบบอัตราก้าวหน้า

ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่เป็นภาษีที่เก็บจากฐานกำไรสุทธิหรือฐานรายได้จากการประกอบกิจการในรอบระยะเวลาบัญชี อัตราภาษีที่จัดเก็บจากฐานกำไรสุทธิ จัดเก็บในอัตราร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิ สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น ๆ เสียภาษีตามประเภทกิจการและอัตราภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่เป็นภาษีที่เก็บจากฐานการบริโภค คำนวณจากยอดมูลค่าสินค้าหรือบริการก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ตามอัตราภาษีที่กำหนด โดยรวมผู้ประกอบการทั้งจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้กล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วยงานของ ยงยุทธ ประยูร(2548) ที่ได้ศึกษาการวิเคราะห์บทบาทของสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครปฐม รัตนาวรรณ ดวงแก้ว (2545) ซึ่งศึกษาบทบาทของภาษีสรรพากรกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และวิทยา อุดมวงษ์ (2549) ที่ศึกษาลักษณะปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) : กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยงยุทธ ประยูร (2548) ได้วิเคราะห์บทบาทของสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครปฐม ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) โครงสร้างและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครปฐม (2) การเลือกสาขาเศรษฐกิจที่เป็นสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครปฐม (3) ผลกระทบของสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีต่อการพัฒนาสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครปฐม และโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิในช่วงปี พ.ศ.2524-2546

จากการศึกษาพบว่า สาขาการผลิตอุตสาหกรรมและสาขาการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา เป็นสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปทุมธานี ส่วนสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัดนครปฐม คือ สาขาการไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาการเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

ผลกระทบของสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีต่อสาขาเศรษฐกิจรองของทั้งสองจังหวัดที่มีผลสอดคล้องกันระหว่างวิธีสมการถดถอยเชิงซ้อนกับวิธีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า สาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปทุมธานีที่มีผลกระทบต่อสาขาเศรษฐกิจรองมากที่สุด คือ สาขาการไฟฟ้า ก๊าซและประปา และสาขาการผลิตอุตสาหกรรม ตามลำดับ สำหรับสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัดนครปฐมมีผลกระทบกับสาขาเศรษฐกิจรองมากที่สุด คือ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม รองลงมา คือ สาขาการไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล และสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ ตามลำดับ

รัตนาวรรณ ดวงแก้ว (2545) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของภาษีสรรพากรกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ประกอบด้วย (1) โครงสร้างรายได้ของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ.2493-2544 (2) ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีอากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในแต่ละสาขา ภาษีสรรพากรแต่ละประเภทกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในแต่ละสาขาการผลิต

ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และวิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในแต่ละสาขาการผลิตเพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลทำให้การจัดเก็บภาษีอากรของรัฐบาลเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ สาขาการค้าส่งและการค้าปลีกจะมีผลต่อการจัดเก็บภาษีสรรพากร ภาษีการค้า และภาษีมูลค่าเพิ่ม สาขาอุตสาหกรรมจะมีผลต่อภาษีอากรและภาษีการค้า สาขาการก่อสร้างจะมีผลต่อภาษีสรรพากรและภาษีการค้า สาขาการเงินการธนาคารจะมีผลต่อภาษีอากรและภาษีธุรกิจเฉพาะ สาขาการเกษตรจะมีผลต่อภาษีธุรกิจเฉพาะ สาขาการบริการจะมีผลต่อภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล สาขาเหมืองแร่และย่อยหินจะมีผลต่อภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับสาขาที่อยู่อาศัยจะมีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในทิศทางเดียวกัน แต่กลับทำให้การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง แต่โดยรวมแล้วแสดงว่าสาขาการผลิตสำคัญ ๆ เช่น สาขาที่อยู่อาศัย สาขาการบริการ สาขาการค้าส่งและการค้าปลีก สาขาการเกษตร มีความสำคัญต่อภาษีสรรพากร ดังเห็นได้จากค่าความยืดหยุ่นรายได้ภาษีต่อสาขาการผลิตมีค่ามากกว่า 1 เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อสาขาที่อยู่อาศัย ภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อสาขาการบริการ ภาษีมูลค่าเพิ่มต่อสาขาการค้าส่งและการค้าปลีก และภาษีธุรกิจเฉพาะต่อสาขาการเกษตร ซึ่งมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.073 2.006 2.131 และ 1.420 ตามลำดับ

วิทยา อุดมวงษ์ (2549) ได้ศึกษาลักษณะและปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) : กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อศึกษาลักษณะการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกำแพงเพชร และปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ประเภทอนุกรมเวลาในช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 ทั้งนี้ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการอธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยแบ่งเป็น สาขาการเกษตรและสาขานอกภาคการเกษตร โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ส่วนที่สองวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยอาศัยกรอบการวิเคราะห์ของบัญชีการเจริญเติบโต โดยใช้การคำนวณหาผลิตภาพการผลิตโดยรวม (total factor productivity หรือ TFP)

ผลการศึกษาพบว่า เศรษฐกิจนอกภาคการเกษตร เป็นภาคเศรษฐกิจหลักในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยในปี พ.ศ.2545-2547 ซึ่งถือเป็นช่วงที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมีอัตราการขยายตัวอย่างมาก โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักจากสาขาอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม ดังนั้นสรุปได้ว่า การมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งในเขตจังหวัด มีส่วนสนับสนุนให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในจังหวัดได้ ในช่วงปี พ.ศ.2540-2547 มีการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นปัจจัยสนับสนุนหลัก และมีบทบาทอย่างมากใน

การสนับสนุนอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัด โดยที่ปัจจัยสนับสนุนจากทุนและปัจจัยสนับสนุนจากแรงงาน ไม่ค่อยมีบทบาทในการส่งเสริมการสนับสนุนอัตราการเจริญเติบโตในช่วงปี พ.ศ.2540-2543 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยเกิดวิกฤตการณ์ตกต่ำทางเศรษฐกิจ ทำให้มีการลดการขยายตัวของปัจจัยสนับสนุนจากทุนในภาคการเกษตร ทำให้ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตโดยรวมปรับตัวสูงขึ้นในระยะสั้น คือ เป็นการปรับตัวของอุปทานในระยะสั้น ส่วนภาคเศรษฐกิจทั้งจังหวัด และภาคการเกษตรในช่วงปี พ.ศ.2540-2543 ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตโดยรวมกลับมีอัตราการขยายตัวติดลบ แต่ยังคงมีปัจจัยสนับสนุนจากทุน และปัจจัยสนับสนุนจากแรงงานเป็นปัจจัยสนับสนุน

3. สรุปจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมา ซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎีรายได้ภูมิภาคแบบจำลองฐานเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติระดับจังหวัด และทฤษฎีด้านภาษีอากร ทำให้ทราบถึงแนวทางที่จะใช้ประกอบในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด กล่าวคือ

ทฤษฎีรายได้ภูมิภาค คือรายได้ที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนั้น ๆ ที่ทำให้ประชาชนสามารถซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายมาตอบสนองความต้องการในระดับที่ความพอใจสูงสุด ซึ่งการแสดงบัญชีรายได้ภูมิภาคเป็นตัวชี้วัดระดับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและระดับความกินดีอยู่ดีของประชาชนในแต่ละภูมิภาค ดังนั้น การจัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาคจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่สมดุลกันระหว่างกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบถึงแหล่งที่มาของรายได้ และการใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ใด รวมถึงเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์เศรษฐกิจเพื่อการวางแผนในอนาคตได้

แบบจำลองฐานเศรษฐกิจ ทฤษฎีเน้นว่า การเจริญเติบโตของรายได้ภูมิภาคจะขึ้นอยู่กับการเจริญเติบโตของรายได้ของสาขาหลัก เมื่อรายได้ของสาขาการผลิตหลักเพิ่มขึ้น จะส่งผลทำให้รายได้ภูมิภาคเพิ่มขึ้นด้วย แต่การเพิ่มขึ้นจะเท่ากับหรือไม่เท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ของสาขาการผลิตหลักก็ได้

รายได้ประชาชาติระดับจังหวัด ในทางปฏิบัติใช้วิธีการคำนวณทางด้านการผลิต ซึ่งเป็นการวัดและคำนวณหามูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัด โดยปกติการหามูลค่าการผลิตทำได้หลายทาง ขึ้นอยู่กับสภาพข้อมูลที่จัดหาได้ และขึ้นอยู่กับลักษณะกิจกรรมในแต่ละสาขาการผลิต โดยหลักสากลแล้วการหามูลค่าการผลิตจะใช้ข้อมูลผลการสำรวจผู้ประกอบการในแต่ละสาขาการผลิต โดยนำข้อมูลรายได้จากการดำเนินการมาใช้โดยตรง หากไม่สามารถหาข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ก็สามารถใช้ข้อมูลอื่นทดแทนได้ กรณีกิจกรรมการผลิตประเภทสินค้า สามารถหามูลค่าการผลิตจากการใช้ปริมาณผลผลิตคูณด้วยราคาผลผลิต กิจกรรมการบริการ สามารถทำได้โดยการใช้รายได้จากการดำเนินงาน ซึ่งเป็นรายได้จากการให้บริการนั่นเอง โดยการสำรวจผลการประกอบการหรือข้อมูลจากบัญชีกำไรขาดทุนของสถานประกอบการนั้นโดยตรง และกำหนดรูปแบบของการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดโดยอิงกับแนวคิดในการจัดทำรายได้ประชาชาติให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์เศรษฐกิจเพื่อการวางแผนในอนาคตได้

ทฤษฎีด้านภาษีอากร คือ รายได้ของรัฐบาลหรือเงินที่รัฐบาลหามาได้โดยมิก่อให้เกิดภาระผูกพันในการชำระคืนภายหลังและไม่ทำให้ทรัพย์สินของรัฐบาลลดน้อยลง รายได้ภาษีอากรถือเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปพัฒนาทำนุบำรุงประเทศในด้านต่าง ๆ โดยรัฐบาลกำหนดเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อบังคับเรียกเก็บภาษีอากรจากประชาชน ฐานรายได้เป็นฐานภาษีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดฐานหนึ่ง เพราะเชื่อว่ารายได้เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการเสียภาษีของบุคคลได้ดีที่สุด โดยเก็บจากรายได้ของบุคคลธรรมดาและรายได้นิติบุคคล เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ฐานการบริโภค จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการโดยทั่วไป เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฐานทรัพย์สิน จัดเก็บจากทรัพย์สินของบุคคลโดยรวมและทรัพย์สินเฉพาะอย่าง โดยเรียกเก็บจากทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์

สำหรับในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบถึง โครงสร้างและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเลือกสาขาเศรษฐกิจที่เป็นสาขาเศรษฐกิจหลัก และผลกระทบของสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีต่อการพัฒนาสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครปฐม (ยงยุทธ ประยูร 2548) บทบาทของภาษีสรรพากรกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย (รัตนาวรรณ ดวงแก้ว 2545) ลักษณะการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกำแพงเพชร และปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม (วิทยา อุดมวงษ์ 2549) โดยนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางประกอบในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำ

ผลิตภัณฑ์มวลรวม ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลในแต่ละสาขาการผลิต ครอบคลุม 16 สาขาการผลิต จำนวน 16 หน่วยงาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค และข้อเสนอแนะการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อให้ได้ข้อมูลโดยรวบรวมจากผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในแต่ละสาขาการผลิตนั้นโดยตรงและเป็นผู้ที่รับผิดชอบหลักในการจัดทำจากจำนวนหน่วยงานทั้งหมด 16 หน่วยงาน หน่วยงานละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 16 คน ที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม (ภาคผนวก ข)ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เปรียบเทียบขั้นตอนการคำนวณที่ได้จากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรีทั้ง 2 วิธี คือ ข้อมูลที่ได้จากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและข้อมูลจากฐานภาษีอากร เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเปรียบเทียบข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้ง 2 วิธี ตามหลักการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

2.2 ใช้สูตรการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ด้านการผลิต ตามวิธีการ bottom up ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นการหามูลค่าเพิ่ม โดยนำข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ที่รวบรวมได้จากข้อมูลทุติยภูมิในฐานภาษีอากรเข้าบันทึกในกระดาษทำการ (worksheet) จะได้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ที่มาจากฐานภาษีอากร

2.3 ใช้สูตรการวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิต อัตราการขยายตัว สัดส่วนการผลิตจำแนกหมวดหรือกิจกรรมที่สำคัญ สัดส่วนค่าใช้จ่ายขั้นกลางต่อมูลค่าการผลิต (IC/GO) และสัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าการผลิต(VA/GO) และค่าดัชนีราคาของสาขาการผลิต เพื่ออธิบายผลการวิเคราะห์ขนาดมูลค่า โครงสร้างการผลิต อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจจังหวัด และดัชนีราคาของจังหวัด โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

2.3.1 การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิต

- สัดส่วนค่าใช้จ่ายขั้นกลางต่อมูลค่าการผลิต (IC/GO)

$$\text{สัดส่วน (IC/GO)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายขั้นกลางปีปัจจุบัน(IC)}}{\text{มูลค่าการผลิตปีปัจจุบัน(GO)}}$$

- สัดส่วนมูลค่าเพิ่มต่อมูลค่าการผลิต (VA/GO)

$$\text{สัดส่วน (VA/GO)} = \frac{\text{มูลค่าเพิ่มปีปัจจุบัน(VA)}}{\text{มูลค่าการผลิตปีปัจจุบัน(GO)}}$$

2.3.2 การวิเคราะห์โครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

$$\text{สัดส่วนมูลค่าเพิ่ม}_{\text{สาขา i}} = \frac{\text{มูลค่าเพิ่ม}_{\text{สาขา i}} \times 100}{\text{มูลค่าเพิ่ม}_{\text{รวม}}}$$

2.3.3 การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ราคาประจำปีและราคาคงที่

$$\text{อัตราเติบโตของปี}_t = \frac{(\text{มูลค่าเพิ่มของปี}_t - \text{มูลค่าเพิ่มของปี}_{t-1}) \times 100}{\text{มูลค่าเพิ่มของปี}_{t-1}}$$

2.3.4 การวิเคราะห์ดัชนีราคา

$$\text{ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์} = \frac{\text{มูลค่าเพิ่มราคาประจำปี รายการที่ n} \times 100}{\text{มูลค่าเพิ่มราคาคงที่ รายการที่ n}}$$

3. การเก็บรวมรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูลจาก 2 แหล่งทั้งแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามเจ้าหน้าที่จากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ที่รับผิดชอบในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีในแต่ละสาขาการผลิต 16 สาขา ซึ่งรวมถึงเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรี ที่รับผิดชอบในการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรีที่เป็นหน่วยงานกลาง จัดทำภาพรวม วิเคราะห์และรายงานทั้ง 16 สาขาการผลิต เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่เป็นผู้ติดตามและตรวจสอบมาตรฐานการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลจากรายงานการเสียภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มจากฐานภาษีอากร รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างปี พ.ศ.2546-2549 เก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและข้อมูลเชิงพรรณนาประกอบกัน ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรีจากหน่วยงานที่ได้รวบรวมไว้ ได้แก่ สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี กรมสรรพากร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนข้อมูลสถิติและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการจากฐานภาษีอากรที่ยื่นแบบแสดงรายการ โดยรวบรวมผู้ประกอบการทุกรายที่มีในฐานภาษีอากร

4. แนวทางการใช้ข้อมูลจากระบบภาษี

ข้อมูลจากระบบภาษีเป็นฐานข้อมูลหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ นอกเหนือจากการจัดเก็บข้อมูลของสถานประกอบการโดยวิธีการสำมะโนหรือการสำรวจข้อมูลตัวอย่าง โดยที่ข้อมูลจากระบบภาษีที่สามารถนำมาใช้แทนข้อมูลจากสำรวจ ได้แก่

- ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นข้อมูลที่ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่รายงานข้อมูลต่อสรรพากรพร้อมกับประเมินยอดภาษีประจำเดือน (แบบ ภ.พ.30) โดยที่ผู้ประกอบการต้องแจ้งเสียภาษีภายใน 15 วันหลังจากสิ้นเดือนภาษีไปแล้ว ข้อมูลที่ได้จากฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ ตัวเลขยอดขายในแต่ละเดือน รวมให้ครบ 12 เดือน (ม.ค. – ธ.ค.)

สามารถนำมาใช้เป็นยอดมูลค่าการผลิตในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้งนี้ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ได้จัดหมวดหมู่สถานประกอบการ โดยการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากล (International Standard Industrial Classification หรือ ISIC)

- ข้อมูลจากฐานภาษีรายได้ เป็นข้อมูลที่ผู้ประกอบการทุกประเภท เมื่อครบรอบ 1 ปี จะต้องดำเนินการเสียภาษีเงินได้ ได้แก่

- กิจการส่วนบุคคล จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยยื่นแสดงรายการไว้ในแบบ ภ.ง.ด.90 (ในกรณีที่มีรายได้จากการดำเนินธุรกิจ) หรือ ภงด.91 (ในกรณีที่มีรายได้จากเงินเดือน)

- กิจการนิติบุคคลทั่วไป เช่น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยยื่นแสดงรายการไว้ในแบบ ภ.ง.ด.50

- กิจการนิติบุคคลรายใหญ่ คือ กิจการขนาดใหญ่ที่สรรพากรดูแลการจัดเก็บภาษีเป็นกรณีพิเศษ

ทั้ง 3 กลุ่ม จะต้องแจ้งข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายของกิจการในรอบปี เพื่อคำนวณยอดผลกำไรที่จะต้องประเมินภาษีเงินได้ตามอัตราที่กำหนด ทั้งนี้ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ได้จัดหมวดหมู่สถานประกอบการ โดยจำแนกประเภทกิจกรรมการผลิตตามมาตรฐานสากล เช่นเดียวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

ด้วยเหตุนี้การนำข้อมูลระบบภาษีมาใช้ในการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จึงต้องครอบคลุมผู้ประกอบการทั้งสามส่วนคือ ผู้ประกอบการรายย่อยที่เป็นบุคคลธรรมดา ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และผู้ประกอบการที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่

4.1 ข้อมูลระบบภาษีที่นำมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนั้น สิ่งสำคัญที่จังหวัดจะต้องดำเนินการคือ จัดทำกรอบประชากรและจัดเก็บข้อมูลรายได้จากกิจกรรมการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต เพื่อนำมาคำนวณหาสัดส่วน IC/GO และมูลค่าเพิ่มในกิจกรรมการผลิตต่าง ๆ ซึ่งรายละเอียดของข้อมูลที่ปรากฏในแบบแสดงรายการภาษีประเภทต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้คำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีดังนี้

4.1.1 กรอบประชากร ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการที่ดำเนินกิจกรรมการผลิตโดยภาคเอกชนในสาขาต่าง ๆ โดยใช้ทะเบียนรายชื่อผู้ยื่นเสียภาษีเงินได้ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดา (แบบ ภ.ง.ด.90) นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) และทะเบียนผู้ยื่นเสียภาษีของธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งกรมสรรพากรจัดทำไว้แยกตามรหัสการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลของ

ฐานภาษีอากร (International Standard Industrial Classification the Revenue Department หรือ ISIC RD)

4.1.2 ข้อมูลรายได้จากกิจกรรมการผลิต (หรือมูลค่าการผลิต) และค่าใช้จ่ายขั้นกลางของผู้ประกอบการ ปรากฏในแบบแสดงรายการภาษีประเภทต่าง ๆ

4.2 แนวทางการประมวลผลข้อมูล

4.2.1 มูลค่าการผลิต สามารถใช้ข้อมูลจากระบบภาษีได้ 3 ทางเลือก คือ

ทางเลือกที่ 1. ใช้ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้

GO = รายได้ของบุคคลธรรมดาจากแบบ ภ.ง.ด.90 (ภาคผนวก ค ตาราง ที่ 9)

บวกด้วย รายได้ของนิติบุคคลจากแบบ ภ.ง.ด.50 (ภาคผนวก ค ตาราง ที่ 10)

บวกด้วย รายได้ของธุรกิจขนาดใหญ่ (ภาคผนวก ค ตาราง ที่ 10)

ทางเลือกที่ 2. ใช้ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

GO = ข้อมูลยอดขายรวมทั้งปี จากแบบ ภ.พ.30 (ภาคผนวก ค ตาราง ที่ 11)

ทางเลือกที่ 3. ใช้ข้อมูลจากงบการเงินของธุรกิจนิติบุคคล

สามารถรวบรวมข้อมูล GO จากงบการเงินที่กิจการนิติบุคคลทุกรายยื่นแสดงรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด โดยมีรายละเอียดการรวบรวมข้อมูลเช่นเดียวกับฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล

4.2.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลางและสัดส่วน IC/GO สามารถใช้ข้อมูลจากระบบภาษีได้ 2 ทางเลือก

ทางเลือกที่ 1. ใช้ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้

เนื่องจากในการรายงานข้อมูลในแบบภาษีเงินได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นนิติบุคคล ซึ่งต้องแจงค่าใช้จ่ายในการผลิตโดยละเอียด จึงสามารถนำข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางจากแบบ ภ.ง.ด.50 มาใช้คำนวณค่า IC/GO ได้ (ภาคผนวก ค ตาราง ที่ 10)

ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา เนื่องจากไม่มีรายละเอียดข้อมูลค่าใช้จ่ายในการผลิตในแบบ ภ.ง.ด. 90 จึงใช้วิธีหักค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่าย ร้อยละ 50 ของรายได้ นำมาใช้คำนวณค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ทางเลือกที่ 2. ใช้ข้อมูลจากงบการเงินของธุรกิจนิติบุคคล

สามารถรวบรวมข้อมูล IC จากงบการเงินที่กิจการนิติบุคคลทุกรายยื่นแสดงรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด โดยมีรายละเอียดการรวบรวมข้อมูลเช่นเดียวกับฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล

4.3 รายละเอียดวิธีการประมวลข้อมูลจากระบบภาษี

4.3.1 ข้อมูลจากฐานภาษีรายได้ ประกอบด้วยสามส่วนคือ

1) รายได้ของบุคคลธรรมดา ใช้ข้อมูลจากแบบ ภ.ง.ด.90 ดังแสดงรายการเปรียบเทียบไว้ในตารางที่ 9 รูปแบบข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายของบุคคลธรรมดาตามแบบ ภ.ง.ด. 90

2) รายได้และค่าใช้จ่ายของนิติบุคคล สามารถใช้ข้อมูลจากแบบ ภ.ง.ด.50 รายละเอียดดังแสดงไว้ในตารางที่ 10 รูปแบบข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายของนิติบุคคลตามแบบ ภ.ง.ด.50

3) รายได้ของผู้ประกอบการที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ (Large Business Tax Administration Office หรือ LTO) สามารถรวบรวมข้อมูล GO และ IC จากแบบยื่นภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี ของกิจการขนาดใหญ่ โดยมีรายละเอียดการรวบรวมข้อมูลเช่นเดียวกับการใช้ข้อมูลจากภาษีเงินได้นิติบุคคล (แบบ ภ.ง.ด.50) ในข้อ 3.1.2

***4.3.2* ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม**

เป็นข้อมูลของผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม สามารถรวบรวมข้อมูล GO โดยใช้วิธีรวมยอดข้อมูลรายการข้อที่ 1 ยอดขายในเดือนนี้ ข้อมูล IC ใช้วิธีรวมยอดข้อมูลรายการข้อที่ 6 ยอดซื้อที่มีสิทธินำภาษีซื้อมาหักในการคำนวณภาษีเดือนนี้ จากแบบ ภ.พ.30 ตั้งแต่เดือน ม.ค.ถึง ธ.ค. ในแต่ละปี (ภาคผนวก ค แบบฟอร์มที่ 3)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่หนึ่ง เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจาก

คณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อศึกษาวิธีการหามูลค่าเพิ่มว่าแตกต่างหรือเหมือนกันหรือไม่ วิเคราะห์ความแตกต่างของผลการจัดทำในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

5.1.1 กรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณ

1) วิธีคำนวณ โดยเปรียบเทียบวิธีการคำนวณทั้ง 2 วิธี เพื่อดูวิธีการหามูลค่าเพิ่มว่าแตกต่างหรือเหมือนกันหรือไม่ ครอบคลุมทุกสาขาการผลิตหรือไม่

2) มูลค่าการผลิต โดยเปรียบเทียบมูลค่าการผลิตทั้ง 2 วิธี ข้อมูลที่นำมาคำนวณแตกต่างกันหรือไม่ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้งในส่วนกิจกรรมการผลิตของภาคเอกชนและกิจกรรมในสาขาบริการของภาครัฐ ในการหาข้อมูลมูลค่าการผลิตทำได้โดยวิธีใดบ้าง

3) ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง โดยเปรียบเทียบข้อมูลค่าใช้จ่ายขั้นกลางทั้ง 2 วิธี ข้อมูลฐานภาษีอากรเป็นการใช้ข้อมูลแบบเหมาจ่ายร้อยละ 50 และเทียบเคียงกับสัดส่วน สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่ได้อยู่ในระบบฐานภาษีมูลค่าเพิ่มใช้วิธีประมาณการจากการเปรียบเทียบกับสถานประกอบการรายย่อยที่อยู่ในระบบภาษีให้ใช้ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อหามูลค่าผลผลิตและเทียบเคียงกับสัดส่วนของธุรกิจนิติบุคคลขนาดเล็กจากข้อมูลฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล

4) แหล่งที่มาของข้อมูล เป็นการเปรียบเทียบข้อมูลว่าทั้ง 2 วิธี มีการเลือกสำรวจประชากรและกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันหรือไม่ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมหรือไม่ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้ง 16 สาขาการผลิต โดยแบ่งหมวดหมู่กิจกรรมการผลิตตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย

5.1.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

สำหรับขั้นตอนในการดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แสดงในภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (สำนักงานคลังจังหวัดสกลนคร: 2551) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การศึกษากรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณตามมาตรฐานสากล

2) การตรวจสอบ รวบรวมประเภทกิจกรรมการผลิตของจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิตตามมาตรฐานการจัดประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย

3) การจัดทำฐานข้อมูลรายชื่อหน่วยผลิตจำแนกตามประเภทกิจกรรมเพื่อใช้เป็นค่าประชากร (N)

4) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยวิธีสำมะโน หรือการสำรวจตัวอย่างข้อมูลที่ต้องการ คือ รายได้จากการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

5) ประมวลผลการสำรวจและคำนวณค่าประชากรของรายการข้อมูลหลัก

6) ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการสำรวจ และปรับแก้ไข

7) นำข้อมูลเข้าบันทึกในกระดาษทำการเพื่อทำการคำนวณมูลค่าเพิ่ม

8) สรุปยอดมูลค่าเพิ่ม ในแต่ละสาขาการผลิต

9) จัดทำตารางสรุปภาพรวมผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

10) วิเคราะห์ผลและจัดทำรายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดประจำปี

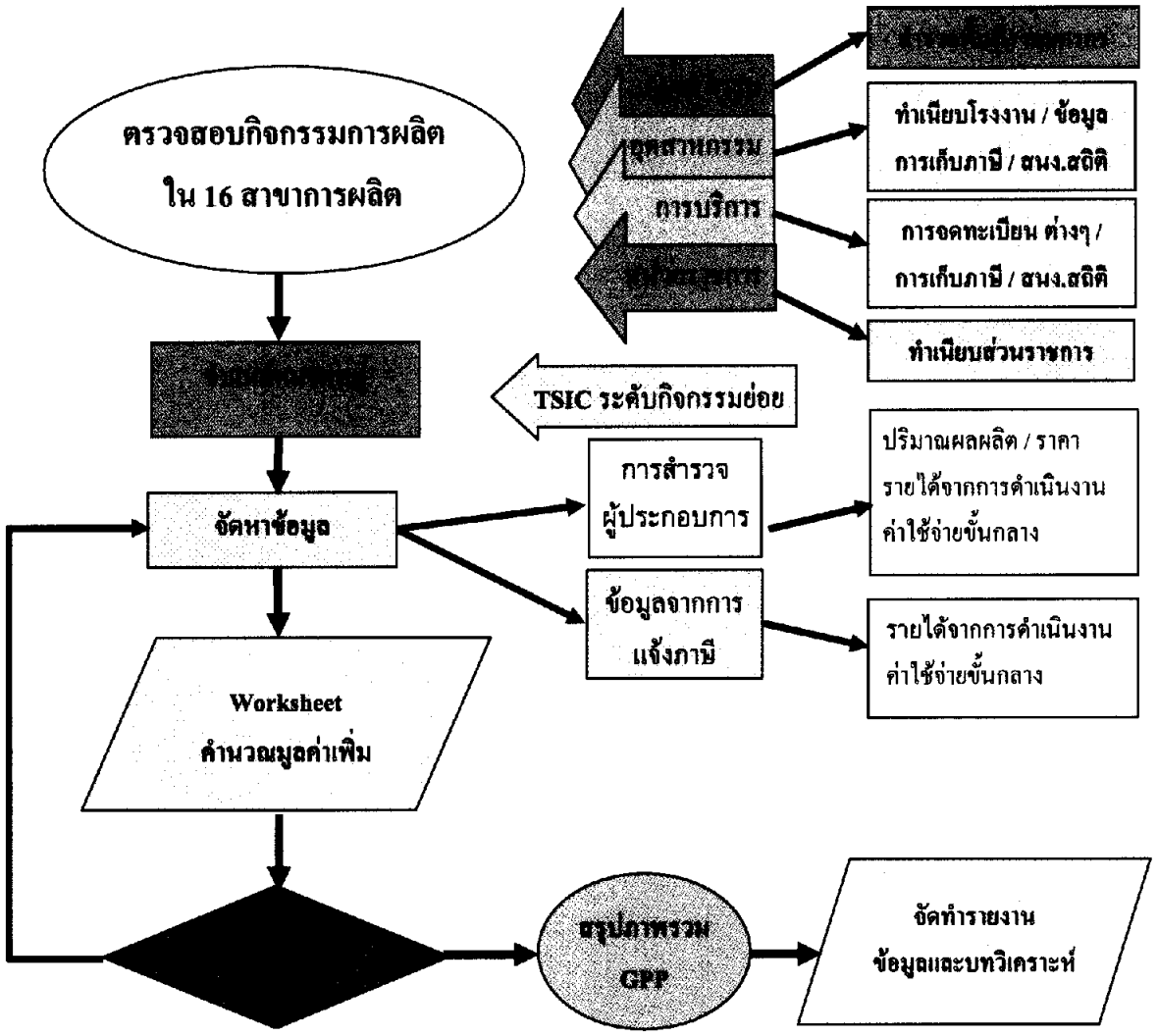

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสกลนคร(2551) *ภาพขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด* ค้นคืน วันที่ 18 กรกฎาคม 2551 จาก : http://klang.cgd.go.th/skn/ducument/limitGPP.ppt

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่สอง เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบผล สรุปผลรายสาขาและในภาพรวมทั้งราคาประจำปีและราคาคงที่ โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่สาม เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

บทที่ 4
สภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดกาญจนบุรี

1. สภาพทั่วไปของจังหวัด

จังหวัดกาญจนบุรีตั้งอยู่ภาคกลางด้านตะวันตกของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปถนนสายเพชรเกษม ประมาณ 129 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 19,483,148 ตารางกิโลเมตรหรือ 12,176,967 ไร่ ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ รองจากจังหวัดนครราชสีมาและเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 45.0 ของพื้นที่ภาคตะวันตก

ด้านที่ตั้ง

ทิศเหนือ	ติดจังหวัดตาก จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดสุพรรณบุรี ประเทศพม่า
ทิศใต้	ติดจังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันออก	ติดจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดประเทศพม่า โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเขตแดนระหว่างประเทศ

ด้านการปกครอง

แบ่งออกเป็น 13 อำเภอ 95 ตำบล 943 หมู่บ้าน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	แห่ง
- เทศบาลเมือง	2	แห่ง
- เทศบาลตำบล	25	แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล	94	แห่ง

ด้านแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำที่สำคัญจำนวนหลายสาย มีเขื่อนขนาดใหญ่ จำนวน 4 เขื่อน ได้แก่ เขื่อนวชิราลงกรณ์ เขื่อนศรีนครินทร์ เขื่อนแม่กลอง และเขื่อนท่าทุ่งนา ตลอดจนห้วยหนองคลองบึงจำนวนมาก มีระบบชลประทานไปสู่พื้นที่ทำการเกษตร

ด้านคุณภาพดิน

มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการทำการเกษตรทุกประเภท

ด้านการเกษตรอุตสาหกรรม

เป็นแหล่งผลิตอาหารสู่การเป็นครัวโลก มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรเป็นสำคัญ

ด้านการท่องเที่ยว

มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น มีโบราณสถาน ประเพณี/วัฒนธรรม ตลอดจนการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ด้านเศรษฐกิจชายแดนด้านตะวันตก

มีชายแดนติดต่อกับสหภาพพม่า ระยะทาง 370 กม. สามารถพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรนทางการค้า และการปรับปรุงถนนเลียบชายแดน สนับสนุนการส่งออกสินค้าไปยังพม่า ท่าเรือน้ำลึกเมืองทวายสู่ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียและสู่นานาชาติ

ประชากรและอาชีพ

ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2550 จังหวัดกาญจนบุรีมีประชากรรวมทั้งสิ้น 834,179 คน เป็นชาย 421,000 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 หญิง 412,779 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีเพียงร้อยละ 18.9 อยู่นอกเขตเทศบาลร้อยละ 81.1

การจำแนกอาชีพหลักที่สำคัญของประชากรจังหวัดกาญจนบุรี 5 อันดับแรก

1. ทำไร่ 42,502 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.1
2. รับจ้าง 32,050 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.2
3. ทำนา ทำไร่ 20,448 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.4
4. เลี้ยงสัตว์ 5,588 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4.2
5. ค้าขาย 4,191 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 3.2

(จากรายงานสถิติจังหวัด 2547 สำนักงานสถิติจังหวัดกาญจนบุรี)

2. ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

พืชที่สำคัญ

จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่เกษตรกรรม 1,905,531 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.6 ของพื้นที่จังหวัด (เนื้อที่ทั้งจังหวัด 12,176,968 ไร่) จำแนกเป็น เนื้อที่ของตนเอง 1,337,328 ไร่ เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง 568,203 ไร่ พืชผลหลัก ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรด

ปศุสัตว์ที่สำคัญ

เกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี เลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภคและการค้า สัตว์ที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ไก่ โค สุกร และเป็ด

อุตสาหกรรมที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาจากการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม จังหวัดกาญจนบุรีมีอุตสาหกรรมที่สำคัญแยกตามประเภทอุตสาหกรรม 5 อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ การเกษตรและเคมี สำหรับอุตสาหกรรมที่มีจำนวนเงินลงทุนมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมอาหาร รองลงมา อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ

แร่ที่สำคัญ

ปริมาณแร่ที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ หินปูน ไดโลไมต์ ดินขาว แต่ปัจจุบันปริมาณแร่เหล่านี้ลดลง เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2542-2548

ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีโครงสร้างการผลิตในปีพ.ศ. 2548 มีมูลค่า 55,693 ล้านบาท รายได้ประชากรต่อหัว 66,585 บาท จำนวนประชากร 836,000 คน ซึ่งพิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ในหมวดภาคนอกการเกษตร มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 99.87 โดยมีกิจกรรมหลักคือ การขายปลีกขายส่ง และอุตสาหกรรม ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 23.15 และ 20 ของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ตามลำดับ

เศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรีในปี พ.ศ.2549 โดยรวมอยู่ในภาวะชะลอตัวลงจากปี พ.ศ. 2548 โดยพิจารณาจากเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจภาคการเกษตร การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน ซึ่งเป็นเครื่องชี้สำคัญของภาคเศรษฐกิจหลัก อันได้แก่ ภาคการขายส่งขายปลีก ภาคอุตสาหกรรม และภาคการเกษตรเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากโครงสร้างผลิตภัณฑ์จังหวัดปี พ.ศ.2549 ณ ราคาประจำปีมีสัดส่วนร้อยละ 20.78 20.49 และ 18.04 ตามลำดับ

- **การเกษตร** รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญขยายตัว ร้อยละ 77.3 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 26.7 ของปีก่อน จากปริมาณผลผลิตพืชหลักที่เพิ่มขึ้นสูงกว่าปีก่อนมาก โดยเฉพาะอ้อย ซึ่งเป็นพืชที่สร้างรายได้สูงสุดให้กับจังหวัด ขยายตัวทั้งผลผลิตและราคา ส่วนพืชอื่นส่วนใหญ่จะมีราคาลดลงหรือขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน มีเพียงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9

- **การใช้จ่ายบริโภค** การบริโภคภาคเอกชนโดยรวมชะลอตัวจากปีก่อน แม้ว่าภาษีมูลค่าเพิ่ม(ไม่รวมก๊าซธรรมชาติ) ที่จัดเก็บได้จะขยายตัวร้อยละ 23.7 แต่การจดทะเบียนรถยนต์

ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 13.6 และ 4.4 ตามลำดับ เนื่องจากในปีนี้มีการปรับขึ้นราคาน้ำมันหลายครั้ง ทำให้ราคาน้ำมันทรงตัวในระดับสูงและส่งผลให้ยอดการจำหน่ายลดลง อัตราเงินเฟ้อทั้งปีอยู่ที่ ร้อยละ 5.9 ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคเฉลี่ยทั้งปีลดต่ำลงอยู่ที่ระดับ 22.7

- **การลงทุน** การลงทุนภาคเอกชนอยู่ในภาวะหดตัว ยอดการลงทุนรวมสุทธิลดลงจากปีก่อนร้อยละ 62.3 โดยการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 59.7 ส่วนการลงทุนภาคธุรกิจลดลงร้อยละ 74.9 ปัจจัยที่ส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนลดลง ได้แก่ 1) ราคาน้ำมันที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทรงตัวในระดับสูงกว่าปีก่อน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าขนส่งสินค้า 2) อัตราดอกเบี้ยปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในสามไตรมาสแรกของปี ทำให้ต้นทุนในการขอกู้เงินสูงขึ้น ส่งผลให้นักลงทุนและผู้ประกอบการชะลอการลงทุน เพื่อรอดูสถานการณ์

- **การท่องเที่ยว** การท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมขยายตัวได้ดีกว่าปีก่อน พิจารณาจากรายได้จากการให้เช่าที่พักของโรงแรมขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 16.5 สูงกว่าร้อยละ 7.4 ของปีก่อน และรายได้จากการให้บริการของสนามกอล์ฟ ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 13.3 สูงกว่าร้อยละ 5.4 ของปีก่อน การท่องเที่ยวในปีนี้ขยายตัวได้ดี เนื่องจากจังหวัดได้จัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี

- **การจ้างงาน** ภาวะการจ้างงานในตลาดแรงงานชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับปีก่อน พิจารณาได้จากผู้มีงานทำตามระบบประกันสังคม เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.0 ต่ำกว่าร้อยละ 10.2 ของปีก่อน

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2548 ขึ้นอยู่กับภาคการค้า การเกษตร และอุตสาหกรรม โดยภาคการค้ามีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ร้อยละ 21.4 รองลงมาคือ ภาคการเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 18.8 และภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 18.4 (ตารางที่ 4.1) จากโครงสร้างนี้เมื่อเทียบกับระดับประเทศ แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดล้าหลังกว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ เพราะเศรษฐกิจยังขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร ซึ่งการผลิตสินค้าเกษตรสร้างรายได้ต่ำ ดังนั้น จึงควรมีการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม นั่นคือเปลี่ยนโครงสร้างจากภาคการเกษตรเป็นภาคอุตสาหกรรม ในช่วงปี พ.ศ.2542-2548 โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดต่ำกว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศโดยดูจากค่า GPP ของทุกปีต่ำกว่าค่าของ GDP ทุกปี ยกเว้นในปี พ.ศ.2545 มีค่าสูงที่สุดและมากกว่า GDP คือ 8.6 และ ค่าต่ำที่สุดอยู่ที่ -4.5 ในปี พ.ศ.2543 (ตารางที่ 4.3)

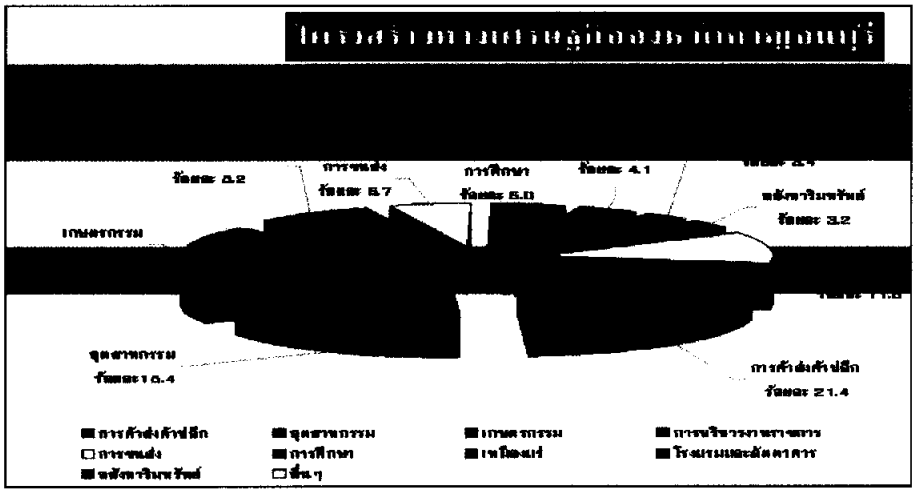

ภาพที่ 4.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี

ที่มา : ธนวรรธน์ พลวิชัย (2549) "ทิศทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี" ใน *เอกสารประกอบการบรรยาย ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ* มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 8 สิงหาคม 2549

ตารางที่ 4.1 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2541-2548 (ราคาประจำปี)

หน่วย : ร้อยละ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาประจำปี)								
สาขาเศรษฐกิจ	**2541**	**2542**	**2543**	**2544**	**2545**	**2546**	**2547**	**2548**
การค้าส่งค้าปลีก	23.2	18.8	21.4	21.6	21.0	20.5	21.6	21.4
อุตสาหกรรม	19.8	23.2	19.4	14.6	21.3	21.7	18.6	18.4
เกษตรกรรม	14.6	13.4	14.7	19.2	14.9	17.1	18.0	18.8
การบริหารงานราชการ	6.3	6.7	7.8	8.2	8.3	8.0	8.3	8.2
การขนส่ง	8.6	9.2	7.5	6.8	6.3	5.4	6.1	5.7
การศึกษา	3.6	3.9	4.8	4.8	4.7	4.6	4.9	5.0
การเหมืองแร่	3.1	4.4	4.2	3.9	4.2	4.4	3.7	4.1
โรงแรมและภัตตาคาร	3.4	3.9	3.8	3.7	3.5	3.5	3.5	3.4
อสังหาริมทรัพย์	3.5	3.6	3.9	3.9	3.7	3.5	3.5	3.2
อื่น ๆ	13.9	12.8	12.5	13.3	12.0	11.2	11.8	11.8
GPP	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : ธนวรรธน์ พลวิชัย (2549) "ทิศทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี" ใน *เอกสารประกอบการบรรยาย ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ* มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 8 สิงหาคม 2549

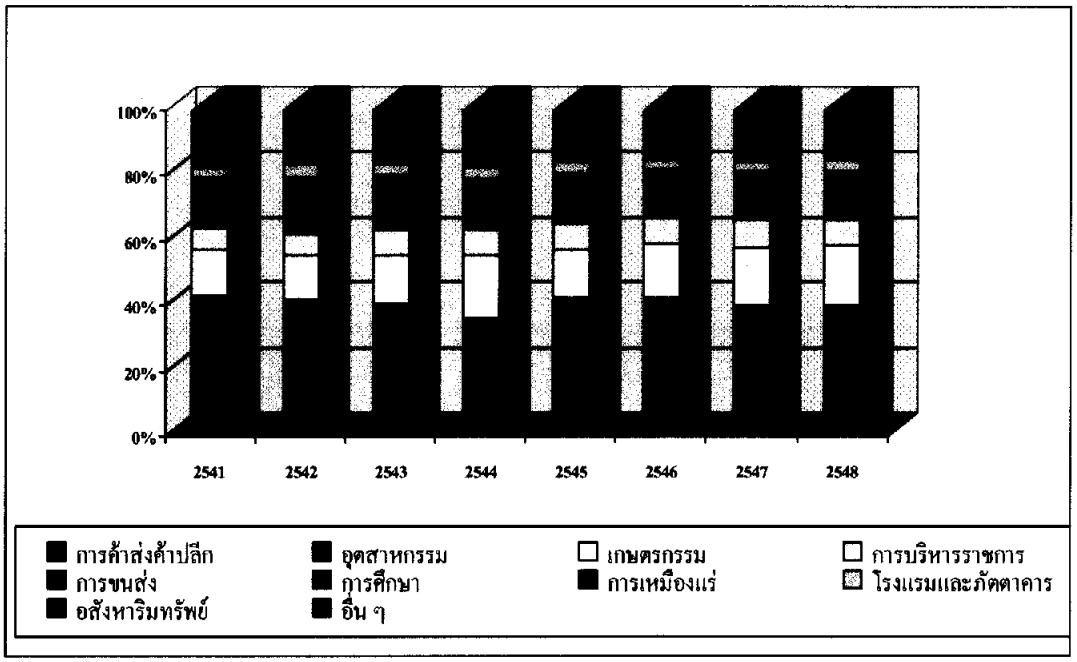

ภาพที่ 4.2 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาประจำปี)

ตารางที่ 4.2 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาคงที่)

หน่วย : ร้อยละ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาคงที่)								
สาขาเศรษฐกิจ	**2541**	**2542**	**2543**	**2544**	**2545**	**2546**	**2547**	**2548**
การค้าส่งค้าปลีก	22.6	18.1	20.2	20.4	20.1	19.4	20.7	20.9
อุตสาหกรรม	20.4	23.8	19.5	16.0	20.7	22.1	20.3	20.5
เกษตรกรรม	14.5	14.6	17.2	19.4	16.7	18.1	17.3	15.8
การบริหารงานราชการ	5.1	5.2	5.9	6.3	6.1	5.7	5.6	5.5
การขนส่ง	9.0	9.5	7.8	7.8	7.4	7.0	7.6	7.5
การศึกษา	2.8	2.9	3.5	3.5	3.3	3.1	3.2	3.3
การเหมืองแร่	4.6	6.2	6.0	5.6	6.2	6.2	5.7	6.7
โรงแรมและภัตตาคาร	2.6	2.7	2.7	2.6	2.5	2.5	2.6	2.9
อสังหาริมทรัพย์	5.2	5.3	5.7	6.0	5.8	5.7	6.0	5.9
อื่น ๆ	13.2	11.7	11.5	12.3	11.2	10.3	11.0	11.3
GPP	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : ธนวรรธน์ พลวิชัย (2549) "ทิศทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี" ใน *เอกสารประกอบการบรรยาย ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ* มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 8 สิงหาคม 2549

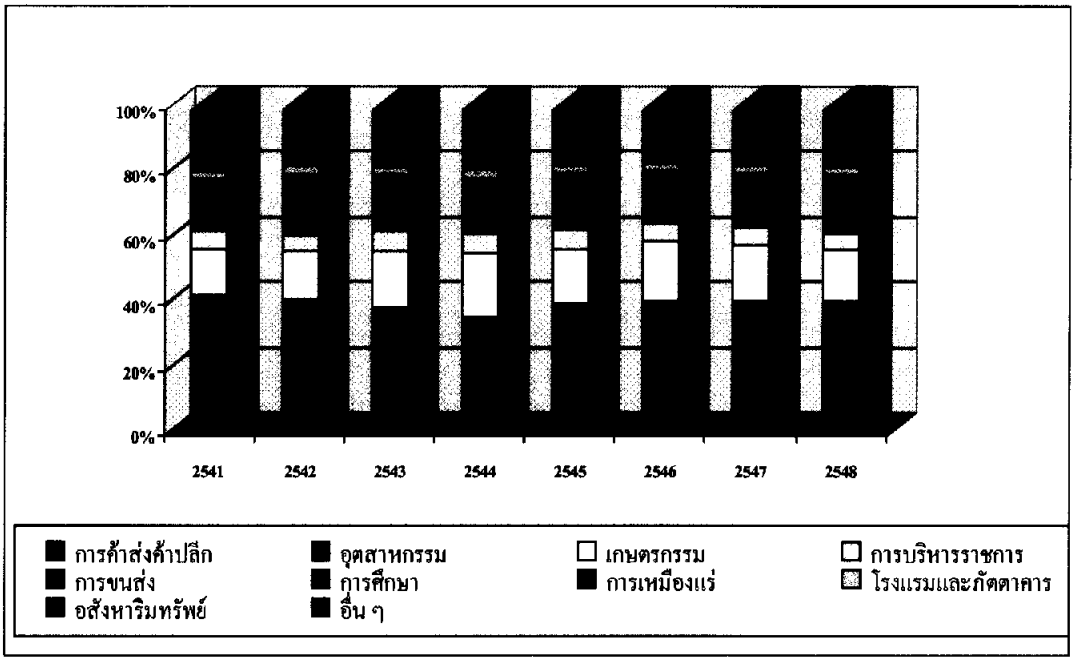

ภาพที่ 4.3 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2541-2548 (ราคาคงที่)

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ควรจะเน้นพัฒนาในสิ่งที่มีความโดดเด่น และได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง นั่นคือ ควรพัฒนาในภาคการค้า การเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.3 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกับจังหวัดกาญจนบุรี

หน่วย : ร้อยละ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกับจังหวัดกาญจนบุรี							
	2542	**2543**	**2544**	**2545**	**2546**	**2547**	**2548**
GDP	4.5	4.7	2.2	5.3	7.0	6.2	4.5
GPP	0.6	-4.5	-3.0	8.6	5.3	-2.2	3.0

ที่มา : ธนวรรธน์ พลวิชัย (2549) "ทิศทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี" ใน *เอกสารประกอบการบรรยาย ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ* มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 8 สิงหาคม 2549

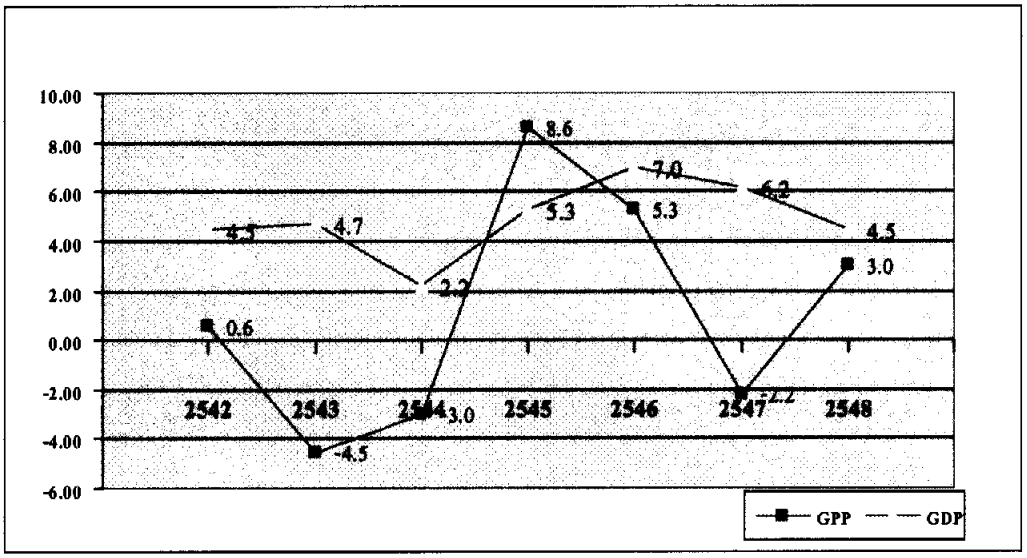

ภาพที่ 4.4 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกับจังหวัดกาญจนบุรี

เศรษฐกิจของประเทศไม่ค่อยส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัด เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งอ่อนไหวต่อสถานการณ์เศรษฐกิจโลก แต่เศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรีขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร ซึ่งไม่ค่อยได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันหรืออัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น นั่นคือถึงแม้เศรษฐกิจของประเทศจะชะลอลง เนื่องจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น แต่ภาคการเกษตรก็ไม่ได้รับผลกระทบมากนัก เศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรีจึงไม่ทรุดตามไปด้วย

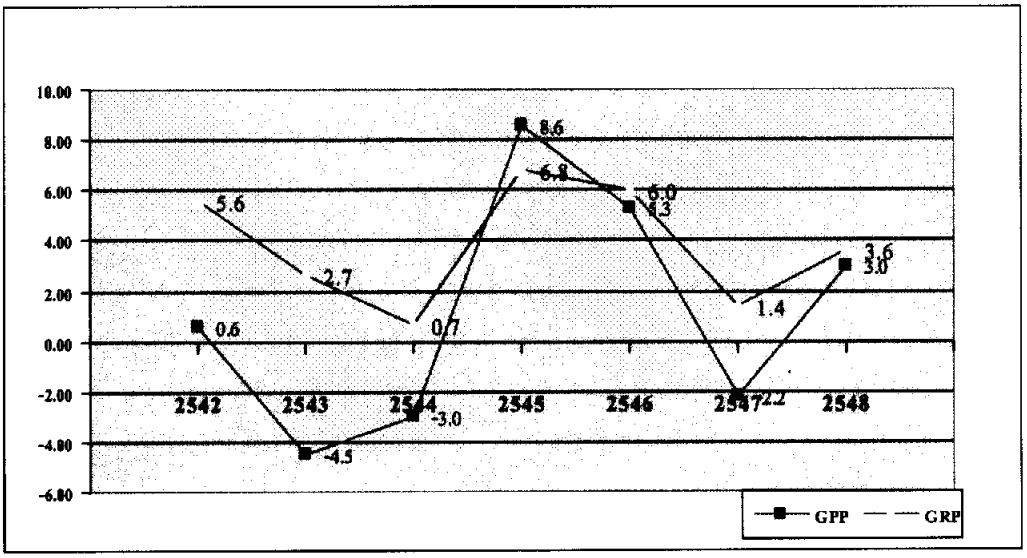

ภาพที่ 4.5 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันตกกับจังหวัดกาญจนบุรี

จากการที่ตลาดสินค้าของกาญจนบุรี คือ จังหวัดในภาคตะวันตก และเศรษฐกิจกลุ่ม 4.1 ประกอบด้วย ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม และกาญจนบุรี ทำให้เศรษฐกิจของกาญจนบุรีจึงขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของจังหวัดเหล่านี้

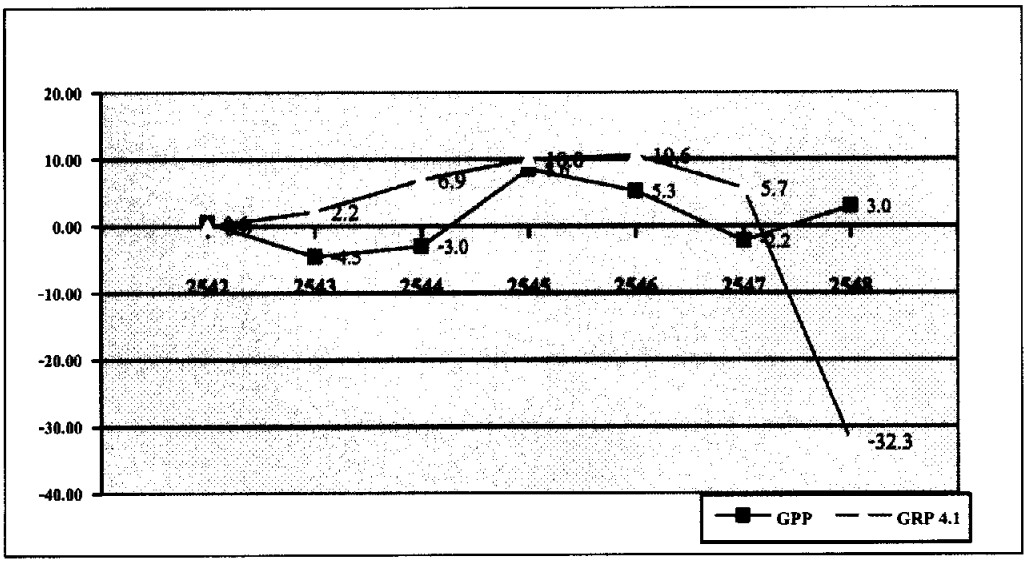

ภาพที่ 4.6 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่ม 4.1 กับจังหวัดกาญจนบุรี

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี ในปีพ.ศ.2548 มีภาคที่มีสัดส่วนรายได้ สูงอยู่ 3 ภาค ได้แก่ ภาคการค้ามีสัดส่วนรายได้สูงที่สุดร้อยละ 21.4 รองลงมาคือภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 18.8 และภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 18.4 สำหรับการท่องเที่ยวมีสัดส่วนรายได้ร้อยละ 3.4 ซึ่งค่อนข้างน้อย

ข้อดีของเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี คือ มีภาคเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนรายได้สูงถึง 3 ภาค ได้แก่ ภาคการเกษตร ซึ่งไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น ภาคการค้า และอุตสาหกรรม ดังนั้น ไม่น่าจะมีเหตุการณ์ที่ทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรีทรุดตัวอย่างรุนแรง เพราะมีความสมดุลของเศรษฐกิจตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง นั่นคือเลือกพัฒนาเพียงไม่กี่สาขาก็สามารถทำให้เศรษฐกิจดีได้

บทที่ 5
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยนี้เป็นการวิจัยโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อศึกษาวิธีการหามูลค่าเพิ่มว่าแตกต่างหรือเหมือนกันหรือไม่ วิเคราะห์ความแตกต่างของผลการจัดทำในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ วิธีคำนวณ มูลค่าการผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และแหล่งที่มาของข้อมูล

ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบผล สรุปผลรายสาขาและในภาพรวม ทั้งราคาประจำปีและราคาคงที่ โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ส่วนที่สาม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

1. ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีทั้ง 2 วิธี ครอบคลุม 16 สาขาการผลิต โดยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ คือ ผลการเปรียบเทียบกรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ วิธีการคำนวณ มูลค่าการผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และแหล่งที่มาของข้อมูล และผลการเปรียบเทียบขั้นตอนการดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ดังนี้

1.1 ผลการเปรียบเทียบกรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณ

1.1.1 วิธีการคำนวณ มูลค่าการผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

1) ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ครอบคลุมทั้งในส่วนกิจกรรมการผลิตของภาคเอกเชนในสาขาเกษตรกรรม และสาขาอื่น ๆ ทุกสาขา รวมทั้งกิจกรรมในสาขาบริการของภาครัฐ โดยมีวิธีการคำนวณหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการผลิต 16 สาขา ดังนี้

วิธีที่ 1 มูลค่าเพิ่ม = มูลค่าการผลิต – ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

มูลค่าการผลิต คำนวณหาได้ 2 แนวทาง คือ ปริมาณการผลิตคูณด้วยราคาราคาผู้ผลิตหรือรายได้จากการดำเนินงาน

- ปริมาณการผลิต คือ ปริมาณผลผลิตเป็นสินค้าที่จับต้องได้ การนับหน่วยปริมาณการผลิตตามมาตรฐานสากลในรอบปีปฏิทิน(1 ม.ค.-31 ธ.ค.)

- ราคาผลผลิต คือ ราคาสินค้าที่ขาย ณ ราคาหน้าฟาร์ม ซึ่งเป็นราคาที่ไม่รวมค่าขนส่งสินค้าจากฟาร์มไปยังผู้ซื้อและค่าการตลาด

- รายได้จากการดำเนินงาน หมายถึง รายรับจากการจำหน่ายสินค้า และรายได้อื่น ๆ เช่น การให้เช่าสถานที่ รายได้จากค่าธรรมเนียมการขาย เงินประกันสินค้า รายได้จากค่าบริการ

ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง หมายถึง ค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและการบริการมาใช้ในขบวนการผลิต และใช้หมดสิ้นไปภายใน 1 ปี ซึ่งสินค้าเหล่านี้ได้ผ่านขบวนการผลิตจากผู้ผลิตรายอื่นมาแล้ว ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าวัสดุใช้สอย ค่าอาหาร ค่าวัสดุงานครัว ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ฯลฯ

กิจกรรมการผลิตภาคเอกชนใช้รูปแบบการคำนวณวิธีนี้ จำนวน 9 สาขา ประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ ดังนี้

(1) สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้

(2) สาขาประมง

(3) สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน

(4) สาขาอุตสาหกรรม

(5) สาขาการก่อสร้าง

(6) สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ

(7) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

(8) สาขาตัวกลางทางการเงิน

(9) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ

วิธีที่ 2 มูลค่าเพิ่ม = เงินเดือนค่าจ้างพนักงาน (รวมค่าสวัสดิการ)+ ค่าเสื่อมราคา

- เงินเดือนค่าจ้างพนักงาน(รวมค่าสวัสดิการ) หมายถึง ค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง ส่วนที่รัฐจ่ายสมทบเข้า กบข. กบท. บต. กสจ. เงินบำเหน็จและบำนาญทั้งหมดที่ได้รับ ค่าตอบแทน ค่าล่วงเวลา ค่าครองชีพ ค่ารักษาพยาบาล และค่าตอบแทนที่เป็นสิ่งของและบริการ เช่น บ้านพักที่ข้าราชการอยู่อาศัยฟรีพร้อมครอบครัว

- ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน หมายถึง ค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินของหน่วยงานที่อยู่ในคุ้มรวมการคำนวณนี้ ซึ่งเป็นค่าเสื่อมราคาตามระบบบัญชีประชาชาติ มิใช่ค่าเสื่อมราคาตามบัญชีการเงิน

กิจกรรมการผลิตภาครัฐใช้รูปแบบการคำนวณวิธีนี้ จำนวน 2 สาขา ประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ ดังนี้

(1) สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศฯ

(2) สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

วิธีที่ 3 มูลค่าเพิ่ม = วิธีที่ 1 + วิธีที่ 2

กิจกรรมการผลิตที่ใช้รูปแบบการคำนวณวิธีนี้ จำนวน 5 สาขา ประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ ดังนี้

(1) สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ

(2) สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม

(3) สาขาการศึกษา

(4) สาขาบริการด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์

(5) สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ

2) ข้อมูลฐานข้อมูลภาษีอากร ครอบคลุมเฉพาะในส่วนกิจกรรมการผลิตที่ดำเนินการโดยผู้ประกอบการภาคเอกชนเท่านั้น กิจกรรมการผลิตในสาขาเกษตรกรรมฯ สาขาประมง ส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลในฐานภาษีอากร สาขาก่อสร้างไม่สามารถเทียบรหัสกิจกรรมได้ นอกจากนี้ไม่สามารถคำนวณมูลค่าเพิ่มในสาขาที่เกี่ยวกับภาครัฐ การคำนวณหามูลค่าการผลิตโดยใช้ฐานภาษีอากรนั้น สามารถหาได้วิธีเดียว คือ

วิธีที่ 1 มูลค่าเพิ่ม = รายได้จากการดำเนินงาน – ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

- **รายได้จากการดำเนินงาน** สามารถหารายได้โดยคำนวณจากแบบแสดงรายการภาษีเงินได้

(1) ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นนิติบุคคล ซึ่งต้องแจงรายได้ในการผลิตโดยละเอียด จึงสามารถนำข้อมูลรายได้จากแบบ ภ.ง.ด.50 มาใช้คำนวณค่า GO ได้

(2) ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา สามารถนำรายได้ของบุคคลธรรมดาจากแบบ ภ.ง.ด.90

(3) ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่ม สามารถหารายได้โดยใช้วิธีรวมข้อมูลยอดขายรวมทั้งปี จากแบบ ภ.พ. 30 ตั้งแต่เดือน ม.ค.ถึง ธ.ค. ในแต่ละปี

- **ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง** สามารถหาค่าใช้จ่ายขั้นกลางโดยคำนวณจากแบบแสดงรายการภาษีเงินได้

(1) ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นนิติบุคคล ซึ่งต้องแจงค่าใช้จ่ายในการผลิตโดยละเอียด จึงสามารถนำข้อมูลค่าใช้จ่ายขั้นกลางจากแบบ ภ.ง.ด.50 มาใช้คำนวณค่า IC/GO ได้

(2) ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา เนื่องจากไม่มีรายละเอียดข้อมูลค่าใช้จ่ายในการผลิตในแบบ ภ.ง.ด. 90 จึงใช้วิธีหักค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่าย ร้อยละ 50 ของรายได้ นำมาใช้คำนวณค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

(3) ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่ม สามารถรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายขั้นกลางใช้วิธีรวมยอดซื้อที่มีสิทธินำภาษีซื้อมาหักในการคำนวณภาษีเดือนนี้ จากแบบ ภ.พ.30 ตั้งแต่เดือน ม.ค. ถึง ธ.ค. ในแต่ละปี

1.1.2 แหล่งที่มาของข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำนวน 16 สาขาการผลิต ซึ่งประกอบด้วย

1) สาขาสาขาการเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้
2) สาขาการประมง
3) สาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน
4) สาขาการอุตสาหกรรม
5) สาขาการไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ
6) สาขาการก่อสร้าง
7) สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ ฯ
8) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

9) สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม

10) สาขาตัวกลางทางการเงิน

11) สาขาบริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า ฯ

12) สาขาการบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ ฯ

13) สาขาการศึกษา

14) สาขาการบริการสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์

15) สาขาการบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคล

16) สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

โดยแหล่งที่มาข้อมูลของแต่ละสาขาการผลิต มีรายละเอียดดังนี้

1) สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การเพาะปลูกพืช	
1.1. ข้อมูลประชากร (N)	- ทะเบียนเกษตร และสำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 ปริมาณการผลิตพืชและราคาที่ขายได้	- สำนักงานเกษตรจังหวัด
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำรวจจากเกษตรกรโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง
2. การเลี้ยงปศุสัตว์	
2.1 ปริมาณโค กระบือ สุกร อาชญาบัตร ปริมาณฆ่าจริง การส่งออก นำเข้า	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
- ผลผลิตสัตว์อื่น ๆ และผลิตภัณฑ์	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
จากสัตว์ชนิดต่าง ๆ	- สำรวจจากเกษตรกรโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง
- ราคาที่เกษตรกรขายได้	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
2.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำรวจจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโดยตรง
3. การป่าไม้	
3.1 ปริมาณไม้ท่อน ปริมาณฟืน ปริมาณ	- สำนักงานป่าไม้จังหวัด
ถ่าน ปริมาณของป่าชนิดต่าง ๆ	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
3.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต	- สำรวจโดยวิธีสุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการ
4. การบริการการเกษตร	
4.1 พื้นที่เพาะปลูกพืชแต่ละชนิด	- สำนักงานเกษตรจังหวัด
- มูลค่าการรับจ้างนวดข้าว สีข้าวโพด	- สำนักงานเกษตรจังหวัด
ด้วยเครื่องจักรและอัตราค่าจ้างสี	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
4.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง

2) สาขาประมง

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การประมง	
1.1. ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 ปริมาณการผลิต	- สำนักงานประมงจังหวัด
	- สำรวจจากชาวประมงโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง
1.3 ราคา ณ แหล่งผลิต	- สำรวจจากชาวประมงโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง
1.4 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำรวจจากชาวประมงโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง

3) สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. แร่ต่าง ๆ	
1.1. ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 ปริมาณการผลิต	- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
1.3 ราคา ณ ปากเหมือง	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
1.4 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง

4) สาขาอุตสาหกรรม

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. อุตสาหกรรมทั่วไป	
1.1 มูลค่าการผลิต	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
1.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
1.3 ราคา ณ แหล่งผลิต	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
2. อุตสาหกรรมโรงสีข้าว	
2.1 มูลค่าการผลิต	- สำนักงานเกษตรจังหวัด
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
2.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
2.3 ราคา ณ แหล่งผลิต	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
3. อุตสาหกรรมที่เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product หรือ OTOP)	
3.1 มูลค่าการผลิต	- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
3.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
3.3 ราคา ณ แหล่งผลิต	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
4. อุตสาหกรรมในครัวเรือนที่ไม่ใช่สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	
4.1 มูลค่าการผลิต	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
4.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง
4.3 ราคา ณ แหล่งผลิต	- สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
	- จัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง

5) สาขาการไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ)	
1.1. ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าสวัสดิการที่จ่ายให้กับพนักงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัด	- การไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขื่อนศรีนครินทร์
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- การไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขื่อนศรีนครินทร์
2. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ)	- การไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขื่อนศรีนครินทร์
2.1 ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่จำหน่าย ค่าไฟฟ้าเฉลี่ย รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า รายได้อื่น ๆ	- สำนักงานไฟฟ้าจังหวัด
2.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต	- การไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขื่อนศรีนครินทร์
3. การผลิตไฟฟ้าของเอกชน	
3.1 ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่จำหน่าย ค่าไฟฟ้าเฉลี่ย รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า รายได้อื่น ๆ	- สำรวจผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนโดยตรง
3.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต	- สำรวจผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนโดยตรง
4. การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ)	
4.1 ปริมาณน้ำประปาที่ผลิตได้ ราคาที่จำหน่าย มูลค่าผลผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต	- สำนักงานประปาจังหวัด - สำรวจผู้ผลิตประปาเอกชนโดยตรง - สำนักงานประปาเทศบาล อบต.
4.2 ปริมาณน้ำจากบ่อน้ำบาดาล	- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. โรงแยกก๊าซธรรมชาติ	
5.1 ปริมาณก๊าซที่แยก ราคา และมูลค่า	- โรงแยกก๊าซโดยตรง

6) สาขาการก่อสร้าง

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การก่อสร้างที่เอกชนเป็นเจ้าของ	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 พื้นที่การขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร และสิ่งก่อสร้างจำแนกตามประเภทสิ่งก่อสร้าง	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด - ข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบจ. อบต.)
1.3 ราคาก่อสร้างต่อตารางเมตร	- ข้อมูลจากการประมาณราคากลาง
2. การก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าของ	
2.1 มูลค่าการก่อสร้างตามที่หน่วยงานเบิกจ่ายจริง	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด - ข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบจ, อบต,)
2.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- ข้อมูลจากการประมาณราคากลาง

7) สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การขายส่ง การขายปลีก	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 รายได้จากการดำเนินงาน	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่

8) สาขาโรงแรม และภัตตาคาร

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 รายได้จากการดำเนินการ	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่ - สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่ - สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง

9) สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สาขาการขนส่งและคมนาคม	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 รายได้จากการดำเนินงาน	- สำนักงานขนส่งจังหวัด
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานขนส่งจังหวัด
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง

10) สาขาตัวกลางทางการเงิน

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สถาบันการเงินและโรงรับจำนำ	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 รายได้จากการดำเนินงาน	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
2. ประกันภัย	
2.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด สำนักงานสรรพากรพื้นที่
2.2 รายได้จากการดำเนินการ	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
2.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง

11) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สาขาอสังหาริมทรัพย์	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 รายได้จากการดำเนินงาน	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด
	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด
	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- สำนักงานสถิติจังหวัด

12) สาขาบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคม

ภาคบังคับ

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สาขาบริหารราชการ	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบจ. อบต.)
1.2 ข้อมูลค่าตอบแทนแรงงาน	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบจ. อบต.)
และข้อมูลอื่น ๆ	- สำนักงานคลังจังหวัด
	- ข้อมูลการจัดเก็บจากส่วนกลาง

13) สาขาการศึกษา

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การศึกษาเอกชน	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานพื้นที่การศึกษาเขต 1 2 3 จังหวัดกาญจนบุรี
1.2 อัตราค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม	- สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนที่จังหวัด	- สำนักงานคลังจังหวัด
จ่ายให้แก่ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(เทศบาล อบจ. อบต.)
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานพื้นที่การศึกษาเขต 1 2 3 จังหวัดกาญจนบุรี
	- สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. การศึกษาของรัฐบาล	
2.1 รายจ่ายจริงในหมวดเงินเดือน ค่าจ้าง	- สำนักงานคลังจังหวัด
ค่าตอบแทนที่จังหวัดจ่ายให้แก่ครู	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(เทศบาล อบจ. อบต.)
อาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกระดับ	- สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

14) สาขาบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สถานบริการด้านสาธารณสุขภาครัฐบาล	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
1.2 รายจ่ายจริงในหมวดเงินเดือนค่าจ้าง	- สำนักงานคลังจังหวัด
	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล สถานี
ค่าตอบแทนที่จังหวัดจ่ายให้	อนามัย
2. บริการด้านสังคมสงเคราะห์	
2.1 รายได้จากการดำเนินงาน	- สถานสงเคราะห์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
2.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สถานสงเคราะห์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
3. สถานบริการด้านสาธารณสุขและ	
บริการด้านสังคมสงเคราะห์ภาคเอกชน	
3.1 รายได้จากการดำเนินงาน	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- โรงพยาบาลเอกชน คลินิกเอกชน
	สำนักงานทางการแพทย์
	- โรงพยาบาลสัตว์ สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน
3.2 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- โรงพยาบาลเอกชน คลินิกเอกชน
	สำนักงานทางการแพทย์
	- โรงพยาบาลสัตว์ สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

15) สาขาการบริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สาขาบริการชุมชน สังคมของเอกชน	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักทะเบียนจังหวัด
1.2 รายได้จากการดำเนินงาน	- สำนักงานสถิติจังหวัด
	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานสถิติจังหวัด
	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
2. สาขาบริการชุมชน สังคมของเอกชน ที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาล และองค์กร ที่ไม่แสวงหากำไร	
2.1 อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ที่รัฐบาลหรือองค์กรไม่แสวงหากำไร จ่ายให้	- สำนักงานคลังจังหวัด

16) สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. สาขาลูกจ้างในครัวเรือนฯ	
1.1 ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสถิติจังหวัด
1.2 รายได้รวม	- สำนักงานแรงงานจังหวัด
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง
1.3 ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง	- สำนักงานแรงงานจังหวัด
	- สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง

1.1.3 แหล่งที่มาของข้อมูลจากฐานภาษีอากร จำนวน 16 สาขาการผลิต

รายการข้อมูล	แหล่งข้อมูล
สาขาการผลิตทั้ง 16 สาขา	
1. ข้อมูลประชากร (N)	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรี
2. ข้อมูลรายได้รวม (GO)	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรี
3. ข้อมูลค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC)	- สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรี

การใช้ฐานภาษีอากร สามารถใช้ข้อมูลจากกรมสรรพากรได้โดยตรง โดยใช้จำนวนผู้ประกอบการทุกรายในระบบฐานภาษี ซึ่งที่มาของข้อมูลได้มาจากการยื่นแบบแสดงรายการรายได้ประจำปีของผู้มีรายได้ในกิจกรรมนั้น ๆ

โดย $N = n$

N = จำนวนตัวอย่าง

n = $\sum (n_1 + n_2)$

n_1 = รายที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

n_2 = รายที่ไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

1.2 ผลการเปรียบเทียบขั้นตอนการดำเนินการ

1.2.1 การศึกษากรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณตามมาตรฐานสากล

ทั้ง 2 วิธีสามารถใช้กรอบแนวคิดเช่นเดียวกัน คือ ใช้วิธีการจัดทำรายได้ประชาชาติขององค์การสหประชาชาติที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้สรุปไว้ในคู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด ซึ่งเป็นการคำนวณหามูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมการผลิตใน 16 สาขาการผลิต

1.2.2 การตรวจสอบ รวบรวมประเภทกิจกรรมการผลิตของจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิตตามมาตรฐานการจัดประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย

ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จะต้องตรวจสอบประเภทกิจกรรมจากข้อมูลแหล่งต่างๆ เช่น ข้อมูลการจดทะเบียนขออนุญาตประกอบการ หรือการสำรวจภาคสนาม ส่วนวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร สามารถใช้ข้อมูล

จากกรมสรรพากรโดยตรง อย่างไรก็ตามผู้จัดทำทั้ง 2 วิธีสามารถใช้ข้อมูลหลายๆ แหล่งมาผสมผสานกันได้ เพื่อให้ประเภทกิจกรรมในแต่ละสาขาการผลิตมีความครบถ้วน

1.2.3 การจัดทำฐานข้อมูลรายชื่อหน่วยผลิตจำแนกตามประเภทกิจกรรมเพื่อใช้เป็นค่าประชากร

ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จะต้องตรวจสอบรายชื่อสถานประกอบการจากแหล่งต่างๆ เช่น ข้อมูลการจดทะเบียนขออนุญาตประกอบการ หรือการสำรวจภาคสนาม ส่วนวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร สามารถใช้ข้อมูลจากกรมสรรพากรโดยตรง อย่างไรก็ตามผู้จัดทำทั้ง 2 วิธีสามารถใช้ข้อมูลรายชื่อสถานประกอบการหลายๆ แหล่งมาเปรียบเทียบและเลือกใช้ได้เพื่อให้จำนวนสถานประกอบการในแต่ละสาขาการผลิตมีความครบถ้วน

1.2.4 ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยวิธีสำมะโน หรือการสุ่มตัวอย่างข้อมูลที่ต้องการ คือ รายได้จากการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จะต้องพิจารณาเลือกวิธีการว่าจะทำการสำมะโน (สำรวจทุกราย) หรือใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยที่หากสาขาใดมีจำนวนประชากร หรือ จำนวนสถานประกอบการจำนวนน้อยควรใช้วิธีการสำมะโน หากสาขาใดมีจำนวนสถานประกอบการไม่มากนักควรสุ่มตัวอย่าง โดยมีการกระจายตัวอย่างให้ครอบคลุมกิจการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาและงบประมาณที่ได้รับเป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาความเหมาะสมของวิธีการด้วย ส่วนวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร สามารถใช้ข้อมูลจากกรมสรรพากรโดยตรง สำรวจจำนวนผู้ประกอบการทุกรายในฐานภาษีอากร

1.2.5 ประมวลผลการสำรวจ และคำนวณค่าประชากรของรายการข้อมูลหลัก

ทั้ง 2 วิธีแตกต่างกัน วิธีการของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จะต้องดำเนินการประมวลผลในกรณีที่สุ่มตัวอย่าง โดยปรับค่าผลสำรวจ (n) รายการมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลางให้เป็นค่าประชากร (N) โดยการหาค่าเฉลี่ยต่อหน่วยแล้วคูณด้วยค่าประชากรในแต่ละขนาดกิจการ และรวมยอดเป็นค่าจริงของแต่ละกิจกรรมการผลิต ส่วนวิธีการใช้ข้อมูลจากฐานภาษีนั้นสามารถนำข้อมูลมูลค่าการผลิต และค่าใช้จ่ายขั้นกลางทั้งหมดมาใช้ได้โดยตรง เพราะเป็นการเก็บข้อมูลค่าประชากรที่มีในฐานข้อมูลของหน่วยราชการอยู่แล้ว

1.2.6 ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการสำรวจ และปรับแก้ไข

ทั้ง 2 วิธีดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลเพื่อหาค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลและต้องปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง

1.2.7 นำข้อมูลเข้าบันทึกในกระดาษทำการเพื่อทำการคำนวณมูลค่าเพิ่ม
ทั้ง 2 วิธีสามารถใช้หลักการเดียวกัน

1.2.8 สรุปยอดมูลค่าเพิ่ม ในแต่ละสาขาการผลิต
ทั้ง 2 วิธีสามารถใช้หลักการเดียวกัน

1.2.9 จัดทำตารางสรุปภาพรวมผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
ทั้ง 2 วิธีสามารถใช้หลักการเดียวกัน

1.2.10 วิเคราะห์ผลและจัดทำรายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดประจำปี
ทั้ง 2 วิธีสามารถใช้หลักการเดียวกัน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง 2 วิธี เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบผล สรุปผลรายสาขาและในภาพรวม ทั้งราคาประจำปีและราคาคงที่ โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

2.1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี

ผลิตภัณฑ์จังหวัด หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด หมายถึง มูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นในประเทศ ภายในช่วงระยะเวลา 1 ปีปฏิทิน การจัดทำข้อมูลนี้เป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทย ปัจจุบันมีการรายงานเผยแพร่ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โดยปกติการเปลี่ยนแปลงภาวะการผลิตตามช่วงระยะเวลาเวลานั้น เป็นผลกระทบมาจากสาเหตุ 2 ประการคือการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณการผลิต และการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาผลผลิต ในการคำนวณผลิตภัณฑ์ประชาชาติเพื่อสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องแยกวิธีการคำนวณออกเป็น 2 ราคา คือ การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาประจำปีหรือราคาตลาด และการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในราคาคงที่ดังนี้

การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาประจำปีหรือราคาตลาด หมายถึง การคำนวณมูลค่าเพิ่มโดยใช้ราคาตลาดประจำปีในการวัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลาง มูลค่าเพิ่มที่ได้จากการคำนวณโดยวิธีนี้จะรวมผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณและราคาไว้ด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล ปี พ.ศ.2546 – 2549 จากหน่วยงานระดับจังหวัดที่ได้รับมอบหมายในการจัดเก็บข้อมูล 16 สาขาการผลิต

การคำนวณผลิตภัณฑ์จังหวัดในราคาคงที่ หมายถึง การคำนวณหามูลค่าเพิ่มโดยใช้ราคาปีฐาน(ปี พ.ศ. 2546) ในการวัดมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ซึ่งระบบบัญชีประชาชาติของไทยในปัจจุบันใช้วิธีปีฐานคงที่ มูลค่าเพิ่มในราคาคงที่นี้แสดงการเปลี่ยนแปลงด้านปริมาณเพียงอย่างเดียว ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานระดับจังหวัดที่ได้รับมอบหมายในการจัดเก็บข้อมูล ปี พ.ศ. 2546 – 2549 จำนวน 16 สาขาการผลิต

ตารางที่ 5.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

หน่วย : ล้านบาท

	สาขาการผลิต	2546	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	167.91	148.12	178.03	138.41
B	ประมง	0.300	0.330	0.360	0.440
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	271.84	487.42	588.25	430.25
D	อุตสาหกรรม	4,187.39	5,207.96	5,411.72	5,824.04
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	46.23	32.17	61.12	45.90
F	การก่อสร้าง	428.14	541.53	576.54	480.38
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	3,092.49	3,615.63	3,956.45	2,849.68
H	โรงแรมและภัตตาคาร	580.80	599.44	585.16	681.02
I	การขนส่งฯ	251.53	369.10	394.12	484.93
J	ตัวกลางทางการเงิน	90.51	134.26	237.56	103.47
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	426.75	583.57	484.28	1,043.09
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	0.00	0.00	0.00	0.00
M	การศึกษา	10.56	12.00	12.03	10.20
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	168.99	241.86	274.97	287.39
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	187.64	244.60	273.70	398.38
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.00	0.00	0.00	0.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**9,911.08**	**12,217.99**	**13,034.29**	**12,777.58**
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว		**12,349**	**14,911**	**15,586**	**15,115**
ประชากร (พันคน)		**802**	**819**	**836**	**845**

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 5.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาคงที่ คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

หน่วย : ล้านบาท

	สาขาการผลิต	2546	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	167.91	138.09	153.71	112.85
B	ประมง	0.300	0.309	0.309	0.353
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	271.84	373.81	370.15	285.39
D	อุตสาหกรรม	4,187.39	4,894.70	5,645.25	6,752.98
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	46.23	31.32	55.92	43.74
F	การก่อสร้าง	428.14	527.30	527.49	455.91
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	3,092.49	3,570.19	3,132.88	1,568.53
H	โรงแรมและภัตตาคาร	580.80	591.26	619.53	669.26
I	การขนส่งฯ	251.53	359.39	360.58	418.71
J	ตัวกลางทางการเงิน	90.51	130.73	217.34	189.43
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	426.75	568.16	543.24	581.67
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	0.00	0.00	0.00	0.00
M	การศึกษา	10.56	10.92	10.28	8.12
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	168.99	220.09	235.72	228.72
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	187.64	232.09	261.52	339.62
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.00	0.00	0.00	0.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**9,911.08**	**11,648.36**	**12,133.92**	**11,655.28**

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 5.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

หน่วย : ล้านบาท

	สาขาการผลิต	2546	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	8,803.95	7,780.94	9,434.08	10,003.05
B	ประมง	96.03	111.67	166.58	275.34
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	63.39	111.93	123.92	159.21
D	อุตสาหกรรม	8,919.06	10,898.53	11,852.00	11,421.25
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	963.67	1,038.58	1,028.69	1,178.42
F	การก่อสร้าง	481.04	647.18	1,526.62	832.38
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	1,982.69	2,304.88	2,510.09	2,585.92
H	โรงแรมและภัตตาคาร	697.38	838.17	578.40	770.41
I	การขนส่งฯ	1,220.09	1,131.62	1,001.03	1,497.56
J	ตัวกลางทางการเงิน	1,553.88	1,581.13	2,014.70	1,561.74
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	2,932.85	3,079.86	3,126.03	3,581.95
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	3,176.71	3,451.30	4,063.65	4,457.44
M	การศึกษา	2,153.23	1,939.35	2,089.15	2,188.07
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	754.37	846.85	971.96	1,040.87
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	418.85	395.93	422.36	459.41
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	85.08	125.48	84.53	132.44
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**34,302.25**	**36,283.38**	**40,993.79**	**42,145.47**
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว		**44,957**	**47,429**	**53,517**	**54,806**
ประชากร (พันคน)		**763**	**765**	**766**	**769**

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 5.4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาคงที่ คำนวณจากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

หน่วย : ล้านบาท

	สาขาการผลิต	2546	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	8,803.95	7,384.17	8,905.70	9,418.41
B	ประมง	96.03	105.75	125.44	137.38
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	63.39	91.04	105.39	129.76
D	อุตสาหกรรม	8,919.06	9,684.47	10,515.01	10,769.97
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	963.67	1,009.09	1,066.23	1,115.69
F	การก่อสร้าง	481.04	636.65	1,479.45	786.12
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	1,982.69	2,191.05	2,343.34	2,355.79
H	โรงแรมและภัตตาคาร	697.38	751.27	743.68	789.78
I	การขนส่งฯ	1,220.09	1,187.65	1,163.70	1,229.77
J	ตัวกลางทางการเงิน	1,553.88	1,537.58	1,838.10	1,343.03
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	2,932.85	3,121.06	3,254.13	3,659.45
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	3,176.71	3,140.68	3,483.63	3,547.51
M	การศึกษา	2,153.23	1,765.54	1,802.38	1,760.76
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	754.37	792.21	874.18	886.19
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	418.85	445.20	453.85	418.56
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	85.08	86.49	60.09	99.35
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**34,302.25**	**33,929.90**	**38,214.30**	**38,447.51**

ที่มา : จากการคำนวณ

2.2 การวิเคราะห์โครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์โครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546 – 2549 ระหว่างข้อมูลจากฐานภาษีอากรกับข้อมูลที่ได้จากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ตามมาตรฐานการวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ในการวิเคราะห์โครงสร้าง เนื่องจากการคำนวณมูลค่าเพิ่มในราคาประจำปีได้รวมผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณและราคาไว้ด้วยกัน

โดยผู้วิจัยวิเคราะห์โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546 - 2549 ณ ราคาประจำปี จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

กลุ่มที่ 1 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

กลุ่มที่ 2 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การคำนวณค่าสัดส่วนร้อยละ หรือโครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแต่ละสาขา คำนวณได้จากมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดรายสาขาที่ทำการศึกษาวิเคราะห์หารด้วยมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมดของปีเดียวกัน คูณด้วย 100 ดังสมการที่ 5.1

$$\text{สัดส่วน GPP}_{\text{สาขา i}} = \frac{\text{GPP}_{\text{สาขา i}}}{\text{GPP}_{\text{รวม}}} \times 100 \qquad (5.1)$$

2.2.1 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 - 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

ตารางที่ 5.5 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546-2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

หน่วย : ร้อยละ

	สาขาการผลิต	2546	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	1.69	1.21	1.37	1.08
B	ประมง	0.00	0.00	0.00	0.00
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	2.74	3.99	4.51	3.37
D	อุตสาหกรรม	42.25	42.63	41.51	45.58
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	0.47	0.26	0.47	0.36
F	การก่อสร้าง	4.32	4.43	4.42	3.76
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	31.20	29.59	30.35	22.30
H	โรงแรมและภัตตาคาร	5.86	4.91	4.49	5.33
I	การขนส่งฯ	2.54	3.02	3.02	3.80
J	ตัวกลางทางการเงิน	0.91	1.10	1.82	0.81
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	4.31	4.78	3.72	8.16
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	0.00	0.00	0.00	0.00
M	การศึกษา	0.10	0.10	0.09	0.08
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	1.71	1.98	2.11	2.25
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	1.89	2.00	2.10	3.12
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.00	0.00	0.00	0.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 5.5 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร ซึ่งสามารถแสดงโครงสร้างแต่ละสาขาการผลิต ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 – 2549 ดังภาพที่ 5.1

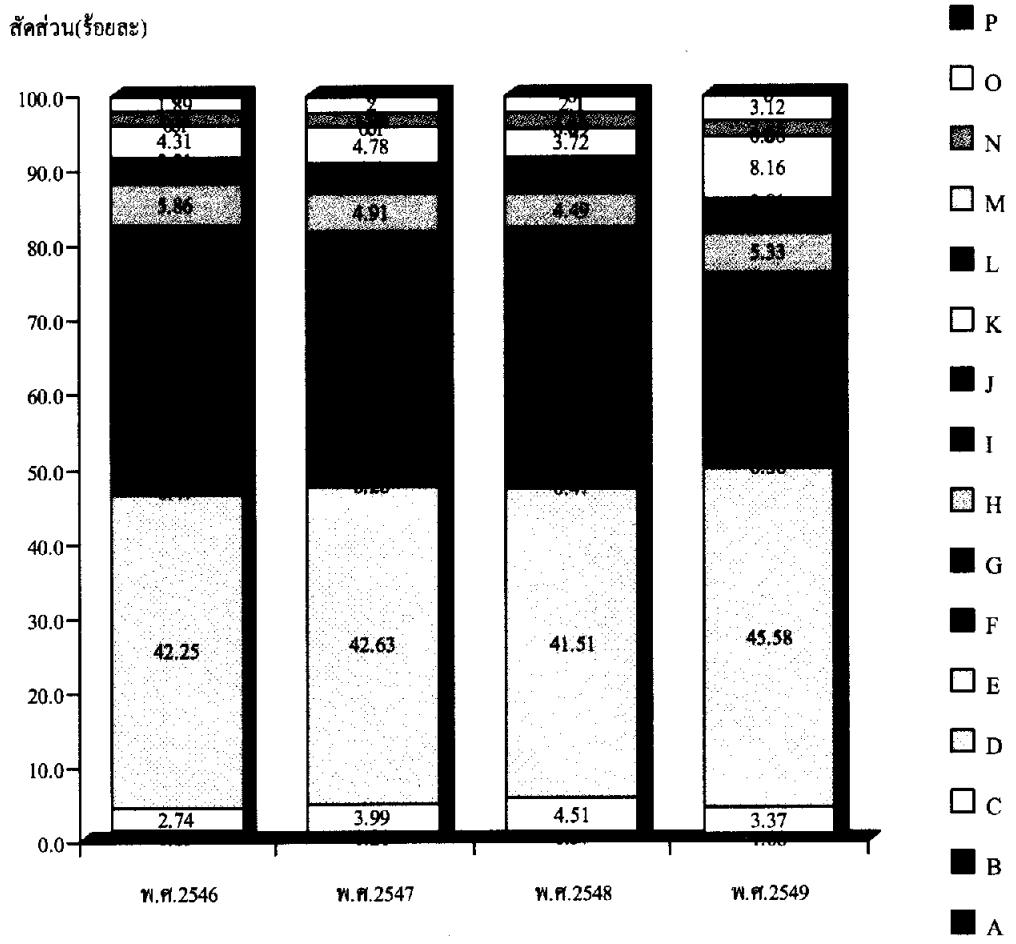

ภาพที่ 5.1 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ. 2546 - 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

จากภาพที่ 5.1 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 จำแนกตามการผลิต 16 สาขาการผลิต จะเห็นว่าสาขาการผลิตหลักของจังหวัดกาญจนบุรีจากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร คือ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขายส่งขายปลีกฯ สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ และสาขาโรงแรมและภัตตาคาร เป็นสำคัญตามลำดับ

2.2.2 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 - 2549 วิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ 5.6 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546-2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

	สาขาการผลิต	2546	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	25.67	21.44	23.01	23.73
B	ประมง	0.28	0.31	0.41	0.65
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	0.18	0.31	0.30	0.38
D	อุตสาหกรรม	26.00	30.04	28.91	27.10
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	2.81	2.86	2.51	2.80
F	การก่อสร้าง	1.40	1.78	3.72	1.98
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	5.78	6.35	6.12	6.14
H	โรงแรมและภัตตาคาร	2.03	2.31	1.41	1.83
I	การขนส่งฯ	3.56	3.12	2.44	3.55
J	ตัวกลางทางการเงิน	4.53	4.36	4.91	3.71
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	8.55	8.49	7.63	8.50
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	9.26	9.51	9.91	10.58
M	การศึกษา	6.28	5.35	5.10	5.19
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	2.20	2.33	2.37	2.47
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	1.22	1.09	1.03	1.09
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.25	0.35	0.21	0.31
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 5.6 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546 - 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งสามารถแสดงโครงสร้างแต่ละสาขาการผลิตตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ดังภาพที่ 5.2

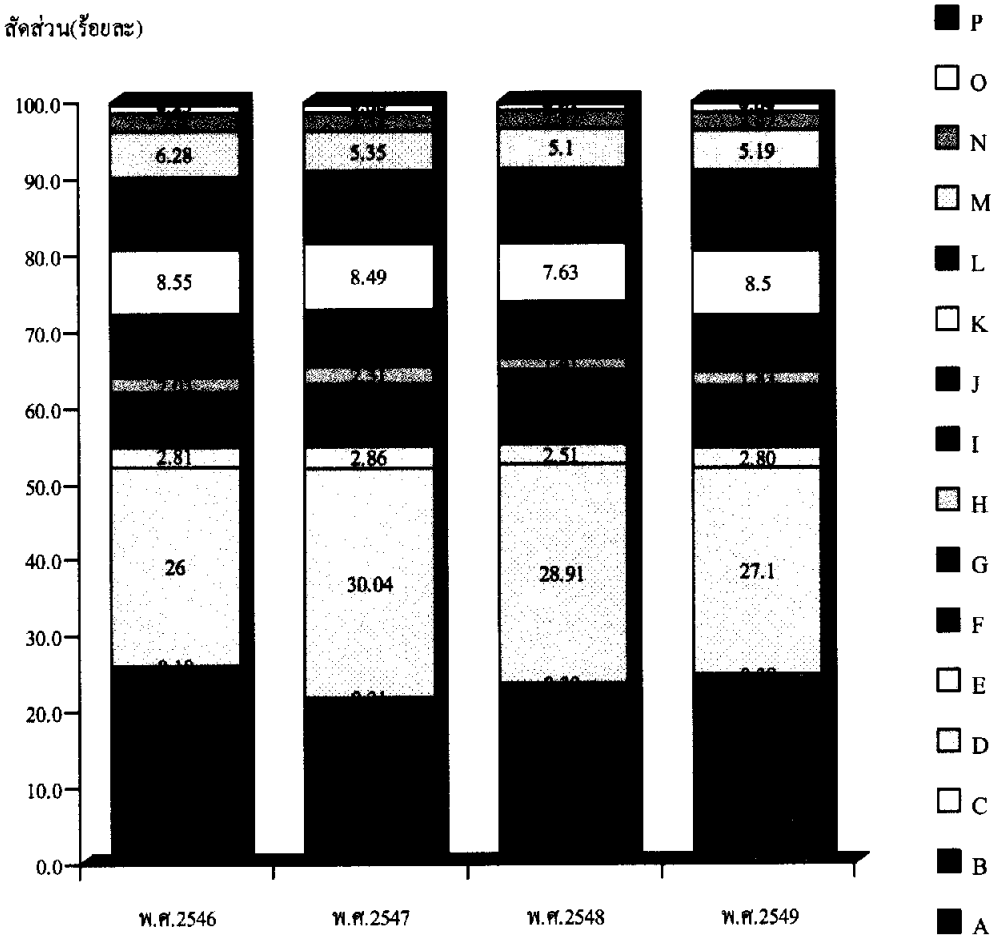

ภาพที่ 5.2 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ. 2546 - 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

จากภาพที่ 5.2 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546- 2549 จำแนกตามการผลิต 16 สาขาการผลิต จะเห็นว่าสาขาการผลิตหลักของจังหวัดกาญจนบุรีจากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด คือ สาขาอุตสาหกรรม สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ฯ สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ และสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ เป็นสำคัญตามลำดับ

2.3 การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ระหว่างวิธีการใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรกับข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ตามมาตรฐานการวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาคงที่ ในการวิเคราะห์อัตราการเติบโต เนื่องจากการคำนวณมูลค่าเพิ่มในราคาคงที่นี้ แสดงการเปลี่ยนแปลงด้านปริมาณเพียงอย่างเดียว โดยกำหนดให้ตัวแปรทางด้านราคาคงที่ ในการวิเคราะห์อัตราการขยายตัว ชะลอตัว หดตัว และฟื้นตัว พิจารณาจากที่มาของข้อมูลร่วมประกอบด้วย

โดยผู้วิจัยวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 - 2549 เนื่องจากการวิเคราะห์อัตราการเติบโตเป็นการเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้านั้น แต่ช่วงการศึกษาวิจัยอยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 จึงไม่มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. 2546 กับปี พ.ศ. 2545 โดยวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 – 2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร

กลุ่มที่ 2 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 – 2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การคำนวณอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปีปัจจุบันเทียบกับปีที่ผ่านมา สามารถคำนวณได้ ดังสมการที่ 5.2

$$\text{อัตราเติบโต GPP}_{\text{ปีที่ Y}} = \frac{(\text{GPP}_{\text{ปีที่ Y}} - \text{GPP}_{\text{ปีที่ Y-1}}) \times 100}{\text{GPP}_{\text{ปีที่ Y-1}}} \qquad (5.2)$$

ในการคำนวณมีข้อกำหนดว่าต้องเป็นโครงสร้าง และอัตราการเติบโต ณ ราคาคงที่

2.3.1 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2547 - 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร

ตารางที่ 5.7 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2547-2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร

หน่วย : ร้อยละ

	สาขาการผลิต	อัตราการเติบโต		
		2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	-17.76	11.31	-26.58
B	ประมง	3.00	0.00	14.24
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	37.51	-0.98	-22.90
D	อุตสาหกรรม	16.89	15.33	19.62
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	-32.25	78.54	-21.78
F	การก่อสร้าง	23.16	0.04	-13.57
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	15.45	-12.25	-49.93
H	โรงแรมและภัตตาคาร	1.80	4.78	8.03
I	การขนส่งฯ	42.88	0.33	16.12
J	ตัวกลางทางการเงิน	44.44	66.25	-12.84
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	33.14	-4.39	7.07
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	0.00	0.00	0.00
M	การศึกษา	3.41	-5.86	-21.01
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	30.24	7.10	-2.97
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	23.69	12.68	29.86
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.00	0.00	0.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**17.53**	**4.17**	**-3.94**

ที่มา : จากการคำนวณ

สามารถแสดงอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และอัตราการเติบโตของสาขาการผลิตหลักตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 – 2549 ดังภาพที่ 5.3

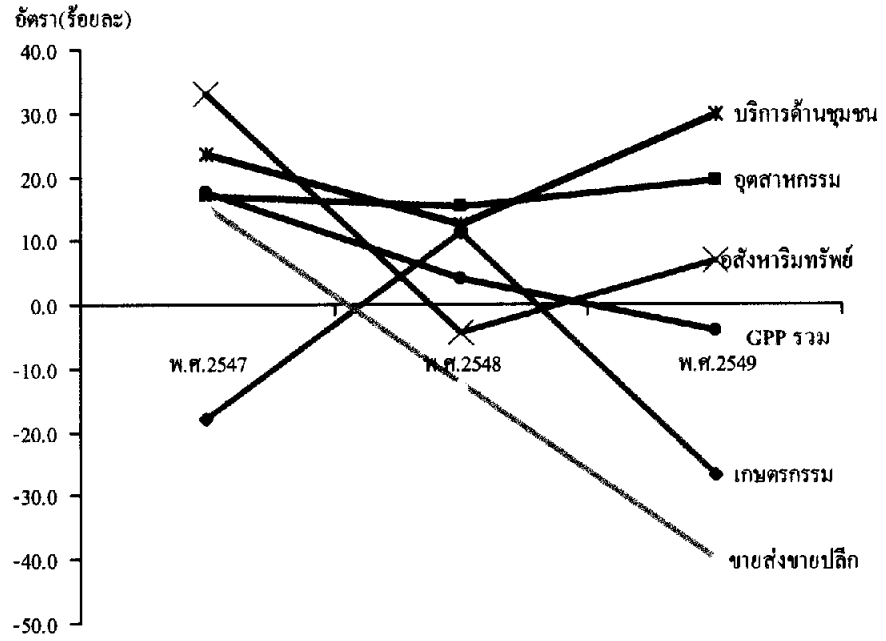

ภาพที่ 5.3 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 - 2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร

จากตารางที่ 5.7 และภาพที่ 5.3 สามารถวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 - 2549 ดังนี้

- ปี พ.ศ. 2547 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีขยายตัวจาก ปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 17.53 แรงขับเคลื่อนจากสาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ เป็นสำคัญตามลำดับ

- ปี พ.ศ. 2548 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีขยายตัวจากปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 4.17 แต่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง แรงฉุดดึงจากสาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ ที่หดตัวลง เป็นสำคัญ

- ปี พ.ศ. 2549 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีขยายตัวจากปี พ.ศ. 2549 3.94 แต่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง แรงฉุดดึงจากสาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ และสาขาเกษตรกรรมฯ ที่หดตัวลง เป็นสำคัญ

2.3.2 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2547 - 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ 5.8 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 – 2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

	สาขาการผลิต	อัตราการเติบโต		
		2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	-16.13	20.61	5.76
B	ประมง	10.12	18.63	9.51
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	43.62	15.76	23.12
D	อุตสาหกรรม	8.58	8.58	2.42
E	ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	4.71	5.66	4.64
F	การก่อสร้าง	32.35	132.38	-46.86
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	10.51	6.95	0.53
H	โรงแรมและภัตตาคาร	7.73	-1.01	6.20
I	การขนส่งฯ	-2.66	-2.02	5.68
J	ตัวกลางทางการเงิน	-1.05	19.55	-26.93
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	6.42	4.26	12.46
L	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	-1.13	10.92	1.83
M	การศึกษา	-18.01	2.09	-2.31
N	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	5.02	10.35	1.37
O	การให้บริการด้านชุมชน สังคม ฯ	6.29	1.94	-7.77
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	1.66	-30.53	65.33
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**-1.09**	**12.63**	**0.61**

ที่มา : จากการคำนวณ

สามารถแสดงอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และอัตราการเติบโตของสาขาการผลิตหลักตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 – 2549 ดังภาพที่ 5.4

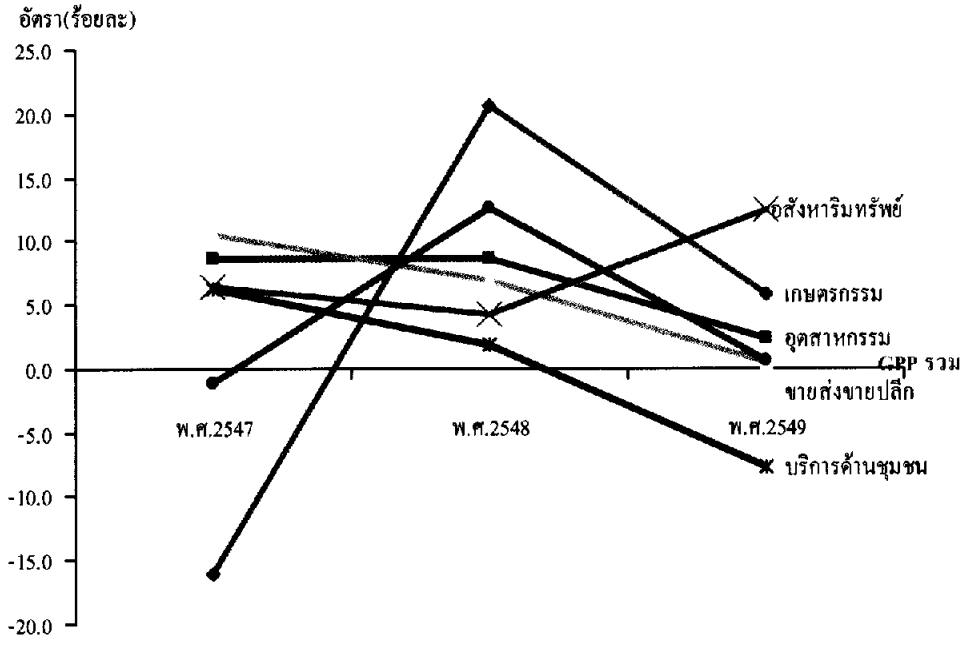

ภาพที่ 5.4 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 - 2549 ณ ราคาคงที่ จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

จากตารางที่ 5.8 และภาพที่ 5.4 สามารถวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 - 2549 ดังนี้

- ปี พ.ศ. 2547 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีขยายตัวจาก ปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 1.09 แต่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง แรงฉุดดึงจากสาขาการศึกษา สาขาเกษตรกรรมฯ ที่หดตัวลง เป็นสำคัญ

- ปี พ.ศ. 2548 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีขยายตัวจากปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 12.63 แรงขับเคลื่อนจากสาขาก่อสร้าง สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาตัวกลางทางการเงิน เป็นสำคัญตามลำดับ

- ปี พ.ศ. 2549 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีขยายตัวจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 0.61 แต่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง แรงฉุดดึงจากสาขาก่อสร้าง สาขาบริการด้านชุมชน และสาขาเกษตรกรรมฯ ที่หดตัวลง เป็นสำคัญ

2.4 การวิเคราะห์ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ระหว่างวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรกับข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี และข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาคงที่ ควบคู่กัน การวิเคราะห์ดัชนีราคายังต้องพิจารณาถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาในแต่ละปี เพื่อเปรียบเทียบอัตราการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้า และบริการระหว่างปีต่าง ๆ

โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 - 2549 และวิเคราะห์อัตราเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าและบริการระหว่างปี พ.ศ. 2547 – 2549 เนื่องจากการวิเคราะห์อัตราเพิ่มของราคาสินค้าและบริการเป็นการเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้านั้น แต่ช่วงการศึกษาวิจัยอยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2549 จึงไม่มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปี พ.ศ.2546 กับปี พ.ศ. 2545 โดยวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 และอัตราเพิ่มของดัชนีราคา ปี พ.ศ. 2547 – 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

กลุ่มที่ 2 ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 และอัตราเพิ่มของดัชนีราคา ปี พ.ศ. 2547 – 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การคำนวณดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ดังสมการที่ 5.3

$$\text{ดัชนีราคา} = \frac{GPP_{\text{ในราคาประจำปี}}}{GPP_{\text{ในราคาคงที่}}} \times 100 \qquad (5.3)$$

การคำนวณอัตราเพิ่มของดัชนีราคา ดังสมการที่ 5.4

$$\text{อัตราเพิ่มดัชนีราคา}_{\text{ปีที่ Y}} = \frac{(\text{ดัชนีราคา}_{\text{ปีที่ Y}} - \text{ดัชนีราคา}_{\text{ปีที่ Y-1}}) \times 100}{\text{ดัชนีราคา}_{\text{ปีที่ Y-1}}} \qquad (5.4)$$

2.4.1 ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 - 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร

ตารางที่ 5.9 ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546 – 2549 และอัตราเพิ่มดัชนีราคา ปี พ.ศ. 2547 – 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

หน่วย : ร้อยละ

	สาขาการผลิต	ดัชนีราคา				อัตราเพิ่ม		
		2546	2547	2548	2549	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ ฯ	100.00	107.26	115.82	122.65	7.26	7.98	5.89
B	ประมง	100.00	106.80	116.50	124.65	6.80	9.09	6.99
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	100.00	130.39	158.92	150.76	30.39	21.88	-5.14
D	อุตสาหกรรม	100.00	106.40	95.86	86.24	6.40	-9.90	-10.03
E	ไฟฟ้า ประปา ฯ	100.00	102.71	109.30	104.94	2.71	6.41	-3.99
F	การก่อสร้าง	100.00	102.70	109.30	105.37	2.70	6.43	-3.60
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	100.00	101.27	126.29	181.68	1.27	24.70	43.86
H	โรงแรมและภัตตาคาร	100.00	101.38	94.45	101.76	1.38	-6.84	7.73
I	การขนส่งฯ	100.00	102.70	109.30	115.82	2.70	6.43	5.96
J	ตัวกลางทางการเงิน	100.00	102.70	109.30	54.62	2.70	6.43	-50.03
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	100.00	102.71	89.15	179.33	2.71	-13.21	101.16
L	การบริหารราชการฯ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
M	การศึกษา	100.00	109.89	117.02	125.62	9.89	6.49	7.34
N	การบริการด้านสุขภาพฯ	100.00	109.89	116.65	125.65	9.89	6.15	7.72
O	การให้บริการด้านชุมชนฯ	100.00	105.39	104.66	117.30	5.39	-0.70	12.08
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		100.00	104.89	107.42	109.63	4.89	2.41	2.06

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 5.9 จะเห็นว่าดัชนีราคาปี พ.ศ. 2546 เท่ากับ 100.00 จำนวน 14 สาขาการผลิตและยังรวมถึงดัชนีราคาในกิจกรรมการผลิตของแต่ละสาขาการผลิตด้วยเช่นกัน ส่วนอีก 2 สาขาการผลิต คือ สาขาการบริหารราชการฯ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ไม่มีข้อมูลในฐานภาษีอากร จึงทำให้ดัชนีราคาปี พ.ศ.2546 เท่ากับ 0.00

สามารถวิเคราะห์ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี และอัตราเพิ่มปี พ.ศ. 2547 – 2549 ดังนี้

- ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 เท่ากับ 104.89 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 4.89 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาสาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหินฯ สาขาการศึกษา สาขาเกษตรกรรมฯ เป็นสำคัญตามลำดับ
- ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2548 เท่ากับ 107.42 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 2.41 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาสาขาการขายส่งการขายปลีกฯ สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาไฟฟ้าฯ สาขาการขนส่งฯ และสาขาการก่อสร้าง เป็นสำคัญตามลำดับ
- ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2549 เท่ากับ 109.63 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2548 ร้อยละ 2.06 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ สาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ สาขาการให้บริการชุมชนฯ และสาขาการบริการด้านสุขภาพฯ เป็นสำคัญตามลำดับ

2.4.2 ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 - 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ 5.10 ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 และอัตราเพิ่มดัชนีราคา ปี พ.ศ. 2547 – 2549 จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

	สาขาการผลิต	ดัชนีราคา				อัตราเพิ่ม		
		2546	2547	2548	2549	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ ฯ	100.00	105.37	105.93	106.21	5.37	0.53	0.26
B	ประมง	100.00	105.60	132.80	200.42	5.60	25.76	50.92
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	100.00	122.95	117.58	122.70	22.95	-4.36	4.35
D	อุตสาหกรรม	100.00	112.54	112.72	106.05	12.54	0.16	-5.92
E	ไฟฟ้า ประปา ฯ	100.00	102.92	96.48	105.62	2.92	-6.26	9.48
F	การก่อสร้าง	100.00	101.65	103.19	105.88	1.65	1.51	2.61
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	100.00	105.20	107.12	109.77	5.20	1.83	2.48
H	โรงแรมและภัตตาคาร	100.00	111.57	77.78	97.55	11.57	-30.29	25.42
I	การขนส่งฯ	100.00	95.28	86.02	121.78	-4.72	-9.72	41.56
J	ตัวกลางทางการเงิน	100.00	102.83	109.61	116.28	2.83	6.59	6.09
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	100.00	98.68	96.06	97.88	-1.32	-2.65	1.89
L	การบริหารราชการฯ	100.00	109.89	116.65	125.65	9.89	6.15	7.72
M	การศึกษา	100.00	109.84	115.91	124.27	9.84	5.52	7.21
N	การบริการด้านสุขภาพฯ	100.00	106.90	111.19	117.45	6.90	4.01	5.64
O	การให้บริการด้านชุมชนฯ	100.00	88.93	93.06	109.76	-11.07	4.64	17.94
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	100.00	145.08	140.67	133.31	45.08	-3.04	-5.24
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		100.00	106.94	107.27	109.62	6.94	0.32	2.19

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 5.10 จะเห็นว่าดัชนีราคาปี พ.ศ. 2546 เท่ากับ 100.00 ทุกสาขาการผลิต และยังรวมถึงดัชนีราคาในกิจกรรมการผลิตของแต่ละสาขาการผลิตด้วยเช่นกัน

สามารถวิเคราะห์ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี และอัตราเพิ่ม ปี พ.ศ. 2547 – 2549 ดังนี้

- ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547 เท่ากับ 106.94 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2546 ร้อยละ 6.94 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหินฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาโรงแรมและภัตตาคาร เป็นสำคัญตามลำดับ

- ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2548 เท่ากับ 107.27 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 0.32 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาสาขาการประมง สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาการบริหารราชการฯ และสาขาการศึกษา เป็นสำคัญตามลำดับ

- ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2549 เท่ากับ 109.62 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2548 ร้อยละ 2.19 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาสาขาประมง สาขาการขนส่งฯ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร และสาขาการให้บริการชุมชนฯ เป็นสำคัญตามลำดับ

2.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ระหว่างวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรกับข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง 16 สาขาการผลิตนั้น ผู้วิจัยใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบร้อยละแตกต่าง เนื่องจากการคำนวณมูลค่าเพิ่มในราคาประจำปีได้รวมผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณและราคาไว้ด้วยกัน แต่การคำนวณมูลค่าเพิ่มในราคาคงที่นั้นแสดงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเพียงอย่างเดียว โดยกำหนดราคาคงที่ตามราคาปีฐาน

ดังนั้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีจากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรกับข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จึงใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี เป็นตัวเปรียบเทียบ เพื่อหาร้อยละแตกต่างระหว่างการจัดเก็บข้อมูลทั้ง 2 วิธี รวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 - 2549 ณ ราคาประจำปี จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

กลุ่มที่ 2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

2.5.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546-2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ 5.11 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต	GPP วิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร				GPP วิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำ GPP			
	2546	2547	2548	2549	2546	2547	2548	2549
เกษตรกรรมฯ	167.91	148.12	178.03	138.41	8,803.95	7,780.94	9,434.08	10,003.05
ประมง	0.30	0.33	0.36	0.44	96.03	111.67	166.58	275.34
การทำเหมืองแร่ ฯ	271.84	487.42	588.25	430.25	63.39	111.93	123.92	159.21
อุตสาหกรรม ฯ	4,187.39	5,207.96	5,411.72	5,824.04	8,919.06	10,898.53	11,852.00	11,421.25
ไฟฟ้า ฯ	46.23	32.17	61.12	45.90	963.67	1,038.58	1,028.69	1,178.42
การก่อสร้าง	428.14	541.53	576.54	480.38	481.04	647.18	1,526.62	832.38
การขายส่ง ขายปลีกฯ	3,092.49	3,615.63	3,956.45	2,849.68	1,982.69	2,304.88	2,510.09	2,585.92
โรงแรมและภัตตาคาร	580.80	599.44	585.16	681.02	697.38	838.17	578.40	770.41
การขนส่งฯ	251.53	369.10	394.12	484.93	1,220.09	1,131.62	1,001.03	1,497.56
ตัวกลางทางการเงิน	90.51	134.26	237.56	103.47	1,553.88	1,581.13	2,014.70	1,561.74
อสังหาริมทรัพย์ฯ	426.75	583.57	484.28	1,043.09	2,932.85	3,079.86	3,126.03	3,581.95
การบริหารราชการ ฯ	0.00	0.00	0.00	0.00	3,176.71	3,451.30	4,063.65	4,457.44
การศึกษา	10.56	12.00	12.03	10.20	2,153.23	1,939.35	2,089.15	2,188.07
บริการด้านสุขภาพฯ	168.99	241.86	274.97	287.39	754.37	846.85	971.96	1,040.87
การให้บริการชุมชน	187.64	244.60	273.70	398.38	418.85	395.93	422.36	459.41
ลูกจ้างในครัวเรือนฯ	0.00	0.00	0.00	0.00	85.08	125.48	84.53	132.44
GPP	**9,911.08**	**12,217.99**	**13,034.29**	**12,777.58**	**34,302.25**	**36,283.38**	**40,993.79**	**42,145.47**

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 5.11 สามารถเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามการผลิต 16 สาขาการผลิต ดังภาพที่ 5.5 – 5.8

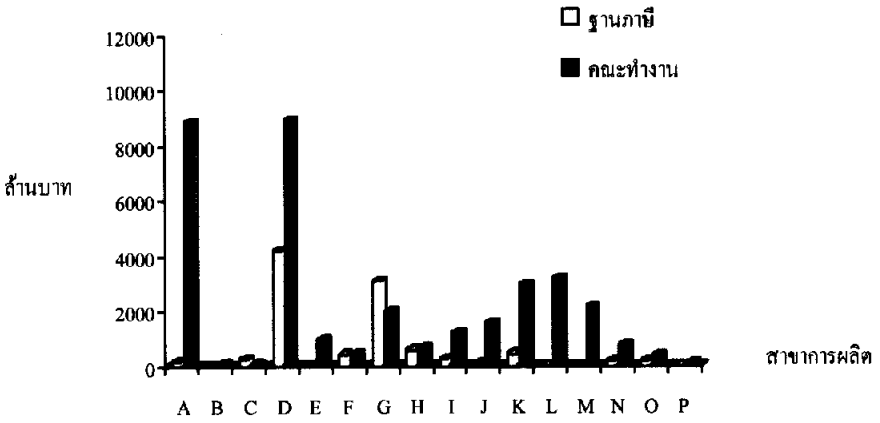

ภาพที่ 5.5 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2546

ภาพที่ 5.6 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2547

ภาพที่ 5.7 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2548

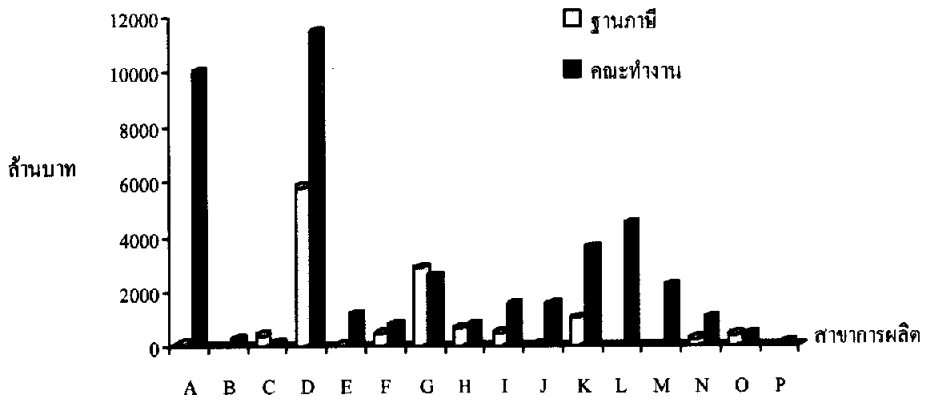

ภาพที่ 5.8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2549

จากภาพที่ 5.5 – 5.8 จะเห็นว่าข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีจากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร ส่วนมากมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งสามารถคำนวณเปรียบเทียบหาร้อยละความแตกต่างระหว่างการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรกับใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ดังสมการที่ 5.5

$$\text{ร้อยละความแตกต่าง} = \frac{(GPP_{\text{ฐานภาษี}} - GPP_{\text{คณะทำงาน}}) \times 100}{GPP_{\text{คณะทำงาน}}} \qquad (5.5)$$

ตารางที่ 5.12 การเปรียบเทียบร้อยละความแตกต่าง ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

	สาขาการผลิต	2546	2547	2548	2549
A	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ ฯ	-98.09	-98.10	-98.11	-98.62
B	ประมง	-99.69	-99.70	-99.78	-99.84
C	การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	328.84	335.47	374.70	170.24
D	อุตสาหกรรม	-53.05	-52.21	-54.34	-49.01
E	ไฟฟ้า ประปา ฯ	-95.20	-96.90	-94.06	-96.10
F	การก่อสร้าง	-11.00	-16.32	-62.23	-42.29
G	การขายส่ง การขายปลีกฯ	55.97	56.87	57.62	10.20
H	โรงแรมและภัตตาคาร	-16.72	-28.48	1.17	-11.60
I	การขนส่งฯ	-79.38	-67.38	-60.63	-67.62
J	ตัวกลางทางการเงิน	-94.18	-91.51	-88.21	-93.37
K	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	-85.45	-81.05	-84.51	-70.88
L	การบริหารราชการฯ	-100.00	-100.00	-100.00	-100.00
M	การศึกษา	-99.51	-99.38	-99.42	-99.53
N	การบริการด้านสุขภาพฯ	-77.60	-71.44	-71.71	-72.39
O	การให้บริการด้านชุมชนฯ	-55.20	-38.22	-35.20	-13.28
P	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	-100.00	-100.00	-100.00	-100.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)		**-71.11**	**-66.33**	**-68.20**	**-69.68**
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว		**-72.53**	**-68.56**	**-70.88**	**-72.42**

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 5.12 จะเห็นว่าข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี และข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว ปี พ.ศ. 2546 – 2549 ณ ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรต่ำกว่าวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ร้อยละ 71.13 68.56 70.88 และ 69.70 ดังภาพที่ 5.9 – 5.10

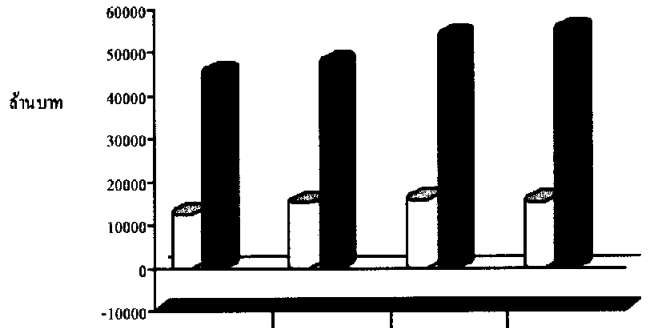

	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548	พ.ศ.2549
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (ฐานภาษี)	12,349.00	14,911.00	15,586.00	15,115.00
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว(คณะทำงาน)	44,957.00	47,429.00	53,517.00	54,806.00
ร้อยละแตกต่าง	-72.53	-68.56	-70.88	-72.42

ภาพที่ 5.9 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว ปี พ.ศ. 2546 – 2549 และร้อยละความแตกต่าง

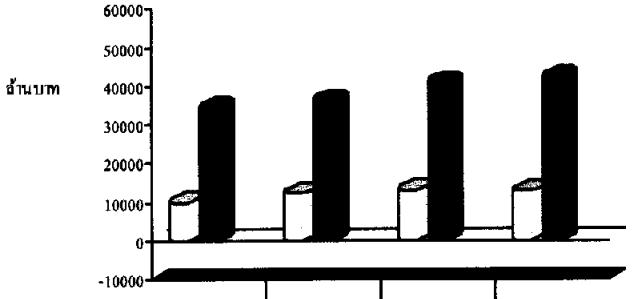

	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548	พ.ศ.2549
GPP (ฐานภาษี)	9,904.00	12,212.00	13,030.00	12,772.00
GPP (คณะทำงาน)	34,302.00	36,283.00	40,994.00	42,145.00
ร้อยละแตกต่าง	-71.11	-66.33	-68.2	-69.68

ภาพที่ 5.10 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี พ.ศ. 2546 – 2549 และร้อยละความแตกต่าง

2.5.2 การวิเคราะห์ผลสำเร็จของการจัดทำ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประเมินผลสำเร็จของการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปีพ.ศ.2549 ในภาพรวมอยู่ที่ร้อยละ 75 โดยแบ่งระดับความสำเร็จของแต่ละสาขาการผลิต ระดับ 1 คือ ร้อยละ 81-100 มีจำนวน 7 สาขา ระดับ 2 คือ ร้อยละ 61-80 มีจำนวน 6 สาขา และระดับ 3 คือร้อยละ 41-60 มีจำนวน 3 สาขา รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5.13 ระดับของความสำเร็จในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2549

สาขาการผลิต
ความสำเร็จระดับ 1 (ร้อยละ 81-100) จำนวน 7 สาขา
1. ไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ
2. ก่อสร้าง
3. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าฯ
4. ตัวกลางทางการเงิน
5. บริหารราชการและการป้องกันประเทศฯ
6. การศึกษา
7. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล
ความสำเร็จระดับ 2 (ร้อยละ 61-80) จำนวน 6 สาขา
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้
2. ประมง
3. เหมืองแร่และย่อยหิน
4. โรงแรมและภัตตาคาร
5. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ
6. การบริการด้านสุขภาพและสังคม
ความสำเร็จระดับ 3 (ร้อยละ 41-60) จำนวน 3 สาขา
1. อุตสาหกรรม
2. การขายส่ง การขายปลีกฯ
3. การให้บริการด้านชุมชนฯ

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี (2550) "การติดตามความก้าวหน้าผลการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ประจำปี 2550 ครั้งที่ 2" สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี 6 กันยายน 2550

2.5.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากผลการเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ระหว่างข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกับข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในปี พ.ศ.2549 เนื่องจากเป็นปีที่มีความสมบูรณ์ของข้อมูลมากที่สุด ทั้งข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและข้อมูลจากฐานภาษีอากร และได้รับการประเมินผลสำเร็จของการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในปี พ.ศ.2549 โดยแบ่งความสำเร็จของแต่ละสาขาการผลิตแล้ว

จากตารางที่ 5.14 จะเห็นว่าสาขาที่ใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จัดเก็บข้อมูลได้ต่ำกว่าใช้ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 12 สาขา และจัดเก็บข้อมูลได้สูงกว่าข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 4 สาขา โดยทั้ง 16 สาขาการผลิตมีรายละเอียด ดังนี้

- สาขาที่มีการจัดเก็บข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ต่ำกว่าข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 12 สาขาการผลิต คือ สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาอุตสาหกรรม สาขาไฟฟ้า ประปาฯ สาขาก่อสร้าง สาขา การขายส่ง การขายปลีกฯ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่งฯ สาขาการบริหารราชการฯ สาขาการศึกษา สาขาบริการด้านสุขภาพฯ และสาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ

- สาขาที่มีการจัดเก็บข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสูงกว่าข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 4 สาขา คือ สาขาประมง สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

- ผลการเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2549 ณ ราคาประจำปี ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด รวมทั้ง 16 สาขาได้ 42,145 ล้านบาท และข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ 59,861 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.66 (ตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14 การเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต	ปี พ.ศ.2549		
	คณะทำงาน	สศช.	+/- (ร้อยละ)
ภาคเกษตร	**10,278**	**10,969**	**-4.05**
สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	10,003	10,797	-7.35
สาขาประมง	275	172	60.08
ภาคนอกเกษตร	**31,867**	**48,892**	**-34.82**
สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน	159	2,186	-92.72
สาขาอุตสาหกรรม	11,421	12,265	-6.88
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	1,178	1,709	-31.05
สาขาก่อสร้าง	832	1,610	-48.30
สาขาการขายส่ง การขายปลีก ฯ	2,586	12,439	-79.21
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	770	1,669	-53.84
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าฯ	1,498	3,453	-56.63
สาขาตัวกลางทางการเงิน	1,562	1,254	24.54
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์	3,582	1,908	87.73
สาขาการบริหารราชการฯ	4,457	4,688	-4.92
สาขาการศึกษา	2,188	3,175	-31.08
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคมฯ	1,041	1,542	-32.50
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	459	941	-51.18
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	132	53	149.89
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	**42,145**	**59,861**	**-29.59**

ที่มา : จากการคำนวณ

2.5.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างข้อมูลจากฐานภาษีอากรกับข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากผลการเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ระหว่างข้อมูลจากฐานภาษีอากรกับข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในปี พ.ศ.2549 เนื่องจากเป็นปีที่มีความสมบูรณ์ของข้อมูลมากที่สุด ทั้งข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและข้อมูลจากฐานภาษีอากร และได้รับการประเมินผลสำเร็จของการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในปี พ.ศ.2549 โดยแบ่งความสำเร็จของแต่ละสาขาการผลิตแล้ว

จากตารางที่ 5.15 จะเห็นว่าสาขาที่ใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรจัดเก็บข้อมูลได้ต่ำกว่าใช้ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 14 สาขา เนื่องจากเป็นข้อมูลจากฐานภาษีอากรเพียงส่วนเดียว บางสาขายังต้องใช้ข้อมูลจากหน่วยงานอื่นเพิ่มเติมด้วย หรือต้องสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงเพิ่มเติม และมีจำนวน 2 สาขาที่ไม่มีในฐานภาษีอากร โดยทั้ง 16 สาขาการผลิต มีรายละเอียด ดังนี้

- สาขาที่มีการจัดเก็บข้อมูลได้ต่ำกว่าข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 14 สาขาการผลิต ในภาคเกษตร ข้อมูลจากฐานภาษีอากรได้ 138 ล้านบาท ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ 10,969 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.74 คือ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาประมง ภาคนอกเกษตร ข้อมูลจากฐานภาษีอากรได้ 12,633 ล้านบาท ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ 48,892 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.16 คือ สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาอุตสาหกรรม สาขาไฟฟ้า ประปาฯ สาขาก่อสร้าง สาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่งฯ สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ สาขาการศึกษา สาขาบริการด้านสุขภาพฯ และสาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ

- สาขาที่ไม่มีข้อมูลในฐานภาษีอากร มีจำนวน 2 สาขา คือ สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาคบังคับ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

- ผลการเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2549 ณ ราคาประจำปี ข้อมูลจากฐานภาษีอากรรวมทั้ง 16 สาขาได้ 12,772 ล้านบาท และข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ 59,861 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.66 (ตารางที่ 5.15)

ตารางที่ 5.15 การเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2549 ณ ราคาประจำปี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต	ปี พ.ศ.2549		
	ฐานภาษีอากร	สศช.	+/- (ร้อยละ)
ภาคเกษตร	**138**	**10,969**	**-98.74**
สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	138	10,797	-98.72
สาขาประมง	0.440	172	-99.74
ภาคนอกเกษตร	**12,633**	**48,892**	**-74.16**
สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน	430	2,186	-80.33
สาขาอุตสาหกรรม	5,824	12,265	-52.52
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	45	1,709	-97.37
สาขาก่อสร้าง	480	1,610	-70.19
สาขาการขายส่ง การขายปลีกฯ	2,849	12,439	-77.10
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	681	1,669	-59.19
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าฯ	484	3,453	-85.98
สาขาตัวกลางทางการเงิน	103	1,254	-91.79
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	1,043	1,908	-45.34
สาขาการบริหารราชการฯ	0	4,688	-100.00
สาขาการศึกษา	10	3,175	-99.69
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	287	1,542	-81.39
สาขาการให้บริการด้านชุมชน ฯ	398	941	-57.70
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0	53	-100.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	**12,772**	**59,861**	**-78.66**

ที่มา : จากการคำนวณ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยมีรายละเอียดของแต่ละสาขา 16 สาขาการผลิต ดังนี้

3.1 สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- กิจกรรมด้านการเกษตรในฐานภาษีอากรส่วนใหญ่เป็นเพียงบุคคลธรรมดา และได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงไม่มีข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนนิติบุคคลมีเพียงส่วนน้อยเกษตรกรส่วนใหญ่ในจังหวัดก็มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษีทำให้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรไม่เพียงพอที่จะนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
อุปสรรค	- เกษตรกรให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง - ขาดข้อมูลพื้นฐานในการคำนวณมูลค่าเพิ่มบางกิจกรรมการผลิต - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - ความรู้ความเข้าใจกิจกรรมการผลิตในสาขาต่าง ๆ มีน้อย - ความเข้าใจด้านวิธีการประมวลผลข้อมูลและการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - ขาดข้อมูลพื้นฐานในการคำนวณมูลค่าเพิ่มบางกิจกรรมการผลิต	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ให้ความรู้และความเข้าใจแก่ผู้จัดทำข้อมูลหรือจัดอบรม - เพิ่มงบประมาณให้เพียงพอ	

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจเกษตรกรโดยตรง เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้	

3.2 สาขาประมง

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- กิจกรรมด้านการประมงในฐานภาษีอากรส่วนใหญ่เป็นเพียงบุคคลธรรมดา และได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงไม่มีข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนนิติบุคคลมีเพียงส่วนน้อย ชาวประมงส่วนใหญ่ในจังหวัดก็มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษีทำให้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรไม่เพียงพอที่จะนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
อุปสรรค	- ชาวประมงให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - การวิเคราะห์ภาพรวมของกิจกรรมยังไม่ค่อยเข้าใจวิธีการเขียน	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ให้ความรู้และความเข้าใจแก่ผู้จัดทำข้อมูลหรือจัดอบรม - เพิ่มงบประมาณให้เพียงพอ - ควรเลือกใช้วิธีสำรวจชาวประมงโดยตรง เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้	

3.3 สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- กิจกรรมสาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหินในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่ใช่ข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาผู้ผลิต - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- ผู้ประกอบการให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง - การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนมีน้อย - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
	มีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - ความเข้าใจด้านวิธีการประมวลผลข้อมูลและการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมีน้อย	
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงและใช้ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้	

3.4 สาขาอุตสาหกรรม

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		- ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- กิจกรรมสาขาอุตสาหกรรมในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ไม่มีข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาผู้ผลิต - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- ผู้ประกอบการให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง - การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนมีน้อย - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - ความเข้าใจด้านวิธีการประมวลผลข้อมูลและการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีน้อย	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.5 สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- กิจกรรมสาขาไฟฟ้า ประปาในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูลค่าจ้างแรงงาน - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - ผู้ประกอบการให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.6 สาขาก่อสร้าง

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- กิจกรรมสาขาก่อสร้างในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูล

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		มูลค่าการก่อสร้าง - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนมีน้อย - การก่อสร้างภาคเอกชนที่อยู่นอกเขต พรบ. ควบคุมอาคาร ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ร้อยละ 100	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้ - ไม่มี TSIC ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจาก ISIC ของฐานภาษีอากรได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานท้องถิ่นที่เป็นผู้ให้อนุญาตก่อสร้างและสำรวจผู้ประกอบการโดยตรง (ในกรณีพื้นที่นอกเขตควบคุมอาคาร) เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ได้เพราะไม่มี TSIC ในการเชื่อมโยงข้อมูล	

3.7 สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		- สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ข้อมูลการเสียภาษีของสรรพากรจัดจำแนกกิจกรรมการผลิตตามระบบ ISIC จึงต้องเทียบรหัสให้เป็นระบบ TSIC - ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้ จะรวบรวมได้ครบถ้วนหลังจากสิ้นปีภาษีทำให้ล่าช้า แต่ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่มจะรวดเร็วกว่าเนื่องจากผู้ประกอบการต้องยื่นภาษีทุกเดือน - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- ผู้ประกอบการให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - ผู้ประกอบการไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ฐานภาษีอากรเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.8 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ข้อมูลการเสียภาษีของสรรพากรจัดจำแนกกิจกรรมการผลิตตามระบบ ISIC จึงต้องเทียบรหัสให้เป็นระบบ TSIC - ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้ จะรวบรวมได้ครบถ้วนหลังจากสิ้นปีภาษีทำให้ล่าช้า แต่ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่มจะรวดเร็วกว่าเนื่องจากผู้ประกอบการต้องยื่นภาษีทุกเดือน - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึง

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		เกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- ผู้ประกอบการให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - ผู้ประกอบการไม่ค่อยให้ความร่วมมือ - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ฐานภาษีอากรเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.9 สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		- ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ข้อมูลการเสียภาษีของสรรพากรจัดจำแนกกิจกรรมการผลิตตามระบบ ISIC จึงต้องเทียบรหัสให้เป็นระบบ TSIC - ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้ จะรวบรวมได้ครบถ้วนหลังจากสิ้นปีภาษีทำให้ล่าช้า แต่ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่มจะรวดเร็วกว่าเนื่องจากผู้ประกอบการต้องยื่นภาษีทุกเดือน - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนน้อย - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.10 สาขาตัวกลางทางการเงิน

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ข้อมูลการเสียภาษีของสรรพากรจัดจำแนกกิจกรรมการผลิตตามระบบ ISIC จึงต้องเทียบรหัสให้เป็นระบบ TSIC - ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้ จะรวบรวมได้ครบถ้วนหลังจากสิ้นปีภาษีทำให้ล่าช้า แต่ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่มจะรวดเร็วกว่าเนื่องจากผู้ประกอบการต้องยื่นภาษีทุกเดือน - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนน้อย - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ฐานภาษีอากรเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.11 สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ข้อมูลการเสียภาษีของสรรพากรจัดจำแนกกิจกรรมการผลิตตามระบบ ISIC จึงต้องเทียบรหัสให้เป็นระบบ TSIC - ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้ จะรวบรวมได้ครบถ้วนหลังจากสิ้นปีภาษีทำให้ล่าช้า แต่ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่มจะรวดเร็วกว่าเนื่องจากผู้ประกอบการต้องยื่นภาษีทุกเดือน - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนน้อย - การให้ความร่วมมือของภาครัฐมีน้อย - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - ความรู้ความเข้าใจกิจกรรมการผลิตในสาขาต่าง ๆ น้อย - ความเข้าใจด้านวิธีการประมวลผลข้อมูลและการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - เนื่องจากงานประจำที่ทำอยู่มีมาก ทำให้ไม่สามารถทำงานผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้เต็มที่	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรตั้งชุดทำงานผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดโดยเฉพาะแต่ละหน่วยงาน จะได้ไม่ต้องทำงานในส่วนอื่น - ภาครัฐที่มีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานควรจัดให้เป็นคณะทำงานจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
	- หน่วยงานที่มีการจัดเก็บรายได้ในแต่ละเดือน มีการสรุปรายได้ในการบริหารงานเพื่อจัดเก็บข้อมูลทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แก่คลังจังหวัด เป็นประจำทุกเดือน ดังนั้นคลังจังหวัดที่มีรายงานอยู่ส่วนหนึ่งก็น่าจะนำมาประกอบการทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ - ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ฐานภาษีอากรเพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.12 สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศฯ

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูลค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง
อุปสรรค	- จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - ความรู้พื้นฐานด้านสถิติ และการประยุกต์ใช้มีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - อปท.และส่วนราชการที่ให้ข้อมูลล่าช้ากว่ากำหนด - ส่วนราชการบางแห่งเงินเดือนจ่ายตรงกรมบัญชีกลางทำให้เก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ด้านเงินเดือนลำบากเพราะไม่ได้เบิกจ่ายเอง - คิดร้อยละ กบข. ลำบากเนื่องจากกรมบัญชีกลางเป็นผู้ส่งข้อมูล	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้ข้อมูลจากสำนักงาน	

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
	คลังจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้	

3.13 สาขาการศึกษา

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูลค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างและข้อมูล

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		รายรับของสถานศึกษา - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.14 สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		- ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูลค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ - ขาดความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน เนื่องจากหน่วยงานของรัฐบาลบางแห่งไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดเก็บข้อมูล สำหรับภาคเอกชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจถึงเหตุผลในการจัดเก็บข้อมูลปฏิเสธการแจ้งข้อมูลเพราะคิดว่าเป็นการสำรวจเพื่อจัดเก็บภาษี - จากข้อมูลที่จัดเก็บได้ของภาคเอกชนพบว่าข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการเสียภาษีของสถานประกอบการจากสรรพากรพื้นที่มาคำนวณหารายได้ที่แท้จริงประกอบ - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีการเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงแบบรายงานตลอดเวลา ทำให้ต้องมีการจัดเก็บข้อมูลย้อนหลัง ซึ่งเป็นปัญหากับหน่วยงานที่รับผิดชอบและสถานประกอบการเอกชนที่จัดเก็บข้อมูล	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- จังหวัดควรชี้แจงให้ส่วนราชการ	

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนเข้าใจถึงเหตุผลในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี - ขอให้สรรพากรพื้นที่เร่งสรุปรายได้ของสถานประกอบการ เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรกำหนดรูปแบบรายงานให้ชัดเจน ไม่ควรเปลี่ยนแปลงแบบรายงานบ่อย ๆ - ควรเลือกใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรควบคู่กับข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.15 สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	- เก็บข้อมูลได้ง่าย - ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90 - ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี - ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร (N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด) - ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูล

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		จากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูลค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง - บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อยเพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้ง ISIC ผิด
อุปสรรค	- การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนน้อย - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - ความรู้ความเข้าใจกิจกรรมการผลิตในสาขาต่าง ๆ มีน้อย - ความเข้าใจด้านวิธีการประมวลผลข้อมูลและการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับข้อมูลจากฐานภาษีอากร เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต	

3.16 สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
ข้อดี	- สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม	
ข้อจำกัด	- ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ	- ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูลค่าตอบแทนที่รัฐบาล

	สำรวจโดยคณะทำงาน	ฐานภาษีอากร
		จ่ายให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง
อุปสรรค	- การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนน้อย - จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย - งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	- สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้
ข้อเสนอแนะ	- ควรเลือกใช้ข้อมูลจากสำนักงานคลังจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้	

จากการเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้งข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ระหว่างข้อมูลการสำรวจโดยคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกับข้อมูลฐานภาษีอากร สรุปได้ดังนี้

1) สาขาที่ใช้ฐานภาษีอากรได้ มีจำนวน 11 สาขา คือ สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาการอุตสาหกรรม สาขาการไฟฟ้า ประปาและโรงแยกก๊าซ สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาบริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ สาขาการศึกษา สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ ซึ่งสามารถใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรควบคู่กับการสำรวจผู้ประกอบการโดยตรง ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจในกรณีที่ได้ไม่ครบถ้วน

2) สาขาที่ใช้ฐานภาษีอากรไม่ได้ จำนวน 5 สาขา คือ

- สาขาการเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการประมง เพราะข้อมูลส่วนใหญ่ในสาขาเกษตรกรรมและประมงเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคลมีเพียงส่วนน้อย ส่วนมูลค่าเพิ่มไม่มีข้อมูลเลย เนื่องจากได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ประกอบกับเกษตรกรและชาวประมงส่วนใหญ่ในจังหวัดก็มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษีทำให้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรไม่เพียงพอที่จะนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จึงควรใช้ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการโดยตรง

- สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล เนื่องจากไม่มีการการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลในระบบฐานภาษีอากร

- สาขาก่อสร้าง เนื่องจากไม่มีการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลในระบบฐานภาษีอากรได้

บทที่ 6
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (2) วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีที่ได้จากการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (3) วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดี ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ข้อมูลปฐมภูมิรวบรวมจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของจังหวัดกาญจนบุรีที่จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดโดยตรง โดยใช้แบบสอบถามและสุ่มแบบเจาะจง สาขาการผลิตละ 1 ราย รวมทั้งหมด 16 ราย และใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานการเสียภาษีอากรของจังหวัดกาญจนบุรี ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อเปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งสองวิธี และใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณในการเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในช่วงปี พ.ศ.2546-2549 ที่ใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด การวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้สูตรคำนวณตามหลักการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี และเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากสองวิธีโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วนตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์ประกอบด้วยความแตกต่างของผลการจัดทำในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ วิธีคำนวณ มูลค่าการผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และแหล่งที่มาของข้อมูล

1.1.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบวิธีการคำนวณ

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสามารถหามูลค่าเพิ่ม ได้ครอบคลุมทุกสาขาการผลิต และครอบคลุมทุกประเภทกิจกรรมการผลิต ส่วนวิธีการใช้วิธีฐานภาษีอากรนั้น จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ในบางสาขาเท่านั้น

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ครอบคลุมทั้งในส่วนกิจกรรมการผลิตของภาคเอกชนในสาขาเกษตรกรรมฯ และสาขาอื่น ๆ ทุกสาขา รวมทั้งกิจกรรมในสาขาบริการของภาครัฐ ในการหาข้อมูลมูลค่าการผลิตสามารถทำได้ 2 วิธี คือ การใช้ปริมาณการผลิต คูณด้วยราคาผู้ผลิต และการใช้ข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานโดยตรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแหล่งข้อมูลที่จัดเก็บได้

การจัดทำโดยวิธีใช้ฐานภาษีอากรนั้น สามารถจัดเก็บข้อมูลและคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดครอบคลุมเฉพาะในส่วนกิจกรรมการผลิตที่ดำเนินการโดยผู้ประกอบการภาคเอกชน เท่านั้น อย่างไรก็ตามกิจกรรมในสาขาเกษตรกรรม และสาขาประมง นั้น ส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลในฐานภาษีอากร รวมทั้งสาขาก่อสร้างที่ไม่สามารถเทียบรหัสกิจกรรมได้ และนอกจากนี้ ไม่สามารถคำนวณมูลค่าเพิ่มกิจกรรมในสาขาที่เกี่ยวกับภาครัฐ เช่น การศึกษาภาครัฐ การรักษาพยาบาลภาครัฐ และการบริหารราชการแผ่นดินฯ เป็นต้น เนื่องจากกิจกรรมเหล่านี้ไม่ได้เสียภาษี และไม่มีการรายงานข้อมูลค่าตอบแทนแรงงานให้หน่วยงานสรรพากร การหามูลค่าการผลิตของกิจกรรมการผลิตที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน โดยใช้ข้อมูลจากฐานภาษี นั้น สามารถหาได้วิธีการเดียว คือ การใช้ข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน เนื่องจากผู้ประกอบการรายงานเฉพาะข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน เท่านั้น จึงไม่มีข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาผลผลิต รวมทั้งไม่มีข้อมูลเงินเดือนค่าจ้างพนักงาน (ค่าสวัสดิการ) ค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายขั้นกลางก็ไม่สามารถแยกรายละเอียดได้

1.1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบมูลค่าการผลิต

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถคำนวณหามูลค่าการผลิตได้ 2 กรณี ทั้งกรณีการผลิตสินค้าและกรณีการบริการ ส่วนวิธีใช้ฐานภาษีอากร สามารถคำนวณหามูลค่าผลิตได้กรณีเดียวคือกรณีที่ 2 การบริการ เนื่องจากในฐานข้อมูลภาษีอากรเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการบริการ มีรายได้จากการดำเนินงานของกิจการ และต้นทุนในการดำเนินงาน

1.1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยข้อมูลจากฐานภาษีอากรไม่สามารถแบ่งค่าใช้จ่ายขั้นกลางออกเป็นแต่ละรายการต่าง ๆ ได้ ข้อมูลจาก ภ.ง.ด.50 สามารถลงค่าใช้จ่ายแต่ละรายการได้ ข้อมูลจาก ภ.ง.ด.90 เป็นแบบเหมาจ่าย และข้อมูลจาก ภ.พ.30 เป็นข้อมูลภาษีซื้อ ส่วนข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถแบ่งค่าใช้จ่ายขั้นกลางออกเป็นแต่ละรายการต่าง ๆ ได้

1.1.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแหล่งที่มาของข้อมูล

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกันในเรื่องของวิธีการจัดเก็บข้อมูล โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อาจใช้ข้อมูลจากสถิติจังหวัดหรือข้อมูลจากส่วนราชการอื่นจัดเก็บ โดยการสุ่มตัวอย่างหรือทำการสำมะโน ส่วนวิธีใช้ฐานภาษีอากรสามารถใช้ข้อมูลจากกรมสรรพากรโดยตรง โดยใช้จำนวนผู้ประกอบการทุกรายในระบบฐานภาษี ดังตารางที่ 6.1 และตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.1 แหล่งที่มาของข้อมูล โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

1. สำรวจผู้ประกอบการ		
รายการข้อมูล GPP	**ข้อมูล**	**วิธีการสำรวจ**
1. มูลค่าการผลิต (GO) 2. ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC) 3. ข้อมูลประกอบอื่น ๆ	- ปริมาณผลผลิต และราคา หรือ - รายได้จากการดำเนินงาน - ต้นทุนการผลิต - จำนวนคนงาน - เงินลงทุน	- สำรวจทั้งหมด (กรณีจำนวนผู้ประกอบการน้อยราย) หรือ - สุ่มตัวอย่าง (กรณีจำนวนผู้ประกอบการมากราย)

ที่มา : จากแบบสอบถาม

ตารางที่ 6.2 แหล่งที่มาของข้อมูล โดยวิธีของฐานข้อมูลภาษีอากร

2. ฐานภาษีอากร		
รายการข้อมูล GPP	**ข้อมูล**	**วิธีการสำรวจ**
1. มูลค่าการผลิต (GO)	รายได้จากการดำเนินงาน - ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม - ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล	- สำรวจทั้งหมด (จำนวนผู้ประกอบการทุกรายในฐานภาษีอากร)
2. ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC)	ค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการดำเนินงาน - ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม - ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล (ต้นทุนการผลิต)	

ที่มา : จากแบบสอบถาม

เนื่องจากในฐานข้อมูลภาษีอากร มูลค่าการผลิต คือ ข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง คือ ข้อมูลค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน โดยมาจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล และฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งด้านรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ไม่มีข้อมูลปริมาณการผลิต ราคาผลผลิต และต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลางจากฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงฐานเดียวที่แยกต้นทุนการผลิตได้ ส่วนฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่สามารถแยกรายละเอียดต้นทุนการผลิตได้ แตกต่างจากข้อมูลของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งสามารถระบุปริมาณการผลิต ราคาผลผลิต และต้นทุนการผลิตได้

วิธีการสำรวจข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทำได้ 2 วิธี คือ สำรวจทั้งหมด กรณีจำนวนผู้ประกอบการน้อยราย หรือ สุ่มตัวอย่างกรณีจำนวนผู้ประกอบการมากราย ส่วนข้อมูลจากฐานภาษีอากร ใช้วิธีสำรวจทั้งหมด คือ สำรวจผู้ประกอบการทุกรายที่มีอยู่ในฐานภาษีอากร ในแต่ละสาขาการผลิต 16 สาขา

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้ง 2 วิธี มีขั้นตอนหลัก 10 ขั้นตอน เหมือนกันทุกประการ เพียงแต่ขั้นตอนการจัดทำรายชื่อสถานประกอบการที่อาจมีความแตกต่างกัน

และขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล ที่คณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถเลือกวิธีการสำมะโนหรือการสุ่มตัวอย่าง

1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์ประกอบด้วยการเปรียบเทียบโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้งราคาประจำปีและราคาคงที่

1.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์โครงสร้างของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี พบว่า สาขาการผลิตหลักของจังหวัดกาญจนบุรี มีสาขาหลักที่เหมือนกันคือ สาขาอุตสาหกรรม และบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ สำหรับบางสาขาที่ไม่เหมือนกันเนื่องจากข้อมูลจากฐานภาษีอากรไม่มีข้อมูลในสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ สาขาประมง และสาขาบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือน

1.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี พบว่า ในปี พ.ศ.2547 และปี พ.ศ.2548 ระดับมูลค่าอัตราการขยายตัวเป็นไปในทิศทางที่แตกต่างกัน แต่ในปี พ.ศ.2548 ระดับมูลค่าอัตราการขยายตัวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง แรงฉุดดึงจากสาขาเกษตรกรรมฯ ที่หดตัวลงเป็นสำคัญ

1.2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์ดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี พบว่าดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2546 เท่ากับ 100.00 และยังรวมถึงดัชนีราคาในกิจกรรมการผลิตของแต่ละสาขาการผลิตด้วยเช่นกัน และอัตราเพิ่มของดัชนีราคา ปี พ.ศ.2547-2549 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาสาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาอุตสาหกรรม และสาขาโรงแรมและภัตตาคาร เป็นสำคัญตามลำดับ

1.2.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี พบว่า ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร ส่วนมาก

มีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งสามารถคำนวณเปรียบเทียบหาร้อยละความแตกต่างระหว่าง 2 วิธี ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว ปี พ.ศ. 2546-2549 และร้อยละความแตกต่าง ราคาประจำปี จากวิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรต่ำกว่าวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค และข้อเสนอแนะการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

1.3.1 วิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร

ข้อดี คือ

1) เก็บข้อมูลได้ง่าย

2) ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล

3) ข้อมูลที่ได้แสดงกิจกรรมการผลิตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ภ.พ.30 ภ.ง.ด.50 และภ.ง.ด.90

4) ข้อมูลที่ได้มีจำนวนมากราย ทำให้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดี

5) ข้อมูลมีรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายขั้นกลางเหมือนกันในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว

6) สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนประชากร(N) (จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดในจังหวัด)

7) ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจ ในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

8) ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถใช้ข้อมูลจำนวนกิจการที่ยื่นเสียภาษีมาใช้เป็นกรอบประชากรของจำนวนหน่วยผลิตหรือสถานประกอบการ

ข้อจำกัด คือ

1) ข้อมูลการเสียภาษีของสรรพากรจัดจำแนกกิจกรรมการผลิตตามระบบการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลจึงต้องเทียบรหัสให้เป็นระบบการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย

2) ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้ จะรวบรวมได้ครบถ้วนหลังจากสิ้นปีภาษี ทำให้ล่าช้าแต่ข้อมูลจากฐานภาษีมูลค่าเพิ่มจะรวดเร็วกว่า เนื่องจากผู้ประกอบการต้องยื่นภาษีทุกเดือน

3) บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อย เพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้งรหัสตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลผิด

4) ไม่สามารถนำมาใช้จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ได้ในบางสาขาการผลิต โดยเฉพาะสาขาการผลิตในภาคเกษตรกรรมและในภาครัฐ

<u>อุปสรรค</u> คือ

สรรพากรแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้

<u>ข้อเสนอแนะ</u> คือ

1) สาขาเกษตรกรรมฯ และสาขาประมง ในฐานภาษีอากรส่วนใหญ่เป็นเพียงบุคคลธรรมดา และได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงไม่มีข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนนิติบุคคลมีเพียงส่วนน้อย เกษตรกรและประมงส่วนใหญ่ในจังหวัดก็มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี ทำให้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรไม่เพียงพอที่จะนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

2) สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่ใช่ข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาผู้ผลิต บางกิจกรรมไม่มีข้อมูลในฐานภาษีหรือมีน้อย เพราะผู้ประกอบการมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี กิจการบางส่วนเสียภาษีที่สำนักงานใหญ่ และบางกิจการแจ้งรหัสตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลผิด

3) สาขาก่อสร้าง ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานไม่มีข้อมูลค่าการก่อสร้าง และไม่มีรหัสตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลในการเชื่อมโยงข้อมูลจากรหัสตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลของฐานภาษีอากรได้

4) สาขาบริหารราชการฯ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือน ในฐานภาษีอากรเป็นข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน ไม่มีข้อมูลค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง

5) สาขาอื่น ๆ สามารถใช้ฐานภาษีอากรได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับการซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

1.3.2 วิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

<u>ข้อดี</u> คือ

สามารถครอบคลุมกลุ่มผู้ผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม

ข้อจำกัด คือ

ด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ

อุปสรรค คือ

1) การให้ความร่วมมือของภาคเอกชนน้อย

2) จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย

3) งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ

4) ผู้ประกอบการให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

5) ความเข้าใจด้านวิธีการประมวลผลข้อมูลและการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมีน้อย

ข้อเสนอแนะ คือ

1) สาขาเกษตรกรรมฯ และสาขาประมง ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรง เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีอากรมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้

2) สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงและใช้ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีอากรมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้

3) สาขาก่อสร้าง ควรเลือกใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานท้องถิ่นที่เป็นผู้ให้อนุญาตก่อสร้างและสำรวจผู้ประกอบการโดยตรง (ในกรณีพื้นที่นอกเขตควบคุมอาคาร) เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีอากรมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้

4) สาขาบริหารราชการฯ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือน ควรเลือกใช้ข้อมูลจากสำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลจากฐานภาษีอากรมาใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้

5) สาขาอื่น ๆ ควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงควบคู่กับการใช้ข้อมูลฐานภาษีอากร เพราะจะได้ข้อมูลที่ครบทุกกิจกรรมการผลิต

1.3.3 ปัญหาจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี

ปัญหาด้านข้อมูล

1) การให้ความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย เนื่องจากหน่วยงานของรัฐบาลบางแห่งไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดเก็บข้อมูล สำหรับ

ภาคเอกชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจถึงเหตุผลในการจัดเก็บข้อมูลปฏิเสธการแจ้งข้อมูลเพราะคิดว่าเป็นการสำรวจเพื่อจัดเก็บภาษี

2) ปัญหาอุปสรรคในการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรที่ผ่านมา คือ ข้อมูลที่ได้รับจะมีความล่าช้ากว่าช่วงระยะเวลาประเมินผลที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด เนื่องจากข้อกำหนดช่วงระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการของกรมสรรพากร ซึ่งเป็นที่มาของข้อมูล

3) จากข้อมูลที่จัดเก็บได้ของภาคเอกชน พบว่าข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการเสียภาษีของสถานประกอบการจากสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรีมาคำนวณหารายได้ที่แท้จริงประกอบ ในสาขาบริการด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์

4) ข้อมูลการก่อสร้างภาคเอกชนที่อยู่นอกเขต พรบ.ควบคุมอาคารไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนร้อยเปอร์เซ็นต์

5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบจ. อบต.) และส่วนราชการที่ให้ข้อมูลล่าช้ากว่ากำหนด

6) ส่วนราชการบางแห่ง เงินเดือนจ่ายตรงกรมบัญชีกลาง ทำให้เก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ด้านเงินเดือนลำบากเพราะไม่ได้เบิกจ่ายเอง

<u>ปัญหาด้านบุคลากร</u>

1) จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีไม่เพียงพอ เนื่องจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เป็นการทำงานร่วมกันหลายหน่วยงานซึ่งต้องใช้เวลานานในการจัดทำ ซึ่งบุคลากรที่รับผิดชอบก็มีงานประจำอยู่แล้ว

2) เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจกรอบแนวคิด นิยามความหมาย วิธีการ ขั้นตอนในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลและ ย้ายไปรับราชการที่อื่น ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการแทนต้องเริ่มศึกษาวิธีการจัดเก็บข้อมูลใหม่

<u>ปัญหาด้านงบประมาณ</u>

งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ เวลาสำรวจสถานประกอบการบางแห่งตั้งอยู่ไกลมาก เนื่องจากเป็นโรงงานอุตสาหกรรมจึงต้องตั้งอยู่ห่างไกลชุมชน

<u>ข้อเสนอแนะ</u>

1) ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และเน้นย้ำถึงความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและติดตามผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2) ควรตั้งชุดคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยเฉพาะแต่ละหน่วยงาน จะได้ไม่ต้องทำงานในส่วนอื่น

3) ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

4) จังหวัดควรชี้แจงให้ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนเข้าใจถึงเหตุผลในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี

5) ขอให้สรรพากรพื้นที่กาญจนบุรีเร่งสรุปรายได้ของสถานประกอบการเพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี

6) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรกำหนดรูปแบบรายงานให้ชัดเจน ไม่ควรเปลี่ยนแปลงแบบรายงานบ่อย ๆ

7) ข้อมูลที่ได้จากฐานภาษีอากรควรตรวจสอบกรอบประชากรจากแหล่งข้อมูลอื่นด้วย และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

2. อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีจากวิธีการคำนวณ ทั้ง 2 วิธี ที่มีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถหามูลค่าเพิ่ม ได้ครอบคลุมทุกสาขาการผลิต และครอบคลุมทุกประเภทกิจกรรมการผลิต ส่วนวิธีการใช้วิธีฐานภาษีอากรนั้น จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ในบางสาขาครอบคลุมเฉพาะในส่วนกิจกรรมการผลิตที่ดำเนินการโดยผู้ประกอบการภาคเอกชน การวิเคราะห์มูลค่าการผลิตทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสามารถคำนวณหามูลค่าการผลิตได้ 2 กรณี ทั้งกรณีการผลิตสินค้าและกรณีการบริการ ส่วนวิธีการใช้ฐานภาษีอากรนั้น สามารถคำนวณหามูลค่าการผลิตได้กรณีเดียว คือ การบริการ โดยใช้ข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน เนื่องจากผู้ประกอบการรายงานเฉพาะข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานเท่านั้น การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สามารถแบ่งค่าใช้จ่ายขั้นกลางออกเป็นแต่ละรายการได้ ส่วนวิธีใช้ฐานภาษีอากรไม่สามารถแยกรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางได้ ในส่วนของขั้นตอนการดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งมีขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดและสอดคล้องกับหลักการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดตามวิธีการทางตรง ดังนี้

1) การศึกษากรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณตามมาตรฐานสากล

2) การตรวจสอบ รวบรวมประเภทกิจกรรมการผลิตของจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิตตามมาตรฐานการจัดประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย

3) การจัดทำฐานข้อมูลรายชื่อหน่วยผลิตจำแนกตามประเภทกิจกรรมเพื่อใช้เป็นค่าประชากร

4) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยวิธีสำมะโน หรือการสุ่มตัวอย่างข้อมูลที่ต้องการ คือ รายได้จากการผลิตและค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

5) ประมวลผลการสำรวจ และคำนวณค่าประชากรของรายการข้อมูลหลัก

6) ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการสำรวจ และปรับแก้ไข

7) นำข้อมูลเข้าบันทึกในกระดาษทำการเพื่อทำการคำนวณมูลค่าเพิ่ม

8) สรุปยอดมูลค่าเพิ่ม ในแต่ละสาขาการผลิต

9) จัดทำตารางสรุปภาพรวมผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

10) วิเคราะห์ผลและจัดทำรายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดประจำปี

ทั้งนี้ ทั้ง 2 วิธี มีขั้นตอนหลัก 10 ขั้นตอน เหมือนกันทุกประการ เพียงแต่ขั้นตอนการจัดทำรายชื่อสถานประกอบการที่อาจแตกต่างกันและขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล โดยวิธีของคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอาจใช้ข้อมูลจากสถิติจังหวัดหรือข้อมูลจากส่วนราชการอื่นจัดเก็บ โดยการสุ่มตัวอย่างหรือทำการสำมะโน ส่วนวิธีใช้ฐานภาษีอากร สามารถใช้ข้อมูลจากกรมสรรพากรโดยตรง โดยใช้จำนวนผู้ประกอบการทุกรายในระบบฐานภาษีอากร

นอกจากนี้การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีรายได้ภูมิภาค และแนวคิดรายได้ประชาชาติระดับจังหวัด ที่กล่าวว่าการจัดทำบัญชีรายได้ภูมิภาคตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่สมดุลกันระหว่างกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบถึงแหล่งที่มาของรายได้ และการใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ใด โดยปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดทำรายได้ภูมิภาคจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ซึ่งต้องพิจาณาว่าข้อมูลนั้นเหมาะสมต่อการนำมาคำนวณหรือไม่ เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหรือไม่ ข้อมูลที่ดีมีหลัก 4 ข้อ คือ ความถูกต้องน่าเชื่อถือ ความครอบคลุม ความต่อเนื่อง และความสอดคล้อง ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ฐานข้อมูลภาษีอากร ข้อมูลภาษีอากรที่นำมาคำนวณมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ มีความต่อเนื่อง ซึ่งข้อมูลที่มีความต่อเนื่องจะเป็นเครื่องแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอัตราการขยายตัวของการผลิตได้เป็นอย่างดี

มีความสอดคล้องโดยภาษีอากรมีบทบาทสำคัญในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล แม้จะไม่มีความครอบคลุมทุกระดับการผลิต แต่ข้อมูลจากฐานภาษีอากรก็เป็นที่ยอมรับในการนำมาคำนวณจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ข้อมูลที่จากวิธีใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยข้อมูลที่ได้จากทั้ง 2 วิธี โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีสาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตหลักเหมือนกัน รวมทั้งอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในขณะเดียวกันงานวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดรายได้ประชาชาติระดับจังหวัด และทฤษฎีภาษีอากร ในส่วนของการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี รายได้ประชาชาติระดับจังหวัดใช้หลักการคำนวณทางด้านการผลิต การหามูลค่าการผลิตสามารถทำได้หลายทาง ขึ้นอยู่กับสภาพข้อมูลที่จัดหาได้ และขึ้นอยู่กับลักษณะกิจกรรมในแต่ละสาขาการผลิต โดยการหามูลค่าการผลิตจะใช้ข้อมูลผลการสำรวจผู้ประกอบการในแต่ละสาขาการผลิต โดยนำข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานมาใช้โดยตรง หากไม่สามารถหาข้อมูลรายได้จากการดำเนินงานก็สามารถใช้ข้อมูลอื่นทดแทนได้ กรณีกิจกรรมการผลิตประเภทสินค้า สามารถหามูลค่าการผลิตจากการใช้ปริมาณผลผลิตคูณด้วยราคาผลผลิต กิจกรรมการบริการ สามารถทำได้โดยการใช้รายได้จากการดำเนินงาน ซึ่งเป็นรายได้จากการให้บริการนั่นเอง โดยการสำรวจผลประกอบการหรือข้อมูลจากบัญชีกำไรขาดทุนของสถานประกอบการนั้นโดยตรง และกำหนดรูปแบบของการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยอิงกับแนวคิดในการจัดทำรายได้ประชาชาติให้มากที่สุดสอดคล้องกับทฤษฎีภาษีอากร ซึ่งในฐานภาษีอากรมีข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน และฐานรายได้เป็นฐานภาษีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดฐานหนึ่ง เพราะเชื่อว่ารายได้เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการเสียภาษีของบุคคลได้ดีที่สุด โดยเก็บจากรายได้ของบุคคลธรรมดาและรายได้นิติบุคคล เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ฐานการบริโภค จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการโดยทั่วไป เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการพัฒนาของพื้นที่ ใช้เป็นฐานเป้าหมายในการพัฒนาในระยะต่อไปว่าควรจะเติบโตขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร และเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์เศรษฐกิจเพื่อการวางแผนในอนาคตได้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการศึกษากับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่า การวิเคราะห์โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี ผลการวิจัยพบว่า สาขาการ

ผลิตหลักของจังหวัดกาญจนบุรี มีสาขาหลักเหมือนกัน คือ สาขาอุตสาหกรรมและสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ ซึ่งประเด็นดังกล่าวคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ ยงยุทธ ประยูร(2548) ที่ศึกษากรณีของจังหวัดปทุมธานีและนครปฐม โดยเป็นการศึกษาโครงสร้างและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัด และศึกษาการเลือกสาขาเศรษฐกิจที่เป็นสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ประเด็นการวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า สาขานอกภาคการเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจหลักในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งวิธีการวิจัยและผลของงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา อุดมวงษ์ (2549) ที่เป็นการศึกษากรณีของจังหวัดกำแพงเพชร โดยเป็นการอธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบ่งเป็นสาขาการเกษตรและสาขานอกภาคการเกษตร สำหรับประเด็นการวิเคราะห์และตรวจสอบผล สรุปผลรายสาขาและในภาพรวม ทั้งราคาประจำปีและราคาคงที่ ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจากวิธีใช้ฐานภาษีอากรส่วนมากมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ รัตนาวรรณ ดวงแก้ว (2545) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในแต่ละสาขาการผลิตในระดับประเทศว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางประกอบในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยนำวัตถุประสงค์ วิธีการวิจัยและผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้ กล่าวคือ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยมีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ การวิเคราะห์โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี ผลการวิจัยพบว่า สาขาการผลิตหลักของจังหวัดกาญจนบุรี มีสาขาหลักเหมือนกัน คือ สาขาอุตสาหกรรมและสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ ซึ่งประเด็นดังกล่าวคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ ยงยุทธ ประยูร(2548) โดยเป็นการศึกษาโครงสร้างและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัด และศึกษาการเลือกสาขาเศรษฐกิจที่เป็นสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัด จากการศึกษาพบว่า สาขาการผลิตอุตสาหกรรมและสาขาการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา เป็นสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปทุมธานี ส่วนสาขาเศรษฐกิจหลักของจังหวัดนครปฐม คือ สาขาการไฟฟ้า ก๊าซและประปา สาขาการเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

นอกจากนี้การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

สาขานอกภาคการเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจหลักในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งวิธีการวิจัยและผลของงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา อุดมวงษ์ (2549) โดยเป็นการอธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบ่งเป็นสาขาการเกษตรและสาขานอกภาคการเกษตร ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งผลการศึกษาพบว่าจังหวัดกำแพงเพชร เศรษฐกิจนอกภาคการเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจหลักในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเหมือนกัน

ในขณะเดียวกันสำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยใช้ข้อมูลจาก 2 วิธี เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบผลสรุปผลรายสาขาและในภาพรวม ทั้งราคาประจำปีและราคาคงที่ ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจากวิธีใช้ฐานภาษีอากรส่วนมากมีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่าวิธีใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ รัตนาวรรณ ดวงแก้ว (2545) ที่ได้ศึกษาบทบาทของภาษีสรรพากรกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในแต่ละสาขาการผลิตว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร เพียงแต่งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

สำหรับข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีข้อดีคือ สามารถครอบคลุมกลุ่มผลิตได้ทุกพื้นที่ทุกกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณและกำลังคนในการสำรวจ สำหรับวิธีใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากร มีข้อดีที่เก็บข้อมูลได้ง่าย ประหยัดทรัพยากรทั้งกำลังคน งบประมาณและระยะเวลา แต่มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถนำมาใช้จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมได้ทุกสาขาการผลิต และไม่สามารถแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางได้ ในประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ นรารักษ์ (2547) ที่กล่าวถึงคุณสมบัติแนวทางการตรวจสอบข้อมูลที่ดีมีหลัก 4 ประการ คือ ความถูกต้องน่าเชื่อถือได้ ความครอบคลุม ความต่อเนื่อง และความสอดคล้อง ซึ่งปัญหาในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดคือข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละสาขาการผลิตยังไม่สมบูรณ์ การเก็บข้อมูล แต่ละสาขายังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมการผลิตตามมาตรฐานการจัดประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย ผู้ประกอบการไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล หรือข้อมูลไม่ตรงตามข้อเท็จจริง เนื่องจากเกรงจะมีผลกระทบต่อการชำระภาษี ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นข้อมูลบางเรื่องอาจมีคุณสมบัติไม่ครบทั้ง 4 ประการ แต่ก็จำเป็นต้องใช้อันเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนงบประมาณในการสำรวจ จัดเก็บ การขาดแคลนนักวิจัย ข้อจำกัดของแหล่งข้อมูล และช่องทางการพัฒนาข้อมูลซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดทำและคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเป็นสำคัญว่าสำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สามารถยอมรับความถูกต้องได้มากน้อยเพียงใด

ดังนั้น วิธีใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรสามารถเปรียบเทียบผลการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีได้ ทั้งโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและดัชนีราคาของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด รวมทั้งข้อมูลจากระบบฐานภาษีเป็นฐานข้อมูลหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ นอกเหนือจากการจัดเก็บข้อมูลจากสำรวจผู้ประกอบการโดยตรง แต่ในระบบฐานภาษีมีข้อมูลไม่ครบ 16 สาขาการผลิต จำนวน 2 สาขาคือ สาขาการบริหารราชการฯ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ยังคงต้องเก็บข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงเพิ่มเติม สาขาในภาคการเกษตรกรรมและในภาครัฐ ไม่สามารถใช้ฐานภาษีอากรในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ สาขาก่อสร้างไม่มีการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลจากฐานภาษีอากรได้ ส่วนสาขาอื่น ๆ ที่มีข้อมูลในระบบภาษีอากร สามารถใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรควบคู่กับการสำรวจผู้ประกอบการโดยตรง ใช้ได้ทั้งวิธีการเก็บทุกรายหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้สำหรับซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจในกรณีที่ได้ไม่ครบถ้วน ซึ่งทั้ง 11 สาขานี้ หากหน่วยงานอื่นยังขาดข้อมูลหรือมีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถขอใช้ข้อมูลจากระบบภาษีอากรจากสำนักงานสรรพากรพื้นที่ได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบที่มาและฐานข้อมูล ถึงฐานข้อมูลจากการเสียภาษีอาจจะไม่สามารถระบุรายได้ของบุคคล/กิจการได้ครบถ้วนทุกราย แต่ข้อมูลส่วนใหญ่ผ่านการตรวจสอบวิเคราะห์ของเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรตามหลักฐานที่แสดงและตรวจสอบได้ตามกฎหมายประมวลรัษฎากร ในขณะเดียวกันก็จะปรับปรุงฐานข้อมูลทุกปี ตามคำแนะนำและท้วงติงของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวคือหักรายเลิกกิจการและเพิ่มรายใหม่ที่มีการสำรวจเพิ่มเติมเข้ามาในระบบการเสียภาษี

กล่าวโดยสรุปแล้ว ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรเพียงส่วนเดียวอาจไม่เพียงพอใจการนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในบางสาขาการผลิต ทั้งนี้เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูลฐานภาษีอากรไม่สามารถนำมาใช้จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดได้ทุกสาขาการผลิต และแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางไม่ได้ แต่ฐานข้อมูลภาษีอากรมีบทบาทสำคัญในการหารายได้ของจังหวัดนำไปสู่การคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่สมบูรณ์และครบทุกกิจกรรมการผลิต รวมทั้งมีข้อดีที่เพียงพอและเหมาะสมในการนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยสามารถใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรควบคู่กับการสำรวจ

ผู้ประกอบการโดยตรง ใช้ได้ทั้งวิธีการสำมะโนหรือการสุ่มตัวอย่าง หรือใช้ซ่อมแซมข้อมูลจากการสำรวจในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ซึ่งน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีอีกทางสำหรับบางหน่วยงานที่ไม่สามารถหาข้อมูลได้และเป็นแนวทางให้กับจังหวัดอื่น ๆ ที่ต้องการนำข้อมูลของฐานภาษีอากรไปประยุกต์ใช้ได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด หากใช้ข้อมูลจากฐานภาษีอากรเพียงส่วนเดียวอาจไม่เพียงพอ จึงควรเลือกใช้วิธีสำรวจผู้ประกอบการโดยตรงเพิ่มเติมควบคู่กับการใช้ฐานภาษีอากร เพื่อประโยชน์ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และทำให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์ครบทุกกิจกรรมการผลิตมากยิ่งขึ้น

3.1.2 ข้อมูลฐานภาษีอากรควรมีการแยกข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายขั้นกลางแตกย่อยออกเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือมีการกำหนดสัดส่วนร้อยละในการคำนวณข้อมูลค่าใช้จ่ายขั้นกลาง เพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับการใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรในการการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

3.1.3 ควรมีการจัดทำคู่มือการใช้ฐานภาษีอากร สำหรับจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้งด้านกระบวนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด วิธีการคำนวณ มูลค่าการผลิต ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง รวมทั้งมีการเทียบเคียงตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลของสรรพากรกับการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และเป็นมาตรฐานสำหรับการใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรได้ดียิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระหว่างการใช้ข้อมูลฐานภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมในส่วนของจังหวัดอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแต่ละจังหวัดในภูมิภาคเดียวกัน หรือเปรียบเทียบระหว่าง 2 จังหวัด ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่ได้มีความแตกต่างหรือเหมือนกันหรือไม่ ตลอดจนเหตุผล ตัวแปรหรือปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้แตกต่างกัน

3.2.2 ควรมีการวิจัยการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดโดยใช้ฐานภาษีอากรควบคู่กับฐานข้อมูลอื่นประกอบ เช่น จากสำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด เปรียบเทียบกับข้อมูล

จากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดว่าข้อมูลจากแหล่งใดมีความครบถ้วนและสมบูรณ์มากที่สุด ผลการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เหมือนกันหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่มีข้อมูลครบถ้วนและสมบูรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) *การประชุมสัมมนา เรื่อง "การปรับปรุงและเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products : GPP)"* วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2551 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

กรมสรรพากร (2551) *แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90)* ค้นคืนวันที่ 12 มิถุนายน 2551 จาก : http://www.rd.go.th

_____. (2551) *แบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด50)* ค้นคืนวันที่ 12 มิถุนายน 2551 จาก : http://www.rd.go.th

_____. (2551) *แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30)* ค้นคืนวันที่ 12 มิถุนายน 2551 จาก : http://www.rd.go.th

_____. (2551) *ความรู้เกี่ยวกับภาษี* ค้นคืนวันที่ 12 มิถุนายน 2551 จาก : http://www.rd.go.th

กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร (2549) *ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2549* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์

ธนวรรธน์ พลวิชัย (2549) "ทิศทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี" ใน *เอกสารประกอบการบรรยาย ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ* มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ยงยุทธ ประยูร (2548) "การวิเคราะห์บทบาทของสาขาเศรษฐกิจหลักที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครปฐม" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รัตนาวรรณ ดวงแก้ว (2545) "บทบาทของภาษีสรรพากรกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วิทยา อุดมวงษ์ (2549) "ศึกษาลักษณะและปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) : กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

วิโรจน์ นรารักษ์ (2549) "บัญชีรายได้ภูมิภาค" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ภูมิภาคและเมือง* หน่วยที่ 5 หน้า 5-28 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) *"แนวทางการใช้ข้อมูลจากระบบภาษี"* เมษายน 2551

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) *ตารางดัชนีราคาผู้ผลิตของประเทศไทย (ปีฐาน 2546)* ค้นคืนวันที่ 13 มิถุนายน 2551 จาก : http://www.nesdb.go.th

_____. (2551) *ตารางดัชนีเงินเดือนข้าราชการ* ค้นคืนวันที่ 13 มิถุนายน 2551 จาก : http://www.nesdb.go.th

_____. (2551) *ตารางดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดกาญจนบุรี* ค้นคืนวันที่ 13 มิถุนายน 2551 จาก : http://www.nesdb.go.th

สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี (2549) *การประชุมสัมมนา เรื่อง "ทิศทางเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี"* จัดโดยสำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี วันที่ 8 สิงหาคม 2549

สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี (2550) *การติดตามความก้าวหน้าผลการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ประจำปี 2550 ครั้งที่ 2* จัดโดยสำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี วันที่ 6 กันยายน 2550

สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี (2551) *การตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการจัดทำ GPP จังหวัดกาญจนบุรี ประจำปี 2551 ครั้งที่ 2* จัดโดยสำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี วันที่ 23 กันยายน 2551

สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี (2550) "รายงานภาวะเศรษฐกิจ ภาวะการคลังและการใช้จ่ายงบประมาณแบบบูรณาการจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปี 2549" กาญจนบุรี สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี

สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี (2551) "รายงานภาวะเศรษฐกิจ ภาวะการคลังและการใช้จ่ายงบประมาณแบบบูรณาการจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปี 2550" กาญจนบุรี สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี

สำนักงานคลังจังหวัดสกลนคร(2551) *ภาพขั้นตอนการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด* ค้นคืนวันที่ 18 กรกฎาคม 2551 จาก : http://klang.cgd.go.th/skn/ducument/limitGPP.ppt

สำนักบัญชีประชาชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) *เอกสารประกอบโครงการสนับสนุนทางวิชาการด้านการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดเพื่อสนับสนุนการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่อง "คู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด"* พฤษภาคม 2547

สำนักบัญชีประชาชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550) *เอกสารประกอบการอบรมผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)"* วันที่ 5-21 มิถุนายน 2550 โรงแรมปริ้นซ์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลที่ใช้คำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการคำนวณรายได้ภูมิภาค ด้านรายได้ ผลผลิต และรายจ่าย ระบบบัญชี 3 ทาง

การผลิต	รายจ่าย	รายได้
1. การเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	1. รายจ่ายเพื่อบริโภคสินค้าและบริการ	1. ค่าจ้างและเงินเดือน
2. การประมง	2. รายจ่ายเพื่อการสะสมทุน	2. ค่าเช่า
3. การทำเหมืองแร่ และย่อยหิน	3. รายจ่ายของรัฐบาล	3. ดอกเบี้ย
4. อุตสาหกรรม	4. รายจ่ายสุทธิของการส่งออกและนำเข้า	4. กำไร
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา		บวก ภาษีทางอ้อม
6. การก่อสร้าง		บวก ค่าเสื่อมราคา
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และของใช้		หัก เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ธุรกิจ
8. โรงแรม และภัตตาคาร		
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม		
10. ตัวกลางทางการเงิน		
11. บริการด้านธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการธุรกิจ		
12. การบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ		
13. การศึกษา		

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การผลิต	รายจ่าย	รายได้
14. การบริการสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์		
15. การบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคล		
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	+/- สถิติคลาดเคลื่อน	+/- สถิติคลาดเคลื่อน
ผลิตภัณฑ์ภูมิภาครวม =	รายจ่ายภูมิภาครวม =	รายได้ภูมิภาครวม =

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี 2544 – 2549 (ราคาประจำปี)

หน่วย : ล้านบาท

1. สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	8,143	6,892	8,090	9,207	8,928	10,797
2. สาขาประมง	149	141	153	188	165	172
3. สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน	1,700	1,958	1,997	1,912	1,921	2,186
4. สาขาอุตสาหกรรม (การผลิต)	6,291	10,035	10,638	9,995	10,967	12,265
5. สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	1,265	1,266	1,304	1,412	1,568	1,709
6. สาขาการก่อสร้าง	1,837	1,759	1,917	1,482	1,605	1,610
7. สาขาการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	9,340	9,890	10,011	10,268	11,583	12,439
8. สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	1,386	1,666	1,759	1,793	1,441	1,669
9. สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	2,931	2,966	2,682	3,159	3,258	3,453
10. สาขาตัวกลางทางการเงิน	818	830	865	1,012	1,152	1,254
11. สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	1,687	1,730	1,756	1,809	1,880	1,908
12. สาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	3,483	3,917	3,988	4,214	4,429	4,688
13. สาขาการศึกษา	2,072	2,210	2,264	2,473	3,052	3,175
14. สาขาบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	1,150	1,144	1,083	1,177	1,393	1,542
15. สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	594	830	714	848	894	941
16. สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	46	47	49	51	52	53
รายได้ประชากรต่อหัว (บาท)	56,175	59,974	60,939	62,255	64,906	70,873
จำนวนประชากร (1,000 คน)	767	783	802	819	836	845

หมายเหตุ : p คือ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี 2544 – 2549 (ราคาคงที่)

หน่วย : ล้านบาท

1. สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	4,797	4,496	4,875	4,968	3,839	4,013
2. สาขาประมง	92	88	97	123	105	111
3. สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,417	1,699	1,592	1,478	1,462	1,679
4. สาขาอุตสาหกรรม (การผลิต)	4,834	5,664	6,396	5,810	5,214	5,540
5. สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	837	872	877	904	991	996
6. สาขาการก่อสร้าง	908	834	710	671	693	663
7. สาขาการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	5,157	5,515	5,586	5,467	5,980	6,168
8. สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	667	682	712	732	630	731
9. สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	1,969	2,038	2,015	2,159	2,098	2,156
10. สาขาตัวกลางทางการเงิน	463	467	478	545	593	617
11. สาขาอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	1,515	1,581	1,635	1,720	1,797	1,824
12. สาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	1,549	1,684	1,648	1,590	1,609	1,651
13. สาขาการศึกษา	887	909	904	909	1,076	1,091
14. สาขาบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	496	477	439	443	508	548
15. สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	370	392	438	509	531	553
16. สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	22	22	22	23	23	22

หมายเหตุ : p คือ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 4 ดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดกาญจนบุรี ปีฐาน 2546 = 100

ลำดับ	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
1	**รวมทุกรายการ**	100.0	102.7	109.3	115.7	119.1
2	**หมวดอาหารและเครื่องดื่ม**	100.0	104.2	112.5	119.9	125.8
3	**อาหารปรุงที่บ้าน**	100.0	104.2	111.2	114.6	118.6
4	ข้าวแป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง	100.0	107.7	107.9	112.5	127.1
5	เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ	100.0	103.4	109.6	112.4	107.2
6	ไข่และผลิตภัณฑ์นม	100.0	117.3	121.1	108.6	106.8
7	ผักและผลไม้	100.0	99.7	120.2	129.9	135.6
8	เครื่องประกอบอาหาร	100.0	101.4	101.3	103.9	111.4
9	เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	100.0	99.9	100.8	101.9	102.5
10	**อาหารสำเร็จรูป**	100.0	103.8	115.9	134.4	145.7
11	อาหารบริโภค-ในบ้าน	100.0	109.3	115.4	145.7	159.4
12	อาหารบริโภค-นอกบ้าน	100.0	100.5	116.1	127.7	137.5
13	**หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า**	100.0	100.4	100.6	100.6	100.4
14	**ผ้าและเสื้อผ้า**	100.0	100.3	100.4	100.7	100.6
15	บุรุษ	100.0	100.0	100.1	100.1	100.1
16	สตรี	100.0	100.1	100.4	101.2	101.2
17	เด็ก	100.0	101.9	101.9	102.0	101.8
18	ค่าจ้างตัดเย็บและอุปกรณ์	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
19	**ผลิตภัณฑ์รองเท้า**	100.0	101.1	101.2	100.3	99.6
20	รองเท้าบุรุษ	100.0	101.7	101.7	101.2	100.6
21	รองเท้าสตรี	100.0	100.5	100.5	100.5	100.5
22	รองเท้าเด็ก	100.0	100.0	100.7	96.1	93.2
23	**หมวดเคหสถาน**	100.0	101.0	102.1	104.6	105.6
24	**ค่าที่พักอาศัย**	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
25	ค่าเช่า	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
26	**ไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปาและแสงสว่าง**	100.0	104.9	107.6	116.1	119.4
27	ไฟฟ้า	100.0	105.5	109.5	120.1	121.4
28	เชื้อเพลิง	100.0	107.4	108.2	118.1	131.3
29	น้ำประปา	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
30	แสงสว่าง	100.0	101.3	103.9	104.5	106.6
31	**สิ่งทอสำหรับใช้ในบ้าน**	100.0	100.0	100.0	100.0	99.3
32	**เครื่องใช้เบ็ดเตล็ดในบ้าน**	100.0	100.0	104.2	105.7	108.0
33	**เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่นๆ**	100.0	99.9	100.0	100.0	100.9
34	เครื่องแต่งบ้าน	100.0	100.0	100.0	100.0	102.3
35	บริภัณฑ์อื่น ๆ	100.0	99.9	100.0	100.0	100.8
36	**สิ่งที่เกี่ยวกับทำความสะอาด**	100.0	96.3	101.6	105.0	106.3
37	**หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล**	100.0	100.7	102.0	104.0	107.5
38	**ค่าตรวจรักษาและค่ายา**	100.0	100.1	100.2	100.4	100.4
39	ค่ายาและเวชภัณฑ์	100.0	100.3	100.5	101.3	101.3
40	ค่ารักษาพยาบาล	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
41	**ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล**	100.0	101.2	103.2	106.5	112.4
42	ค่าของใช้ส่วนบุคคล	100.0	101.5	102.8	105.7	110.6
43	ค่าบริการส่วนบุคคล	100.0	100.0	105.1	110.2	120.0
44	**ค่าบัตรประกันสุขภาพและประกันชีวิต**	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
45	**หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร**	100.0	104.5	118.7	132.0	134.1
46	**ค่าโดยสารสาธารณะ**	100.0	108.8	127.7	157.2	171.7
47	ค่าโดยสารในท้องถิ่น	100.0	113.8	140.1	182.7	209.7
48	ค่าโดยสารนอกท้องถิ่น	100.0	103.1	113.2	126.8	126.3
49	**ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง**	100.0	107.3	128.0	146.9	148.2
50	ค่าซื้อยานพาหนะ	100.0	100.6	100.7	101.2	101.2

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
51	น้ำมันเชื้อเพลิง	100.0	110.9	142.3	170.7	172.8
52	ค่าบริการบำรุงรักษายานยนต์	100.0	100.0	100.0	100.0	100.1
53	**ค่าภาษีและประกันภัยรถยนต์**	100.0	97.2	93.3	93.3	93.3
54	ค่าภาษี	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
55	ค่าประกันภัยรถยนต์	100.0	95.4	88.9	88.9	88.9
56	**การสื่อสาร**	100.0	96.3	93.9	89.6	89.5
57	ค่าบริการการสื่อสาร	100.0	96.2	93.7	89.0	89.0
58	เครื่องรับอุปกรณ์สื่อสาร	100.0	97.2	96.1	96.1	94.9
59	**หมวดการบันเทิงการอ่านและการศึกษา**	100.0	96.5	101.2	103.4	104.3
60	**การบันเทิงและการอ่าน**	100.0	93.3	100.1	100.4	101.3
61	ค่าธรรมเนียมและค่าสมาชิก	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
62	ค่าอุปกรณ์กีฬาและเครื่องเล่น	100.0	90.2	100.2	100.2	100.2
63	ค่าอุปกรณ์การบันเทิง	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
64	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอ่าน	100.0	100.0	100.2	105.4	119.9
65	**การศึกษา**	100.0	100.3	102.4	107.2	108.3
66	ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา	100.0	100.5	103.8	109.2	111.2
67	หนังสือและอุปกรณ์การศึกษา	100.0	100.0	100.8	104.9	104.8
68	**หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์**	100.0	101.3	102.0	107.4	109.9
69	**ผลิตภัณฑ์ยาสูบ**	100.0	100.0	101.7	120.0	122.9
70	**เครื่องดื่มมีแอลกอฮอลล์**	100.0	101.9	102.3	103.3	105.7
71	ผลิตภัณฑ์เบียร์	100.0	100.0	101.1	104.3	104.3
72	ผลิตภัณฑ์ไวน์	100.0	101.1	105.2	107.2	109.2
73	ผลิตภัณฑ์สุรา	100.0	102.6	102.6	102.6	106.1
74	**หมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหาร และเครื่องดื่ม**	100.0	101.7	106.7	112.3	113.9
75	**ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน**	100.0	100.8	103.9	108.8	112.5

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 ดัชนีราคาผู้ผลิตของประเทศไทย (ปีฐาน 2546)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
	ดัชนีรวม	**100.0**	**106.7**	**116.5**	**124.7**	**128.8**
1000000000000	**ผลผลิตเกษตรกรรม**	**100.0**	**114.8**	**139.2**	**164.4**	**187.0**
1010000000000	**ผลผลิตเกษตร ปศุสัตว์และป่าไม้**	**100.0**	**118.5**	**149.4**	**180.9**	**208.8**
1011000000000	ผลผลิตเกษตรและปศุสัตว์	100.0	118.7	149.8	181.5	209.7
1011100000000	ผลผลิตการเกษตร	100.0	117.6	151.5	191.6	229.8
1011110000000	ข้าวเปลือก พืชไร่ และพืชอื่น ๆ	100.0	110.3	128.5	148.2	153.8
1011111000000	ข้าวเปลือก	100.0	106.6	121.0	129.6	132.8
1011112000000	พืชไร่	100.0	104.5	136.7	127.4	144.0
1011113000000	พืชน้ำมัน	100.0	115.0	107.6	114.4	140.9
1011114000000	ใบยาสูบ	100.0	104.2	108.0	104.8	108.9
1011115000000	พืชที่ใช้ทำน้ำตาล	100.0	88.5	119.1	151.7	150.6
1011116000000	พืชเส้นใย	100.0	124.0	123.1	121.2	124.8
1011117000000	ยางพารา	100.0	124.6	145.3	194.4	194.5
1011120000000	พืชผัก ไม้ดอก และเมล็ดพันธุ์	100.0	142.9	231.4	332.8	439.4
1011121000000	พืชผัก	100.0	147.7	250.0	364.3	482.7
1011122000000	ไม้ตัดดอกและเมล็ดพันธุ์ผัก	100.0	103.4	108.0	129.0	159.9
1011130000000	ผลไม้ พืชที่ใช้ทำเครื่องดื่มและเครื่องเทศ	100.0	112.1	131.8	166.7	214.4
1011131000000	ผลไม้	100.0	112.1	130.4	167.3	218.9
1011132000000	พืชที่ใช้ทำเครื่องดื่ม	100.0	92.7	122.4	175.3	202.4
1011133000000	เครื่องเทศ	100.0	137.7	177.0	156.1	155.7
1011200000000	สัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์	100.0	123.2	141.9	135.5	135.0
1011210000000	ปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	100.0	104.5	105.7	110.5	108.5
1011211000000	โค และกระบือมีชีวิต	100.0	105.7	107.4	113.7	108.2
1011212000000	ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	100.0	100.0	100.0	101.1	106.9
1011220000000	ปศุสัตว์อื่น ๆ (สุกรมีชีวิต)	100.0	135.1	149.9	144.9	118.3
1011230000000	สัตว์ปีกมีชีวิตและไข่	100.0	126.3	151.7	141.1	147.8
1011231000000	สัตว์ปีกมีชีวิต	100.0	118.8	141.3	133.4	140.6

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
1011232000000	ไข่	100.0	146.0	179.1	160.8	165.4
1012000000000	ผลผลิตจากการทำป่าไม้	100.0	99.9	100.5	106.1	106.8
1012111000000	ไม้ทำเชื้อเพลิง	100.0	100.0	100.7	108.7	109.7
1012112000000	ยางไม้	100.0	99.5	99.5	99.5	99.5
1020000000000	**ผลผลิตจากการประมง**	**100.0**	**98.8**	**95.1**	**93.0**	**92.3**
1021110000000	ปลาสด หรือแช่เย็น	100.0	104.2	112.8	118.7	120.0
1021111000000	ปลาน้ำจืด	100.0	102.9	112.3	116.9	118.2
1021112000000	ปลาทะเล	100.0	105.8	113.2	121.2	121.9
1021120000000	สัตว์น้ำอื่น ๆ	100.0	95.5	88.8	84.7	83.7
2000000000000	**ผลิตภัณฑ์จากเหมือง**	**100.0**	**112.7**	**132.4**	**152.3**	**143.5**
2010000000000	**ลิกไนต์ ปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ**	**100.0**	**110.4**	**132.6**	**149.8**	**134.2**
2011000000000	ผลผลิตจากเหมืองลิกไนต์	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2012000000000	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ	100.0	111.1	134.7	153.1	136.5
2020000000000	**แร่โลหะและแร่อื่น ๆ**	**100.0**	**116.0**	**127.9**	**154.9**	**165.5**
2021000000000	แร่โลหะ	100.0	149.6	164.3	287.2	333.6
2022000000000	แร่อื่น ๆ	100.0	108.8	120.2	125.0	127.2
2022100000000	หินปูน ยิปซัม และโดโลไมต์	100.0	101.2	101.9	101.9	101.9
2022111000000	หินปูน ยิปซัม	100.0	101.2	102.1	102.1	102.1
2022112000000	โดโลไมต์	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2022200000000	ทราย หินและดินเหนียว	100.0	112.2	128.2	134.7	137.9
2022210000000	ทรายและหิน	100.0	112.5	128.8	135.6	138.6
2022220000000	ดินเหนียว	100.0	103.0	109.6	112.0	114.2
2022300000000	ผลิตภัณฑ์จากเหมืองอื่น ๆ (เกลือ)	100.0	99.4	94.2	96.0	98.4
3000000000000	**ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**	**100.0**	**105.4**	**112.9**	**118.7**	**120.7**
3010000000000	**ผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ**	**100.0**	**103.9**	**110.1**	**113.8**	**119.2**
3011000000000	ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	100.0	104.2	110.6	113.5	119.0
3011100000000	เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	100.0	107.9	129.7	121.0	132.9

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3011110000000	เนื้อสัตว์ปศุสัตว์และหนังสัตว์	100.0	119.4	127.8	124.2	114.1
3011111000000	เนื้อสัตว์	100.0	120.2	129.1	125.5	115.1
3011112000000	หนังสัตว์	100.0	94.1	88.4	81.9	83.2
3011120000000	เนื้อสัตว์สัตว์ปีก	100.0	98.4	138.5	121.9	153.5
3011130000000	ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	100.0	113.2	113.9	115.5	117.5
3011200000000	ผลิตภัณฑ์ปลาและสัตว์น้ำแปรรูป	100.0	97.5	101.9	101.1	101.0
3011300000000	ผลไม้และผักแปรรูป	100.0	98.7	100.6	100.6	104.5
3011310000000	น้ำผลไม้	100.0	100.0	100.0	96.8	94.4
3011320000000	ผักและผลไม้แปรรูปอื่น ๆ	100.0	98.9	101.1	101.6	106.3
3011321000000	ผักกระป๋อง (ผักแปรรูป)	100.0	94.3	102.0	106.3	103.4
3011322000000	ผลไม้แปรรูป	100.0	93.0	89.4	93.4	98.6
3011400000000	น้ำมันและไขมันจากพืชและสัตว์	100.0	109.4	99.6	96.5	126.6
3011410000000	น้ำมันและไขมันจากพืช	100.0	113.1	99.4	95.2	129.0
3011411000000	น้ำมันพืชดิบ	100.0	113.3	97.3	92.7	140.8
3011412000000	กากพืชน้ำมัน	100.0	120.9	109.8	105.6	120.7
3011420000000	น้ำมันและไขมันบริสุทธิ์จากพืช	100.0	106.5	100.3	98.4	125.1
3011500000000	ผลิตภัณฑ์นมและไอศครีม	100.0	100.7	102.2	105.4	113.7
3011510000000	นมและผลิตภัณฑ์นม	100.0	101.0	102.2	104.5	113.8
3011511000000	นมสด	100.0	101.7	102.5	104.6	115.6
3011512000000	นมผงและครีม	100.0	100.5	102.5	104.6	108.4
3011520000000	ไอศกรีมและน้ำแข็ง	100.0	99.7	102.5	108.5	113.8
3011600000000	ผลิตภัณฑ์จากโรงสี โรงโม่	100.0	111.1	117.6	126.5	139.0
3011610000000	ผลิตภัณฑ์จากโรงสี (ข้าวสาร)	100.0	113.1	119.1	129.9	139.0
3011620000000	ผลิตภัณฑ์จากโรงโม่	100.0	99.5	101.5	105.1	109.5
3011630000000	รำและเศษของธัญพืชอื่น ๆ	100.0	116.0	120.0	138.5	233.0
3011700000000	ผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์	100.0	120.0	127.8	129.0	133.6
3011800000000	ผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ	100.0	98.3	103.7	120.6	110.0

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3011810000000	อาหารประเภทอบ	100.0	100.4	101.9	103.8	105.0
3011820000000	ผลิตภัณฑ์น้ำตาล	100.0	96.7	106.3	138.6	115.8
3011830000000	ผลิตภัณฑ์ลูกกวาด	100.0	100.0	100.6	114.6	116.3
3011840000000	ผลิตภัณฑ์จากแป้งและอาหารกึ่งสำเร็จรูป	100.0	101.3	102.6	103.9	103.9
3011850000000	ผลิตภัณฑ์อาหารที่ไม่ได้จัดไว้ที่อื่น	100.0	101.0	101.0	104.7	106.8
3011860000000	ผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบอาหาร	100.0	99.7	101.9	104.0	104.2
3011900000000	ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม	100.0	101.7	102.4	104.3	106.9
3011910000000	เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	100.0	100.5	103.5	109.6	110.1
3011920000000	ผลิตภัณฑ์เบียร์	100.0	102.6	103.1	103.1	105.8
3011930000000	เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	100.0	100.2	101.1	105.7	108.1
3012000000000	ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	100.0	100.0	101.7	120.4	123.9
3020000000000	**สิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ**	**100.0**	**100.4**	**100.7**	**101.8**	**101.0**
3021000000000	เส้นใย เส้นด้าย และสิ่งทอ	100.0	99.9	102.7	107.4	106.0
3021100000000	เส้นใย และเส้นด้าย	100.0	105.4	110.2	111.5	112.2
3021111000000	เส้นใย	100.0	107.0	117.9	119.9	116.8
3021112000000	ด้ายใยธรรมชาติ	100.0	106.7	111.0	111.2	104.3
3021113000000	ด้ายใยสังเคราะห์	100.0	104.2	104.1	105.9	114.8
3021200000000	ผ้าทอ	100.0	96.7	98.6	105.4	102.1
3021211000000	ผ้าทอจากไหม	100.0	100.9	104.8	105.2	106.6
3021212000000	ผ้าทอจากฝ้าย	100.0	101.7	99.2	98.3	94.3
3021213000000	ผ้าทอจากใยสังเคราะห์	100.0	95.6	98.4	106.9	103.8
3021300000000	สิ่งทอสำเร็จ	100.0	100.4	103.0	107.3	109.2
3021311000000	สิ่งทอสำเร็จรูป ที่ใช้ในครัวเรือน	100.0	100.3	103.2	107.4	109.3
3021312000000	สิ่งทอสำเร็จอื่น ๆ	100.0	100.1	99.0	103.3	104.5
3021400000000	สิ่งทออื่น ๆ	100.0	98.0	97.8	99.1	99.4
3021410000000	พรมและสิ่งทอปูพื้น	100.0	96.3	94.1	94.7	95.4
3021420000000	เชือก แหและอวน	100.0	101.1	105.8	108.7	108.0

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3022000000000	เครื่องแต่งกาย	100.0	100.8	99.0	97.0	96.7
3022100000000	เครื่องแบบ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3022200000000	เครื่องแต่งกายชั้นนอก	100.0	104.1	100.1	95.7	95.0
3022300000000	เครื่องแต่งกายชั้นในและอื่น ๆ	**100.0**	**96.6**	**98.0**	**100.2**	**100.8**
3030000000000	**หนังฟอก ผลิตภัณฑ์หนังและรองเท้า**	100.0	101.5	102.6	102.6	104.3
3031000000000	หนังฟอก	100.0	106.1	106.2	106.5	116.8
3032000000000	ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง	100.0	100.0	101.1	101.0	102.6
3033000000000	ผลิตภัณฑ์รองเท้า	100.0	105.5	107.2	106.5	105.1
3033100000000	รองเท้าทั่วไป	100.0	101.2	105.0	105.3	105.7
3033200000000	รองเท้ากีฬา	100.0	107.3	107.3	105.7	103.0
3040000000000	**ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้**	**100.0**	**105.1**	**111.8**	**119.3**	**126.3**
3041100000000	ไม้แปรรูป	100.0	109.3	115.1	123.3	127.6
3041200000000	ไม้อัดและแผ่นไม้อื่น ๆ, ไม้วีเนียร์	100.0	102.2	110.4	119.8	131.1
3041210000000	ไม้อัด และแผ่นไม้อื่น ๆ	100.0	101.6	105.1	111.3	120.8
3041220000000	ไม้วีเนียร์	100.0	102.9	126.2	146.4	163.0
3041300000000	เครื่องไม้ที่ใช้ประกอบอาคาร	100.0	100.6	108.0	116.2	120.6
3041400000000	ผลิตภัณฑ์อื่นที่ทำจากไม้	100.0	101.7	108.9	113.6	125.5
3050000000000	**เยื่อกระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษและสิ่งพิมพ์**	**100.0**	**100.7**	**99.7**	**102.8**	**104.2**
3051000000000	เยื่อกระดาษ กระดาษ และผลิตภัณฑ์	100.0	100.9	99.5	101.4	102.7
3051100000000	เยื่อกระดาษ กระดาษ และกระดาษแข็ง	100.0	99.8	96.6	98.3	99.8
3051110000000	เยื่อกระดาษ	100.0	100.8	111.5	121.7	125.2
3051120000000	กระดาษ และกระดาษแข็ง	100.0	99.6	94.1	94.6	95.7
3051200000000	ผลิตภัณฑ์กระดาษ	100.0	99.8	102.6	104.6	105.5
3051210000000	บรรจุภัณฑ์กระดาษ	100.0	103.0	107.3	109.6	111.2
3051220000000	ผลิตภัณฑ์กระดาษอื่น ๆ	100.0	95.3	95.4	97.4	98.2
3051230000000	กระดาษที่ใช้เขียนหนังสือ	100.0	100.5	103.5	103.5	103.5
3052000000000	สิ่งพิมพ์และการพิมพ์	100.0	100.0	99.9	105.9	107.4

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3052100000000	สิ่งพิมพ์	100.0	100.0	99.9	105.9	107.4
3052110000000	หนังสือ	100.0	100.0	98.5	101.1	104.3
3052120000000	หนังสือพิมพ์	100.0	100.0	100.0	111.4	112.5
3052130000000	หนังสือวารสาร	100.0	100.0	101.6	104.8	104.8
3052200000000	บริการการพิมพ์	100.0	99.4	99.6	101.9	102.0
3060000000000	**ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม**	**100.0**	**128.4**	**168.3**	**191.2**	**194.0**
3061000000000	น้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่น	100.0	127.3	168.7	189.9	192.7
3061100000000	น้ำมันเชื้อเพลิง	100.0	130.4	176.7	199.2	201.7
3061110000000	น้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล	100.0	133.1	180.9	200.6	202.3
3062000000000	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	100.0	141.8	161.3	207.2	209.7
3070000000000	**เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เคมี เส้นใยสังเคราะห์**	**100.0**	**115.7**	**122.2**	**126.7**	**127.7**
3071100000000	เคมีภัณฑ์ขั้นมูลฐาน	100.0	123.8	132.0	138.1	139.0
3071110000000	ก๊าซที่ใช้ในอุตสาหกรรม	100.0	99.4	100.5	107.8	109.8
3071120000000	เคมีอนินทรีย์	100.0	112.8	145.8	140.3	121.9
3071130000000	ปุ๋ยและสารประกอบไนโตรเจน	100.0	112.6	132.9	135.7	135.7
3071140000000	พลาสติก (เม็ดพลาสติก)	100.0	127.4	131.6	139.2	142.7
3071150000000	ยางสังเคราะห์	100.0	100.0	111.6	123.1	123.1
3071200000000	สารกำจัดแมลงและวัชพืช	100.0	100.9	104.3	102.4	100.8
3071300000000	สีทา น้ำมันชักเงาและหมึกพิมพ์	100.0	96.9	102.9	106.3	106.9
3071310000000	สีทา	100.0	94.1	99.7	104.0	104.6
3071320000000	น้ำมันชักเงาและสีอื่น ๆ	100.0	99.2	105.5	107.9	108.4
3071321000000	น้ำมันชักเงา	100.0	98.7	105.8	108.5	109.1
3071322000000	สีอื่น ๆ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3071400000000	ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม	100.0	100.7	101.9	102.2	102.2
3071500000000	เคมีภัณฑ์ทำความสะอาดและเครื่องสำอางค์	100.0	100.8	105.7	109.2	112.0
3071510000000	เคมีภัณฑ์ทำความสะอาด	100.0	100.2	107.8	111.1	115.3
3071520000000	เครื่องสำอางและน้ำหอมใช้ในห้องน้ำ	100.0	101.7	103.1	106.6	107.8

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3071600000000	เคมีภัณฑ์อื่น ๆ	100.0	99.8	100.3	102.5	108.3
3080000000000	**ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก**	**100.0**	**105.7**	**116.0**	**136.0**	**136.5**
3081100000000	ผลิตภัณฑ์ยาง	100.0	103.7	109.5	134.0	134.2
3081110000000	ยางยานพาหนะ	100.0	104.4	110.3	115.0	118.4
3081120000000	ผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ	100.0	109.0	115.1	146.9	146.1
3081200000000	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	100.0	111.9	136.4	141.9	143.7
3081210000000	ท่อ แถบและแผ่นพลาสติก	100.0	110.2	139.5	148.6	146.5
3081220000000	บรรจุภัณฑ์พลาสติก	100.0	113.9	136.2	140.3	143.8
3081230000000	ผลิตภัณฑ์พลาสติกอื่น ๆ	100.0	102.0	128.0	132.3	134.0
3090000000000	**ผลิตภัณฑ์อโลหะ**	**100.0**	**98.5**	**98.8**	**104.0**	**106.0**
3091100000000	กระจกและผลิตภัณฑ์แก้ว	100.0	86.7	89.5	101.7	101.0
3091200000000	ผลิตภัณฑ์แร่อโลหะอื่น ๆ	100.0	100.4	102.2	105.3	107.5
3091300000000	ผลิตภัณฑ์จากดินชนิดไม่ทนไฟ	100.0	100.9	96.8	97.4	98.6
3091400000000	ผลิตภัณฑ์จากดินใช้ก่อสร้าง	100.0	100.0	96.9	105.3	113.8
3091500000000	ซีเมนต์ ปูนขาว	100.0	100.4	98.7	101.0	103.6
3091511000000	ซีเมนต์	100.0	97.8	96.1	100.9	103.6
3091512000000	ปูนขาว	100.0	99.6	98.5	98.5	98.5
3091600000000	ผลิตภัณฑ์คอนกรีต	100.0	102.7	106.5	111.9	113.7
3091610000000	ผลิตภัณฑ์คอนกรีตสำหรับก่อสร้าง	100.0	105.5	115.0	120.2	119.1
3091620000000	คอนกรีตผสมเสร็จ	100.0	102.1	103.6	107.2	108.7
3091630000000	ผลิตภัณฑ์ใยหิน	100.0	99.2	100.1	109.8	116.4
3100000000000	**โลหะพื้นฐานและผลิตภัณฑ์โลหะ**	**100.0**	**119.2**	**125.4**	**129.5**	**137.9**
3101000000000	โลหะขั้นมูลฐาน	100.0	124.6	130.7	128.7	138.4
3101100000000	เหล็กและเหล็กกล้า	100.0	125.7	131.4	128.4	138.3
3101110000000	เหล็กแท่ง	100.0	156.7	160.4	166.2	218.3
3101200000000	ท่อเหล็ก	100.0	110.5	121.2	132.0	147.3
3101300000000	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้าอื่น ๆ	100.0	130.2	138.0	134.4	130.8

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3102000000000	ผลิตภัณฑ์โลหะประดิษฐ์	100.0	110.3	122.2	130.5	136.8
3102100000000	ผลิตภัณฑ์โลหะที่ใช้ในการก่อสร้าง	100.0	108.4	113.6	118.3	115.7
3102200000000	บรรจุภัณฑ์โลหะ	100.0	112.7	134.1	144.2	156.5
3102300000000	เครื่องตัด เครื่องมือและของใช้ทั่วไป	100.0	104.0	115.5	128.3	137.7
3102310000000	เครื่องตัดและของใช้ทั่วไป	100.0	102.5	115.3	127.3	145.2
3102320000000	เครื่องมือ	100.0	108.0	123.1	143.1	145.1
3102330000000	กุญแจ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3102400000000	ผลิตภัณฑ์โลหะประดิษฐ์อื่น ๆ	100.0	121.4	125.8	128.2	131.6
3102411000000	ผลิตภัณฑ์เหล็กลวด	100.0	131.5	136.0	137.7	143.0
3102412000000	ของใช้ในบ้านที่เป็นโลหะ	100.0	102.9	107.6	111.5	111.2
3110000000000	**เครื่องจักร ส่วนประกอบและอุปกรณ์**	**100.0**	**103.4**	**106.9**	**108.6**	**109.4**
3111100000000	เครื่องยนต์	100.0	107.0	113.1	116.3	118.2
3111110000000	เครื่องยนต์อเนกประสงค์	100.0	99.8	99.7	98.6	98.6
3111120000000	เครื่องสูบน้ำและเครื่องอัดลม	100.0	129.7	140.3	158.3	158.3
3111130000000	ก๊อกและวาล์ว	100.0	102.8	103.3	134.7	172.8
3111140000000	ตลับลูกปืน	100.0	100.0	100.0	99.2	95.3
3111200000000	เครื่องจักรที่ใช้ในการเกษตร	100.0	102.9	107.4	109.2	110.0
3111210000000	แทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร	100.0	102.5	106.6	108.8	107.9
3111211000000	แทรกเตอร์ชนิดคนเดินตาม	100.0	104.1	109.6	111.7	110.3
3111212000000	แทรกเตอร์การเกษตรอื่น ๆ	100.0	100.0	101.7	104.0	104.0
3111220000000	เครื่องจักรที่ใช้ในการเกษตรอื่น ๆ	100.0	103.8	109.0	110.2	114.2
3111300000000	เครื่องจักรใช้งานเฉพาะอย่างอื่น	100.0	109.4	130.5	135.3	135.3
3111400000000	เครื่องใช้ในบ้านเรือน	100.0	100.0	100.2	100.4	100.5
3111410000000	เครื่องใช้ในบ้านชนิดใช้ไฟฟ้า	100.0	100.0	100.2	100.4	100.4
3111411000000	เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน	100.0	100.0	100.2	100.5	100.5
3111412000000	เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3111420000000	เครื่องใช้ในบ้านชนิดไม่ใช้ไฟฟ้า	100.0	100.0	102.5	104.7	107.1

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3121000000000	เครื่องใช้สำนักงานและคอมพิวเตอร์	100.0	101.3	114.8	113.6	113.5
3121110000000	เครื่องใช้สำนักงาน	100.0	102.2	102.2	100.0	100.0
3121120000000	เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	100.0	101.3	114.9	113.6	113.5
3122000000000	มอเตอร์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์	100.0	103.7	107.5	110.7	111.4
3122100000000	มอเตอร์และอุปกรณ์เครื่องจักรไฟฟ้า	100.0	103.4	107.4	112.0	107.1
3122111000000	มอเตอร์	100.0	99.7	99.7	103.9	105.5
3122112000000	เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3122113000000	หม้อแปลงไฟฟ้า	100.0	112.9	126.8	137.3	133.6
3122114000000	บัลลาสต์	100.0	102.4	108.5	108.5	108.5
3122200000000	อุปกรณ์ไฟฟ้า	100.0	100.9	101.5	101.9	102.6
3122300000000	สายไฟและสายเคเบิล	100.0	109.0	115.9	116.1	116.1
3122400000000	หม้อสะสมไฟฟ้าและแบตเตอรี่	100.0	101.3	102.8	108.0	117.3
3122500000000	อุปกรณ์สำหรับให้แสงสว่าง	100.0	108.2	114.4	114.1	113.5
3123000000000	เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และอุปกรณ์การสื่อสาร	100.0	94.3	92.5	91.9	88.6
3123100000000	อุปกรณ์เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	100.0	93.6	92.3	92.5	89.7
3123111000000	แผงวงจร	100.0	92.1	91.0	91.2	86.8
3123112000000	หลอดภาพ	100.0	96.0	94.6	94.6	94.6
3123200000000	เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และเครื่องเสียง	100.0	95.2	92.6	91.2	86.9
3123211000000	เครื่องรับวิทยุและเครื่องเสียง	100.0	98.9	99.8	99.5	96.9
3123212000000	เครื่องรับโทรทัศน์	100.0	93.1	88.5	86.1	79.7
3123213000000	เครื่องเล่นวีดิโอ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3124000000000	อุปกรณ์เกี่ยวกับสายตาการถ่ายภาพและนาฬิกา	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3124100000000	อุปกรณ์เกี่ยวกับสายตาการถ่ายภาพ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3124200000000	นาฬิกา	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3130000000000	**ยานพาหนะและอุปกรณ์**	**100.0**	**99.5**	**98.8**	**100.1**	**100.9**
3131000000000	ยานยนต์ ตัวถังและส่วนประกอบ	100.0	99.5	98.8	100.3	101.2
3131100000000	ยานยนต์	100.0	99.1	98.3	99.6	100.6

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รหัส	รายการ	2546	2547	2548	2549	2550
3131111000000	รถยนต์ส่วนบุคคล	100.0	97.7	94.8	96.5	97.4
3131112000000	รถยนต์ที่ใช้ในการพาณิชย์	100.0	100.0	100.4	101.4	102.4
3131200000000	ตัวถังยานยนต์	100.0	106.9	108.3	114.9	117.6
3131300000000	อุปกรณ์และส่วนประกอบยานยนต์	100.0	100.0	101.7	101.9	101.8
3132000000000	ยานพาหนะอื่น ๆ	100.0	99.9	99.5	99.0	99.0
3132110000000	รถจักรยานยนต์และอุปกรณ์	100.0	99.9	100.4	99.0	104.6
3132120000000	รถจักรยานสองล้อและอุปกรณ์	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3140000000000	**สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ**	**100.0**	**105.4**	**115.9**	**133.9**	**139.2**
3141100000000	เฟอร์นิเจอร์	100.0	105.1	110.5	114.7	117.1
3141110000000	เฟอร์นิเจอร์สำนักงาน	100.0	106.5	121.3	126.3	127.9
3141120000000	เฟอร์นิเจอร์อื่น ๆ	100.0	104.9	108.5	112.5	115.2
3141121000000	เฟอร์นิเจอร์ไม้	100.0	105.9	109.9	112.4	114.1
3141122000000	ที่นอน	100.0	96.8	96.3	117.3	129.4
3141200000000	เครื่องประดับและทองรูปพรรณ	100.0	107.3	121.0	145.3	151.3
3141300000000	เครื่องกีฬา	100.0	100.0	100.0	103.4	106.6
3141400000000	ของเล่นและผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด	100.0	100.1	103.7	110.5	117.7

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 6 ดัชนีเงินเดือนข้าราชการ

ปรับปรุง พฤษภาคม 2551

สัดส่วน IC / GO				
รายการ	**2546r**	**2547r**	**2548r**	**2549p**
การไฟฟ้าฝ่ายผลิต IC/(GO-CE)	0.756	0.760	0.808	0.811
การบินไทย	0.321	0.350	0.429	0.447
การรถไฟ IC/GO	0.521	0.473	0.553	0.595
การท่าเรือ		0.144	0.152	0.180
การสื่อสาร	0.352	0.420	0.324	0.290
ไปรษณีย์	0.352	0.299	0.292	0.276
ขสมก.	0.847	0.849	0.732	0.772
ดัชนีเงินเดือนข้าราชการ	100.00	109.89	116.65	125.65
ธนาคารพาณิชย์				
IC/GO	0.147	0.137	0.109	0.112
สัดส่วนรายได้จากค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นๆ /ดอกเบี้ยรับสุทธิ	0.272	0.248	0.254	0.342
ประกันชีวิต				
IC/GO	0.116	0.100	0.096	0.106
อัตราส่วนรายได้ต่อเบี้ยประกันสุทธิ	0.553	0.567	0.586	0.690

IC/GO ใช้ในการคำนวณค่าใช้จ่ายขั้นกลาง โดยนำไปคูณกับ ยอดรวมรายได้จากการดำเนินงาน (ซึ่งยอดรวมรายได้นี้ไม่ต้องนำค่าตอบแทนแรงงานมาหักลบออก)

r หมายถึง ข้อมูลที่ปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับแหล่งข้อมูล

p หมายถึง ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลที่ได้จากคณะทำงานจัดทำ GPP จังหวัด

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีความประสงค์ที่จะขอข้อมูลกระบวนการจัดทำ ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ส่วนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณากรอกข้อมูลลงในช่องว่างให้ตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. หน่วยงาน.....

2. ที่อยู่.....

3. เบอร์โทรศัพท์.....

4. E-mail.....

5. สาขาที่รับผิดชอบ.....

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

กรุณาระบุลำดับความสำคัญของรายการข้อมูล โดยให้ลำดับความสำคัญสูงสุดเท่ากับ 1 และลำดับ 2,3 ...รองลงมาตามลำดับ

กิจกรรม	การดำเนินงาน	ลำดับความสำคัญ
2.1 แหล่งที่มาของข้อมูลประชากร (N)	สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง	.....
	สำนักงานสถิติจังหวัด	.....
	สำนักงานสรรพากรพื้นที่	.....
	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด	.....
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....
2.2 แหล่งที่มาของข้อมูลรายได้รวม (GO)	สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง	.....
	สำนักงานสถิติจังหวัด	.....
	สำนักงานสรรพากรพื้นที่	.....
	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด	.....
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....
2.3 แหล่งที่มาของข้อมูลค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC)	สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง	.....
	สำนักงานสถิติจังหวัด	.....
	สำนักงานสรรพากรพื้นที่	.....
	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด	.....
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....
2.4 แหล่งที่มาของข้อมูลในกรณี Non Market ข้อมูลค่าตอบแทนแรงงานและข้อมูลอื่นๆ	สำรวจผู้ประกอบการโดยตรง	.....
	ใช้ข้อมูลการจัดเก็บจากส่วนกลาง	.....
	ข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบจ. และอบต.)	.....
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....

ส่วนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ประเด็นปัญหา	เกณฑ์การให้คะแนน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านข้อมูล					
1.การให้ความร่วมมือของภาคเอกชน					
2.การให้ความร่วมมือของภาคราชการ					
3.ความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ					
4.ความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับ					
ด้านบุคลากร					
1.ความชำนาญในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Excel ในการเชื่อมโยงข้อมูลและประมวลผล					
2.จำนวนบุคลากรที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล					
3.ความรู้พื้นฐาน ด้านสถิติ และการประยุกต์ใช้					
4.ความเข้าใจกรอบแนวคิด GPP เช่น นิยาม ความหมาย วิธีการวัดค่า					
5.ความรู้ความเข้าใจกิจกรรมการผลิตในสาขาต่าง ๆ					
6.ความเข้าใจด้านวิธีการประมวลผลข้อมูล และการคำนวณ GPP					
ด้านงบประมาณ					
1.ความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับ					
2.ความพร้อมของเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดเก็บข้อมูล					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

แบบฟอร์มการเสียภาษี

ตารางที่ 7 ค่าใช้จ่ายของเงินได้ประเภทต่าง ๆ

ประเภทเงินได้พึงประเมิน	อัตราค่าใช้จ่าย
เงินได้ประเภทที่ 1 และ 2 เงินได้จากการจ้างแรงงาน	ร้อยละ 40 รวมกันไม่เกิน 60,000.-บาท
เงินได้ประเภทที่ 3 – เงินได้จากค่าลิขสิทธิ์	ร้อยละ 40 รวมกันไม่เกิน 60,000.-บาท
เงินได้ประเภทที่ 4 – เงินได้จากดอกเบี้ย	ไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่าย
– เงินได้จากเงินปันผล	ไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่าย
เงินได้ประเภทที่ 5 – เงินได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน	
– เงินได้จากค่าเช่าอาคาร	ร้อยละ 30
– เงินได้จากการให้เช่าที่ดินเพื่อการเกษตร	ร้อยละ 20
– เงินได้จากการให้เช่าที่ดินที่ไม่ใช่เพื่อการเกษตร	ร้อยละ 15
– เงินได้จากการให้เช่ายานพาหนะ	ร้อยละ 30
– เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สินอื่น ๆ	ร้อยละ 10
เงินได้ประเภทที่ 6 – เงินได้จากวิชาชีพอิสระ	
– เงินได้จากการประกอบโรคศิลป์	ร้อยละ 60
– เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระอื่น	ร้อยละ 30
เงินได้ประเภทที่ 7 – เงินได้จากกิจการรับเหมา	ร้อยละ 70
เงินได้ประเภทที่ 8 – เงินได้จากการประกอบธุรกิจพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือกิจการอื่น ๆ	ร้อยละ 65 - ร้อยละ 85

ที่มา : กรมสรรพากร

ตารางที่ 8 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิ	ช่วงเงินได้สุทธิแต่ละขั้น	อัตราภาษีร้อยละ	ภาษีแต่ละขั้นเงินได้สุทธิ	ภาษีสะสมสูงสุดของขั้น
1 - 100,000	100,000	ได้รับยกเว้น	-	-
100,001 - 500,000	400,000	10	40,000	40,000
500,001 - 1,000,000	500,000	20	100,000	140,000
1,000,001 - 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,040,000
4,000,001 บาทขึ้นไป		37		

ที่มา : กรมสรรพากร

ตารางที่ 9 ตัวอย่างการประมวลข้อมูล GO จากแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90)
(โปรดดูแบบฟอร์มเสียภาษี ภ.ง.ด.90 ปี 2550 ประกอบ)

รายการข้อมูลในการคำนวณ GPP	รายการตามแบบ ภ.ง.ด.90
1. จำนวนผู้ประกอบการ	
2. รายได้ของผู้ประกอบการ (GO) = (2.1)+(2.2)+(2.3)	
2.1 รายการเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(6) *ก่อนหักค่าใช้จ่าย* (2.1.1)+(2.1.2)+(2.1.3)	
2.1.1 การประกอบโรคศิลป์ *ก่อนหักค่าใช้จ่าย*	ข้อ 5 ข้อย่อย 1
2.1.2 อื่น ๆ (ระบุ) *ก่อนหักค่าใช้จ่าย*	ข้อ 5 ข้อย่อย 2
2.1.3 อื่น ๆ (ระบุ) *ก่อนหักค่าใช้จ่าย*	ข้อ 5 ข้อย่อย 3
2.2 รายการเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(7) *ก่อนหักค่าใช้จ่าย*	ข้อ 6
2.3 รายการเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) *ก่อนหักค่าใช้จ่าย* (2.3.1)+(2.3.2)+(2.3.3)	
2.3.1 (ระบุ)..... *ก่อนหักค่าใช้จ่าย*	ข้อ 7 ข้อย่อย 1 (1)
2.3.2 (ระบุ)..... *ก่อนหักค่าใช้จ่าย*	ข้อ 7 ข้อย่อย 1 (2)
2.3.3 (ระบุ)..... *ก่อนหักค่าใช้จ่าย*	ข้อ 7 ข้อย่อย 1 (3)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แบบฟอร์มที่ 1 แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.90)

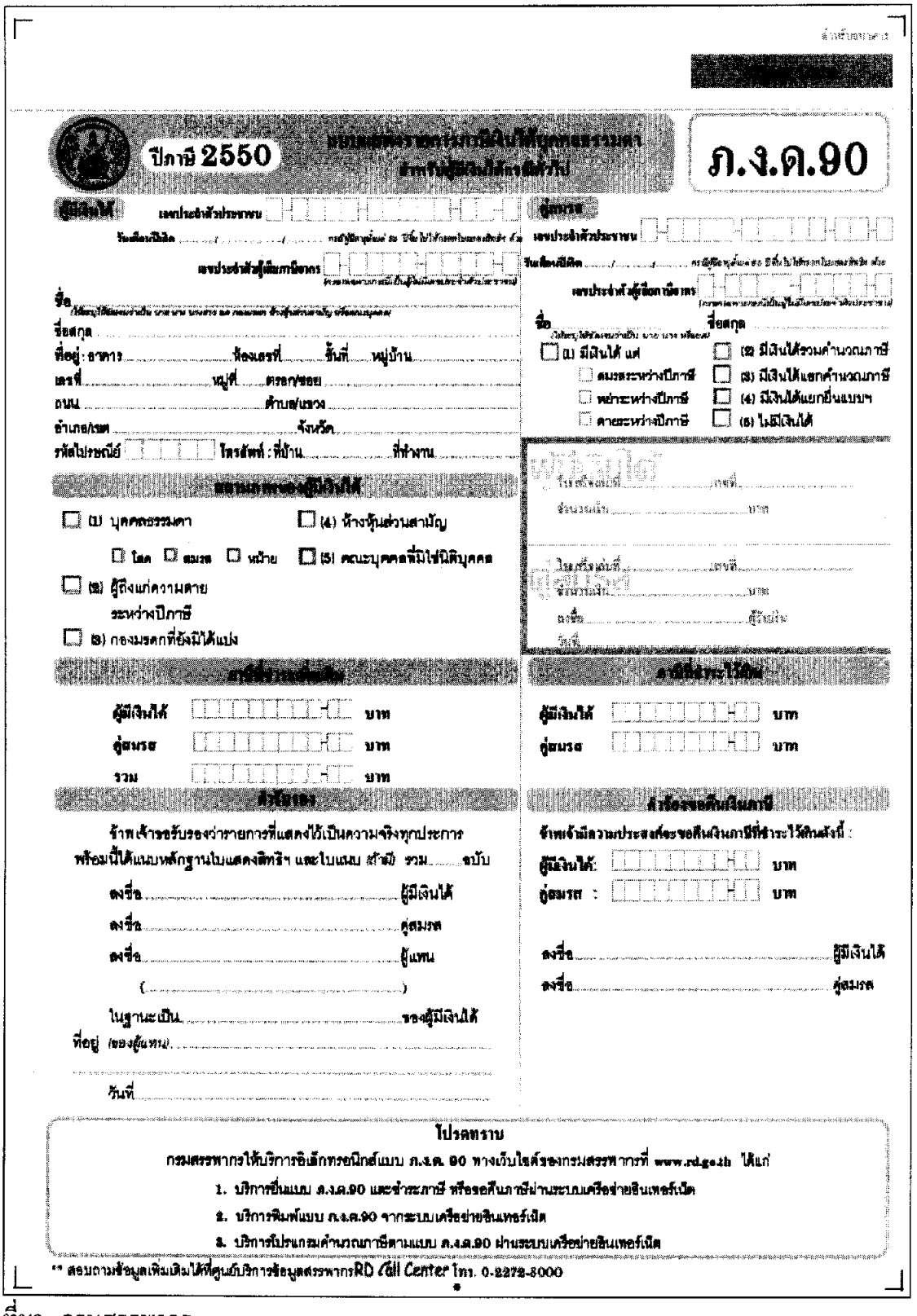

ปีภาษี 2550

แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
สำหรับผู้มีเงินได้กรณีทั่วไป

ภ.ง.ด.90

ผู้มีเงินได้

เลขประจำตัวประชาชน

วันเดือนปีเกิด ...../...../.....

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ชื่อ

ชื่อสกุล

ที่อยู่ : อาคาร ..... ห้องเลขที่ ..... ชั้นที่ ..... หมู่บ้าน .....

เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตรอก/ซอย .....

ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ : ที่บ้าน ..... ที่ทำงาน .....

คู่สมรส

เลขประจำตัวประชาชน

วันเดือนปีเกิด ...../...../.....

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ชื่อ ..... ชื่อสกุล .....

☐ (1) มีเงินได้ แต่
☐ สมรสระหว่างปีภาษี
☐ หย่าระหว่างปีภาษี
☐ ตายระหว่างปีภาษี

☐ (2) มีเงินได้รวมคำนวณภาษี
☐ (3) มีเงินได้แยกคำนวณภาษี
☐ (4) มีเงินได้แยกยื่นแบบฯ
☐ (5) ไม่มีเงินได้

สถานภาพของผู้มีเงินได้

☐ (1) บุคคลธรรมดา
☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย

☐ (2) ผู้ถึงแก่ความตาย ระหว่างปีภาษี

☐ (3) กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง

☐ (4) ห้างหุ้นส่วนสามัญ

☐ (5) คณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

ผู้มีเงินได้

ใบเสร็จเล่มที่ ..... เลขที่ .....

ชำนวนเงิน ..... บาท

ใบเสร็จเล่มที่ ..... เลขที่ .....

ชำนวนเงิน ..... บาท

ลงชื่อ ..... ผู้รับเงิน

วันที่ .....

ภาษีที่ชำระเพิ่มเติม

ผู้มีเงินได้ ..... บาท

คู่สมรส ..... บาท

รวม ..... บาท

ภาษีที่ชำระไว้เกิน

ผู้มีเงินได้ ..... บาท

คู่สมรส ..... บาท

ตัวรับรอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แสดงไว้เป็นความจริงทุกประการ พร้อมนี้ได้แนบหลักฐานใบแสดงสิทธิฯ และใบแนบ (ถ้ามี) รวม ..... ฉบับ

ลงชื่อ ..... ผู้มีเงินได้

ลงชื่อ ..... คู่สมรส

ลงชื่อ ..... ผู้แทน

(.....)

ในฐานะเป็น ..... ของผู้มีเงินได้

ที่อยู่ (ของผู้แทน) .....

วันที่ .....

ตัวร้องขอคืนเงินภาษี

ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอคืนเงินภาษีที่ชำระไว้เกินดังนี้ :

ผู้มีเงินได้ : ..... บาท

คู่สมรส : ..... บาท

ลงชื่อ ..... ผู้มีเงินได้

ลงชื่อ ..... คู่สมรส

โปรดทราบ

กรมสรรพากรให้บริการอิเล็กทรอนิกส์แบบ ภ.ง.ด. 90 ทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากรที่ www.rd.go.th ได้แก่

1. บริการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 และชำระภาษี หรือขอคืนภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. บริการพิมพ์แบบ ภ.ง.ด.90 จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
3. บริการโปรแกรมคำนวณภาษีตามแบบ ภ.ง.ด.90 ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

** สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลสรรพากรRD Call Center โทร. 0-2272-8000

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 1 (ต่อ)

หน้า 2

[redacted] รายการเงินได้ที่ต้องประเมินตามมาตรา 40 (1) (2)

	ผู้มีเงินได้	คู่สมรส
1. มาตรา 40 (1) ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างบำนาญ ฯลฯ (รวมเงินได้ที่ได้รับยกเว้นตาม 2.(4))		
2. หัก (1) เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ส่วนที่เกิน 10,000 บาท)		
(2) เงินสะสม กบข.		
(3) เงินสะสมกองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน		
(4) เงินค่าชดเชยที่ได้รับตามกฎหมายแรงงาน (กรณีนำมารวมคำนวณภาษี)		
รวม (1) ถึง (4) (หลักฐานแนบตาม (1) ถึง (4) รวม ..... ฉบับ)		
3. มาตรา 40 (2) ได้แก่ เบี้ยประชุม ค่านายหน้า ฯลฯ ☐ ผู้มีเงินได้		
☐ คู่สมรส		
4. คงเหลือ ผู้มีเงินได้ (1. - 2. + 3.) คู่สมรส (1. - 2.)		
5. หักค่าใช้จ่าย ☐ ผู้มีเงินได้ (ร้อยละ 40 ของ 4. แต่ไม่เกิน 60,000 บาท)		
☐ คู่สมรส *		
6. คงเหลือ (4. - 5.) ยกไปรวมใน [redacted] 1. ►		

กรณีผู้มีเงินได้และคู่สมรสต่างฝ่ายต่างมีเงินได้และอยู่ร่วมกันตลอดปีภาษี หากรวมคำนวณภาษี ให้นำจำนวนเงินคงเหลือตาม 6. ของคู่สมรสไปรวมกับ [redacted] 1. ของผู้มีเงินได้

* ในกรณีที่คู่สมรสมีเงินได้ทั้งตามมาตรา 40 (1) และ 40 (2) ให้เฉลี่ยค่าใช้จ่ายของเงินได้ตามมาตรา 40 (1) แล้วนำมากรอกในช่อง "คู่สมรส" ในรายการ ☐ คู่สมรส และให้เฉลี่ยค่าใช้จ่ายของเงินได้ตามมาตรา 40 (2) แล้วนำมากรอกในช่อง "ผู้มีเงินได้" ในรายการ ☐ คู่สมรส

[redacted] รายการเงินได้ที่ต้องประเมินตามมาตรา 40 (3)

1. ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าสิทธิอย่างอื่น เงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล ฯลฯ
   - (1) (ระบุ) ..... ① ►
   - (2) (ระบุ) ..... ② ►
   - (3) (ระบุ) ..... ③ ►
2. ค่าแห่งลิขสิทธิ์ ของผู้มีเงินได้
   - หักค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท)
   - คงเหลือ ④ ►
3. ค่าแห่งลิขสิทธิ์ ของคู่สมรส
   - หักค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท)
   - คงเหลือ ⑤ ►

รวม ① ถึง ⑤ ยกไปรวมใน [redacted] 1. ►

[redacted] รายการเงินได้ที่ต้องประเมินตามมาตรา 40 (5)

เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจาก

1. การให้เช่าทรัพย์สิน
   - (1) บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือแพ
     - หักค่าใช้จ่าย ☐ ร้อยละ 30 ☐ จริง
     - คงเหลือ ① ►
   - (2) อื่น ๆ (ระบุ) .....
     - หักค่าใช้จ่าย ☐ ร้อยละ ..... ☐ จริง
     - คงเหลือ ② ►
   - (3) อื่น ๆ (ระบุ) .....
     - หักค่าใช้จ่าย ☐ ร้อยละ ..... ☐ จริง
     - คงเหลือ ③ ►
2. การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน/ซื้อขายเงินผ่อนฯ
   - หักค่าใช้จ่ายร้อยละ 20
   - คงเหลือ ④ ►

รวม ① ถึง ④ ยกไปรวมใน [redacted] 1. ►

[redacted] รายการเงินได้ที่ต้องประเมินตามมาตรา 40 (4)

1. ดอกเบี้ย ผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาซื้อตั๋วเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ฯ ซึ่งผู้รับเป็นผู้ทรงคนแรก (เฉพาะที่ไม่เลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 15)
2. เงินปันผลฯ จากกองทุนรวม ฯลฯ (เฉพาะที่ไม่เลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 10)
3. เงินปันผลฯ จากบริษัทต่างประเทศ
4. เงินปันผลฯ จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย (เฉพาะที่ไม่เลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 10)
5. เครดิตภาษีเงินปันผลตาม 4.**
6. อื่น ๆ (ระบุ) .....

รวม (1. ถึง 6.) ยกไปรวมใน [redacted] 1. ►

[redacted] รายการเงินได้ที่ต้องประเมินตามมาตรา 40 (6)

เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม

1. การประกอบโรคศิลป
   - หักค่าใช้จ่าย ☐ ร้อยละ 60 ☐ จริง
   - คงเหลือ ① ►
2. อื่น ๆ (ระบุ) .....
   - หักค่าใช้จ่าย ☐ ร้อยละ 30 ☐ จริง
   - คงเหลือ ② ►
3. อื่น ๆ (ระบุ) .....
   - หักค่าใช้จ่าย ☐ ร้อยละ 30 ☐ จริง
   - คงเหลือ ③ ►

รวม ① ถึง ③ ยกไปรวมใน [redacted] 1. ►

** ให้ดูรายละเอียดในคำแนะนำหน้า 2

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 1 (ต่อ)

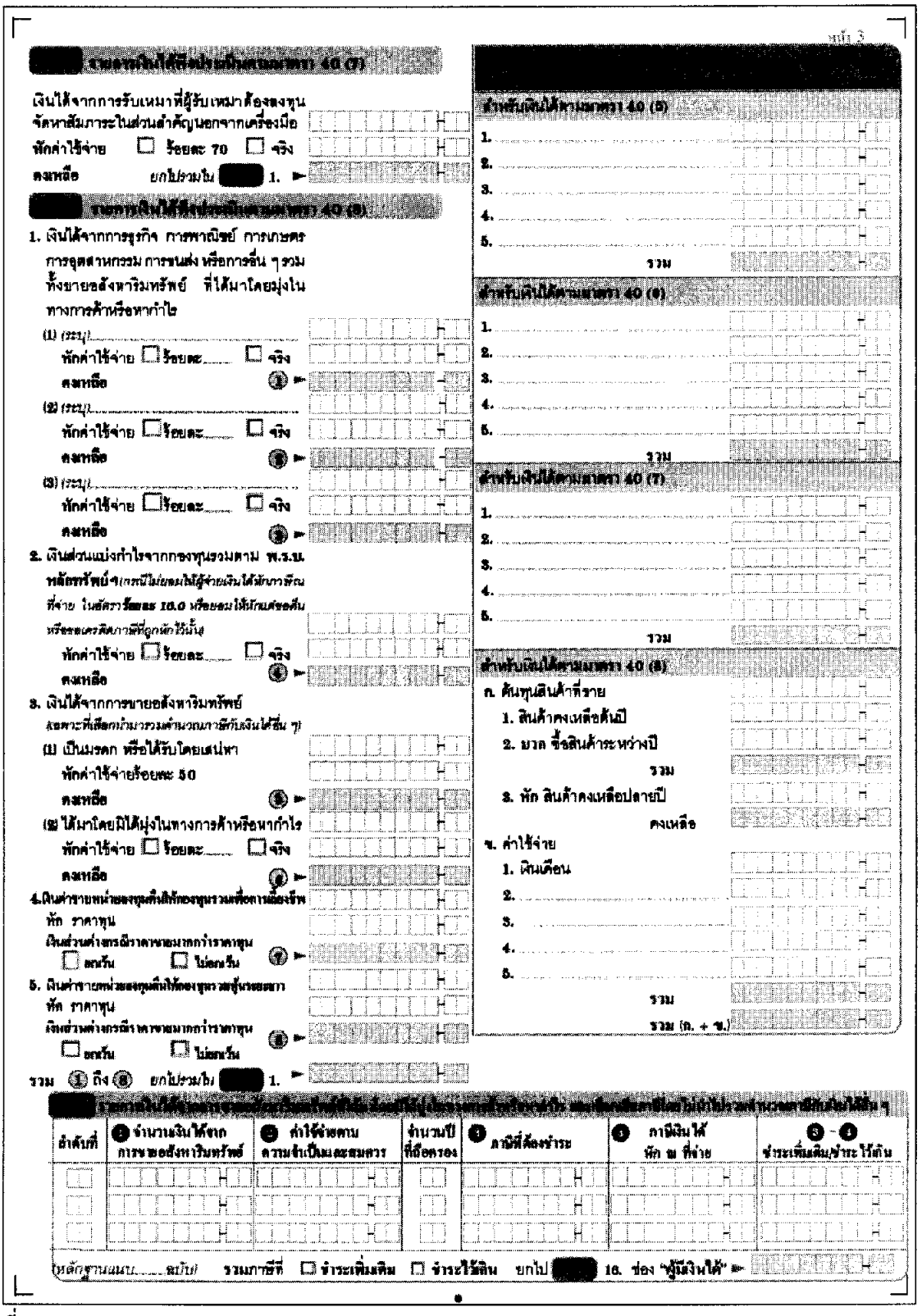

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 1 (ต่อ)

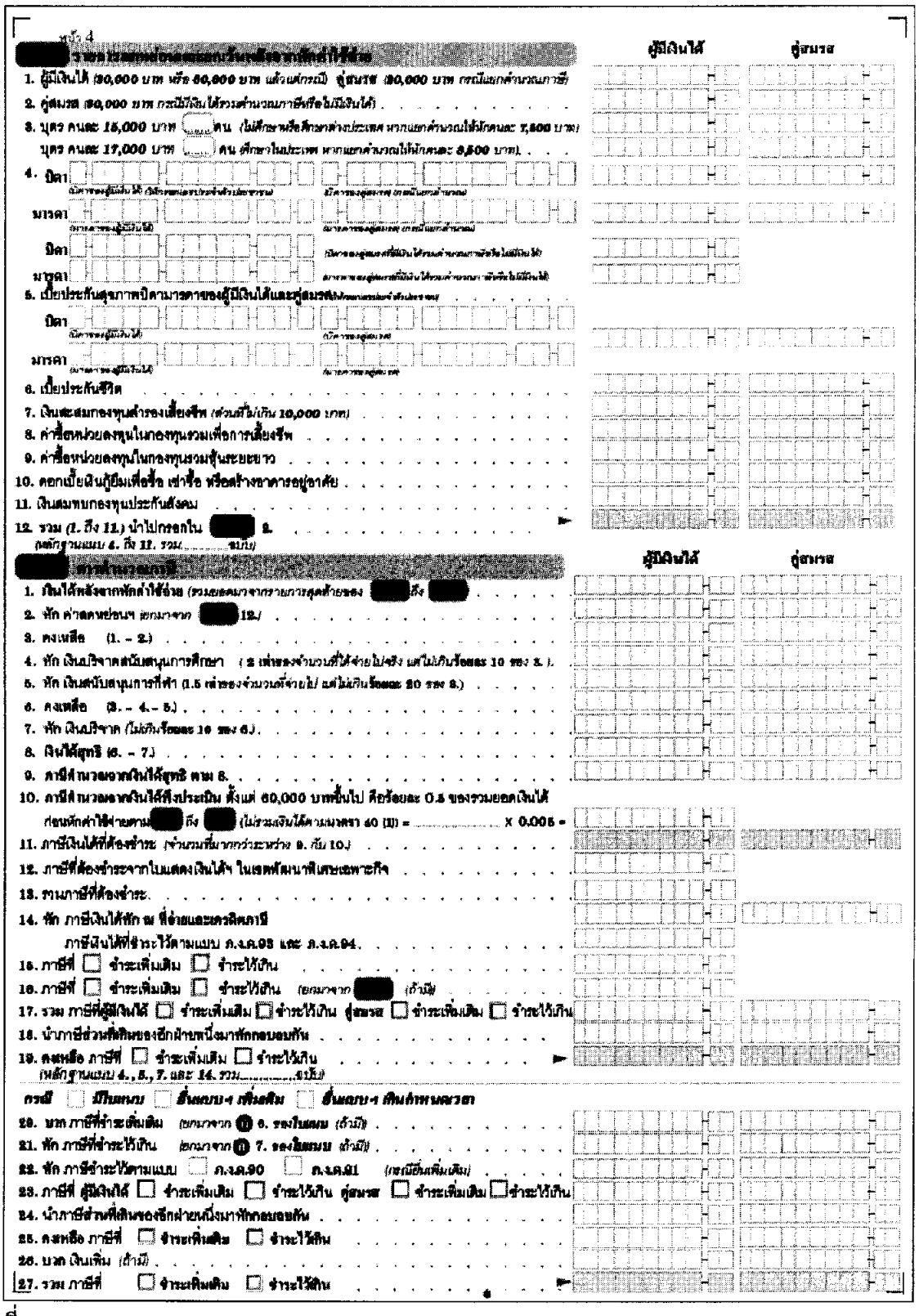

ที่มา : กรมสรรพากร

ตารางที่ 10 ตัวอย่างการประมวลข้อมูล GO และ IC จากแบบภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50)
(โปรดดูแบบฟอร์มเสียภาษี ภ.ง.ด.50 ปี 2550 ประกอบ)

รายการในการคำนวณ GPP	รายการตามแบบ ภ.ง.ด.50
1. จำนวนสถานประกอบการ	
2. รายได้ของสถานประกอบการ (GO) (2.1)+(2.2)+(2.3)+(2.4)	
2.1 รายได้โดยตรงจากการประกอบกิจการ	รายการที่ 3 ข้อ 1
2.2 รายได้อื่นที่นอกเหนือจาก 1 ถึง 5	รายการที่ 6 ข้อ 6
2.3 สินค้าคงเหลือสุทธิ (2.3.1)-(2.3.2)	
2.3.1 สินค้าคงเหลือ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี	รายการที่ 4 ข้อ 8
2.3.2 สินค้าคงเหลือ ณ วันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชี	รายการที่ 4 ข้อ 1
2.4 งานระหว่างทำสุทธิ (2.4.1)-(2.4.2)	
2.4.1 งานระหว่างทำคงเหลือ หรือสินค้าระหว่างผลิตคงเหลือ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี	รายการที่ 5 ข้อ 16
2.4.2 งานระหว่างทำ หรือสินค้าระหว่างผลิตคงเหลือ ณ วันเริ่มรอบบัญชี	รายการที่ 5 ข้อ 7
3. ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต (3.1)+(3.2)+(3.3).....+(3.18)	
3.1 ต้นทุน (3.1.1)+(3.1.2)	
3.1.1 ต้นทุนขาย (3.1.1.1)+(3.1.1.2)	
3.1.1.1 ซื้อสินค้า	รายการที่ 4 ข้อ 2
3.1.1.2 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการซื้อสินค้า	รายการที่ 4 ข้อ 5
3.1.2 ต้นทุนผลิต (3.1.2.1)+(3.1.2.2)+(3.1.2.3)-(3.1.2.4)	
3.1.2.1 วัตถุดิบ และวัสดุคงเหลือ ณ วันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชี	รายการที่ 5 ข้อ 1
3.1.2.2 ซื้อวัตถุดิบ และวัสดุ	รายการที่ 5 ข้อ 2
3.1.2.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการซื้อวัตถุดิบ และวัสดุ	รายการที่ 5 ข้อ 3
3.1.2.4 วัตถุดิบ และวัสดุคงเหลือ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี	รายการที่ 5 ข้อ 5
3.2 ค่าเชื้อเพลิงหรือพลังงาน	รายการที่ 5 ข้อ 10
3.3 ค่าภาชนะบรรจุ ค่าหีบห่อ	รายการที่ 5 ข้อ 11
3.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ	รายการที่ 5 ข้อ 13
3.5 ดอกเบี้ยจ่ายสุทธิ (3.3.2)+(3.3.3)-(3.3.1)	
3.5.1 ดอกเบี้ยรับ	รายการที่ 6 ข้อ 3
3.5.2 ดอกเบี้ยจ่ายจากรายจ่ายอื่น	รายการที่ 7 ข้อ 3
3.5.3 ดอกเบี้ยจากรายจ่ายในการขายและบริหาร	รายการที่ 8 ข้อ 12

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการในการคำนวณ GPP	รายการตามแบบ ภ.ง.ด.50
3.6 รายจ่ายอื่น ๆ ที่นอกเหนือจาก 1 ถึง 3	รายการที่ 7 ข้อ 4
3.7 ค่าไฟฟ้า ค่าประปา ค่าโทรศัพท์	รายการที่ 8 ข้อ 3
3.8 ค่าพาหนะ รายจ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก	รายการที่ 8 ข้อ 4
3.9 ค่าระวาง ค่าขนส่ง	รายการที่ 8 ข้อ 5
3.10 ค่าเช่าอาคาร ค่าเช่าเครื่องจักร	รายการที่ 8 ข้อ 6
3.11 ค่าซ่อมแซม	รายการที่ 8 ข้อ 7
3.12 ค่ารับรอง	รายการที่ 8 ข้อ 8
3.13 ค่านายหน้า ค่าโฆษณา ค่าส่งเสริมการขาย	รายการที่ 8 ข้อ 9
3.14 ค่าทำบัญชี	รายการที่ 8 ข้อ 13
3.15 ค่าสอบบัญชี	รายการที่ 8 ข้อ 14
3.16 ค่าธรรมเนียมในการให้คำแนะนำปรึกษา	รายการที่ 8 ข้อ 20
3.17 ค่าธรรมเนียมอื่น	รายการที่ 8 ข้อ 21
3.18 รายจ่ายอื่นที่นอกเหนือจาก 1 ถึง 23	รายการที่ 8 ข้อ 24
4. IC/GO = (3)/(2)	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แบบฟอร์มที่ 2 แบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ค.50)

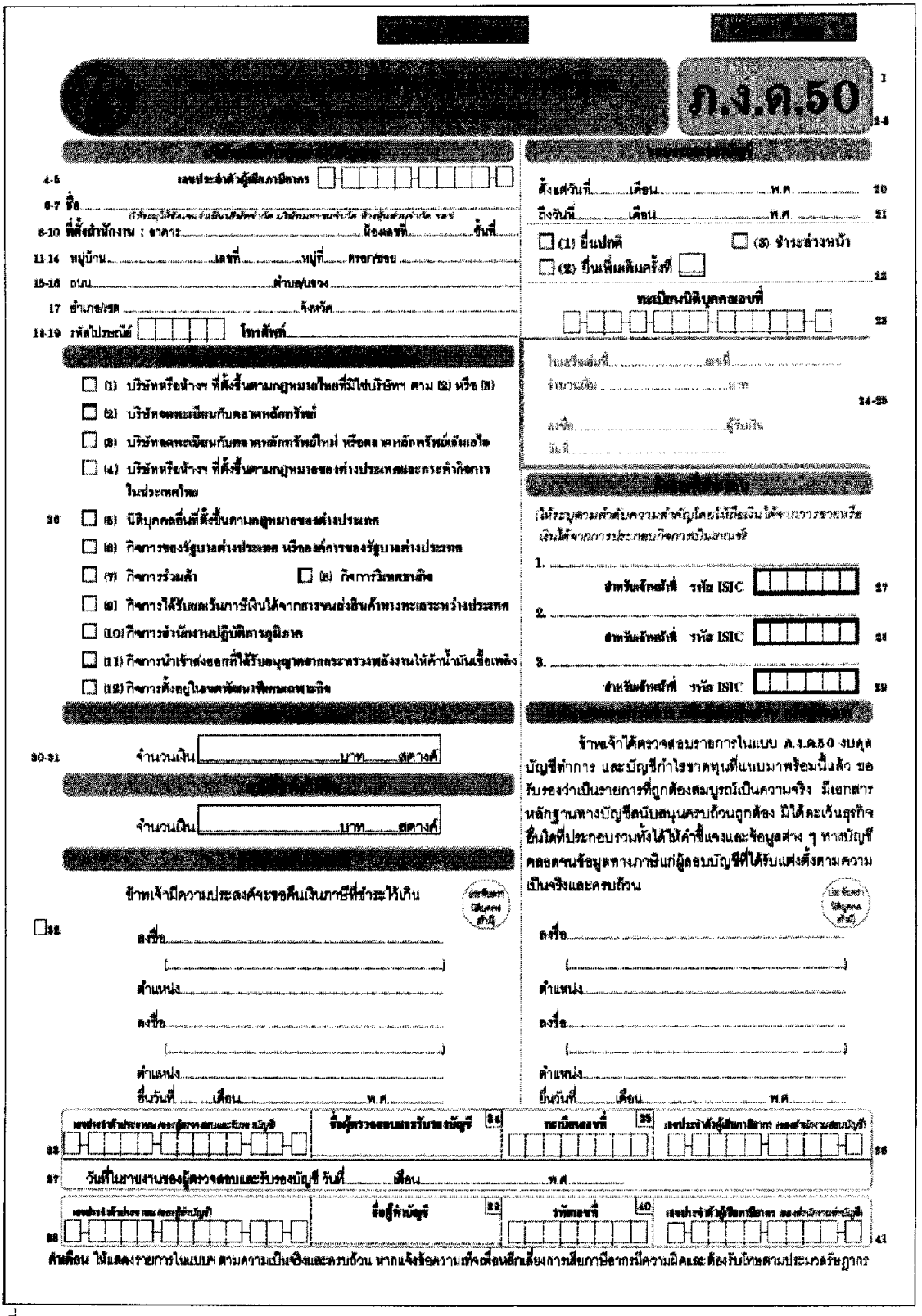

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 2 (ต่อ)

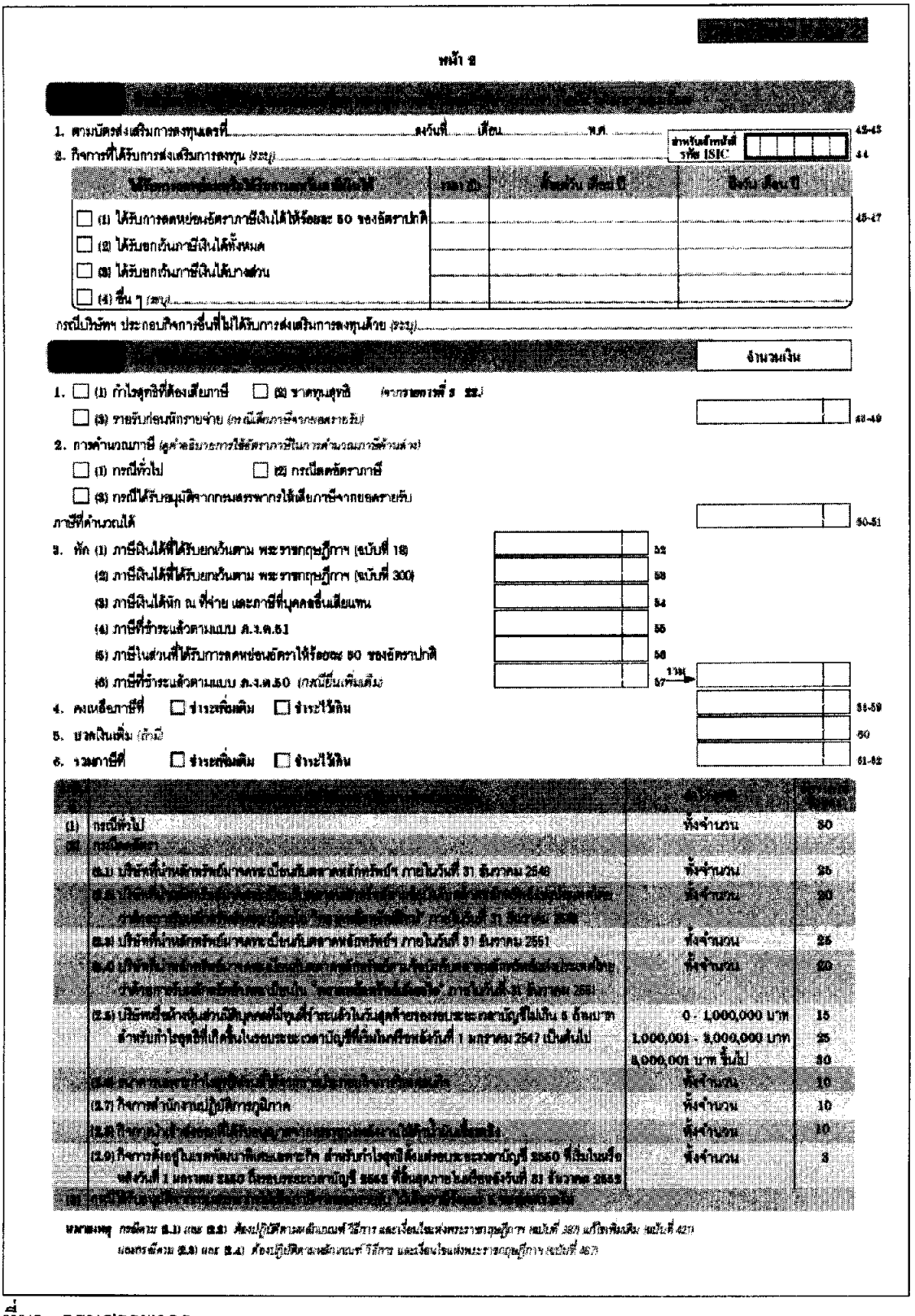

[redacted]

หน้า 2

[redacted]

1. ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 42-43

2. กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (ระบุ) ..... สำหรับเจ้าหน้าที่ รหัส ISIC 44

[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
☐ (1) ได้รับการลดหย่อนอัตราภาษีเงินได้ให้ร้อยละ 50 ของอัตราปกติ			45-47
☐ (2) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ทั้งหมด			
☐ (3) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บางส่วน			
☐ (4) อื่น ๆ (ระบุ)			

กรณีบริษัทฯ ประกอบกิจการอื่นที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนด้วย (ระบุ).....

[redacted] จำนวนเงิน

1. ☐ (1) กำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษี ☐ (2) ขาดทุนสุทธิ (จากรายการที่ 3 22) 48-49

☐ (3) รายรับก่อนหักรายจ่าย (กรณีเสียภาษีจากยอดรายรับ)

2. การคำนวณภาษี (ดูคำอธิบายการใช้อัตราภาษีในการคำนวณภาษีด้านล่าง)

☐ (1) กรณีทั่วไป ☐ (2) กรณีลดอัตราภาษี

☐ (3) กรณีได้รับอนุมัติจากกรมสรรพากรให้เสียภาษีจากยอดรายรับ

ภาษีที่คำนวณได้ 50-51

3. หัก (1) ภาษีเงินได้ที่ได้รับยกเว้นตาม พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 18) 52

(2) ภาษีเงินได้ที่ได้รับยกเว้นตาม พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 300) 53

(3) ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และภาษีที่บุคคลอื่นเสียแทน 54

(4) ภาษีที่ชำระแล้วตามแบบ ภ.ง.ด.51 55

(5) ภาษีในส่วนที่ได้รับการลดหย่อนอัตราให้ร้อยละ 50 ของอัตราปกติ 56

(6) ภาษีที่ชำระแล้วตามแบบ ภ.ง.ด.50 (กรณียื่นเพิ่มเติม) 57 → 1 วม

4. คงเหลือภาษีที่ ☐ ชำระเพิ่มเติม ☐ ชำระไว้เกิน 58-59

5. ยอดเงินเพิ่ม (ถ้ามี) 60

6. รวมภาษีที่ ☐ ชำระเพิ่มเติม ☐ ชำระไว้เกิน 61-62

[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
(1)	กรณีทั่วไป	ทั้งจำนวน	30
(2)	กรณีลดอัตรา		
	(2.1) บริษัทที่นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2548	ทั้งจำนวน	25
	(2.2) [illegible] ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2548	ทั้งจำนวน	20
	(2.3) บริษัทที่นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2551	ทั้งจำนวน	25
	(2.4) [illegible] ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2551	ทั้งจำนวน	20
	(2.5) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท สำหรับกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไป	0 - 1,000,000 บาท 1,000,001 - 3,000,000 บาท 3,000,001 บาท ขึ้นไป	15 25 30
	(2.6) [illegible]	ทั้งจำนวน	10
	(2.7) กิจการสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค	ทั้งจำนวน	10
	(2.8) [illegible]	ทั้งจำนวน	10
	(2.9) กิจการตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษและพาณิชย์ สำหรับกำไรสุทธิตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชี 2550 ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550 ถึงรอบระยะเวลาบัญชี 2552 ที่สิ้นสุดภายในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2552	ทั้งจำนวน	3
(3)	[illegible]		

หมายเหตุ กรณีตาม (2.1) และ (2.2) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขแห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 387) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 421)
และกรณีตาม (2.3) และ (2.4) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขแห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 467)

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 2 (ต่อ)

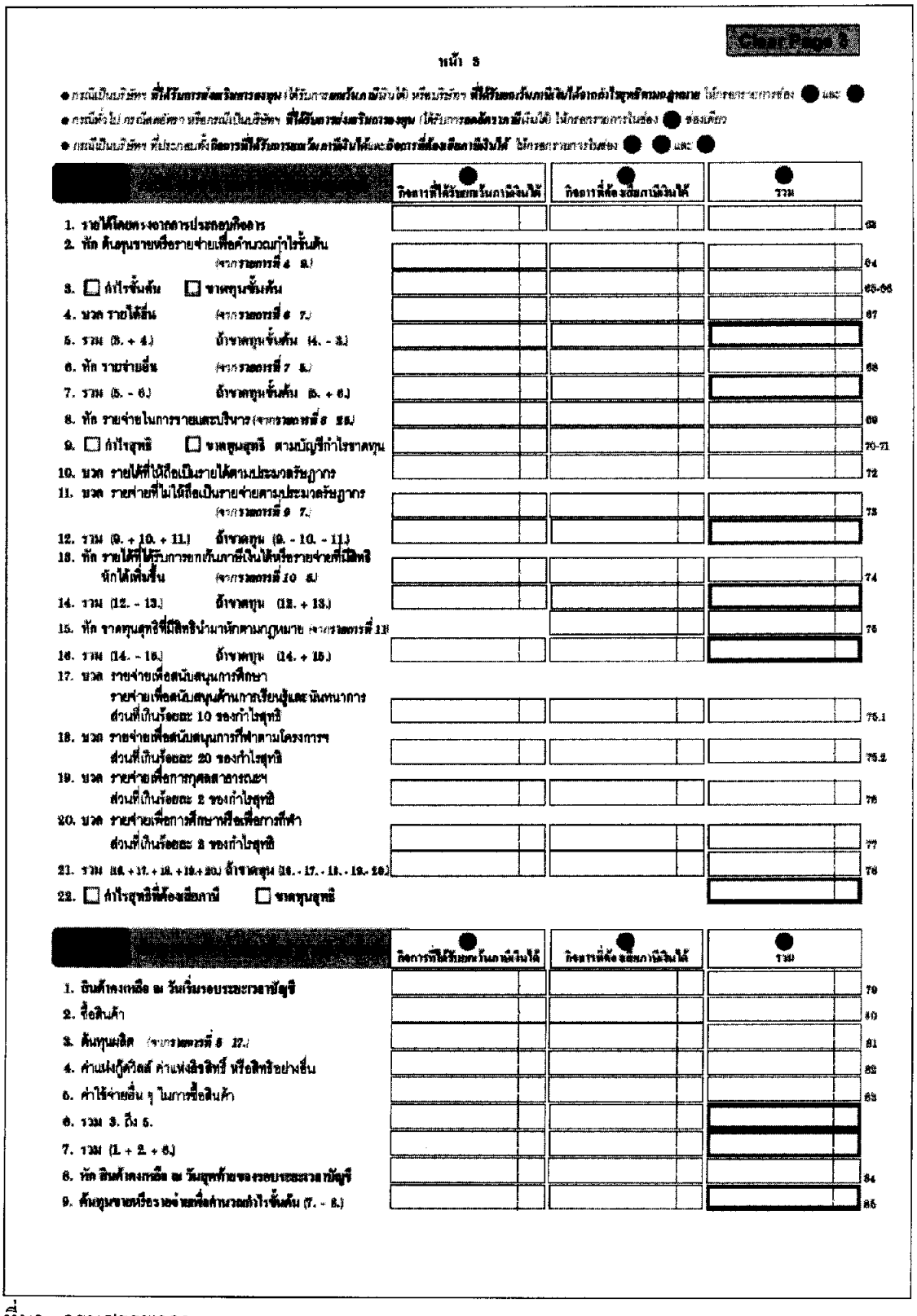

หน้า 3

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. รายได้โดยตรงจากการประกอบกิจการ				63
2. หัก ต้นทุนขายหรือรายจ่ายเพื่อคำนวณกำไรขั้นต้น (จากรายการที่ 4 ข.)				64
3. ☐ กำไรขั้นต้น ☐ ขาดทุนขั้นต้น				65-66
4. บวก รายได้อื่น (จากรายการที่ 6 ก.)				67
5. รวม (3. + 4.) ถ้าขาดทุนขั้นต้น (4. - 3.)				
6. หัก รายจ่ายอื่น (จากรายการที่ 7 ข.)				68
7. รวม (5. - 6.) ถ้าขาดทุนขั้นต้น (6. + 5.)				
8. หัก รายจ่ายในการขายและบริหาร (จากรายการที่ 8 ข.)				69
9. ☐ กำไรสุทธิ ☐ ขาดทุนสุทธิ ตามบัญชีกำไรขาดทุน				70-71
10. บวก รายได้ที่ให้ถือเป็นรายได้ตามประมวลรัษฎากร				72
11. บวก รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายตามประมวลรัษฎากร (จากรายการที่ 9 ก.)				73
12. รวม (9. + 10. + 11.) ถ้าขาดทุน (9. - 10. - 11.)				
13. หัก รายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้หรือรายจ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น (จากรายการที่ 10 ข.)				74
14. รวม (12. - 13.) ถ้าขาดทุน (12. + 13.)				
15. หัก ขาดทุนสุทธิที่มีสิทธินำมาหักตามกฎหมาย (จากรายการที่ 11)				75
16. รวม (14. - 15.) ถ้าขาดทุน (14. + 15.)				
17. บวก รายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา รายจ่ายเพื่อสนับสนุนด้านการเรียนผู้และพัฒนาการ ส่วนที่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ				75.1
18. บวก รายจ่ายเพื่อสนับสนุนการกีฬาตามโครงการฯ ส่วนที่เกินร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ				75.2
19. บวก รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะฯ ส่วนที่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ				76
20. บวก รายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬา ส่วนที่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ				77
21. รวม (16. + 17. + 18. + 19. + 20.) ถ้าขาดทุน (16. - 17. - 18. - 19. - 20.)				78
22. ☐ กำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษี ☐ ขาดทุนสุทธิ				

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. สินค้าคงเหลือ ณ วันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชี				79
2. ซื้อสินค้า				80
3. ต้นทุนผลิต (จากรายการที่ 5 ก.)				81
4. ค่าแฟรนไชส์ ค่าแฟรนไชส์ หรือสิทธิอย่างอื่น				82
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการซื้อสินค้า				83
6. รวม 3. ถึง 5.				
7. รวม (1. + 2. + 6.)				
8. หัก สินค้าคงเหลือ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี				84
9. ต้นทุนขายหรือรายจ่ายเพื่อคำนวณกำไรขั้นต้น (7. - 8.)				85

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 2 (ต่อ)

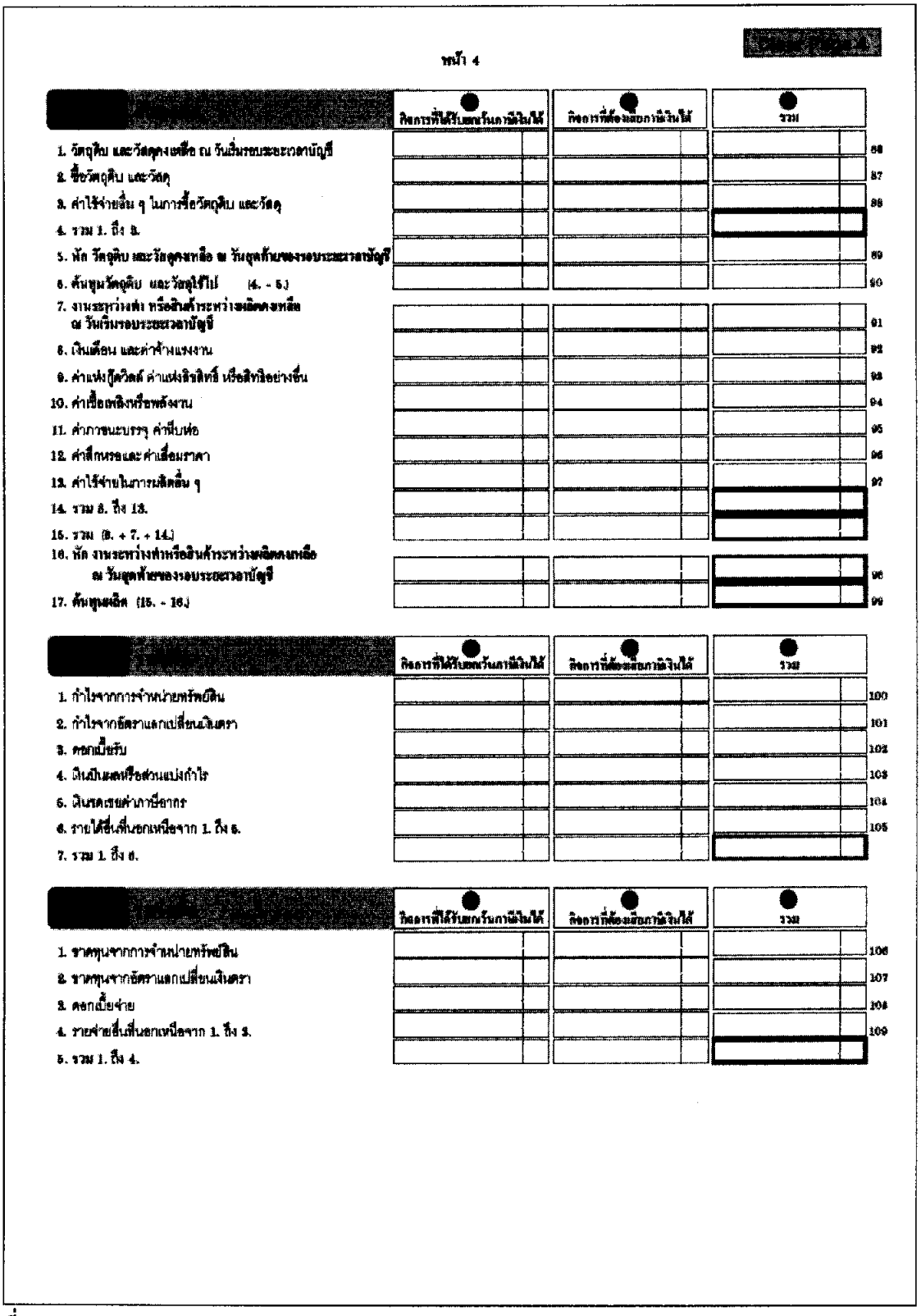

หน้า 4

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. วัตถุดิบ และวัสดุคงเหลือ ณ วันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชี				86
2. ซื้อวัตถุดิบ และวัสดุ				87
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการซื้อวัตถุดิบ และวัสดุ				88
4. รวม 1. ถึง 3.				
5. หัก วัตถุดิบ และวัสดุคงเหลือ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี				89
6. ต้นทุนวัตถุดิบ และวัสดุใช้ไป (4. - 5.)				90
7. งานระหว่างทำ หรือสินค้าระหว่างผลิตคงเหลือ ณ วันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชี				91
8. เงินเดือน และค่าจ้างแรงงาน				92
9. ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแฟรนไชส์ หรือสิทธิอย่างอื่น				93
10. ค่าเชื้อเพลิงหรือพลังงาน				94
11. ค่าภาชนะบรรจุ ค่าบี้บห่อ				95
12. ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา				96
13. ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ				97
14. รวม 8. ถึง 13.				
15. รวม (6. + 7. + 14.)				
16. หัก งานระหว่างทำหรือสินค้าระหว่างผลิตคงเหลือ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี				98
17. ต้นทุนผลิต (15. - 16.)				99

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน				100
2. กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา				101
3. ดอกเบี้ยรับ				102
4. เงินปันผลหรือส่วนแบ่งกำไร				103
5. เงินชดเชยค่าเวนคืนอากร				104
6. รายได้อื่นที่นอกเหนือจาก 1. ถึง 5.				105
7. รวม 1. ถึง 6.				

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน				106
2. ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา				107
3. ดอกเบี้ยจ่าย				108
4. รายจ่ายอื่นที่นอกเหนือจาก 1. ถึง 3.				109
5. รวม 1. ถึง 4.				

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 2 (ต่อ)

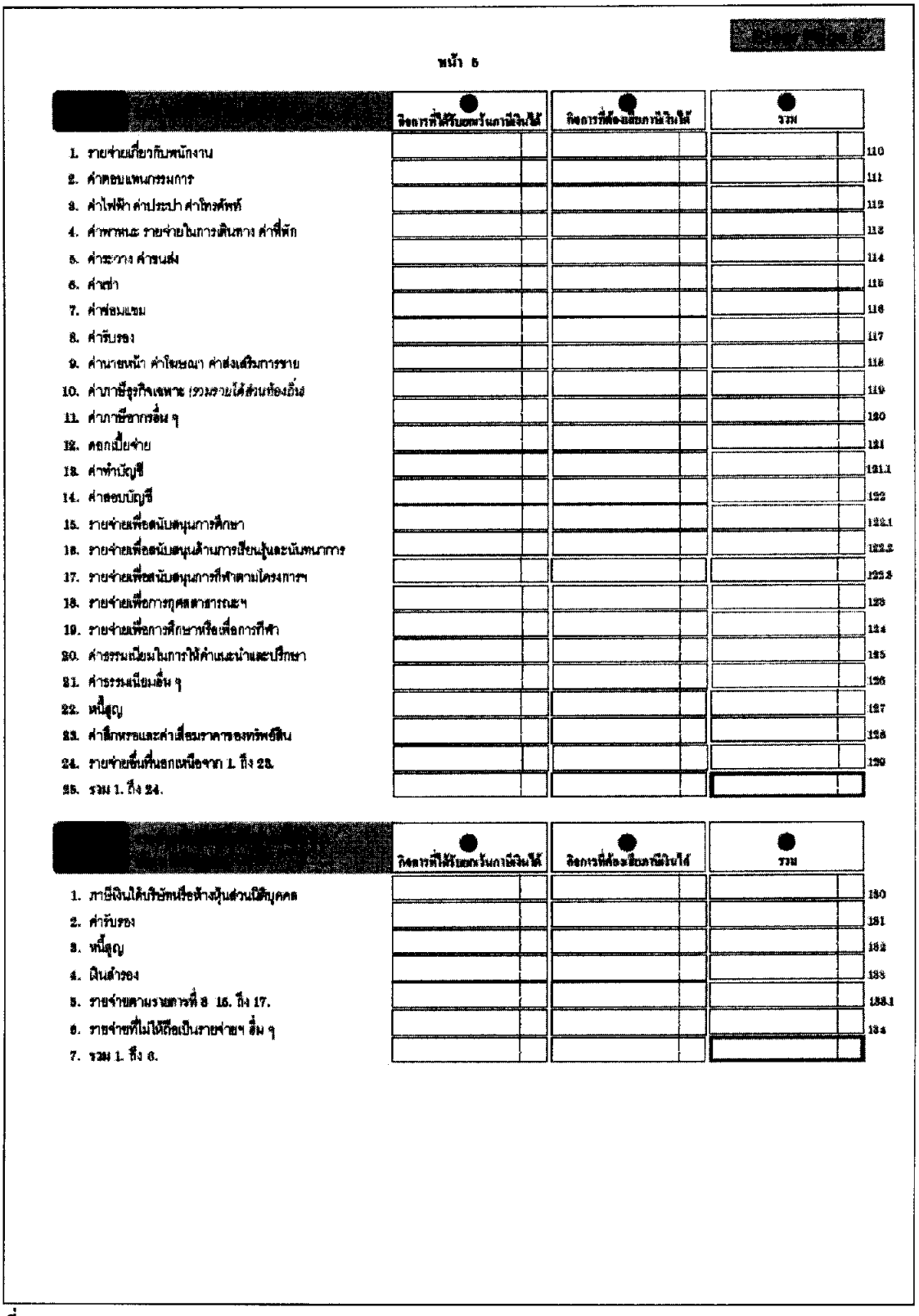

หน้า 6

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. รายจ่ายเกี่ยวกับพนักงาน				110
2. ค่าตอบแทนกรรมการ				111
3. ค่าไฟฟ้า ค่าประปา ค่าโทรศัพท์				112
4. ค่าพาหนะ รายจ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก				113
5. ค่าระวาง ค่าขนส่ง				114
6. ค่าเช่า				115
7. ค่าซ่อมแซม				116
8. ค่าวิจัย				117
9. ค่านายหน้า ค่าโฆษณา ค่าส่งเสริมการขาย				118
10. ค่าภาษีธุรกิจเฉพาะ (รวมรายได้ส่วนท้องถิ่น)				119
11. ค่าภาษีอากรอื่น ๆ				120
12. ดอกเบี้ยจ่าย				121
13. ค่าทำบัญชี				121.1
14. ค่าสอบบัญชี				122
15. รายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา				122.1
16. รายจ่ายเพื่อสนับสนุนด้านการเรียนรู้และนันทนาการ				122.2
17. รายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาตามโครงการฯ				122.3
18. รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะฯ				123
19. รายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬา				124
20. ค่าธรรมเนียมในการให้คำแนะนำและปรึกษา				125
21. ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ				126
22. หนี้สูญ				127
23. ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน				128
24. รายจ่ายอื่นที่นอกเหนือจาก 1. ถึง 23.				129
25. รวม 1. ถึง 24.				

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. ภาษีเงินได้นิติบุคคลของหุ้นส่วนที่เป็นบุคคล				130
2. ค่าบริจาค				131
3. หนี้สูญ				132
4. เงินสำรอง				133
5. รายจ่ายตามรายการที่ 8 15. ถึง 17.				133.1
6. รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายฯ อื่น ๆ				134
7. รวม 1. ถึง 6.				

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 2 (ต่อ)

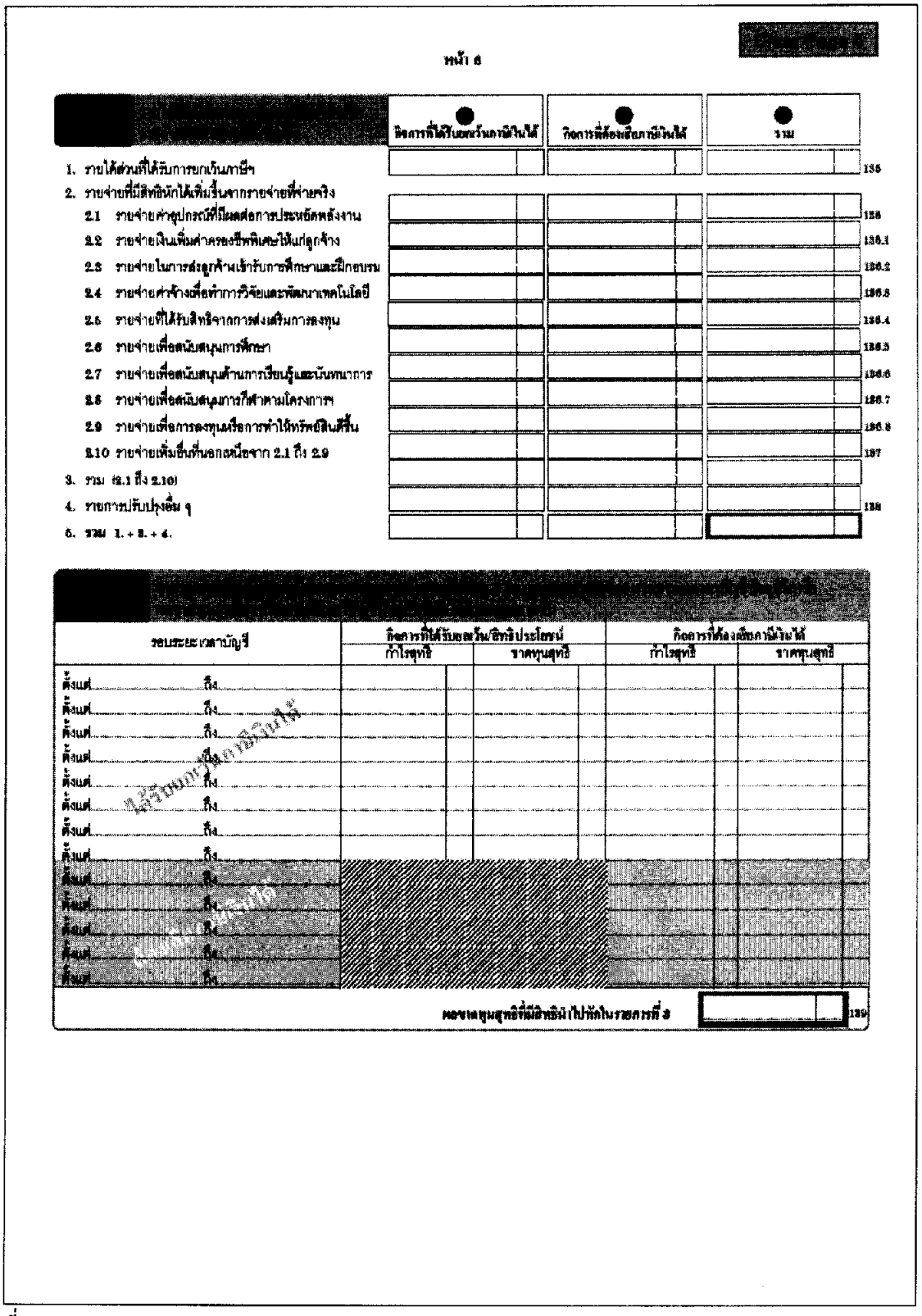

หน้า 6

	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	รวม	
1. รายได้ส่วนที่ได้รับการยกเว้นภาษีฯ				135
2. รายจ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้นจากรายจ่ายที่จ่ายจริง				
2.1 รายจ่ายค่าอุปกรณ์ที่มีผลต่อการประหยัดพลังงาน				136
2.2 รายจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพพิเศษให้แก่ลูกจ้าง				136.1
2.3 รายจ่ายในการส่งลูกจ้างเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรม				136.2
2.4 รายจ่ายค่าจ้างเพื่อทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี				136.3
2.5 รายจ่ายที่ได้รับสิทธิจากการส่งเสริมการลงทุน				136.4
2.6 รายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา				136.5
2.7 รายจ่ายเพื่อสนับสนุนด้านการเรียนรู้และบันทนาการ				136.6
2.8 รายจ่ายเพื่อสนับสนุนการกีฬาตามโครงการฯ				136.7
2.9 รายจ่ายเพื่อการลงทุนเพื่อการทำให้ทรัพย์สินดีขึ้น				136.8
2.10 รายจ่ายเพิ่มขึ้นกว่าที่นอกเหนือจาก 2.1 ถึง 2.9				137
3. รวม (2.1 ถึง 2.10)				
4. รายการปรับปรุงอื่น ๆ				138
5. รวม 1. + 3. + 4.				

รอบระยะเวลาบัญชี	กิจการที่ได้รับยกเว้น/อัตราประโยชน์		กิจการที่ต้องเสียภาษีเงินได้	
	กำไรสุทธิ	ราคาทุนสุทธิ	กำไรสุทธิ	ราคาทุนสุทธิ
ตั้งแต่ ถึง				
ตั้งแต่ ถึง				
ตั้งแต่ ถึง			

แบบฟอร์มที่ 2 (ต่อ)

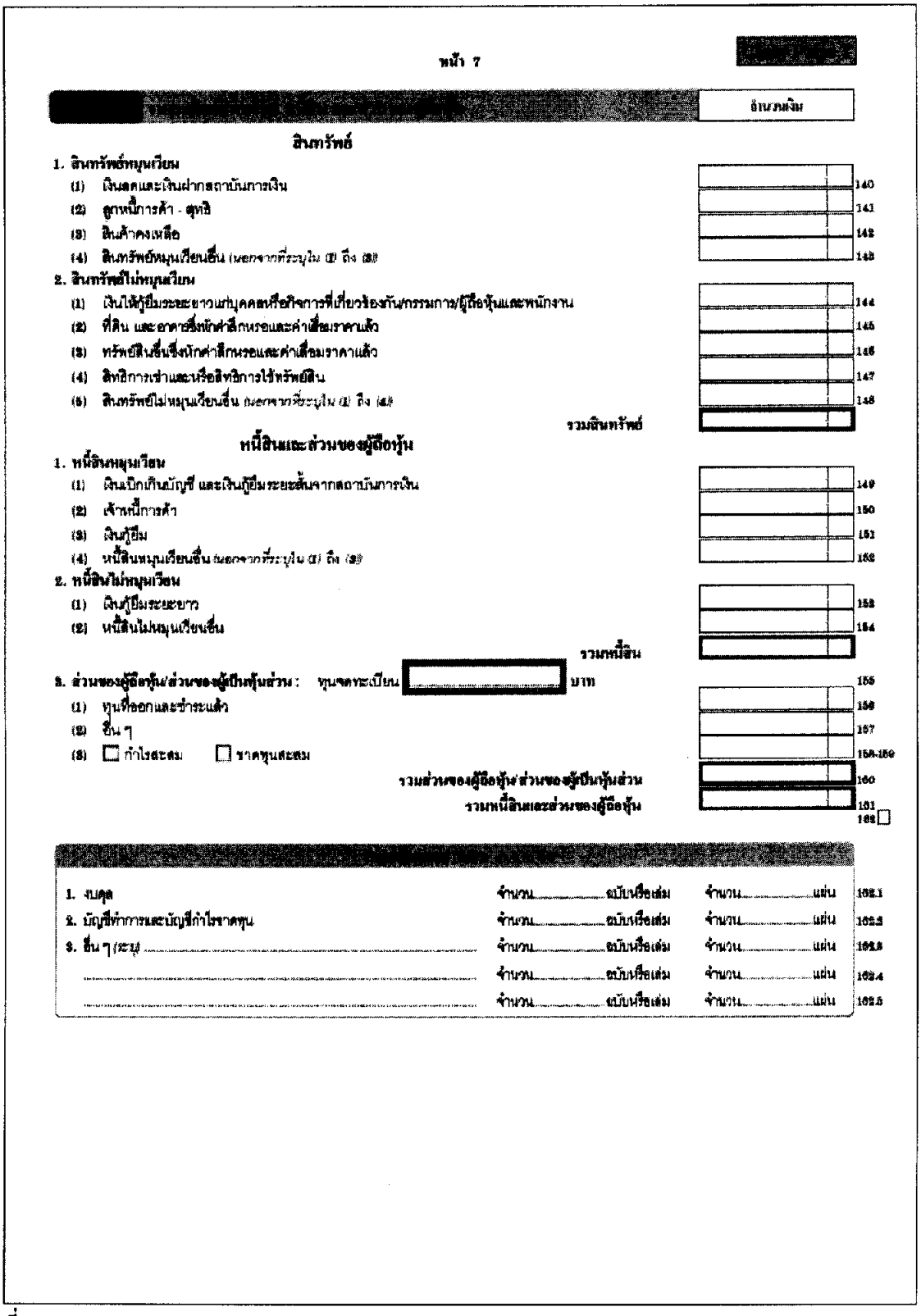

หน้า 7

[redacted] | จำนวนเงิน

สินทรัพย์

1. สินทรัพย์หมุนเวียน
   (1) เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน 140
   (2) ลูกหนี้การค้า - สุทธิ 141
   (3) สินค้าคงเหลือ 142
   (4) สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (นอกจากที่ระบุใน (1) ถึง (3)) 143
2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
   (1) เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกรรมการ/ผู้ถือหุ้นและพนักงาน 144
   (2) ที่ดิน และอาคารสิ่งหักค่าเสื่อมราคาและค่าเผื่อมราคาแล้ว 145
   (3) ทรัพย์สินอื่นซึ่งหักค่าเสื่อมราคาและค่าเผื่อมราคาแล้ว 146
   (4) สิทธิการเช่าและหรือสิทธิการใช้ทรัพย์สิน 147
   (5) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (นอกจากที่ระบุใน (1) ถึง (4)) 148

รวมสินทรัพย์

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

1. หนี้สินหมุนเวียน
   (1) เงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน 149
   (2) เจ้าหนี้การค้า 150
   (3) เงินกู้ยืม 151
   (4) หนี้สินหมุนเวียนอื่น (นอกจากที่ระบุใน (1) ถึง (3)) 152
2. หนี้สินไม่หมุนเวียน
   (1) เงินกู้ยืมระยะยาว 153
   (2) หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น 154

รวมหนี้สิน

3. ส่วนของผู้ถือหุ้น/ส่วนของผู้ปันหุ้นส่วน : ทุนจดทะเบียน [redacted] บาท 155
   (1) ทุนที่ออกและชำระแล้ว 156
   (2) อื่น ๆ 157
   (3) ☐ กำไรสะสม ☐ ขาดทุนสะสม 158-159

รวมส่วนของผู้ถือหุ้น/ส่วนของผู้ปันหุ้นส่วน 160

รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น 161 ☐

[redacted]

1. งบดุล	จำนวน ..... ฉบับหรือเล่ม	จำนวน ..... แผ่น	162.1
2. บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุน	จำนวน ..... ฉบับหรือเล่ม	จำนวน ..... แผ่น	162.2
3. อื่น ๆ (ระบุ)	จำนวน ..... ฉบับหรือเล่ม	จำนวน ..... แผ่น	162.3
.....	จำนวน ..... ฉบับหรือเล่ม	จำนวน ..... แผ่น	162.4
.....	จำนวน ..... ฉบับหรือเล่ม	จำนวน ..... แผ่น	162.5

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 2 (ต่อ)

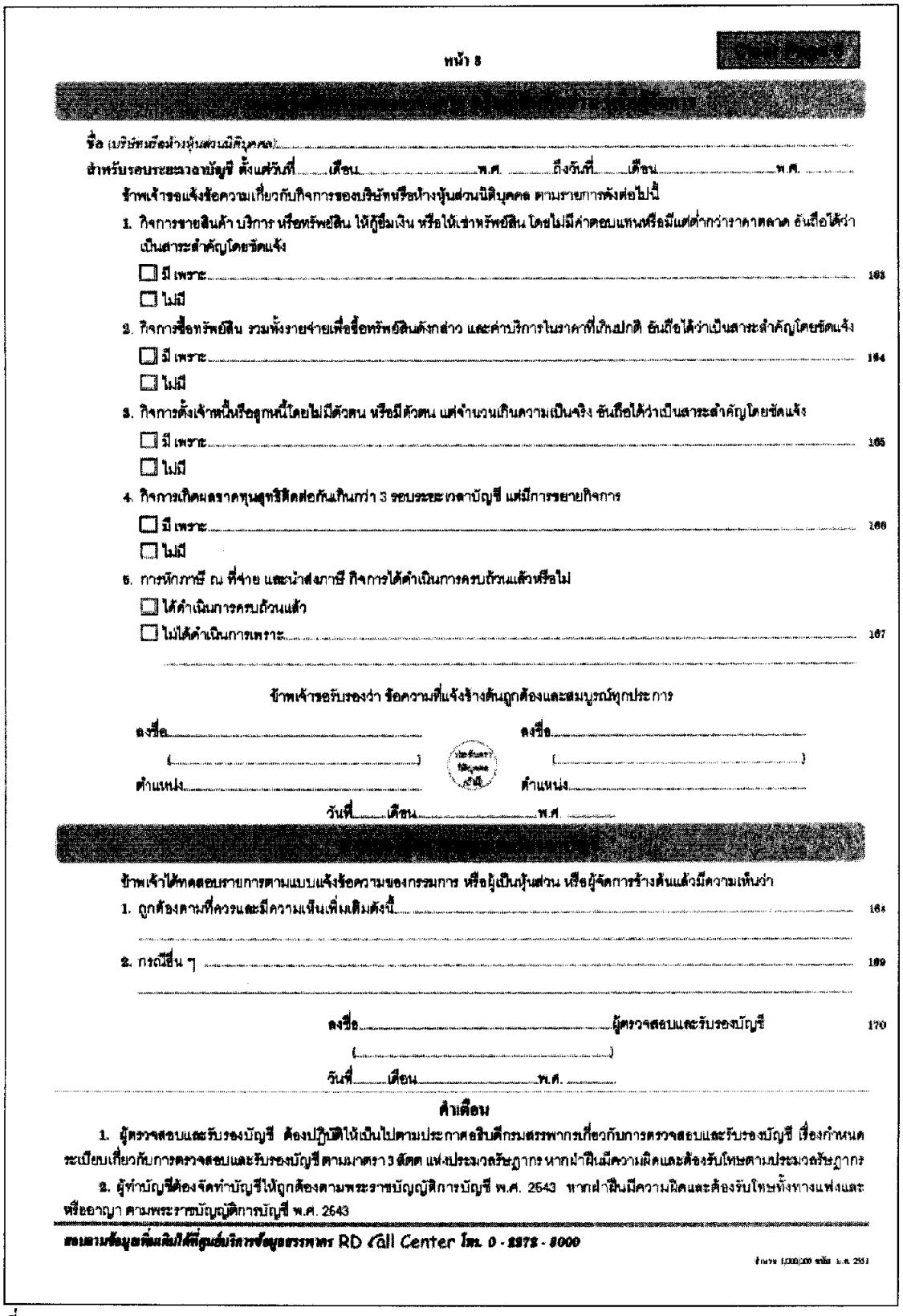

หน้า 8

ชื่อ (บริษัท/ห้างหุ้นส่วน/นิติบุคคล)

สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้าขอแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการของบริษัท/ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามรายการดังต่อไปนี้

1. กิจการขายสินค้า บริการ หรือทรัพย์สิน ให้กู้ยืมเงิน หรือให้เช่าทรัพย์สิน โดยไม่มีค่าตอบแทนหรือมีแต่ต่ำกว่าราคาตลาด อันถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญโดยชัดแจ้ง 163
   - ☐ มี เพราะ
   - ☐ ไม่มี
2. กิจการซื้อทรัพย์สิน รวมทั้งรายจ่ายเพื่อซื้อทรัพย์สินดังกล่าว และค่าบริการในราคาที่เกินปกติ อันถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญโดยชัดแจ้ง 164
   - ☐ มี เพราะ
   - ☐ ไม่มี
3. กิจการตั้งเจ้าหนี้หรือลูกหนี้โดยไม่มีตัวตน หรือมีตัวตน แต่จำนวนเกินความเป็นจริง อันถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญโดยชัดแจ้ง 165
   - ☐ มี เพราะ
   - ☐ ไม่มี
4. กิจการเกิดผลขาดทุนสุทธิติดต่อกันเกินกว่า 3 รอบระยะเวลาบัญชี แต่มีการขยายกิจการ 166
   - ☐ มี เพราะ
   - ☐ ไม่มี
5. การหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งภาษี กิจการได้ดำเนินการครบถ้วนแล้วหรือไม่
   - ☐ ได้ดำเนินการครบถ้วนแล้ว
   - ☐ ไม่ได้ดำเนินการเพราะ 167

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่แจ้งข้างต้นถูกต้องและสมบูรณ์ทุกประการ

ลงชื่อ ลงชื่อ

( ) ( )

ตำแหน่ง ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้าได้ทดสอบรายการตามแบบแจ้งข้อความของกรรมการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้จัดการข้างต้นแล้วมีความเห็นว่า

1. ถูกต้องตามที่ควรและมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้ 168
2. กรณีอื่น ๆ 169

ลงชื่อ ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี 170

( )

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำเตือน

1. ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี เรื่องกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 ตัดตร แห่งประมวลรัษฎากร หากฝ่าฝืนมีความผิดและต้องรับโทษตามประมวลรัษฎากร
2. ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 หากฝ่าฝืนมีความผิดและต้องรับโทษทั้งทางแพ่งและหรืออาญา ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลสรรพากร RD Call Center โทร. 0 - 2272 - 8000

ที่มา : กรมสรรพากร

ตารางที่ 11 ตัวอย่างการประมวลข้อมูล GO และ IC จากแบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30)
(โปรดดูแบบฟอร์มเสียภาษี ภ.พ.30 ปี 2550 ประกอบ)

รายการในการคำนวณ GPP	รหัสรายการตามแบบ ภ.พ.30
1. จำนวนสถานประกอบการ	
2. รายได้ของสถานประกอบการ (GO)	รายการข้อ 1.
3. ค่าใช้จ่ายของสถานประกอบการ (IC)	รายการข้อ 6.
4. IC/GO = (3)/(2)	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แบบฟอร์มที่ 3 แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30)

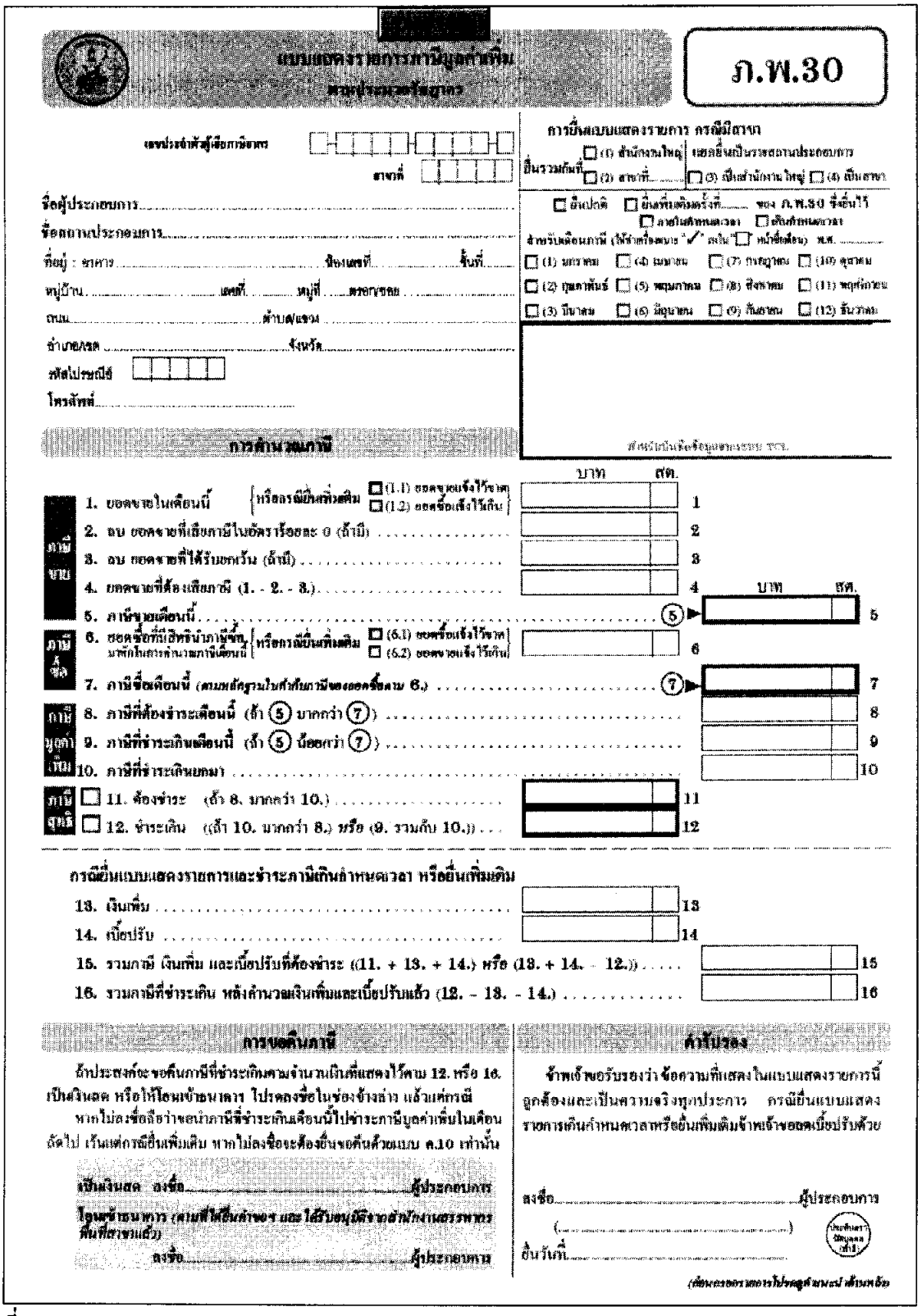

แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภ.พ.30

การคำนวณภาษี

		บาท	สต.	
ภาษีขาย	1. ยอดขายในเดือนนี้			1
	2. ลบ ยอดขายที่เสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 (ถ้ามี)			2
	3. ลบ ยอดขายที่ได้รับยกเว้น (ถ้ามี)			3
	4. ยอดขายที่ต้องเสียภาษี (1. - 2. - 3.)			4
	5. ภาษีขายเดือนนี้			5
ภาษีซื้อ	6. ยอดซื้อที่มีสิทธินำภาษีนี้มาหักในการคำนวณภาษีเดือนนี้			6
	7. ภาษีซื้อเดือนนี้ (ตามหลักฐานใบกำกับภาษีของยอดซื้อตาม 6.)			7
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	8. ภาษีที่ต้องชำระเดือนนี้ (ถ้า 5 มากกว่า 7)			8
	9. ภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ (ถ้า 5 น้อยกว่า 7)			9
	10. ภาษีที่ชำระเกินยกมา			10
ภาษีสุทธิ	☐ 11. ต้องชำระ (ถ้า 8. มากกว่า 10.)			11
	☐ 12. ชำระเกิน ((ถ้า 10. มากกว่า 8.) หรือ (9. รวมกับ 10.))			12

กรณียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเกินกำหนดเวลา หรือยื่นเพิ่มเติม

13. เงินเพิ่ม		13
14. เบี้ยปรับ		14
15. รวมภาษี เงินเพิ่ม และเบี้ยปรับที่ต้องชำระ ((11. + 13. + 14.) หรือ (13. + 14. - 12.))		15
16. รวมภาษีที่ชำระเกิน หลังคำนวณเงินเพิ่มและเบี้ยปรับแล้ว (12. - 13. - 14.)		16

การขอคืนภาษี

ข้าพเจ้าประสงค์จะขอคืนภาษีที่ชำระเกินตามจำนวนเงินที่แสดงไว้ตาม 12. หรือ 16. เป็นเงินสด หรือให้โอนเข้าบัญชีเงินฝาก โปรดลงชื่อในช่องข้างล่าง แล้วแต่กรณี

หากไม่ลงชื่อถือว่าขอนำภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไป เว้นแต่กรณียื่นเพิ่มเติม หากไม่ลงชื่อจะต้องยื่นขอคืนด้วยแบบ ค.10 เท่านั้น

เป็นเงินสด ลงชื่อ.....ผู้ประกอบการ

โอนเข้าบัญชีเงินฝาก (ตามที่ได้ยื่นคำขอ และได้รับอนุมัติจากสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแล้ว)

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบการ

คำรับรอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่แสดงในแบบแสดงรายการนี้ถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ กรณียื่นแบบแสดงรายการเกินกำหนดเวลาหรือยื่นเพิ่มเติมข้าพเจ้าขอชดเบี้ยปรับด้วย

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบการ

(.....)

ยื่นวันที่.....

ที่มา : กรมสรรพากร

แบบฟอร์มที่ 3 (ต่อ)

คำแนะนำการกรอกและยื่นแบบ ภ.พ.30

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.พ.30

แบบ ภ.พ.30 นี้ เป็นแบบแสดงรายการสำหรับผู้ประกอบการซึ่งจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว และเป็นผู้ประกอบการที่ต้องเสียภาษีโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ประกอบการนั้นจะประกอบการในรูปของบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญ กองมรดก บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล องค์การของรัฐบาลหรือนิติบุคคลในรูปแบบใดก็ตาม ใช้ยื่นแสดงรายการเป็นรายเดือนภาษี

ผู้ประกอบการที่มีสถานประกอบการหลายแห่งและมีความประสงค์จะขอยื่นแบบ ภ.พ.30 และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกันก็ทำได้โดยต้องขออนุมัติต่อกรมสรรพากรก่อนและเมื่อได้รับอนุมัติจากกรมสรรพากรแล้วจึงจะยื่นแบบและชำระภาษีรวมกันได้ ในกรณีนี้ให้ผู้ประกอบการยื่นแบบ ภ.พ.30 เพียงฉบับเดียวพร้อมกับในแบบตามที่กรมสรรพากรกำหนด

วิธีกรอกแบบ

โปรดกรอกแบบแสดงรายการฉบับนี้ด้วยลายมือที่อ่านได้ง่าย หรือใช้พิมพ์ดีด

ในกรณีเป็นสาขาและแยกยื่นแบบเป็นรายสถานประกอบการให้กรอกเลขที่สาขาด้วย ทั้งนี้ ตามที่ระบุในใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.20) โดยให้กรอกตัวเลขหลักสุดท้ายใดช่องขวาสุด

ให้ระบุว่าเป็นการยื่นรวมกันหรือแยกยื่นโดยใส่เครื่องหมาย "√" ลงในช่อง "☐" หน้าข้อความนั้น

ให้ระบุว่าเป็นการยื่นปกติหรือยื่นเพิ่มเติมครั้งที่เท่าใดและเป็นการชำระภาษีของเดือนภาษี และปี พ.ศ.ใด โดยใส่เครื่องหมาย "√" ลงในช่อง "☐" หน้าชื่อเดือนภาษีนั้นพร้อมกับกรอกปี พ.ศ. ด้วย

กระทำนวณภาษี ให้กรอกรายการดังนี้

1. ยอดขายในเดือนนี้ (หรือกรณียื่นเพิ่มเติม ☐ (1.1) ยอดขายแจ้งไว้ขาด ☐ (1.2) ยอดซื้อแจ้งไว้เกิน) ให้กรอกจำนวนเงินยอดขายทั้งสิ้นในเดือนภาษีนี้

กรณียื่นเพิ่มเติม ให้กรอกเฉพาะยอดขายที่แสดงไว้ขาดไปและหรือยอดซื้อที่แสดงไว้เกินไป โดยใส่เครื่องหมาย "√" ลงในช่อง "☐" หน้าข้อความนั้นแล้วแต่กรณี

2. ลบยอดขายที่เสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 (ถ้ามี) ให้กรอกจำนวนเงินโดยยกยอดมาจากรายงานภาษีขาย เฉพาะยอดขายสินค้าหรือบริการที่เสียภาษีในอัตราร้อยละ 0

3. ลบยอดขายที่ได้รับยกเว้น (ถ้ามี) ให้กรอกจำนวนเงินโดยยกยอดมาจากบัญชีรายได้เฉพาะยอดขายที่ได้รับยกเว้น

4. ยอดขายที่ต้องเสียภาษี (1. - 2. - 3.) ให้กรอกผลลัพธ์ที่ได้จากการนำยอดขายในเดือนภาษีนี้ตาม 1. ลบด้วยยอดขายที่เสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 ตาม 2. และลบด้วยยอดขายที่ได้รับยกเว้นตาม 3.

5. ภาษีขายเดือนนี้ ให้กรอกจำนวนเงินภาษีขายโดยยกยอดมาจากยอดรวมของช่อง "จำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม" ในรายงานภาษีขาย

6. ยอดซื้อที่มีสิทธินำภาษีซื้อมาหักในการคำนวณภาษีเดือนนี้ (หรือกรณียื่นเพิ่มเติม ☐ (6.1) ยอดซื้อแจ้งไว้ขาด ☐ (6.2) ยอดขายแจ้งไว้เกิน) ให้กรอกเฉพาะจำนวนเงินยอดซื้อที่มีสิทธินำภาษีซื้อมาหักในการคำนวณภาษีของเดือนภาษีนี้

กรณียื่นเพิ่มเติม ให้กรอกเฉพาะยอดซื้อที่มีสิทธินำภาษีซื้อมาหักในการคำนวณภาษีที่แสดงไว้ขาดไปและหรือยอดขายที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ที่แสดงไว้เกินไป โดยใส่เครื่องหมาย "√" ลงในช่อง "☐" หน้าข้อความนั้นแล้วแต่กรณี

7. ภาษีซื้อเดือนนี้ (ตามหลักฐานใบกำกับภาษีของยอดซื้อตาม 6.) ให้กรอกจำนวนเงินภาษีซื้อเดือนนี้ตามหลักฐานใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปของยอดซื้อตาม 6. ซึ่งมีสิทธินำมาหักเป็นภาษีซื้อในการคำนวณภาษี โดยยกยอดมาจากยอดรวมของช่อง "จำนวนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม" ในรายงานภาษีซื้อ

8. ภาษีที่ต้องชำระเดือนนี้ (ถ้า (5) มากกว่า (7)) ให้นำจำนวนภาษีขายเดือนนี้ตาม 5. ลบด้วยจำนวนภาษีซื้อเดือนนี้ตาม 7. ผลลัพธ์ที่ได้ให้นำมากรอกใน 8.

9. ภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ (ถ้า (5) น้อยกว่า (7)) ให้นำจำนวนภาษีซื้อเดือนนี้ตาม 7. ลบด้วยจำนวนภาษีขายเดือนนี้ตาม 5. ผลลัพธ์ที่ได้ให้นำมากรอกใน 9.

10. ภาษีที่ชำระเกินยกมา กรณีผู้ประกอบการมีภาษีที่ชำระเกินในเดือนก่อนและไม่ได้ขอคืนภาษีเป็นเงินสดหรือให้โอนเข้าธนาคาร ให้กรอกจำนวนเงินภาษีที่ชำระเกินซึ่งยกยอดมาจากเดือนภาษีก่อน

ข้อสังเกต ภาษีที่ชำระเกินยกมาห้ามนำมาใช้ในการคำนวณภาษีกรณียื่นเพิ่มเติม

11. ภาษีสุทธิที่ต้องชำระ (ถ้า 8. มากกว่า 10.) ให้กรอกจำนวนเงินภาษีสุทธิที่ต้องชำระโดยนำจำนวนเงินตาม 8. ลบด้วยจำนวนเงินตาม 10. ผลลัพธ์ที่ได้ให้นำมากรอกใน 11.

12. ภาษีสุทธิที่ชำระเกิน (ถ้า 10. มากกว่า 8.) หรือ (9. รวมกับ 10.) ถ้าภาษีที่ชำระเกินยกมาตาม 10. มากกว่าภาษีที่ต้องชำระเดือนนี้ตาม 8. หรือมีทั้งภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ตาม 9. และภาษีที่ชำระเกินยกมาตาม 10. จะเป็นภาษีสุทธิที่ชำระเกิน ให้นำจำนวนเงินตาม 10. ลบด้วยจำนวนเงินตาม 8. หรือนำจำนวนเงินตาม 9. บวกกับจำนวนเงินตาม 10. แล้วแต่กรณี ผลลัพธ์ที่ได้ให้นำมากรอกใน 12.

ข้อสังเกต กรณียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีภายในกำหนดเวลาหรือยื่นปกติ การกรอกรายการจะสิ้นสุดที่ 11. หรือ 12. แล้วแต่กรณี

กรณียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเกินกำหนดเวลาหรือยื่นเพิ่มเติม

13. เงินเพิ่ม ในกรณีผู้ประกอบการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกำหนดเวลาจะต้องคำนวณและชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระเดือนนี้ตาม 8. ทั้งนี้ ให้คำนวณเงินเพิ่มเป็นรายเดือนนับแต่วันต้นกำหนดเวลายื่นแบบ ภ.พ.30 ของเดือนภาษีนั้นถึงวันยื่นแบบ ภ.พ.30 และชำระภาษี

14. เบี้ยปรับ ในกรณีผู้ประกอบการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียคลาดเคลื่อนไป หรือยื่นเพิ่มเติมในกรณียอดขายแจ้งไว้ขาดและหรือยอดซื้อแจ้งไว้เกิน หรือยื่นแบบฯ เกินกำหนดเวลา จะต้องคำนวณและชำระเบี้ยปรับอีก 1 เท่า หรือ 2 เท่า ของเงินภาษีแล้วแต่กรณี ซึ่งเบี้ยปรับดังกล่าวลดได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ให้กรอกจำนวนเบี้ยปรับที่ขอลดได้แล้วตามระเบียบฯ

แบบ ภ.พ.30 ที่ผู้ประกอบการยื่นเกินกำหนดเวลาหรือยื่นเพิ่มเติมถือเป็นคำร้องขอลดเบี้ยปรับด้วย ผู้ประกอบการจะได้รับอนุมัติให้ลดเบี้ยปรับตามระเบียบฯ ในทันทีที่ยื่นแบบ ภ.พ.30

15. รวมภาษี เงินเพิ่ม และเบี้ยปรับที่ต้องชำระ ((11.+13.+14.) หรือ (13.+14.-12.)) ให้กรอกยอดรวม ภาษีสุทธิที่ต้องชำระตาม 11. บวกเงินเพิ่มตาม 13. บวกเบี้ยปรับตาม 14. หรือเงินเพิ่มตาม 13. บวกเบี้ยปรับตาม 14. ลบภาษีสุทธิที่ชำระเกินตาม 13. แล้วแต่กรณี

16. รวมภาษีที่ชำระเกินหลังคำนวณเงินเพิ่มและเบี้ยปรับแล้ว (12. - 13. - 14.) ถ้าภาษีสุทธิที่ชำระเกินตาม 13. มีจำนวนมากกว่าเงินเพิ่มตาม 13. และเบี้ยปรับตาม 14. ให้นำยอดภาษีสุทธิที่ชำระเกินตาม 12. ลบเงินเพิ่มตาม 13. และลบเบี้ยปรับตาม 14. ได้ผลลัพธ์เท่าใด ให้นำยอดมากรอกใน 16.

การขอคืนภาษี ถ้าผู้ประกอบการประสงค์จะขอคืนภาษีที่ชำระเกินตาม 12. หรือ 16.) เป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ให้ลงลายมือชื่อผู้ขอคืนในช่อง "การขอคืนภาษี" แล้วแต่กรณีด้วย

มากไม่ลงลายมือชื่อขอคืนภาษีเป็นเงินสด หรือไม่ลงลายมือชื่อขอคืนภาษีโดยให้โอนเข้าธนาคาร จะถือว่าท่านขอนำภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไป เว้นแต่กรณียื่นเพิ่มเติม หากไม่ลงลายมือชื่อขอคืนภาษีเป็นเงินสดหรือไม่ลงลายมือชื่อขอคืนภาษีโดยให้โอนเข้าธนาคาร จะไม่ถือว่าท่านขอนำภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไป และต้องยื่นขอคืนด้วยแบบ ภ.10 เท่านั้น

ข้อสังเกต กรณีขอคืนภาษีโดยให้โอนเข้าธนาคาร กรมสรรพากรจะคืนให้โดยโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ประกอบการดังนั้นผู้ประกอบการต้องเปิดบัญชีเงินฝากประเภท "กระแสรายวัน" หรือ "ออมทรัพย์" โดยต้องยื่นคำขอให้นำเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับคืนเข้าบัญชีเงินฝากของตน พร้อมคำรับรองการเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากจากธนาคาร และต้องได้รับอนุมัติจากสรรพากรอำเภอท้องที่แล้ว

ให้ผู้ประกอบการลงลายมือชื่อและในกรณีเป็นนิติบุคคลให้ประทับตรานิติบุคคล (ถ้ามี) ด้วย พร้อมทั้งกรอกวันเดือนปีที่ยื่นแบบ

กำหนดเวลา สถานที่ยื่นแบบและชำระภาษี

ให้ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มยื่นแบบ ภ.พ.30 พร้อมกับชำระภาษี (ถ้ามี) เป็นรายเดือนภาษีทุกเดือน ไม่ว่าจะได้ขายสินค้าหรือให้บริการในเดือนภาษีนั้นหรือไม่ก็ตาม ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

1. ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ
   (1) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่
   (2) กองรายได้ กรมสรรพสามิต สำหรับผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่ต้องเสียทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. นอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ
   (1) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่
   (2) สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ท้องที่ที่โรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานบริการตั้งอยู่ สำหรับผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่ต้องเสียทั้งภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม

หมายเหตุ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์บริการข้อมูลสรรพากร RD Call Center
โทร 02272-8000

ที่มา : กรมสรรพากร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวเบ็ญจมาศ พฤฒมารา
วัน เดือน ปีเกิด	7 มกราคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต(การบัญชี) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2548
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 4